555300 Cisnădie, România
address: Constantin Lepădatu, nr. 37C
phone: +4(0) 769 628 880
e-mail: eco_camelia@yahoo.com
camelia.miclausu@consultanta-mediu.com

ecoterra
CONSULTANTA DE MEDIU

RAPORT DE MEDIU PENTRU STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A MUNICIPIULUI SIGHIȘOARA 2021-2030, JUDEȚUL MUREȘ

Titular:

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SIGHIȘOARA
Adresa: Piața Muzeului nr. 7, municipiul Sighișoara, județul Mureș
Tel: 0265 771280
E-mail: contact@primaria-sighisoara.ro

Elaborat de:

dr. ecolog Miclăușu Camelia

în colaborare cu
S.C. ECO TERRA S.R.L.
Adresa: strada C-tin Lepădatu, nr. 37C, localitatea Cisnădie, județul Sibiu
E-mail: eco_camelia@yahoo.com

septembrie 2023

CUPRINS

ABREVIERI 4
GLOSAR DE TERMENI ȘI EXPRESII 6
1. CERINȚE LEGALE PRIVIND ELABORAREA RAPORTULUI DE MEDIU 8
2. PREZENTAREA SDL 9
2.1. Conținutul și obiectivele principale ale SDL 9
2.2. Relația SDL cu alte proiecte, planuri și programe relevante 70
2.3. Prezentarea opțiunilor relevante identificate; alternative față de cele conținute în SDL , inclusiv alternativa „0” 105
3. ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI ȘI EVOLUȚIA ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII SDL 107
3.1. Starea factorilor de mediu și alte componente de interes 107
3.1.1. Factorul de mediu APĂ 108
3.1.2. Factorul de mediu AER 115
3.1.3. Factorul de mediu SOL 118
3.1.4. Factorul de mediu BIODIVERSITATE 120
3.1.5. Nivelul de ZGOMOT 123
3.1.6. Schimbari climatice 124
3.1.7. Riscuri naturale și antropice 126
3.1.8. Sanatatea umană 128
3.1.9. Situația infrastructurii edilitare și de trafic 130
3.1.10. Gestiunea deșeurilor 132
3.1.11. Mediul socio-economic 133
3.1.12. Patrimoniul cultural, arhitectonic și arheologic, peisajul 136
3.2. Evoluția factorilor de mediu în situația neimplementării obiectivelor SDL (alternativa “0”) 138
4. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONEI POSIBIL DE A FI AFECTATE SEMNIFICATIV DE IMPLEMENTAREA SDL 143
5. PROBLEME DE MEDIU EXISTENTE, RELEVANTE PENTRU SDL 146
6. OBIECTIVELE DE PROTECȚIA MEDIULUI STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL, RELEVANTE PENTRU SDL 164
7. POTENȚIALELE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI 177
7.1. Evaluarea impactului implementării SDL în raport cu obiectivele relevante de mediu 179
7.2. Evaluarea impactului cumulativ al implementării SDL în raport cu obiectivele relevante de mediu 199
7.3. Evaluarea impactului implementarii alternativelor în raport cu obiectivele relevante de mediu 200
8. POSIBILELE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI, INCLUSIV ASUPRA SĂNĂTĂȚII, ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ 204
9. MĂSURILE PROPUSE PENTRU A PREVENI, REDUCE ȘI COMPENSA CÂT DE COMPLET POSIBIL ORICE EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI 206
10. CRITERIILE CARE AU CONDUS LA SELECTAREA ALTERNATIVEI ALESE 215

11. MĂSURILE AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR IMPLEMENTĂRII SDL 216
12. CONCLUZIILE EVALUĂRII STRATEGICE DE MEDIU 221
13. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC 221
BIBLIOGRAFIE 222

ABREVIERI

ABA – Administratia bazinală de apă

APM – Agenția pentru protecția mediului

BH – Bazin hidrografic

CU – Certificat de Urbanism

CE – Comisia Europeană

CF – Carte Funciară

CJ – Consiliul județean

CL – Consiliul local

CMA – Concentrație maximă admisă

CSC – Comitetul special constituit pentru efectuarea etapei de încadrare

DCD – Deșeuri din construcții și demolări

EIM – Evaluarea impactului asupra mediului

EM – Evaluare de mediu

GA – Gospodărirea apelor

GL – Grup de lucru

GES – Gaze cu efect de seră

HG – Hotărâre de guvern

ISU – Inspectoratul pentru situații de urgență

L – Lege

MMDD – Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile

MMAP – Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

ONG – Organizatie nonguvernamentală

Ord – Ordin

OUG – Ordonanță de urgență

ODD – Obiective pentru dezvoltare durabilă

OMG – Organisme modificate genetic

PATJ – Plan de amenajarea teritoriului județean

PLAM – Plan local de acțiune pentru mediu

PJGD – Plan județean de gestionare a deșeurilor

PM – Plan de management

PNAPM – Plan național de acțiune pentru mediu

POS – Plan operațional sectorial

P/P – Planuri și/sau programe, strategii

PUG – Plan urbanistic general

PUD – Plan urbanistic de detaliu

PUZ – Plan urbanistic zonal

SDL – Strategia de dezvoltare locală a municipiului Sighișoara , județul Mureș

SGA – Sistemul de Gospodărirea Apelor

RLU – Regulament local de urbanism

RM – Raport de mediu

ROSCI – Sit de importanță comunitară

ROSPA – Arie de protecție specială avifaunistică

SEA – Evaluarea de mediu pentru planuri și programe (evaluare strategică de mediu)

SGA – Sistemul de gospodărirea apelor

UE – Uniunea Europeană

UIM SDL – Unitatea de implementare, monitorizare și evaluare a SDL

GLOSAR DE TERMENI ȘI EXPRESII

Arie naturală protejată – zona terestră și/sau acvatică în care există specii de plante și animale salbatice, elemente și formatiuni biogeografice, peisagistice, geologice, paleontologice, speologice sau de alta natură, cu valoare ecologică, științifică ori culturală deosebită, care are un regim special de protecție și conservare, stabilit conform prevederilor legale;

Arie specială de conservare – situl de importanță comunitară desemnat printr-un act statutar, administrativ și/sau contractual în care sunt aplicate măsurile de conservare necesare menținerii sau de refacere la o stare de conservare favorabilă a habitatelor naturale și/sau a populațiilor speciilor de interes comunitar pentru care situl este desemnat;

Arie de protecție specială avifaunistică – ariile naturale protejate ale caror scopuri sunt conservarea, mentinerea și, acolo unde este cazul, refacerea la o stare de conservare favorabilă a speciilor de păsări și a habitatelor specifice, desemnate pentru protecția de păsări migratoare, mai ales a celor prevăzute în anexele nr. 3 si 4A a OUG 57/2007;

Aviz de mediu pentru planuri și programe – act tehnico-juridic scris, emis de către autoritatea competentă pentru protecția mediului, care confirmă integrarea aspectelor privind protecția mediului în planul sau în programul supus adoptării;

Dezvoltare durabilă – desemneaza totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele capitalului natural;

Evaluare de mediu – elaborarea raportului de mediu, consultarea publicului și a autorităților publice interesate de efectele implementării planurilor și programelor, luarea în considerare a raportului de mediu și a rezultatelor acestor consultări în procesul decizional și asigurarea informării asupra deciziei luate;

Mediul natural – ansamblul componentelor, structurilor și proceselor fizico-geografice, biologice și biocenotice naturale, terestre și acvatice, avand calitatea de păstrător al vieții și generator de resurse necesare acesteia;

Planuri și programe – planurile și programele, inclusiv cele cofinantate de Comunitatea Europeana, ca și orice modificări ale acestora, care:

- se elaborează și/sau se adoptă de către o autoritate la nivel național, regional sau local ori care sunt pregătite de o autoritate pentru adoptarea, printr-o procedură legislativă, de către Parlament sau Guvern; și

- sunt cerute prin prevederi legislative, de reglementare sau administrative.

Potențial turistic deosebit – totalitatea obiectivelor naturale și construite existente într-un anumit teritoriu, constituind elemente de mare atractivitate pentru diverse categorii de vizitatori și oportunități pentru valorificare prin organizarea corespunzatoare a turismului;

Public – una sau mai multe persoane fizice ori juridice și, în concordanță cu legislația sau cu practica națională, asociațiile, organizațiile ori grupurile acestora;

Raport de mediu – parte a documentației planurilor sau programelor care identifică, descrie și evaluează efectele posibile semnificative asupra mediului ale aplicării acestora și alternativele lor raționale, luând în considerare obiectivele și aria geografică aferentă;

Rețea ecologică Natura2000 – rețeaua ecologică europeana de arii naturale protejate și care cuprinde arii de protecție specială avifaunistică, stabilite în conformitate cu prevederile Directivei 79/409/CEE privind conservarea păsărilor salbatice și arii speciale de conservare desemnate de Comisia Europeană și ale Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale, a faunei ssi florei salbatice;

Rezervații naturale – zone în care se asigură condiții naturale necesare protejării speciilor semnificative la nivel național, comunităților biotice sau caracteristicilor fizice de mediu;

Poluare atmosferică – constă în modificarea compoziţtiei chimice a aerului datorată, în principal, proceselor industriale, producerii energiei electrice și termice și circulației autovehiculelor. Una din caracteristicile poluării aerului în mediul urban constă în faptul că poate varia considerabil nu numai de la o localitate la alta dar și în interiorul aceleiași zone urbane;

Receptori sensibili – școli, spitale, sanatorii, zone rezidenţiale, zone recreaţionale etc. (Ord. nr. 818/2003, Anexa 1)

Specii protejate – orice specii de floră și faună salbatică care beneficiază de un statut legal de protecție;

Sit/arie – zona definita geografic, exact delimitată;

Substanțe poluante – reprezintă acele substanțe rezultate în urma desfășurării activității economice sau de trafic rutier, emise în mediu, care, datorită caracterului lor nociv, pot înrautății calitatea mediului;

Titularul planului sau programului – orice autoritate publică, precum și orice persoană fizică sau juridică care promovează un plan sau un program;

Zonă protejată – Unitate teritorială naturală sau construită, delimitată geografic și/sau topografic, care cuprinde valori de patrimoniu natural și/sau construit;

Zonă turistică – Unitate teritorială delimitată, caracterizată printr-o mare complexitate de resurse turistice, care pot genera dezvoltarea unor variate forme de turism.

Zonă de protecţie sanitară – terenul din jurul obiectivului unde este interzisă orice folosinţă sau activitate care ar putea conduce la poluarea/contaminarea factorilor de mediu cu repercusiuni asupra stării de sănătate a populaţiei rezidente din imediata vecinătate a obiectivului; pentru captările, construcţiile şi instalaţiile utilizate în alimentarea prin sistem public sau privat de aprovizionare cu apă potabilă/instalaţiile de apă minerală, terapeutică sau pentru îmbutelierea apei se aplică prevederile pentru «zona de protecţie sanitară cu regim sever", «zona de protecţie sanitară cu regim de restricţie» şi «perimetru de protecţie hidrogeologică» din Normele speciale privind caracterul şi mărimea zonelor de protecţie sanitară şi hidrogeologică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 930/2005, denumite în continuare Norme speciale, şi din Instrucţiunile privind delimitarea zonelor de protecţie sanitară şi a perimetrului de protecţie hidrogeologică, aprobate prin Ordinul ministrului mediului şi pădurilor nr. 1.278/2011".

1. CERINȚE LEGALE PRIVIND ELABORAREA RAPORTULUI DE MEDIU

În contextul legislației europene, cele mai importante două instrumente juridice referitoare la SEA sunt:

- Directiva CE 2002/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (Directiva SEA);

- Protocolul privind SEA și Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră (Convenția Espoo).

Directiva SEA 2001/42/CE, la art. 1), declară obiectivul principal acela de a contribui la integrarea considerentelor de mediu în elaborarea și adoptarea planurilor/programelor/ strategiilor (P/P), în vederea promovării dezvoltării durabile.

Scopul Directivei SEA este acela de a asigura ca efectele asupra mediului ale anumitor P/P sunt identificate în timpul elaborării și înainte de momentul adoptării acestora. Directiva SEA a fost transpusă în legislația natională prin *HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe*. Ca urmare, raportul de mediu (RM) s-a realizat conform cerințelor Direcivei SEA transpusă în legislația națională prin HG nr. 1076/2004.

Continuțul RM respectă prevederile HG nr. 1076/2004, Anexa nr. 2 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.

Metodologia utilizată în evaluarea strategică de mediu include și recomandările din *"Manualul privind aplicarea procesului de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe"* elaborat de Ministerul Mediului și Agenția Națională pentru Protecția Mediului, aprobat prin Ord. nr. 117/2006 și din *"Ghidul generic privind evaluarea de mediu pentru planuri și programe"* (MMDD, 2007).

RM a urmărit prezentarea obiectivelor și propunerilor generale ale SDL Sighișoara și a identificat și evaluat efectele potențiale ale strategiei asupra mediului.

2. PREZENTAREA SDL

2.1. Conținutul și obiectivele principale ale SDL

Denumirea strategiei:

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A MUNICIPIULUI SIGHIȘOARA 2021-2030, JUDEȚUL MUREȘ

Titularul și adresa:

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SIGHIȘOARA

Adresa: Piața Muzeului nr. 7, municipiul Sighișoara, județul Mureș

Tel: 0265 771280

E-mail: contact@primaria-sighisoara.ro

Metodologie de elaborare:

În procesul eleaborării SDL s-au identificat cerințele, constrângerile și opțiunile de dezvoltare ale municipiului Sighișoara, plecând de la analiza a situației actuale în domeniile de interes: profil spațial și funcțional; mobilitate urbană și conectivitate; profil economic; profil socio-demografic și dotări publice; patrimoniu, cultură, turism și petrecerea timpului liber; utilități publice; mediu și provocări climatice; guvernanță și administrație locală (analiza SWOT).

Analiza SWOT a municipiului Sighișoara

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
PROFIL SPAȚIAL	
Nucleului istoric al municipiului Sighișoara, conturat în jurul Cetății Sighișoara, reprezentând o continuitate a locuirii în acest areal, conferă caracter de autenticitate municipiului, fiind elementul simbol al acestuia	Dezvoltarea extensivă și fragmentată a municipiului în zonele periferice și formarea a numeroase trupuri izolate în teritoriu pune o presiune suplimentară pe infrastructura rutieră și pe infrastructura de servicii și utilități publice a municipiului.
Din punct de vedere al gradului de dotare a locuințelor cu instalații tehnico-edilitare și cu dependințe, municipiul Sighișoara se situează foarte bine.	Nu există date centralizate privind starea în care se regăsesc construcțiile aparținând fondului locativ de stat și locuințele ANL.
Existența unor proiecte etapizate de construire de locuințe colective ANL.	Existența unui număr semnificativ de cereri nesoluționate de solicitare de locuințe pentru tineri, realizate din fonduri ANL și locuințe aparținând

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	fondului locativ de stat.
	Densitatea scăzută a locuirii (cca 27 locuitori/ha) conduce la investiții semnificative în dezvoltarea infrastructurii tehnice, aceste investiții nefiind eficiente în toate arealele urbane.
	Existența unor zone rezidențiale periferice aflate în afara razelor de deservire a unităților școlare.
	Existența unor extinse ansambluri de locuințe colectivă care necesită lucrări prioritare de regenerare urbană: Cartier Bărăgan, Cartier Plopilor, Cartier Andrei Șaguna (Vatican), Cartier Zaharia Boiu (Strada Florilor – Strada Nouă).
	Lipsa spațiilor verzi de tip parcuri, conform definiției Legii spațiilor verzi: suprafață minimă 1 ha.
	Amenajarea neadecvată a spațiilor verzi de protecție a versanților – cu precădere Dealul Cetății.
	Spații verzi de protecție a cursurilor de apă, neamenajate peisagistic în lungul cursurilor de apă: râul Târnava Mare, pârâul Șaeș, pârâul Câinelui.
	Lipsa perdelelor de protecție din lungul infrastructurii feroviare și infrastructurii rutiere majore.
MOBILITATE URBANĂ ȘI CONECTIVITATE	
Municipiul este bine conectat în teritoriu prin intermediul drumurilor naționale DN13 (E60) și DN14 și de drumul județean DJ106.	Municipiul Sighișoara nu dispune de un Plan de Mobilitate Urbană. [1]
Municipiul dispune de un sistem de semaforizare de tip „undă verde” pe traseul DN13 din interiorul municipiului.	Insuficiente date despre fluxurile auto. Fundamentarea intervențiilor asupra tramei stradale, optimizare și fluidizare trafic este dificilă [1]
Există un regulament de gestiune a parcărilor publice și de reședință din municipiu.	Numai 70% din km de străzi din municipiu sunt modernizați (2019).
Municipiul dispune de o rețea de transport public local (care a crescut cu 147% în perioada 2007-2019.), ce asigură inclusiv curse pentru elevi.	Traficul greu este concentrat pe traseul DN13 din interiorul municipiului, traversând majoritatea cartierelor de locuințe, precum și zona centrală, rezultând în probleme de poluare (fonică și a aerului) și congestie.
În municipiu s-au amenajat 19 noi stații de transport public local.	Trecerile peste râul Târnava Mare sunt concentrate în zona centrală a municipiului, cartierele din est și vest nefiind deservite de astfel de infrastructură.
Existența unor proiecte aflate în curs de implementare, de deviere a traficului din zona centrală (variantă ocolitoare Sighișoara, pod peste Târnava Mare).	La nivelul municipiului se evidențiază multiple situații de parcări neregulamentare pe trotuare sau pe prima bandă a carosabilului, precum și în zona Cetății.

[1] Nota: după data elaborării SDL, s-a elaborat și Planul de Mobilitate Urbană Durabilă a mun. Sighișoara, 2022 (PMUD), care s-a reglementat cu Decizia etapei de încadrare nr. 6641/09.09.2022

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	Flota transportului public local are o vechime de peste 10 ani, conturând un nivel de poluare ridicat.
	Calitatea trotuarelor din municipiu este una deficitară, acestea fiind fie subdimensionate, fie în stare de degradare.
	Lipsa infrastructurii specifice destinate transportului velo, amenajate în conformitate cu standardele în vigoare.
	Lipsa amenajărilor specifice menite să asigure accesibilitatea persoanelor cu mobilitate redusă.
PROFIL ECONOMIC	
Existența unei tradiții industriale ce poate fi valorificată în continuare (textilă, ceramică, prelucrarea metalului etc.).	PIB-ul local scăzut indică un nivel de dezvoltare scăzut.
Existența unor resurse naturale pe teritoriul municipiului: pășuni, terenuri agricole și păduri, care pot fi valorificate în activități agricole.	Inițiative restrânse din partea agenților economici de a elabora standarde ocupaționale pentru diverse ocupații care sunt în pericol să se piardă (ex. emailator).
Implicarea mediului de business în calificarea muncitorilor.	Număr redus de companii și startup-uri tehnologice sau de IT&C.
Creșterea numărului de startup-uri din industriile creative și culturale.	Se lucrează încă în sistem lohn, iar nivelul salarial este scăzut.
Concentrare sectorială în domeniul articolelor de îmbrăcăminte și textile, precum și construcții metalice.	Pondere redusă a persoanelor ce constituie resursele de muncă, în activitățile economice locale.
Sub-ramuri industriale cu productivitate peste media națională: produse lactate, fibre textile, hârtie și carton, producția de țesături.	Ocupare informală mare, mai ales în agricultura de subzistență.
Existența unei suprafețe de peste 450 ha terenuri agricole certificate ecologic.	Existența unui număr redus de companii cu capital strain.
	Mediul antreprenorial fragil – 92% sunt firme fără niciun angajat și microîntreprinderi.
	Jumătate din companiile locale sunt într-o etapă incipientă de dezvoltare.
	În municipiul Sighișoara structurile asociative agricole sunt insuficient dezvoltate.
	Suprafață cultivată din totalul suprafeței agricole arabile este în scădere.
PROFIL SOCIO-DEMOGRAFIC	
Dinamica raportului demografic între municipiul Sighișoara și comunele aflate în proximitate a crescut constant, de la 42% în 1992, la 47% în 2009, respectiv 55% în 2019.	Scădere demografică accentuată: municipiul Sighișoara înregistrează la 1 ianuarie 2020 o cotă de depopulare, prin raportare la anul 2000, de 3,6 ori mai mare decât media la nivel județean.
La nivelul municipiului Sighișoara se remarcă o ușoară tendință de creștere în volum pentru segmentul 0-9 ani.	La nivelul municipiului Sighișoara și a zonei periurbane, sporul demografic al ultimei decade rămâne negativ (-2,4%), în ciuda creșterii constante

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	a raportului demografic din acest areal.
Raportul de dependență demografică înregistrat la nivelul municipiului Sighișoara (41,2%, în anul 2019) este mai mic decât cel înregistrat a nivel județean (48,4%), datorându-se cohortei 1968-1989.	Indicele de îmbătrânire a populației la nivelul municipiului Sighișoara este de 151% și este semnificativ mai ridicat decât valoarea înregistrată la nivelul județului Mureș, respectiv 113%.
În ultimii 10 ani, soldul migrației temporare se menține pozitiv.	Rata de înlocuire a populației în vârstă de muncă, a devenit, începând cu anul 2012, subunitară la nivelul municipiului Sighișoara (80% rată de înlocuire în 2019).
	Dublarea, în perioada 2000-2019, a coeficientul de presiune parentală.
	Rata natalității (7.27‰), înregistrată la nivelul anului 2019, pentru municipiul Sighișoara este una dintre cele mai mici din urbanul românesc.
	Sporul natural are o evoluție descrescătoare în Municipiul Sighișoara (- 3.86‰, în anul 2019), acesta poziționându-se peste toate valorile de referință existente la nivel județean, regional și național (total și mediul urban).
	La nivelul municipiului Sighișoara, soldul migrației nete este unul negativ (minus 3,4‰), numărul plecărilor depășind numărul stabilirilor cu domiciliul în Sighișoara.
	Rata de emigrare a municipiului este situată peste mediile la nivel național, regional sau județean.
	15.22% din populație trăiește în zone dezavantajate din punct de vedere al locuirii.
	Identificarea a 8 zone urbane marginalizate în care locuiesc 8.12% din locuitorii municipiului.
PATRIMONIU, CULTURĂ, TURISM ȘI PETRECEREA TIMPULUI LIBER	
Existența unor resurse turistice naturale și antropice (cu precădere Cetatea Sighișoara) diverse ce favorizează practicarea unor numeroase tipologii de turism, conturându-se un produs turistic complex și diversificat în zona Târnavei Mari, dar și la nivelul întregii regiuni.	Cel mai practicat tip de turism în municipiul Sighișoara este cel de scurtă durată, fapt ce indică o performanță turistică scăzută în ceea ce privește șederea vizitatorilor.
Tendința de sporire a fluxurilor turistice în municipiul Sighișoara, în perioada 2010-2019 atât numărul de sosiri, cât și numărul de înnoptări ale turiștilor cunoscând o tendință uriașă de creștere, cu respectiv 203,30% în cazul sosirilor și cu 235,98% în cazul înnoptărilor.	Caracter relativ sezonier al activităților turistice și insuficiența unor dotări și produse turistice integrate la nivel local / județean care să susțină turismul pe tot parcursul anului.
Tendința de creștere a duratei medii de ședere a turiștilor, aceasta a crescut cu 10,77% în 2019 față de 2010.	Prezența insuficientă sau insuficienta promovare a unor evenimente fanion, de interes regional, național sau internațional, dar și a istoriei și tradițiilor sighișorene.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Existența unui substanțial fond construit cu valoare culturală complexă (arhitecturală, urbanistică, istorică și culturală) recunoscut la nivel internațional (Lista Patrimoniului Mondial) și la nivel național (Lista Monumentelor Istorice).	Sufocarea Cetății Sighișoara în timpul sezonului estival ca urmare a numărului mare de turiști care se concentrează în zona centrului istoric, cu precădere în interiorul cetății.
Existența unor inițiative publice de restaurare a patrimoniului construit din interiorul Centrului Istoric Sighișoara.	Existența unui număr semnificativ de clădiri aflate în stare proastă sau foarte proastă (27%) în interiorul Centrul Istoric Sighișoara.
Existența unui număr mare de asociații și fundații, organizații profesionale, reprezentanți din mediul privat și organizații publice active, implicate în dezvoltarea potențialului cultural și creativ al orașului și în realizarea de evenimente culturale.	Inexistența unei baze de date în care să fie identificate toate clădirile și imobilele aflate în patrimoniul municipiului Sighișoara.
Aproape un sfert dintre întreprinderile din Sighișoara activează în domeniul cultural și creativ, ceea ce poate spori într-un viitor apropiat dezvoltarea acestui sector și mai mult.	Existența unui număr mare de imobile aflate în proprietate mixtă (municipiul Sighișoara și proprietari privați) ceea ce face dificilă realizarea de intervenții de reabilitare, restaurare sau modernizare a clădirilor, cu precădere în zona centrală.
Existența mai multor zone naturale dar și antropice ideale pentru activități de educație ecologică și ecoturism.	Deficiențe majore ale infrastructurii culturale și sportive și necesitatea de modernizarea și dotarea clădirilor existente, precum și de realizarea unor dotări noi, inclusiv regenerarea / reînnoirea / renovarea unor spații noi.
	Lipsa unei strategii pe termen lung în domeniul cultural.
	Ofertă scăzută de resurse de agrement și petrecerea timpului liber (spații de promenadă, zone de agrement, parcuri etc.).
	Inexistența sau slaba dezvoltare a site-urilor și platformelor online aferente instituțiilor culturale.
	Insuficiența unor dotări culturale pentru comunitate în cartierele din zonele periferice.
UTILITĂȚI PUBLICE	
Investiții în curs de derulare pentru reabilitarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare apă uzată.	Cartierele Aurel Vlaicu (parțial), Șoromiclea, Rora, Venchi și localitatea aparținătoare Hetiur nu sunt conectate la sistemul centralizat de alimentare cu apă al municipiului Sighișoara.
Implementarea proiectului de utilizare a energiei solare pentru producerea apei calde menajere la Grădinița nr. 6.	Cartierele Aurel Vlaicu (parțial), Șoromiclea, Rora, Venchi și satul Hetiur și câteva străzi din Sighișoara nu sunt racordate la sistemul de canalizare și epurare apă uzată al municipiului.
Existența pe teritoriul municipiului a conductelor (cca. 28 km) de transport gaze naturale, a 8 stații de reglare măsurare gaze naturale, facilitează alimentarea cu gaze naturale a municipiului.	În municipiul Sighișoara o parte a rețelei de distribuție a apei potabile are o vechime foarte mare; aceasta este realizată din materiale cu grad mare de uzură fizică sau sunt neconforme normelor actuale (cca. 76,3%).
În perioada 2007 – 2021, s-au realizat lucrări de	Apa potabilă distribuită populației din municipiu a

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
reabilitare a rețelei de distribuție gaze naturale.	înregistrat depășiri la câțiva indicatori analizați, iar fântânile din municipiu nu au apă bună de băut.
Se află în curs de implementare un proiect de extindere și modernizare a infrastructurii de iluminat public a municipiului.	Captarea apei din râul Târnava Mare prezintă semne de uzură specifică perioadei îndelungate de funcționare, fiind necesare lucrări de reabilitare.
Utilizarea surselor regenerabile de producere a energiei electrice (solare) în cadrul marilor întreprinderi și utilizatorilor casnici.	Izolarea termică necorespunzătoare a clădirilor publice și a locuințelor.
Existența unei rețele wireless cu acces gratuit în 26 de puncte din municipiul Sighișoara.	Cca. 25 % din conductele rețelei de distribuție gaze naturale necesită lucrări de modernizare, reabilitare sau înlocuire.
	Utilizarea consumului de combustibil solid (lemne și cărbuni) pentru încălzire și prepararea apei calde menajere, combustibil cu grad ridicat de poluare a aerului.
	Pierderile de gaze naturale datorate uzurii conductelor sau a refulatoarelor reprezintă pericol de explozie și incendiu.
	Rețeaua electrică de distribuție este parțial uzată și nemodernizată.
	Există gospodării neelectrificate în localitățile Rora, Venchi, Șoromiclea și pe străzile Aurel Vlaicu, Miron Neagu și Raiului din Sighișoara.
	Valorificare slabă a surselor regenerabile de energie existente pe teritoriul municipiului Sighișoara: nu există proiecte de valorificare a potențialului eolian, a biomasei și a potențialului micro-hidroenergetic.
	Lipsa serviciilor ce utilizează noua tehnologie 5G.
În Municipiul Sighișoara există infrastructură importantă de management al deșeurilor, și anume: (1) Depozitul de deșeuri nepericuloase și (2) Instalația de sortare a deșeurilor.	Depozitul de deșeuri nepericuloase Sighișoara are numeroase probleme: (1) deșeuri depozitate pe celulele 1 și 2 care au atins de mult capacitatea de depozitare, (2) deșeurile depozitate nu sunt acoperite periodic cu strat de pământ, conform prevederilor în vigoare, (3) cantități mari de deșeuri depozitate provenite din localități aflate în afara județului Mureș și (4) numeroase incendii izbucnite în incinta depozitului în ultimii doi ani.
În Municipiul Sighișoara este implementat un sistem de colectare selectivă a deșeurilor	Instalația de sortare a deșeurilor este o stație de mici dimensiuni, cu o capacitate mică de sortare.
Există 8 operatori economici în Municipiul Sighișoara implicați în activități de gestionare și valorificare a deșeurilor.	Nu există instalație pentru digestia anaerobă a deșeurilor biodegradabile, pentru recuperarea biogazului și compostului.
	Cantitatea de deșeuri depozitată de către municipiul Sighișoara în cadrul depozitului de deșeuri este mică (circa 13 % în 2019, circa 19 % în primele 6 luni din 2020) în comparație cu cantitatea de deșeuri

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	provenită de la alte UAT-uri sau cu cea provenită de la societăți comerciale (circa 36 % în 2019 și 45 % în primele 6 luni din 2020).
MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE	
Încadrarea în zona II de radiație solară (potențial mediu de utilizare a energiei solare).	Producerea unor accidente la lucrările hidrotehnice situate în amonte de Municipiul Sighișoara.
Implementarea măsurilor de conservare și valorificare incluse în Planurile de Management ale ariilor naturale protejate.	Celelalte localități amplasate în amonte de municipiu evacuează apele uzate în râul Târnava Mare, afectând calitatea acestui corp de apă de suprafață.
	Lipsa finanțării pentru realizarea măsurilor propuse în amonte de Municipiul Sighișoara, în Planul de Management al Riscului la Inundații elaborat de Administrația Bazinală de Ape Mureș.
CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ	
Creșterea veniturilor ca urmare a unei absorbții sporite determinată de alocările crescute aferente Cadrului Financiar Multianual 2021-2027, prin intermediul Planului Național de Redresare și Reziliență sau prin creșterea subvențiilor de capital de la nivel central.	Modificările de priorități de finanțare de la nivelul UE, atât parte a Cadrului Financiar Multianual 2021-2027, cât și Planului Național de Redresare și Reziliență, ce necesită o abordare diferită față de perioadele anterioare și poate influența capacitatea de absorbție a fondurilor de către municipalitate.
Accesul la programe externe de formare, cursuri profesionale și pregătire continuă pentru angajații Primăriei Municipiului Sighișoara, desfășurate de autoritățile publice centrale, instituții europene sau cursuri de formare ale operatorilor acreditați.	Lansarea întârziată a Programelor Operaționale aferente CMF 2021-2027 ce poate genera întârzieri semnificative în contractarea, implementarea și rambursarea fondurilor destinate proiectelor FEN.
Posibilitatea de a beneficia de soluții inovative pentru publicarea datelor deschise și îmbunătățirea transparenței, fie prin crearea de parteneriate cu parteneri externi, fie prin extinderea cooperării și preluării de bune practice parte a angajamentelor asumate de România prin participarea la Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă.	
Creșterea gradului de digitalizare a administrației publice locale prin adaptarea de soluții generate de inițiativele naționale, europene sau internaționale. Accesarea programelor de digitalizare ce vor fi disponibile ca parte a Planului Național de Redresare și Reziliență.	
Colaborarea cu autoritățile publice locale, din România și de la nivelul Uniunii Europene, pentru schimbul de bune practici și crearea unei rețele de suport reciproc.	

Pe baza analizei SWOT s-au identificat disfuncționalitățile municipiului, domeniile prioritare de intervenție și s-a formulat viziunea de dezvoltare.

Viziunea de dezvoltare a UAT Sighișoara

Viziunea Strategiei de Dezvoltare Locală a municipiului Sighișoara pentru perioada 2021-2030 pornește de la propunerile și viziunea Strategiei de Dezvoltare Locală a municipiului Sighișoara pentru perioada de programare 2014-2020, pe care o validează și o completează.

Astfel s-a formulat următoarea viziune și următoarele obiective strategice:

> ***"În anul 2030 municipiul Sighișoara este un important pol județean, cu o identitate locală și culturală bine definită și valorificată, prietenos cu mediul și inteligent, susținut de un mediu economic competitiv bazat pe un antreprenoriat dezvoltat, cu o comunitate prosperă care beneficiază de un cadru urban atractiv și de o infrastructură de servicii publice performante și de un turism durabil recunoscut la nivel internațional."***

Obiectivele strategice ale SDL:

Cele 6 obiective strategice aferente viziunii de dezvoltare a municipiului Sighișoara sunt:

- **Obiectivul strategic 1 (O1) Sighișoara competitivă** – motor economic bazat pe activități economice performate, specializate și diversificate care valorifică tradiția locală la nivel internațional;

- **Obiectivul strategic 2 (O2) Sighișoara atractivă** – cadru urban atractiv și servicii publice performante și echitabile, ce asigură o calitate crescută a locuirii;

- **Obiectivul strategic 3 (O3) Sighișoara culturală** – oraș dinamic, vibrant și primitor, cu o identitate locală structurată în jurul patrimoniului construit protejat și valorificat, cu o ofertă variată de oportunități culturale, turistice și de petrecere a timpului liber ce corespunde cerințelor cetățenilor și vizitatorilor;

- **Obiectivul strategic 4 (O4) Sighișoara accesibilă** – oraș bine conectat în teritoriu, cu o mobilitate urbană durabilă bine conturată ce susține mijloacele de transport nepoluante;

- **Obiectivul strategic 5 (O5) Sighișoara verde** – oraș rezilient cu o calitate crescută a factorilor de mediu;

- **Obiectivul strategic 6 (O6) Sighișoara bine guvernată** – oraș cu o capacitate administrativă crescută, servicii publice performante și societate civilă implicată în procesele decizionale de la nivel local.

Tabel 1 – Sinteza domeniilor, obiectivelor strategice și specifice și a direcțiilor de acțiune pentru dezvoltarea UAT Sighișoara în perioada 2021-2030

Domeniu	Obiective strategice (O)	Obiective specifice (OS)	Direcții de acțiune (D)
Economie	**O1. Sighișoara competitivă** – Motor economic bazat pe activități economice performate, specializate și diversificate care valorifică tradiția locală la nivel internațional	**OS 1.1:** Sighișoara - destinație atractivă pentru investiții, cu toate calitățile unui municipiu de nota 10	**D1.1.1.** Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor de tipul parcurilor industriale/parcurilor tehnologice, precum și reconversia fostelor platforme industriale pentru dezvoltarea unor noi funcțiuni economice sau a infrastructurii de cercetare-dezvoltare. **D1.1.2.** Dezvoltarea serviciilor suport pentru investitori și promovarea municipiului ca destinație de afaceri. **D1.1.3.** Susținerea înființării de clustere de importanță regională.
		OS 1.2: Sighișoara - generatoare de oportunități pentru talente	**D1.2.1.** Stimularea formării și specializării forței de muncă (creșterea pe scara competențelor) pentru adaptarea la provocările economiei colaborative, bazate pe cunoaștere. **D1.2.2.** Investiții în educația și formarea profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții. **D1.2.3.** Susținerea introducerii de către angajatori a unor forme flexibile de muncă și a principiilor de tip ”shared resources”, mai ales în domeniul industrial.
		OS 1.3: Sighișoara - ecosistem antreprenorial local ce valorifică inteligent tradiția și cultura locală	**D1.3.1.** Dezvoltarea competențelor antreprenoriale. **D1.3.2.** Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor suport pentru ecosistemul antreprenorial local. Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale (startup-uri) și stimularea inovării și creativității. **D1.3.3.** Sprijinirea antreprenoriatului prin acces la instrumente financiare inovatoare. **D1.3.4.** Parteneriate între stakeholderii din municipiu și cei regionali, naționali pentru consolidarea guvernanței multi-nivel a specializării inteligente.

Domeniu	Obiective strategice (O)	Obiective specifice (OS)	Direcții de acțiune (D)
Comunitate	**O2. Sighișoara atractivă** - Cadru urban atractiv și servicii publice performante și echitabile, ce asigură o calitate crescută a locuirii	**OS 2.1:** Sistem de învățământ performant, adaptat cerințelor pieței forței de muncă	**D2.1.1.** Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de educație și formare. **D2.1.2.** Completarea ofertei educaționale destinată tinerilor.
		OS 2.2: Sistem de sănătate eficient, echitabil și modern	**D2.2.1.** Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii de sănătate și eficientizarea activităților sanitare.
		OS 2.3: Servicii sociale eficiente, oferite în mod echilibrat pe întreg teritoriul municipiului Sighișoara, ce răspund nevoilor tuturor categoriilor de beneficiari	**D2.3.1.** Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale adecvate nevoilor specifice. **D2.3.2.** Îmbunătățirea infrastructurii sociale prin reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale. **D2.3.3.** Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate prin implementarea de măsuri integrate. **D2.3.4.** Dezvoltarea fondului locativ destinat categoriilor sociale dezavantajate.
		OS 2.4: Cartiere de locuințe colective regenerate, cu o calitate ridicată a spațiului public, adaptate cerințelor și nevoilor locuitorilor	**D2.4.1.** Regenerarea urbană a cartierelor de locuințe colective.
		OS 2.5: Infrastructură de dotări comunitare amplasate echilibrat în teritoriu.	**D2.5.1.** Modernizarea și completarea sistemului de dotări comunitare.

Domeniu	Obiective strategice (O)	Obiective specifice (OS)	Direcții de acțiune (D)
		OS 2.6: Rețea de spații publice adaptată cerințelor comunității și corelată cu specificul local	**D2.6.1.** Consolidarea rețelei de spații publice și spații verzi prin lucrări de restaurare, modernizare și extindere. **D2.6.2.** Creșterea nivelului siguranței publice și combaterea infracționalității.
		OS 2.7: Fond locativ de stat bine gestionat, restaurat, reabilitat și modernizat, adaptat statutului municipiului și specificului local	**D2.7.1.** Gestiunea și reabilitarea fondului locativ de stat
Cultură și patrimoniu	**O3. Sighișoara culturală** - Oraș dinamic, vibrant și primitor, cu o identitate locală structurată în jurul patrimoniului construit protejat și valorificat, cu o ofertă variată de oportunități culturale, turistice și de petrecere a timpului liber ce corespunde cerințelor cetățenilor	**OS 3.1:** Patrimoniu construit și natural remarcabil, protejat, valorificat, restaurat într-o manieră sustenabilă ce poate sprijini economia locală și pus în serviciul cetățenilor	**D3.1.1.** Planificare și sprijin pentru protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural cu valoare universală excepțională și a patrimoniului construit de importanță națională și locală **D3.1.2.** Protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural de importanță universală, națională și locală. **D3.1.3.** Educarea cetățenilor cu privire la valorile culturale existente în municipiul Sighișoara și promovarea bunelor practici în domeniul protecției patrimoniului
		OS 3.2: Vitalitate culturală sporită, bazată pe valorificarea elementelor de identitate culturală și a patrimoniului construit	**D3.2.1.** Revitalizarea vieții sociale prin evenimente și facilități culturale și promovarea activă a acestora. **D3.2.2.** Sprijinirea actorilor relevanți din domeniile cultural-artistice din municipiu. **D3.2.3.** Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii culturale.

Domeniu	Obiective strategice (O)	Obiective specifice (OS)	Direcții de acțiune (D)
	și vizitatorilor	**OS 3.3:** Ofertă variată, accesibilă și atractivă a activităților sportive, de agrement și de petrecere a timpului liber, susținute de o infrastructură sportivă și de agrement bine dezvoltată	**D3.3.1.** Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement și petrecerea timpului liber din municipiul Sighișoara. **D3.3.2.** Promovarea activă a ofertei de activități sportive și de agrement și petrecerea timpului liber din municipiul Sighișoara.
		OS 3.4: Destinație turistică atractivă, de notorietate națională și internațională	**D3.4.1.** Extinderea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice. **D3.4.2.** Promovarea municipiului Sighișoara ca destinație turistică de notorietate, recunoscută la nivel național și internațional.
Mobilitate urbană și transport	**O4. Sighișoara accesibilă** – Oraș bine conectat în teritoriu, cu o mobilitate urbană durabilă bine conturată ce susține mijloacele de transport nepoluante	**OS 4.1:** Municipiu cu grad ridicat de conectivitate la nivel județean și national	**D4.1.1.** Ameliorarea conectivității cu teritoriul județean și național și creșterea gradului de accesibilitate al municipiului.
		OS 4.2: Infrastructură rutieră modernizată și performantă, ce asigură legături optime pe tot teritoriul municipiului	**D4.2.1.** Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere de pe teritoriul municipiului. **D4.2.2.** Îmbunătățirea legăturilor în teritoriu. **D4.2.3.** Infrastructură de suport pentru susținerea tranziției către vehicule nepoluante.
		OS 4.3: Management și gestiune inteligentă a traficului și a parcării	**D4.3.1.** Gestiunea traficului greu și a traficului de tranzit. **D4.3.2.** Extinderea măsurilor de gestiune a traficului. **D4.3.3.** Gestiunea parcării în mod sustenabil. **D4.3.4.** Eficientizarea sistemului de parcări din municipiul Sighișoara

Domeniu	Obiective strategice (O)	Obiective specifice (OS)	Direcții de acțiune (D)
		OS 4.4: Transport public local eficient, atractiv și durabil	**D4.4.1.** Modernizarea și extinderea flotei de transport public local. **D4.4.2.** Creșterea atractivității transportului public local prin amenajări specifice. **D4.4.3.** Îmbunătățirea transferului între transport public local și alte mijloace de transport. **D4.4.4.** Digitalizarea serviciilor de transport public local.
		OS 4.5: Sistem de deplasări nemotorizate atractiv și dezvoltat echilibrat în teritoriu	**D4.5.1.** Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor pietonale. **D4.5.2.** Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor cu bicicleta.
Mediu	**O5. Sighișoara verde** – Oraș rezilient cu o calitate crescută a factorilor de mediu	**OS 5.1:** Oraș cu emisii reduse de gaze cu efect de seră	**D5.1.1.** Creșterea eficienței energetice a fondului construit (clădiri publice și private). **D5.1.2.** Modernizarea și dezvoltarea sistemului de iluminat public. **D5.1.3.** Încurajarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile. **D5.1.4.** Monitorizarea și evaluarea stării factorilor de mediu.
		OS 5.2: Infrastructură tehnico-edilitară modernă și eficientă	**D5.2.1.** Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare apă uzată în zonele construite. **D5.2.2.** Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale. **D5.2.3.** Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a energiei electrice. **D5.2.4.** Dezvoltarea rețelei de telecomunicații. **D5.2.5.** Eficientizarea sistemului de management al deșeurilor.

Domeniu	Obiective strategice (O)	Obiective specifice (OS)	Direcții de acțiune (D)
		OS 5.3: Rețea verde-albastră extinsă, valorificată și protejată	**D5.3.1.** Reabilitarea și extinderea suprafețelor de spații verzi publice din municipiu. **D5.3.2.** Amenajarea rețelei hidrografice din municipiu. Prevenirea și combaterea riscului la inundații și a efectelor acestuia. **D5.3.3.** Protejarea și valorificarea patrimoniului natural al municipiului.
Capacitate administrativă	**O6. Sighișoara bine guvernată** – oraș cu o capacitate administrativă crescută, servicii publice performante și societate civilă implicată în procesele decizionale de la nivel local	**OS 6.1:** Administrație publică locală cu o capacitate crescută de a dezvolta, implementa și monitoriza strategii și proiecte și de a lua decizii bazate pe date	**D6.1.1.** Actualizarea și completarea cadrului strategic și operațional la nivelul municipiului. **D6.1.2.** Dezvoltarea capacității administrative de a implementa și monitoriza strategii și proiecte.
		OS 6.2: Sighișoara performantă – capacitate administrativă crescută pentru a dezvolta avantaje competitive la nivel regional și național	**D6.2.1.** Creșterea capacității administrative de a absorbi fonduri externe nerambursabile și de a implementa o politică accentuată de investiții în perioada 2021-2030, bazată pe noile oportunități aferente noilor cadre financiare multianuale. **D6.2.2.** Îmbunătățirea managementului resurselor umane la transformările în desfășurare, nevoilor de la nivelul comunității și cererii de servicii publice. **D6.2.3.** Îmbunătățirea sistemelor și procedurilor de lucru pentru eficientizarea și îmbunătățirea capacității instituției de a livra servicii publice de calitate.
		OS 6.3: Sighișoara transparentă – comunitate locală implicată în procesele de decizie la nivel local beneficiind de	**D6.3.1.** Acces extins pentru cetățeni la serviciile publice și creșterea participării acestora în procesele de decizie de la nivel local. **D6.3.2.** Transparență extinsă prin pilotarea de către Municipiul Sighișoara a publicării datelor publice în format deschis și îmbunătățirea capacității de a răspunde solicitărilor de informații, datelor și consultărilor solicitate de către

Domeniu	Obiective strategice (O)	Obiective specifice (OS)	Direcții de acțiune (D)
		instrumente și mecanisme destinate consultării publice	cetățeni și societatea civilă.
		OS 6.4: Sighișoara digitală – Administrație publică dispune de soluții digitale pentru procedurile interne de lucru, relația cu cetățeanul și serviciile publice oferite	**D6.4.1.** Extinderea serviciilor de guvernare electronică și serviciilor publice electronice oferite de Primăria Municipiului Sighișoara în relația cu cetățenii și mediul de afaceri. **D6.4.2.** Dezvoltarea competențelor digitale ale personalului primăriei.
		OS 6.5: Sighișoara participativă - Parteneriate cu mediul privat, actori guvernamentali și non-guvernamentali la nivel local, național și european pentru o dezvoltare durabilă	**D6.5.1.** Extinderea parteneriatelor cu mediul privat, instituții publice și organizații non-guvernamentale, relevante la nivel local, național sau european
		OS 6.6: Activități de închiriere gestionate sustenabil și eficient, menite să contribuie la creșterea calității locuirii și activităților socio-culturale și comerciale din municipiu	**D6.6.1.** Proceduri transparente și competitive pentru activitatea de închiriere a clădirilor, bunurilor și echipamentelor aflate în domeniul Primăriei Municipiului Sighișoara.

Domeniu	Obiective strategice (O)	Obiective specifice (OS)	Direcții de acțiune (D)
		OS 6.7: Activități de concesionare gestionate sustenabil și eficient, menite să contribuie la creșterea calității vieții prin asigurarea unor servicii publice de calitate și echitabile	**D6.7.1.** Oferirea de servicii publice calitative, eficient gestionate și echitabile pentru cetățeni. Optimizarea costurilor și transparență extinsă la nivelul administrației locale, inclusiv companii de utilități sau companii private care prestează aceste servicii publice.

Activități și domenii de intervenție

– **Conceptul de dezvoltare spațială**

Viziunea dezvoltată pentru municipiul Sighișoara atinge o serie de domenii complementare și interdependente care fac necesară implementarea corelată a unor proiecte pentru a asigura o dezvoltare economică, demografică, socială, urbanistică, culturală și de mediu coerentă. În acest sens au fost identificate, în cadrul portofoliului de proiecte, o serie de proiecte prioritare care contribuie la rezolvarea celor mai importante provocări și la conturarea unor zone și paliere considerate motoare de dezvoltare locală. Astfel se maximizează impactul pe care îl are procesul de dezvoltare urbană a municipiului Sighișoara.

Prin SDL se propune concertarea activităților prioritare în câteva zone principale de dezvoltare: zona centrală a municipiului, inclusiv centrul istoric, prin lucrări de reabilitare a patrimoniului construit, prin dezvoltarea infrastructurii de servicii publice și culturale, prin revitalizarea spațiilor publice și amenajarea spațiilor verzi, prin reabilitatea fondului locativ de stat și revitalizarea spațiilor publice aferente locuințelor colective, prin ameliorarea imaginii urbane, prin dezvoltarea rețelei de dotări comunitare; în zona periferică de est a municipiului, în cadrul ansamblurilor de locuințe colective Bărăgan și Plopilor, prin operațiuni complexe de regenerare urbană, prin reabilitarea fondului locativ, prin dezvoltarea dotărilor comunitare și a serviciilor publice și crearea unor centralități locale; în satul Hetiur prin creșterea calității locuirii și a atractivității culturale; prin dezvoltarea activităților din localitățile Venchi și Rora, și prin valorificarea patrimoniului natural din rezervația naturală Breite. La acesta se adaugă dezvoltarea coridoarelor verzi albastre în lungul principalelor cursuri de apă - râul Târnava Mare, pârâul Șaeș și pârâul Câinelui - prin amenajarea spațiilor verzi adiacente, precum și dezvoltarea a 3 coridoare de mobilitate verde, care să conecteze zona centrală cu zona Gării, cartierul Bărăgan și localitatea Venchi.

În acest scop este necesară implementarea unor proiecte care fac parte din toate obiectivele strategice de dezvoltare și de accesare de surse diverse de finanțare (fonduri europene, bugetul de stat, bugetul local). De asemenea este necesară realizarea de parteneriate cu sectorul privat (investitori economici, ONG-uri), cu asociații profesionale și cu diverse instituții publice centrale și locale. Obținerea unor spații urbane de calitate se face având la bază documentații de urbanism, proiecte tehnice și proiecte de specialitate realizate de persoane/ entități cu experiență în domeniu și cu înalt grad de profesionalism și prin implicarea activă a comunității locale și a factorilor interesați în procesul participativ-consultativ. De asemenea, este încurajată introducea în municipiul Sighișoara a unei practici din ce în ce mai des utilizate pe plan național: concursurile de soluții pentru realizarea proiectelor importante de dezvoltare și amenajare urbană sau de restaurare a patrimoniului construit, asemănător inițiativei de restaurare a fortificațiilor Cetății Sighișoara, care va avea la bază un concurs internațional de restaurare. Se asigură în acest fel realizarea unor proiecte cu o calitate crescută și cu impact semnificativ în creșterea calității locuirii, creșterea identității locale, îmbunătățirea imaginii urbane și creșterea gradului de atractivitate al municipiului pentru locuitori, investitori și vizitatori.

Figură 1 – Conceptul de dezvoltare spațială a municipiului Sighișoara *(Sursa: SDL, cap. 6.1.1.)*

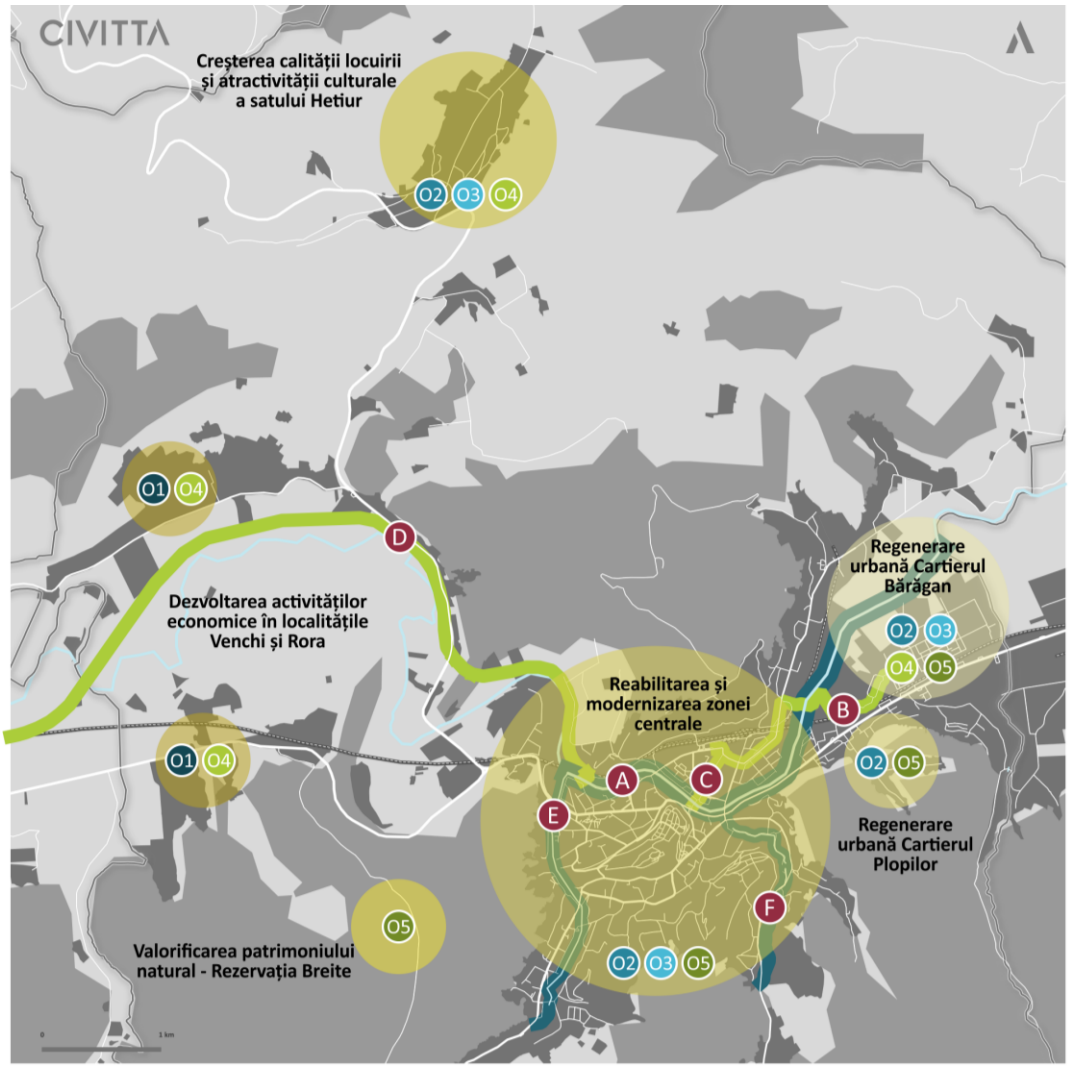

Obiective generale

- O1 Sighișoara competitivă – Motor economic bazat pe activități economice performate, specializate și diversificate care valorifică tradiția locală la nivel internațional
- O2 Sighișoara atractivă - Cadru urban atractiv și servicii publice performante și echitabile, ce asigură o calitate crescută a locuirii
- O3 Sighișoara culturală - Oraș dinamic, cu o identitate locală structurată în jurul patrimoniului construit protejat și valorificat și al unei infrastructuri de servicii turistice, culturale și recreative variate ce corespund cerințelor cetățenilor și vizitatorilor
- O4 Sighișoara accesibilă - oraș bine conectat în teritoriu, cu o mobilitate urbană durabilă bine conturată ce susține mijloacele de transport nepoluante
- O5 Sighișoara verde – oraș rezilient cu o calitate crescută a factorilor de mediu
- O6 Sighișoara bine guvernată – oraș cu o capacitate administrativă crescută, servicii publice performante și societate civilă implicată în procesele decizionale de la nivel local

Coridoare verzi-albastre și de mobilitate urbană durabilă

A. Coridor verde-albastru Târnava Mare
B. Coridor de mobilitate Centru - Bărăgan
C. Coridor de mobilitate Centru - Gară
D. Coridor de mobilitate Sighișoara - Venchi
E. Coridor verde-albastru Saeș
F. Coridor verde-albastru Pârâul Câinelui

REABILITAREA ȘI MODERNIZAREA ZONEI CENTRALE A MUNICIPULUI SIGHIȘOARA| Zona central istorică a municipiului Sighișoara reprezintă arealul cu cea mai mare concentrație de dotări și activități culturale, turistice, sociale și comerciale din municipiu. În acest sens sunt necesare intervenții complexe de reabilitare și modernizare a cadrului urban, de ameliorare a imaginii urbane, de creștere a performanței serviciilor publice, de protejare și valorificare a patrimoniului construit, de valorificare a resurselor culturale și turistice prin extinderea infrastructurii culturale și diversificarea activităților culturale, de dezvoltare a rețelei de spații publice și spații verzi și de sprijinire a tranziției către o mobilitate urbană durabilă. Îndeplinirea acestui deziderat se realizează prin implementarea coordonată a unor proiecte aparținând tuturor obiectivelor strategice de dezvoltare.

CORIDOARELE VERZI-ALBASTRE | Dezvoltarea spațiilor adiacente principalelor cursuri de apă - râul Târnava Mare, pârâul Șaeș și pârâul Câinelui - reprezintă o prioritate pentru municipiul Sighișoara, fiind necesare operațiuni care să asigure reintegrarea acestora în circuitul urban și redarea malurilor de apă comunităților locale. Dezvoltarea coridoarelor verzi-albastre contribuie semnificativ la creșterea calității vieții urbane, la creșterea atractivității municipiului prin diversificarea activităților de petrecere a timpului liber și la procesul de ameliorare a factorilor de mediu.

În acest sens sunt propuse proiecte de amenajare peisagistică a spațiilor verzi adiacente râului Târnava Mare pe tronsonul Bărăgan-Cornești, adiacente râului Șaeș și adiacente pârâului Câinelui, spații verzi care includă zone de recreere, socializare și promenadă și care să asigure un acces pietonal facil. Se propune realizarea acestor proiecte în corelare cu lucrările hidrotehnice pentru reducerea riscului la inundații și cu lucrările de amenajare a albiei râului Târnava Mare și transformare a acesteia în cale navigabilă pentru ambarcațiuni de mici dimensiuni (bărci, canoe). Adițional se propune regularizarea râului Târnava Mare între comuna Albești și Sighișoara, acest proiect fiind realizat în parteneriat cu UAT Albești. Amenajarea peisagistică a malurilor principalelor cursuri de apă asigură extinderea rețelei de spații verzi amenajate în zonele rezidențiale periferice, în care există un deficit de spații publice destinate interacțiunii și socializării comunităților locale.

CORIDOARELE DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ | Dezvoltarea spațiului urban al municipiului și asigurarea conexiunii dintre zona centrală, zonele rezidențiale periferice și principalele zone de activități economice se propune a se realiza prin dezvoltarea unor coridoare de mobilitate urbană durabilă. Prin acest sistem de coridoare se dorește inclusiv asigurarea conexiunii cu coridorul verde-albastru adiacent râului Târnava Mare și cu infrastructura de agrement dezvoltată în lungul acestuia. Principalul coridor de mobilitate urbană durabilă, dezvoltat în lungul DN13, odată cu finalizarea variantei ocolitoare, va reprezenta o arteră importantă pentru circulația pietonală și velo și pentru transportul public ecologic. Crearea coridoarele de mobilitate verde dezvoltate între zona istorică și gară, între zona centrală și cartierul Bărăgan și între Sighișoara și localitatea Venchi (urmând traseul liniei de cale ferată dezafectată), reprezintă măsuri de sprijinire a deplasărilor nemotorizate și de creștere a utilizării acestor mijloace de către cetățenii municipiului.

REGENERAREA URBANĂ A CARTIERELOR BĂRĂGAN ȘI PLOPILOR | Derularea de acțiuni de regenerare urbană a cartierelor Bărăgan și Plopilor și de dezvoltare a infrastructurii de servicii publice reprezintă o altă prioritate a municipiului Sighișoara ca urmare a numărului mare de locuitori din aceste areale urbane și a distanței dintre acestea și zona centrală unde sunt amplasate principalele servicii de interes public ale municipiului. În acest sens sunt propuse ample operațiuni de regenerare urbană a spațiilor adiacente locuințelor colective, de reabilitare a fondului construit (inclusiv creșterea eficienței energetice), de extindere și dezvoltare a infrastructurii sociale, de introducere de noi activități culturale, de modernizare și extindere a rețelei de spații verzi (inclusiv prin amenajarea unui parc în zona Bărăgan), de înființare de centre de cartier și de modernizare a infrastructurii de dotări comunitare. Îndeplinirea acestui deziderat se realizează prin implementarea coordonată a unor proiecte aparținând mai multor obiective strategice de dezvoltare.

Figură 2 – Conceptul de dezvoltare spațială – Reabilitarea și modernizarea zonei centrale *(Sursa: SDL, cap. 6.1.1.)*

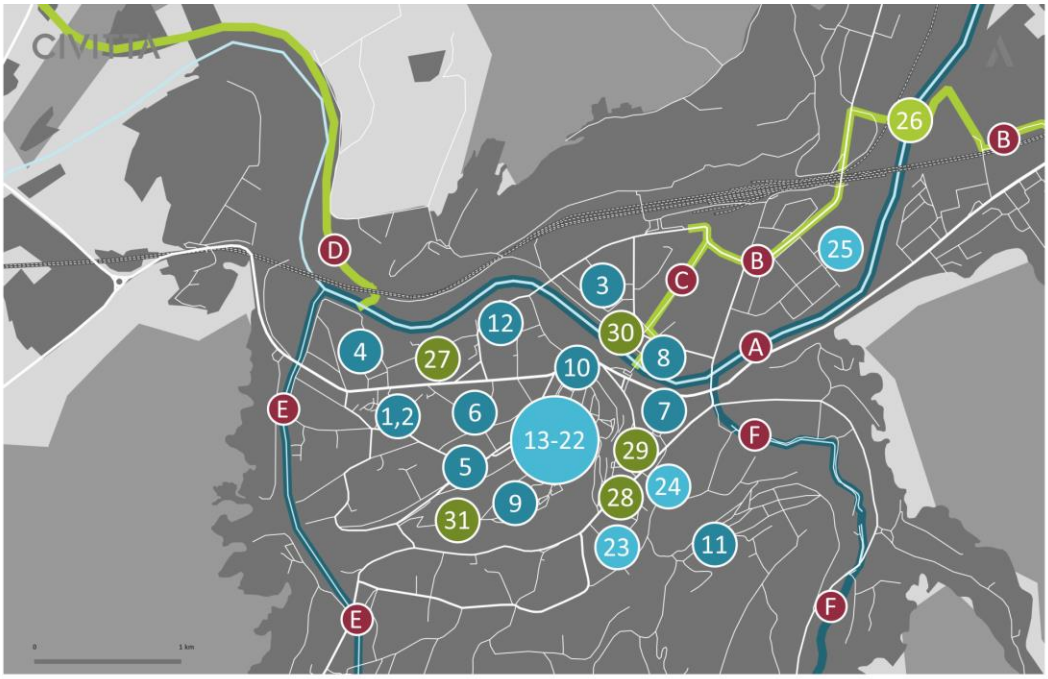

LEGENDĂ

Obiective generale

- O1 Sighișoara competitivă
- O2 Sighișoara atractivă
- O3 Sighișoara culturală
- O4 Sighișoara accesibilă
- O5 Sighișoara verde
- O6 Sighișoara bine guvernată

Reabilitarea și modernizarea zonei centrale

1. Restaurare, modernizare, extindere și echipare Spital Municipal
2. Construcția unui spațiu nou pentru Maternitatea Sighișoara
3. Intervenții integrate de regenerare urbană - cartier Vatican
4. Intervenții integrate de regenerare urbană - str. Nouă, str. Florilor, str. Zaharia Boiu
5. Intervenții integrate de regenerare urbană - str. Anton Pann
6. Amenajare centru comunitar prin reconversia funcțională a unui fost punct termic
7. Amenajare piață urbană str. Morii - str. Consiliul Europei - str. O. Goga
8. Amenajare piață urbană - platou Catedrala Ortodoxă
9. Reamenajare trasee pietonale Dealul Cetății
10. Modernizarea mobilierului urban din spațiile publice - Cetatea Sighișoara, Orașul de Jos
11. Reabilitare fond locativ de stat
12. Modernizare Piață Agroalimentară
13. Proiect integrat de restaurare și reabilitare a Centrului Istoric Sighișoara
14. Restaurare și punere în valoare a ansamblului fortificațiilor Sighișoarei
15. Restaurare / reabilitare clădiri municipale
16. Consolidare / restaurare Primăria Municipiului Sighișoara
17. Reabilitare Casa Venețiană
18. Restaurare Casa Breslelor
19. Program multianual de restaurare a clădirilor monumente istorice și a clădirilor din zonele construite protejate
20. Realizarea unui Muzeu al Muzicii Medievale
21. Realizarea unui Muzeu Etnografic
22. Înființarea Centrului Regional Etno-cultural
23. Consolidare / restaurare Casa Nikos Beloianis
24. Reabilitare și modernizarea Biblioteca Municipală Zaharia Boiu
25. Reabilitare și modernizarea Ștrand municipal
26. Pod peste Târnava Mare
27. Reabilitare și modernizare clădiri de locuințe colective - str. A. Șaguna, str. Nouă, str. Florilor, str. Zaharia Boiu, str. Anton Pann, str. 1 Dec. 1918, str. Axente Sever
28. Modernizare și amenajare Parc Central
29. Amenajare scuar Piața Octavian Goga
30. Modernizare și reamenajare peisagistică Parc Sauna
31. Consolidarea și stabilizarea versanților Dealului Cetății

Figură 3 – Conceptul de dezvoltare spațială – Regenerarea urbană a cartierelor Bărăgan și Plopilor *(Sursa: SDL, cap. 6.1.1.)*

LEGENDĂ

Obiective generale

- O1 Sighișoara competitivă
- O2 Sighișoara atractivă
- O3 Sighișoara culturală
- O4 Sighișoara accesibilă
- O5 Sighișoara verde
- O6 Sighișoara bine guvernată

Regenerare urbană Cartierul Bărăgan

1. Intervenții integrate de regenerare urbană - cartier Bărăgan
2. Modernizare Piață Agroalimentară
3. Înființare centru comunitar
4. Construire creșă cu 40-70 locuri, Str. Panseluțelor
5. Realizare creații murale / artă contemporană
6. Finalizarea complexului sportiv Stadionul Nou
7. Pod peste Târnava Mare
8. Amenajări parcări multietajate
9. Implementare măsuri de calmare a traficului
10. Amenajare parcări de biciclete securizate
11. Reabilitare și modernizare clădiri de locuințe colective
12. Realizare parc municipal

Regenerare urbană Cartierul Plopilor

13. Intervenții integrate de regenerare urbană - cartier Plopilor
14. Implementare măsuri de calmare a traficului
15. Amenajare parcări de biciclete securizate
16. Reabilitare și modernizare clădiri de locuințe colective

DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR ȘI INFRASTRUCTURII ÎN LOCALITĂȚILE VENCHI ȘI RORA | Diversificarea tipurilor de activități economice desfășurate în localitățile Venchi și Rora și asigurarea infrastructurii suport pentru acestea reprezintă o componentă importantă a dezvoltării economice a municipiului Sighișoara. În acest sens se propune înființarea și amenajarea unui parc industrial/tehnologic în acest areal, extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare și a celei de alimentare cu energie electrică și realizarea unei legături rutiere între cele două localități. Rolul acestor intervenții este de a asigura o infrastructură atractivă pentru noi investitori economici și de a contribui la o dezvoltare echilibrată a întregului teritoriu al municipiului.

CREȘTEREA CALITĂȚII LOCUIRII ȘI ATRACTIVITĂȚII CULTURALE A SATULUI HETIUR | În vederea reducerii decalajului dintre satul Hetiur și zona centrală a orașului Sighișoara, se propune implementarea unor proiecte care au în vedere creșterea calității locuirii, dezvoltarea activităților culturale și turistice, extinderea infrastructurii tehnice și extinderea infrastructurii de petrecere a timpului liber.

VALORIFICAREA PATRIMONIULUI NATURAL DIN REZERVAȚIA BREITE | Ariile naturale protejate de pe teritoriul municipiului Sighișoara joacă un rol important în procesul de diversificare a activităților de petrecere a timpului liber destinate locuitorilor și vizitatorilor și de extindere în teritoriu a activităților turistice. În acest sens, rezervația naturală Platoul Breite poate fi valorificat prin amenajări de trasee și activități educaționale, sau prin organizarea de vizite ghidate ce nu vor periclita habitatele. De asemenea, este utilă includerea acestei zone în circuitul traseelor de drumeție și cicloturism de pe teritoriul municipiului Sighișoara.

Figură 4 – Conceptul de dezvoltare spațială – Dezvoltarea infrastructurii și activităților în localitățile Venchi și Rora, Creșterea calității locuirii și atractivității culturale a satului Hetiur și Valorificarea patrimoniului natural din Rezervația Breite *(Sursa: SDL, cap. 6.1.1.)*

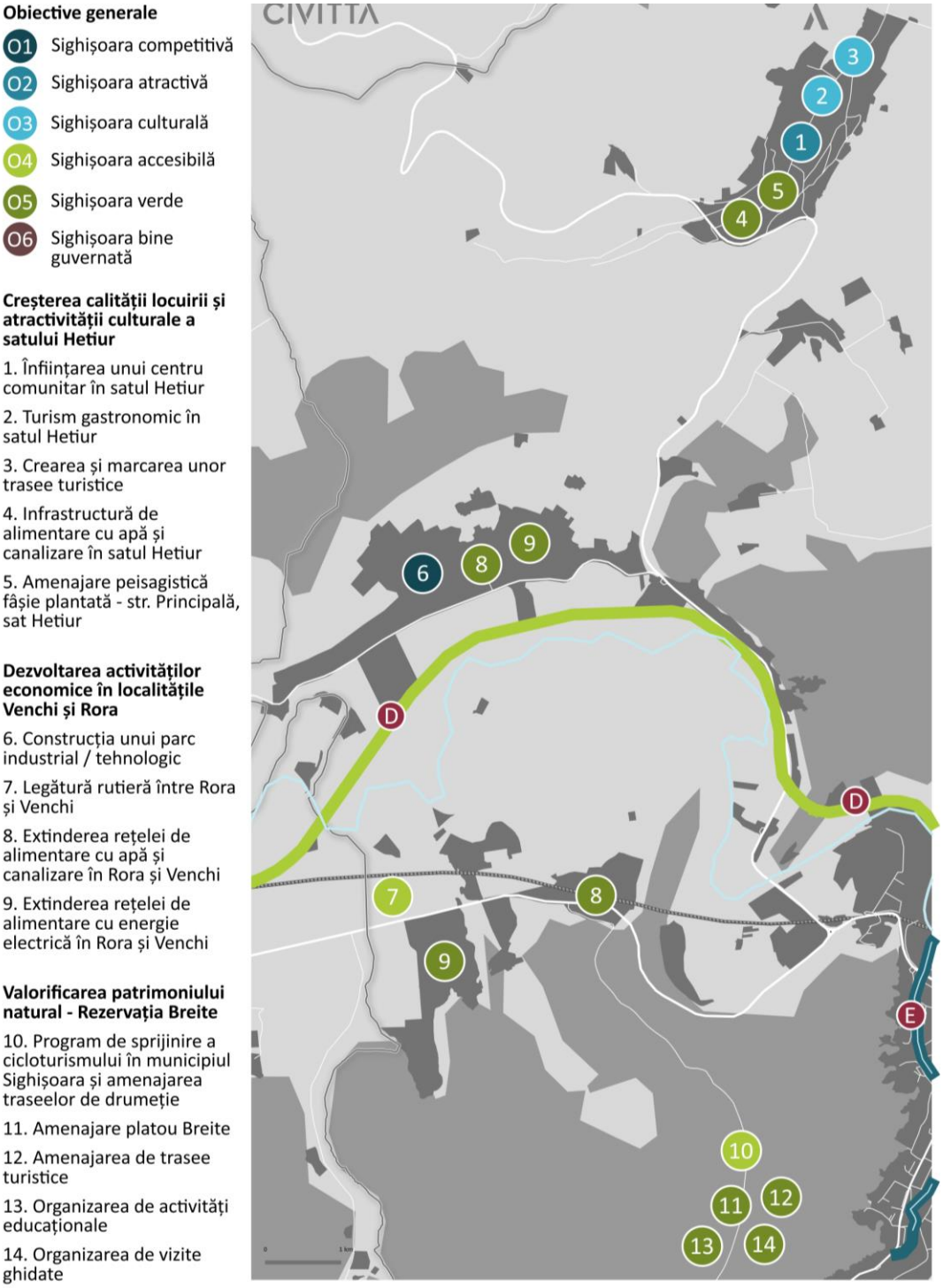

Planificarea domeniilor de intervenție vizate și prioritizarea proiectelor

Metodologia de prioritizare a proiectelor este structurată în două etape principale, ca urmare a numărului ridicat de proiecte planificate pentru perioada 2021-2030 (și anterior), precum și a existenței proiectelor încă nerealizate sau aflate în diferite stadii de implementare, acestea fiind centralizate pe baza documentelor strategice active la nivelul municipiului.

Etapa 1. Selecția unei liste scurte de proiecte

Pentru realizarea listei scurte de proiecte s-a aplicat o serie de filtre de selecție, ce fac referire la:

- Continuarea proiectelor în curs de implementare/pentru care au fost inițiate demersuri în acest sens;
- Maturitatea proiectelor, astfel încât probabilitatea realizării acestora să fie cât mai crescută;
- Valorificarea oportunităților de finanțare din fonduri nerambursabile aferente finalului perioadei de programare 2021-2027;
- Contribuția la obiectivele strategice și instituționale și corelarea cu alte proiecte, maximizând astfel impactul intervențiilor printr-o abordare integrată.

Etapa 2. Selecția proiectelor prioritare

Prioritizarea investițiilor la nivelul municipiului Sighișoara s-a realizat pe baza unei matrice de notare, ce permite evaluarea multi-criterială bazată pe criterii obiective de evaluare. Criteriile propuse sunt ponderate în funcție de importanța lor, pe baza consultării personalului de specialitate din cadrul Primăriei Municipiului Sighișoara.

În cadrul SDL sunt propuse 6 domenii principale de dezvoltare, în corelare cu domeniile de dezvoltare identificate în analiza de impact a documentațiilor strategice anterioare: economie, comunitate, cultură și patrimoniu, mobilitate urbană și transport, mediu și capacitate administrativă. Fiecărui domeniu de dezvoltare îi corespunde un obiectiv strategic, precum și obiectivele specifice, direcțiile de acțiune, proiectele prioritare și proiectele incluse în lista lungă, aferente acestuia.

În cadrul portofoliului de proiecte au fost identificate o serie de proiecte prioritare, selectate pe baza listei de proiecte aflate în curs de implementare la nivelul municipiului, rezultatelor grupurilor de lucru desfășurate în etapa de analiză a situației existente, concluziilor analizei situație existente și diagnosticului, discuțiilor și consultărilor cu beneficiarul și concluziilor dezbaterii publice.

Organizarea proiectelor propuse prin SDL în corespondență cu cele 6 domenii de dezvoltare este ilustrată în tabelul următor.

Tabel 2 – Numărul total de proiecte și proiectele prioritare propuse pentru perioada 2021-2030 și obiectivele strategice aferente SDL [2]

Domeniu	Obiectiv strategic	Nr. total de proiecte (2021-2030)	Nr. proiecte prioritare (2021-2030)
Economie	**O1. Sighișoara competitivă** – Motor economic bazat pe activități economice performate, specializate și diversificate care valorifică tradiția locală la nivel internațional	32	13
Comunitate	**O2. Sighișoara atractivă** – Cadru urban atractiv și servicii publice performante și echitabile, ce asigură o calitate crescută a locuirii	75	28
Cultură și patrimoniu	**O3. Sighișoara culturală** – Oraș dinamic, cu o identitate locală structurată în jurul patrimoniului construit protejat și valorificat și al unei infrastructuri de servicii turistice, culturale și recreative variate ce corespund	90	39
Mobilitate urbană și transport	**O4. Sighișoara accesibilă** – Oraș bine conectat în teritoriu, cu o mobilitate urbană durabilă bine conturată ce susține mijloacele de transport nepoluante	56	23
Mediu	**O5. Sighișoara verde** – Oraș rezilient cu o calitate crescută a factorilor de mediu	71	20
Capacitate administrativă	**O6. Sighișoara bine guvernată** – Oraș cu o capacitate administrativă crescută, servicii publice performante și societate civilă implicată în procesele decizionale de la nivel local	46	22

[2] Inclusiv proiecte în curs de implementare

Tabel 3 – Portofoliul de proiecte propus prin SDL Sighișoara, 2021-2030 (grad de maturitate, planificare și nivel de prioritate)

Obiectivul strategic 1 (O1) Sighișoara competitivă – Motor economic bazat pe activități economice performate, specializate și diversificate care valorifică tradiția locală la nivel internațional

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
Obiectivul specific 1.1. (OS1.1.) Sighișoara - destinație atractivă pentru investiții, cu toate calitățile unui municipiu de nota 10				
D1.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor de tipul parcurilor industriale/parcurilor tehnologice, precum și reconversia fostelor platforme industriale pentru dezvoltarea unor noi funcțiuni economice sau a infrastructurii de cercetare-dezvoltare				
1	Construcția unui parc industrial/tehnologic în localitatea componentă Venchi (Faza 1)	Idee	2024-2026	Proiect prioritar
2	Dezvoltarea unui centru logistic în Sighișoara (în vecinătatea centurii ocolitoare)	Idee	2025-2027	Lista lungă de proiecte
3	Sprijin tehnic și administrativ acordat investitorilor pentru reconversia funcțională a construcțiilor industriale și nefuncționale, din zona centrală a municipiului	Idee	2022-2027	Proiect prioritar
4	Înființarea unui Parc IT în municipiul Sighișoara (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	Idee	2026-2027	Proiect prioritar
5	Construcția unui parc industrial/ tehnologic în zona centurii ocolitoare (Faza 2)	Idee	2025-2027	Lista lungă de proiecte
D1.1.2. Dezvoltarea serviciilor suport pentru investitorii existenți, pentru atragerea de investitori și pentru promovarea municipiului ca destinație de afaceri				
1	Proiect de sprijinire a actorilor economici în procesul de tehnologizare, digitalizare și internaționalizare a întreprinderilor - înființare a unui birou care să sprijine conexiunea dintre întreprinderile sighișorene și hub-urile digitale inovatoare din regiunea Centru	idee	2024-2027	Lista lungă de proiecte
2	Înființarea biroului pentru atragerea de investitori și de promovare a municipiului	Idee	2022	Proiect prioritar
3	Dezvoltarea unei platforme online de promovare a municipiului în domeniul economic și realizarea unui portofoliu de active (spații construite, terenuri) disponibile pentru investiții	Idee	2022	Proiect prioritar
4	Înființarea unui centru pentru consultanță în afaceri (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	Idee	2022-2023	Proiect prioritar
5	Proiect de realizare a brandurilor ”Marca Sighișoara”, ”Produs în Sighișoara”	Idee	2023-2024	Lista lungă de proiecte
6	Acordarea de facilități fiscale prin scheme locale de minimis pentru atragerea de investiții - Beneficiari selectați pe bază de competiție	idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
7	Înființarea unei agenții de business - ”no wrong door policy”	Idee	2024	Lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
D1.1.3. Susținerea înființării de clustere inovative de importanță regională				
1	Înființarea unui cluster inovativ la nivelul municipiului Sighișoara (prin SDL 2021-2030 se recomandă cluster dedicat domeniului textilelor smart) (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	idee Strategie 2014-2020	2023	Proiect prioritar
Obiectivul specific 1.2. (OS1.2.) Sighișoara - Generatoare de oportunități pentru talente				
D1.2.1. Stimularea formării și specializării forței de muncă (creșterea pe scara competențelor) pentru adaptarea la provocările economiei colaborative, bazate pe cunoaștere				
1	Înființarea de clase de învățământ profesional dual, în parteneriat public- privat (autoritatea publică, liceele tehnologice, inspectoratul județean, companii). Amenajarea de spații de educație (săli de curs și ateliere) destinate învățământului profesional dual (în cadrul Liceului Tehnologic nr. 1)	Idee	2024-2026	Proiect prioritar
2	Înființarea unei coaliții la nivel de municipiu pentru competențe digitale care conectează autoritatea publică cu părțile interesate din cadrul întreprinderilor, din sistemul de educație și formare și de pe piața muncii, dar și cu alte coaliții înființate la nivel național.	Idee	2024	Lista lungă de proiecte
3	Programe de tipul ”Garanții de competențe”, dedicate mai ales adulților cu un nivel scăzut de calificare, în economia colaborativă	Idee	2025-2027	Lista lungă de proiecte
D1.2.2. Investiții în educația și formarea profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții				
1	Înființarea unui centru de formare și conversie a forței de muncă din Sighișoara (în cadrul Liceului Tehnologic nr. 1)	idee Strategie 2014-2020	2023-2026	Lista lungă de proiecte
2	Program de dezvoltare a competențelor formatorilor, instructorilor și coordonatorilor de ucenicie realizat în parteneriat cu unitățile de învățământ universitare	idee	2024-2026	Lista lungă de proiecte
3	Program de dezvoltarea și actualizarea standardelor ocupaționale/ calificări profesionale adaptate la noile cerințe ale pieței muncii, inclusiv organizarea de grupuri de lucru	idee	2024-2026	Proiect prioritar
4	Programe de formare profesională a adulților, cu accent și pe creșterea, diversificarea ofertei și a calității serviciilor de formare profesională a adulților	Idee	2022-2027	Proiect prioritar
5	Cursuri de formare pentru dezvoltarea competențelor în companii pentru susținerea specializării inteligente	Idee	2024-2027	Lista lungă de proiecte
6	Platformă online - bursa online ”blue & white collar workers” dezvoltată prin colaborarea dintre AJOFM și PMS	Idee	2026-2027	Lista lungă de proiecte
D1.2.3. Susținerea introducerii de către angajatori a unor forme flexibile de muncă și a principiilor de tip ”shared resources”, mai ales în domeniul industrial				

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
1	Platformă online de ”shared resources” dedicată angajatorilor și angajaților din municipiu	Idee	2023	Lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 1.3. (OS1.3.) Sighișoara - ecosistem antreprenorial local ce valorifică inteligent tradiția și cultura locală				
D1.3.1. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale				
1	Hub/centru educațional în domeniul antreprenoriatului pentru tineri (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	Idee	2022-2027	Proiect prioritar
D1.3.2. Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor suport pentru ecosistemul antreprenorial local. Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și stimularea inovării și creativității				
1	Amenajare hub de afaceri și inovare sau fab-lab dotat, la care să aibă acces și tinerii (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	Idee	2024-2027	Lista lungă de proiecte
2	Înființarea unui incubator de afaceri în municipiul Sighișoara (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	Idee Strategie 2014-2020	2023-2024	Lista lungă de proiecte
3	Centru de creație artistică - amenajare atelier creativ pentru dezvoltarea meșteșugurilor specifice municipiului - spații pentru expoziție, producție și desfacere produse din manufacturi tradiționale ale meșteșugarilor sighișoreni	Idee	2023 - 2025	Proiect prioritar
4	Înființarea unui hub de dezvoltare (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	Idee	2026-2027	Lista lungă de proiecte
5	Înființarea unui centru de excelență și inovare (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	Idee	2026-2027	Lista lungă de proiecte
D1.3.3. Sprijinirea antreprenoriatului prin acces la instrumente financiare inovatoare				
1	Program de stimulare a antreprenoriatului prin cofinanțarea, pe bază de apel de proiecte, a organizațiilor specializate în oferirea de servicii pentru antreprenori (educație antreprenorială pentru tineri, servicii de incubare/ asistență start-up/ accelerare, finanțare pentru debut (”seed-funding”), înființarea de instrumente de capital de risc)	Idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
D1.3.4. Parteneriate între stakeholderii din municipiu și cei regionali, naționali pentru consolidarea guvernanței multi-nivel a specializării inteligente				
1	Proiect de dezvoltare a ecosistemului antreprenorial și industrial dezvoltat în parteneriat public-privat	Idee	2025-2027	Lista lunga de proiecte
2	Platformă online de open innovation și de co-creare pentru stimularea ideilor inovatoare, dedicată mai ales startup-urilor	Idee	2023	Proiect prioritar

Obiectivul strategic 2 (O2) Sighișoara atractivă – Cadru urban atractiv și servicii publice performante și echitabile, ce asigură o calitate crescută a locuirii

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
Obiectivul specific 2.1. (OS2.1.) Sistem de învățământ performant, adaptat cerințelor pieței forței de muncă				
D2.1.1. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de educație și formare				
1	Reparații capitale grup sanitar Școala Gimnazială A. Mosora	în implementare	2021	proiect prioritar
2	Amenajare curte Grădinița cu program normal nr. 3	DALI	2022	proiect prioritar
3	Sistem video Grădinița cu program normal nr. 3	SF	2022	proiect prioritar
4	Centrală termică Școala Nicolae Iorga	SF	2022	proiect prioritar
5	Amenajare curte interioară Școala Generală V. Jinga	în implementare	2021	proiect prioritar
6	Încălzire centrală Sala de sport Zaharia Boiu	DALI	2022	Lista lungă de proiecte
7	Reabilitare șarpantă Liceu Tehnologic nr. 1	DALI	2022	Lista lungă de proiecte
8	Sală de sport Colegiul M. Eliade - acoperiș și suprafață de joc	în implementare	2021	proiect prioritar
9	Sistem video Școală Generală și Grădiniță Hetiur	SF	2022	proiect prioritar
10	Program de dezvoltare Grădiniță Str. Crizantemelor	PT	2022	proiect prioritar
11	Construire creșă cu 40-70 locuri, Str. Panseluțelor, f.n.	documentație tehnico-economică/ idee Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Sighișoara pentru perioada 2021-2030	2021-2024	proiect prioritar
12	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Liceului Teoretic „Mircea Eliade”	idee	2024-2026	Lista lungă de proiecte
13	Reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ din municipiul Sighișoara	idee Strategie 2014-2020	2023-2027	Lista lungă de proiecte
14	Extindere și dotare Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă	idee	2023-2026	Lista lungă de proiecte
D2.1.2. Completarea ofertei educaționale destinată tinerilor				
1	Implementarea de programe de tip ”Școală după școală”	idee	2026-2027	Lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
2	Înființarea unei școli de arte și meserii în Municipiul Sighișoara (care să valorifice tradițiile meșteșugărești ale municipiului) (în cadrul Liceului Tehnologic nr. 1)	idee Strategie 2014-2020	2025-2027	Lista lungă de proiecte
3	Integrarea municipiului Sighișoara în rețeaua ”Orașelor prietenoase cu copiii”, certificată de UNICEF	idee	2026-2027	Lista lungă de proiecte
4	Organizarea de activități educaționale extra curriculare care să creeze un avantaj competitiv pentru municipiul Sighișoara	idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
5	Realizarea de parteneriate cu universitățile care includ secții/facultăți de restaurare și conservare pentru a dezvolta un program integrat de educație și cercetare în domeniile conservarea și protejarea patrimoniului cultural și studiul monumentelor istorice	idee	2025-2027	Lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 2.2. (OS2.2.) Sistem de sănătate eficient, echitabil și modern				
D2.2.1. Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii de sănătate și eficientizarea activităților sanitare				
1	Restaurare, modernizare, reorganizare, dotare și eficientizare energetică Spital Municipal, Str. Zaharia Boiu	Idee	2023-2026	proiect prioritar
2	Construcția unui spațiu nou pentru Maternitatea Sighișoara *(în incinta imobilului Spitalului Municipal)*	idee Strategie 2014-2020	2024-2027	Lista lungă de proiecte
3	Realizarea unei strategii de eficientizare a fluxului sanitar aferent Spitalului Municipal și tuturor clădirilor aparținătoare	idee	2023	proiect prioritar
4	Reabilitarea, modernizarea și echiparea cabinete medicale aparținând sistemului public de sănătate	Idee	2024-2026	Lista lungă de proiecte
5	Reabilitare și punere în valoare policlinică	Idee	2025-2026	proiect prioritar
Obiectivul specific 2.3. (OS2.3.) Servicii sociale eficiente, oferite în mod echilibrat pe întreg teritoriul municipiului Sighișoara, ce răspund nevoilor tuturor categoriilor de beneficiari				
D2.3.1. Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale adecvate nevoilor specifice				
1	Bunicii comunității - Servicii sociale și socio-medicale pentru persoane vârstnice	idee	2022-2024	Lista lungă de proiecte
2	Servicii sociale pentru victimele violenței domestice - Proiect VENUS - Împreună pentru o viață în siguranță!	idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
3	Reducerea numărului de copii și tineri plasați în instituții, prin consolidarea rețelei de asistenți maternali și creșterea numărului de asistenți maternali și sociali la nivelul comunității - Proiect ”Progres în calitatea îngrijirii alternative a copiilor”	idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
4	Servicii sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități	idee	2022-2027	Lista lungă de proiecte
5	Program de îmbătrânire activă prin implicarea persoanelor de peste 65 ani în procesul de formare a noilor lucrători din domeniul creativ și al meșteșugurilor tradiționale	idee	2023-2027	proiect prioritar

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
6	Extinderea, derularea, monitorizarea și mediatizarea programelor de sprijin care vizează stimularea participării școlare, reducerea absenteismului și obținerea succesului școlar în învățământul preuniversitar, în rândul populatei școlare provenite din medii defavorizate	idee	2022-2027	Lista lungă de proiecte
7	Înființare Serviciu îngrijiri la domiciliul persoane vârstnice	idee Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Sighișoara pentru perioada 2021-2030	2021-2030	Lista lungă de proiecte
D2.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii sociale prin reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale				
1	Modernizare cămin de bătrâni	SF+DALI	2024-2025	proiect prioritar
2	Înființarea unui adăpost pentru victimele violenței în familie	idee Strategie 2014-2020	2024-2026	Lista lungă de proiecte
3	Construirea și echiparea unei cantine sociale pentru comunitățile de etnie roma și persoanele fără adăpost	idee	2024-2026	Lista lungă de proiecte
4	Adăpost de urgență pentru persoanele defavorizate	idee	2023-2024	proiect prioritar
5	Înființare Locuințe protejate pentru persoanele vârstnice	idee Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Sighișoara pentru perioada 2021-2030	2021-2030	Lista lungă de proiecte
6	Înființare Centru rezidențial pentru persoane vârstnice	idee Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Sighișoara pentru perioada 2021-2030	2021-2030	Lista lungă de proiecte
7	Înființare Locuințe protejate pentru adulții cu dizabilități	idee Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Sighișoara pentru perioada 2021-2030	2021-2030	Lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
8	Înființare Centru de zi pentru adulți cu dizabilități	idee Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Sighișoara pentru perioada 2021-2030	2021-2030	Lista lungă de proiecte
D2.3.3. Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate prin implementarea de măsuri integrate				
1	Construirea de locuințe sociale in comunitățile de romi din zonele marginalizate, în zona Str. Parângului	idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
2	Dezvoltarea și diversificarea serviciilor alternative de educație prin oferta A doua Șansă pentru persoanele din comunitățile de etnie roma cu nivel redus de educație	idee	2023-2027	proiect prioritar
3	Înființarea unei băi publice, pentru deservirea a două cartiere sărace populate de etnici romi, respectiv str. Parângului și str. Viilor, pentru o populație de circa 1.000 persoane, în zona Str. Parângului	Idee Strategie Antidiscriminare	2025-2026	Lista lungă de proiecte
4	Construire Centru Social Multifuncțional în cartierul Viilor, pentru deservirea populației defavorizate	Idee Strategie Antidiscriminare	2025-2026	proiect prioritar
5	Sprijinirea etnicilor romi pentru demararea unei afaceri și obținerea documentele necesare, acordarea de autorizații pentru organizarea și desfășurarea în baza liberei inițiative a activităților economice (comerț stradal etc.) pentru persoanele de etnie romă care se ocup cu: comercializarea florilor și a celorlalte obiecte provenite din exercitarea meseriilor tradiționale	Idee Strategie Antidiscriminare	2025-2027	Lista lungă de proiecte
6	Sprijin acordat comunităților de romi aflate în situații de extremă dificultate prin: procurarea de materiale de construcții, refacerea surselor de apă potabilă sau construirea acestora acolo unde nu există, dezvoltarea unor proiecte de sprijin în regim de urgență pentru familii cu venituri foarte mici (alimente, îmbrăcăminte, rechizite etc.), consolidarea locuințelor degradate, precum și a celor cu risc ridicat de prăbușire (acordarea de materiale de construcții, refacerea infrastructurii)	Idee Strategie Antidiscriminare	2023-2027	Lista lungă de proiecte
7	Implementarea unui program structurat de formare si promovare a incluziunii sociale pentru îmbunătățirea accesului pe piața muncii a persoanelor de etnie roma	idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
8	Înființare Serviciu de asistență comunitară – Centru de zi	idee Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Sighișoara pentru perioada 2021-2030	2021-2030	Lista lungă de proiecte
D2.3.4. Dezvoltarea fondului locativ destinat categoriilor sociale dezavantajate				

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
1	Locuințe sociale de calitate în Municipiul Sighișoara	idee Strategie 2014-2020	2024-2026	proiect prioritar
2	Realizarea de locuințe destinate cadrelor medicale și personalului din sistemul de învățământ	idee	2026-2027	Lista lungă de proiecte
3	Realizarea de locuințe destinate tinerilor, construite prin programul ANL	idee	2023-2025	proiect prioritar
Obiectivul specific 2.4. (OS2.4.) Cartiere de locuințe colective regenerate, cu o calitate ridicată a spațiului public, adaptate cerințelor și nevoilor locuitorilor				
D2.4.1. Regenerarea urbană a cartierelor de locuințe colective				
1	Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective: amenajare spații verzi, spații de recreere și zone de socializare pentru toate categoriile de utilizatori, zone desfășurare de micro-evenimente, locuri de joacă, circulații și spații de parcare - Cartier Bărăgan, proiect pilot	idee	2023-2026	proiect prioritar
2	Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective: amenajare spații verzi, spații de recreere și zone de socializare pentru toate categoriile de utilizatori, locuri de joacă, zone desfășurare de micro-evenimente, circulații și spații de parcare - Cartier Plopilor	idee	2024-2027	Lista lungă de proiecte
3	Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective: amenajare spații verzi, spații de recreere și zone de socializare pentru toate categoriile de utilizatori, locuri de joacă, circulații și spații de parcare: Cartier Vatican (Str. Andrei Șaguna)	idee	2023-2026	Lista lungă de proiecte
4	Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective: amenajare spații verzi, spații de recreere și zone de socializare pentru toate categoriile de utilizatori, locuri de joacă, circulații și spații de parcare: Str. Nouă – Str. Florilor – Str. Zaharia Boiu	idee	2026-2027	Lista lungă de proiecte
5	Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective: amenajare spații verzi, spații de recreere și zone de socializare pentru toate categoriile de utilizatori, locuri de joacă, circulații și spații de parcare: Str. Anton Pann	idee	2023-2026	Lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 2.5. (OS2.5.) Infrastructură de dotări comunitare amplasate echilibrat în teritoriu				
D2.5.1. Modernizarea și completarea sistemului de dotări comunitare				
1	Instalație de sonorizare sală festivă (Primărie)	în implementare	2021	Proiect prioritar
2	Modernizarea Pieței Agroalimentare din zona centrală	SF	2023-2024	Proiect prioritar
3	Modernizarea Pieței Agroalimentare - Cartier Bărăgan	idee	2026-2027	Lista lungă de proiecte
4	Amenajare centru comunitar în zona centrală prin reconversia funcțională a unui fost punct termic	idee	2025-2026	Lista lungă de proiecte
5	Înființarea unui centru comunitar în satul Hetiur (în fosta clădire a Primăriei din satul Hetiur)	idee	2025-2027	Proiect prioritar

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
6	Înființarea unei piețe agroalimentare de gross în municipiul Sighișoara	idee Strategie 2014-2020	2024-2026	Lista lungă de proiecte
7	Înființare centru comunitar în cartierul Bărăgan	idee	2026-2027	Lista lungă de proiecte
8	Reconversia funcțională a punctelor termice și centralelor termice nefuncționale din cadrul ansamblurilor de locuințe colective periferice și transformarea în centre comunitare, servicii socio-culturale sau spații comerciale (Str. Plopilor, Str. A. Șaguna)	idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
9	Reabilitarea și modernizarea unor clădiri din Cetatea Sighișoara, aflate în patrimoniul municipiului Sighișoara și concesionarea/închirierea acestora în vederea dezvoltării de servicii comerciale de proximitate destinate locuitorilor (farmacie, magazin alimentar etc)	idee	2023-2028	Lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 2.6. (OS2.6.) Rețea de spații publice adaptată cerințelor comunității și corelată cu specificul local				
D2.6.1. Consolidarea rețelelor de spațiilor publice prin lucrări de restaurare, modernizare și extindere				
1	Organizare concurs internațional de urbanism pentru amenajarea pieței urbane Str. Morii - Str. Consiliul Europei - Str. O. Goga	PUZ	2023	proiect prioritar
2	Amenajare piață urbană Str. Morii - Str. Consiliul Europei - Str. O. Goga (inclusiv amenajarea unui spațiu alternativ pentru desfășurarea pieselor de teatru în aer liber) / Reabilitarea și amenajarea zonei Sigma	PUZ / idee Strategie 2014-2020	2024-2026	proiect prioritar
3	Amenajare piață urbană - platoul aferent Catedralei Ortodoxe (amenajarea propusă va ține cont de vecinătatea Catedralei Ortodoxe și de necesitatea desfășurării de slujbe religioase în aer liber)	idee	2025-2026	Lista lungă de proiecte
4	Actualizarea regulamentului pentru comerțul stradal în Cetatea Sighișoara și în Orașul de Jos	idee	2022	proiect prioritar
5	Realizarea de pavilioane/ chioșcuri destinate închirierii pentru desfășurarea comerțului stradal și târgurilor sezoniere care să prezinte un design adecvat cadrului urban în care sunt amplasate	idee	2022-2023	proiect prioritar
6	Reamenajarea traseelor pietonale de pe Dealul Cetății (inclusiv amenajarea circulației pietonale adiacente Zidului Cetății) și amenajarea de piațete pietonale în lungul acestor circulații	idee	2024-2026	Lista lungă de proiecte
7	Proiect de modernizare a mobilierului urban din spațiile publice din Cetatea Sighișoara și în Orașul de Jos inclusiv elemente de signaletică și introducerea de mobilier inteligent (tablete interactive, reclame interactive, panouri digitale etc.)	Idee	2024 - 2026	Lista lungă de proiecte
8	Program de înnoire a mobilierului urban din spații publice din zonele rezidențiale, parcurile și zonele de agrement din municipiu	Idee	2025 - 2027	Lista lungă de proiecte
D2.6.2. Creșterea nivelului siguranței publice și combaterea infracționalității				
1	Urmărire video și iluminat platformă depozitare deșeuri	PT	2023	Proiect prioritar

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
Obiectivul specific 2.7. (OS2.7.) Fond construit de stat bine gestionat, restaurat, reabilitat și modernizat, adaptat statutului municipiului și specificului local				
D2.7.1. Gestiunea și reabilitarea fondului locativ de stat				
1	Reabilitarea fondului locativ de stat, amplasat în clădiri cu vechime mare - proiect pilot pentru clădirile din Orașul de Jos	idee	2025-2027	Lista lungă de proiecte
2	Demararea unor proceduri de realizare de schimburi/ vânzări/ cumpărări în vederea concentrării fondului locativ de stat în clădiri aparținând în totalitate administrației publice locale	idee	2024-2025	Lista lungă de proiecte

Obiectivul strategic 3 (O3) Sighișoara culturală – Oraș dinamic, vibrant și primitor, cu o identitate locală structurată în jurul patrimoniului construit protejat și valorificat, cu o ofertă variată de oportunități culturale, turistice și de petrecere a timpului liber ce corespunde cerințelor cetățenilor și vizitatorilor

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
Obiectivul specific 3.1. (OS3.1.) – Patrimoniu construit și natural remarcabil, protejat, valorificat, restaurat și pus în serviciul cetățenilor				
D3.1.1. Planificare și sprijin pentru protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural cu valoare universală excepțională și a patrimoniului construit de importanță națională și locală				
1	Elaborarea Programului de protecție și gestiune a monumentului istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial - Centrul Istoric Sighișoara și a Planurilor anuale de protecție și gestiune	idee	2023-2024	proiect prioritar
2	Managementul integrat al sitului UNESCO Sighișoara în contextul peisajului teritorial cultural și natural - dezvoltarea locală integrată orientata către protejarea și valorificarea patrimoniului UNESCO	idee Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022	2024-2025	proiect prioritar
3	Evaluarea stării tehnice/ de conservare a monumentelor istorice și centralizarea informațiilor în cadrul unei baze de date informatice (componentă a bazei de date urbane a municipiului Sighișoara) și actualizarea anuală a acesteia	idee	2023-2027	proiect prioritar
4	Realizarea unui proiect integrat de restaurare a Centrului Istoric Sighișoara - monument istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial (inclusiv prioritizarea intervențiilor de restaurare a clădirilor, de amenajare și modernizare a spațiilor publice și a spațiilor verzi).	idee	2023-2024	proiect prioritar
5	Sprijin tehnic, financiar sau/și administrativ acordat proprietarilor monumentelor istorice sau clădirilor amplasate în zonele construite protejate, în vederea realizării de lucrări de restaurare, reabilitare și/sau conservare, în acord cu prevederile legii 422/2001	idee	2022-2027	Lista lungă de proiecte
6	Aplicarea de sancțiuni financiare (supraimpozitare) pentru proprietarii clădirilor monumente istorice (inclusiv imobilele amplasate în cadrul sitului urban cod LMI MS-II-s-A-15806) aflate în stare de colaps/precolaps (stare avansată de degradare)	idee	2021-2027	proiect prioritar
7	Documentație de specialitate pentru conferirea de subcoduri componentelor fortificației Sighișoarei, cod LMI: MS-II-m-A-15805	în implementare	2021	proiect prioritar
8	Plan de management al activităților și fluxurilor turistice aferente centrul istoric al municipiului, principalelor obiective turistice și manifestațiilor culturale desfășurate în aer liber în zona centrală (festivaluri, concerte etc)	idee	2023	Lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
9	Program de schimb de experiență pentru specialiștii în domeniul protecției patrimoniului cultural și administrația publică locală, realizat în parteneriat cu instituții și asociații internaționale și naționale de profil (UNESCO, ICOMOS etc)	idee	2024-2027	Lista lungă de proiecte
10	Realizarea unui regulament/ghid de bune practici privind intervențiile pe monumente istorice, intervențiile asupra fondului construit și spațiului public din cadrul monumentului istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial, din zona construită protejată, din zonele de protecție ale monumentelor istorice (inclusiv tehnici constructive, signaletică, amenajare vitrine, reclame) - Ghidul va fi corelat cu reglementări PUZ Zone Construite Protejate Municipiul Sighișoara	idee	2024	Lista lungă de proiecte
11	Elaborarea unui ghid de bune practici privind afișajul publicitar în spațiul public	Idee	2022	proiect prioritar
12	Elaborarea unui ghid de bune practici privind modul de construire specific municipiului și intervențiile permise în corelare cu caracteristicile specifice țesutului urban din fiecare zonă funcțională (cromatică, tipuri de materiale, texturi, elemente de limbaj arhitectural permise, volumetria clădirilor, amplasarea clădirilor pe parcele) - Ghidul va fi corelat cu reglementări PUG Municipiul Sighișoara	idee	2023	Lista lungă de proiecte
13	Elaborarea unui plan de management al riscurilor la dezastre pentru monumentul istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial	idee	2023-2027	lista lungă de proiecte
D3.1.2. Protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului construit de importanță universală, națională și locală				
1	Mansardare imobil Piața Cetății nr. 4	DALI	2021	proiect prioritar
2	Vitrină de protecție cuptor secolul al IV-lea	SF/ În implementare	2021	proiect prioritar
3	Consolidare si restaurare Turn La Chip	Documentație tehnică	2023	Lista lungă de proiecte
4	Reabilitarea acoperișului și a șarpantei Primăria Municipiului Sighișoara	DALI	2022-2024	Proiect prioritar
5	Proiect de consolidare și restaurare Primăria Municipiului Sighișoara	urmează demararea procedurii de achiziție	2021 -	Proiect prioritar

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
6	Proiect de consolidare și restaurare Casa Nikos Beloianis	în curs de inițiere procedură	2021 -	Proiect prioritar
7	Studii de fundamentare Ansamblu fortificații, cod LMI MS-II-m-A-15805	în curs de elaborare	2020 -	Proiect prioritar
8	Restaurare și punere în valoare a ansamblului fortificațiilor Cetății Sighișoara - Concurs internațional de restaurare și implementare proiect	în curs de elaborare studii de fundamentare și temă de concurs	2020 -	Proiect prioritar
9	Restaurarea/ reabilitarea clădirilor municipale (monumente istorice) aflate în domeniul public al municipiului prin proiecte complexe, integrate	idee	2021-2027	Lista lungă de proiecte
10	Program multianual de restaurare a clădirilor monumente istorice și a clădirilor din zonele construite protejate, realizat în parteneriat cu proprietarii clădirilor - parteneriat public-privat	Idee	2022 - 2027	Lista lungă de proiecte
11	Proiect de marcare a clădirilor monumente istorice cu plachete informative prezentând rolul acestora în istoria municipiului Sighișoara	Idee	2021 - 2023	
12	Intervenții de urgență de punere în siguranță a clădirilor monumente istorice	idee	2022 - 2027	Lista lungă de proiecte
13	Lucrări de restaurare, consolidare și întreținere curentă a construcțiilor de cult	idee Raport de Monitorizare Monument istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial - Centru Istoric Sighișoara	2023-2027	Lista lungă de proiecte
14	Investigații privind proveniența umidității și lucrări de reabilitare conforme la Casa Venețiană - cod LMI MS-II-m-A-15934	idee Raport de Monitorizare Monument istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial - Centru Istoric Sighișoara	2023-2024	Lista lungă de proiecte
15	Casa Breslelor - lucrări de restaurare a elementelor decorative arhitecturale	idee Raport de Monitorizare Monument istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial - Centru Istoric Sighișoara	2023-2024	Lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
16	Mutare monument Gen. Skariatin	în implementare	2021	proiect prioritar
17	Soclu Statuie Ilarie Chendi	în implementare	2021	proiect prioritar
18	Proiect de selecție și restaurare/ reabilitare a curților interioare din clădirile tradiționale săsești din Orașul de Jos și deschiderea acestora către public - proiect pilot Str. Ilarie Chendi - Str. 1 Decembrie 1918	Idee	2026-2027	Lista lungă de proiecte
19	Lucrări curente de întreținere/ conservare a clădirilor municipale (monumente istorice)	Idee	2022-2027	Lista lungă de proiecte
D3.1.5. Educarea cetățenilor cu privire la valorile culturale existente în municipiul Sighișoara și promovarea bunelor practici în domeniul protecției patrimoniului				
1	Realizarea unui proiect pilot de explicare a noțiunilor de bază privind patrimoniul și arhitectura și predarea acestuia în cadrul activităților extracuricculare din unitățile de învățământ la nivel local	Idee	2022 - 2027	Lista lungă de proiecte
2	Realizarea unui proiect de educare a populației și de creșterea a conștientizării comunității locale cu privire la existența patrimoniului cu valoare universală excepțională din municipiul Sighișoara și la caracteristicile care îi conferă autenticitate și integritate	Idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
3	Înființarea unei pagini dedicate pe site-ul PMS de prezentare și promovare a proiectelor de intervenție în zonele istorice cu impact comunitar și turistic și a exemplelor de bune practici în domeniul protejării și valorificării patrimoniului cultural din municipiu. Organizarea de consultări și dezbateri publice pentru proiectele care au în vedere intervenții asupra construcțiilor destinate activităților socio-culturale din interiorul zonelor construite protejate	Idee	2022-2027	Lista lungă de proiecte
4	Ziua arhitecturii săsești - organizarea de activități cultural-educaționale: prelegeri, prezentări, expoziții, vânători de comori arhitecturale desfășurare cu ajutorul unei platforme online	Idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 3.2. (OS3.2.) Vitalitate culturală sporită, bazată pe valorificarea elementelor de identitate culturală și a patrimoniului construit				
D3.2.1. Revitalizarea vieții sociale prin evenimente și facilități culturale și promovarea activă a acestora				
1	Realizarea unor proiecte culturale de educare a tinerilor în sectorul teatral	Idee	2022 - 2027	Proiect prioritar
2	Realizarea unui festival dedicat păpușarilor	Idee	2022 - 2027	Lista lungă de proiecte
3	Realizarea unui program de educație muzeală destinat tinerilor	Idee	2022 - 2027	Proiect prioritar

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
4	Proiect de dezvoltare a unei platforme online care să reunească și să promoveze toate activitățile din agenda culturală a municipiului pe parcursul unui an	Idee	2022 - 2023	Proiect prioritar
5	Dezvoltarea unui program de bugetare participativă pentru micro evenimente și evenimente urbane cultural-turistice, cu tematică anuală	Idee	2022 - 2027	Lista lungă de proiecte
6	Program de modernizare a site-urilor instituțiilor culturale, dezvoltare platformă de achiziționare bilete online. Elaborarea de ghiduri de vizitare pe smartphone-uri pentru muzee/expoziții care să ofere vizitatorilor informații suplimentare despre opere de artă sau exponate, pe propriul telefon și în propria limbă. Elaborarea de tururi virtuale pentru muzee, expoziții	Idee	2023-2024	Lista lungă de proiecte
7	Sprijinirea organizării de evenimente culturale inedite (spre exemplu, spectacole de muzică, teatru, film etc.) prin asociere cu o serie de locații noi în exteriorul Cetății (în spațiile dintre blocuri / în piațete / în stradă etc.)	Idee	2024 - 2027	Lista lungă de proiecte
8	Proiect de activare a spațiilor publice din cartierele municipiului Sighișoara prin intervenții artistice ce folosesc orașul și arhitectura unică ca decor - Proiect pilot de realizare a unor creații murale / artă contemporană în cartierul Bărăgan	Idee	2024 - 2027	Proiect prioritar
9	Program de promovare a culturii și tradițiilor comunităților etnice prin organizarea de evenimente în spațiul public	Idee	2023 - 2027	Lista lungă de proiecte
10	Organizarea Street Delivery Sighișoara (proiect pilot pietonalizare temporară)	Idee	2022 - 2027	Lista lungă de proiecte
11	Dezvoltarea activităților culturale și educaționale organizate în cadrul evenimentului Noaptea Muzeelor Sighișoara	idee	2022-2027	proiect prioritar
12	Program de valorificare a patrimoniului imaterial prin dezvoltarea programelor culturale și educaționale de arte și meserii adresate tinerilor (tabere de creație medievală pentru copii și tineri artiști, ateliere de recondiționare, ateliere de creație). Afilierea la rețelele europene și internaționale	idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
D3.2.2. Sprijinirea actorilor din domeniile cultural-artistice și a sectorului cultural independent.				
1	Realizarea și promovarea periodică a unui catalog electronic privind sursele disponibile de finanțare pentru actorii culturali	Idee	2022 - 2027	proiect prioritar
2	Realizarea unei platforme integrate de dialog și promovare în domeniul cultural (cartarea actorilor culturali, oportunități în domeniu, promovarea evenimentelor culturale)	Idee	2022 - 2025	Proiect prioritar
3	Program anual de finanțare a unor proiecte realizate în parteneriat între actorii culturali din sectorul public, sectorul privat și mediul independent	Idee	2023 - 2027	Lista lungă de proiecte
4	Organizarea unor grupuri de lucru periodice cu actori reprezentativi din sectoarele culturale și creative	Idee	2022 - 2027	proiect prioritar

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
D3.2.3. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii culturale.				
1	Restaurarea, consolidarea și punerea în valoare a ”Sălii Mihai Eminescu” – componenta ”A” a Proiectului Sala Mihai Eminescu (restaurare, consolidare și punerea în valoare) - componenta A și reabilitarea Străzii Nicolae Bălcescu din municipiul Sighișoara - componenta B	În implementare	2021-2023	Proiect prioritar
2	Program de amenajare a instituțiilor publice de cultură astfel încât acestea să implementeze instrumente moderne de prezentare și descriere a ofertei culturale	Idee	2023 - 2027	Proiect prioritar
3	Realizarea unor muzee arheologice în aer liber în zonele: Dealul Turcului, Castrul Roman de la Podmoale și realizarea de cercetări arheologice neinvazive	Idee	2023- 2027	Lista lungă de proiecte
4	Reabilitarea, modernizarea și digitalizarea Bibliotecii Municipale Zaharia Boiu	Idee	2023-2025	Proiect prioritar
5	Realizarea unui Muzeu Etnografic	Idee	2025 - 2027	Lista lungă de proiecte
6	Realizarea unui Muzeu al Muzicii Medievale	Idee	2025 - 2027	Lista lungă de proiecte
7	Program pilot de regenerare urbană prin utilizarea temporară a spațiilor comerciale vacante din zona istorică ca spații cultural-creative (ex. expoziții temporare pentru comunitate, ateliere temporare etc.)	Idee	2024 - 2027	Lista lungă de proiecte
8	Restaurarea/ reabilitarea/ modernizarea și reconversia funcțională a clădirilor nefuncționale aflate în patrimoniul municipiului Sighișoara și amenajarea de dotări socio-culturale (spații multifuncționale pentru evenimente, expoziții, centre culturale etc)	Idee	2022-2027	Lista lungă de proiecte
9	Înființarea Centrului Regional Etno-cultural în municipiul Sighișoara	Idee	2026	Lista lungă de proiecte
10	Înființare Centru Cultural care să reunească muzeele, Biblioteca Municipală și Casa de Cultură	idee	2024-2025	Lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 3.3. (OS3.3.) Ofertă variată, accesibilă și atractivă a activităților sportive, de agrement și de petrecere a timpului liber, susținute de o infrastructură sportivă și de agrement bine dezvoltată				
D3.3.1.Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement și petrecerea timpului liber din municipiul Sighișoara				
1	Finalizarea complexului sportiv Stadionul Nou - Stadionul Municipal Sighișoara (amenajare tribune, vestiare, gradene și dotări complementare)	idee SDL 2014-2020	2023 - 2025	Proiect prioritar
2	Reabilitarea sălilor de sport din Municipiul Sighișoara (Prin SDL 2021-2030 se recomandă reabilitarea și modernizarea sălilor de sport din cadrul unităților de învățământ și deschiderea acestora către public)	Idee SDL 2014-2020	2022 - 2025	Lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
3	Modernizare și reabilitare Ștrand municipal	DALI	2022-2025	proiect prioritar
4	Construcția unui bazin de înot acoperit în Municipiul Sighișoara	idee SDL 2014-2020	2023 - 2025	Lista lungă de proiecte
5	Sală de sport Radu Voina - reparații capitale	DALI+SF	2023-2025	proiect prioritar
6	Parc de antrenament în aer liber (pe platforma adiacentă Sălii Polivalente)	SF	2021-2022	proiect prioritar
D3.3.2. Promovarea activă a ofertei de activități sportive și de agrement și petrecerea timpului liber din municipiul Sighișoara				
1	Program de promovare a sportului către comunitate prin campanii de activare în spații frecventate de public (simulatoare sportive, competiții sportive în centrele comerciale, podiumuri în spațiul public pentru exerciții de gimnastică etc.)	Idee	2022 - 2027	proiect prioritar
2	Proiect de dezvoltarea unei platforme online care să reunească și să promoveze toate activitățile din agenda sportivă a municipiului pe parcursul unui an	Idee	2021 - 2023	Proiect prioritar
3	Program anual și multianual de finanțare nerambursabilă/participativă a proiectelor în domeniile de tineret și sport	Idee	2023 - 2027	Lista lungă de proiecte
4	Includerea foștilor sportivi de performanță în campaniile de promovare a sportului	Idee	2024 - 2027	Lista lungă de proiecte
5	Implementarea unui sistem online de programare și abonare la bazele sportive și la sălile de sport din municipiu (inclusiv la cele din instituțiile de învățământ, în afara orelor de program).	idee	2024	Lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 3.4. (OS3.4.) – Destinație turistică atractivă, de notorietate națională și internațională.				
D3.4.1. Extinderea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice.				
1	Instalarea de totem-uri informative și interactive în arealele turistice din Zona Centrală precum și în zonele turistice antropice și naturale din împrejurimi	Idee	2023 - 2027	Lista lungă de proiecte
2	Crearea și marcarea unor trasee turistice de direcționare către zone mai puțin cunoscute din municipiu și din împrejurimi - cartierul Bărăgan, cartierul Cornești, satul Hetiur, rezervația de codri seculari de la Breite	Idee	2023 - 2027	Lista lungă de proiecte
3	Proiect „VIA TRANSILVANICA” (Calea Transilvaniei) - amenajarea unui drum turistic și pelerinaj de 1.000 km	Proiect realizat parțial	2018 - 2027	Lista lungă de proiecte
4	Dezvoltarea infrastructurii digitale a Centrului de informare turistică	Idee	2023-2024	Lista lungă de proiecte
5	Instruirea și certificarea de ghizi turistici în municipiul Sighișoara	idee	2021-2027	Proiect prioritar

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
6	Organizarea de trasee turistice/tematice în municipiul Sighișoara cu ghizi certificați	idee	2021-2027	Proiect prioritar
D3.4.2.Promovarea municipiului Sighișoara ca destinație turistică de notorietate, recunoscută la nivel național și internațional				
1	Instituirea unui OMD – Organizația de Management a Destinației pentru Sighișoara	Idee	2022-2023	Proiect prioritar
2	Elaborarea unui plan de marketing a destinației turistice Sighișoara	Idee	2023	Lista lungă de proiecte
3	Realizarea unei miniserii de video-uri cu tema redescoperirii municipiului și a Cetății, care să ilustreze avantajele de a locui și de a vizita municipiul Sighișoara, și promovarea acestora online	Idee	2024 - 2027	Lista lungă de proiecte
4	Crearea unui brand vizual pentru municipiul Sighișoara și a unui manual de identitate vizuală a municipiului Sighișoara	Idee	2022	Proiect prioritar
5	Organizarea de campanii tematice sau sezoniere pentru promovarea turismului din municipiul Sighișoara la nivel național și internațional	Idee	2022 - 2027	Lista lungă de proiecte
6	Program de susținere prioritară și promovare a producătorilor locali de produse tradiționale sau cu specific - turism gastronomic - Proiect pilot în satul Hetiur	Idee	2022 - 2027	Lista lungă de proiecte
7	Realizarea unor materiale de promovare a atracțiilor din Sighișoara, inclusiv la nivel județean - hărți turistice, pliante, broșuri etc.	Idee	2023 - 2027	Lista lungă de proiecte
8	Proiect de integrare și promovare a obiectivelor turistice în cadrul circuitului Visit Transilvania	Idee	2022 - 2027	Proiect prioritar
9	Proiect de cartare a resurselor turistice disponibile și realizarea unor materiale de promovare - inclusiv includerea în aplicații/platforme de promovare, realizarea de trasee turistice tematice ghidate prin intermediul aplicației (ex.: Traseul Bisericilor)	Idee	2022 - 2027	Lista lungă de proiecte
10	Proiect de promovare a culturii săsești din cele 7 burguri, realizat în parteneriat cu administrațiile publice locale din Brașov, Sibiu, Rupea, Sebeș, Mediaș și Bistrița	idee	2022-2024	Proiect prioritar

Obiectivul strategic 4 (O4) Sighișoara accesibilă – oraș bine conectat în teritoriu, cu o mobilitate urbană durabilă bine conturată ce susține mijloacele de transport nepoluante

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
Obiectivul specific 4.1. (OS4.1.) Municipiu cu grad ridicat de conectivitate la nivel la nivel județean și național				
D4.1.1. Ameliorarea conectivității cu teritoriul județean și național și creșterea gradului de accesibilitate al municipiului				
1	Varianta de ocolire a Municipiului Sighișoara	În implementare	2020-2022	Proiect prioritar
2	Reabilitarea liniei de cale ferată Brașov-Simeria, componentă a coridorului Rin-Dunăre, pentru circulația cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea Brașov-Sighișoara, subsecțiunile: 1. Brașov-Apața și 3. Cața-Sighișoara”	În implementare	2020-2024	Proiect prioritar
3	Construirea unui heliport în municipiul Sighișoara	Idee	2024-2027	Lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 4.2. (OS4.2.) Infrastructură rutieră modernizată și performantă, ce asigură legături optime pe tot teritoriul municipiului				
D4.2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere de pe teritoriul municipiului				
1	Program multianual de modernizare a străzilor în municipiul Sighișoara - Programul va avea în vedere modernizarea tuturor străzilor pentru care există documentații tehnice elaborate sau în curs de elaborare, precum și pentru străzile propuse spre modernizare/reabilitare prin PUG Sighișoara.	Idee	2022-2027	Proiect prioritar
2	Legătură între str. Viilor și str. Lalelelor, inclusiv pod peste Târnava Mare și modernizare str. Lalelelor	Idee PUG	2023-2032	Lista lungă de proiecte
3	Străpungere arteră nouă paralelă cu str. Viilor, inclusiv accese către terenurile situate dincolo de calea ferată cu treceri la nivel și stradă nouă cu acces la Podul Dealul Gării	Idee PUG	2023-2027	Lista lungă de proiecte
4	Legătură între str. Viilor și viitoarea centură ocolitoare a municipiului	Idee PUG	2023-2032	Lista lungă de proiecte
5	Amenajarea noilor intersecții în funcție de valorile de trafic prognozate	Idee PUG	2023-2032	Lista lungă de proiecte
6	Amenajare străzi cu sens unic în Municipiul Sighișoara - *str. Gării, str. N. Titulescu, str. M. Eminescu, str. Dragoș Vodă, str. Păstorilor, str. Mircea Vodă. Amenajarea sensurilor unice se va corela cu intervențiile de modernizare, după caz.*	Idee	2022-2025	Lista lungă de proiecte
7	Reorganizare DN13 - *se va avea în vedere realizarea acestuia după finalizarea variantei ocolitoare a municipiului.*	Idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
8	Reabilitarea Străzii Nicolae Bălcescu – componenta B a proiectului Sala Mihai Eminescu (restaurare, consolidare și punerea în valoare) - componenta A și reabilitarea Străzii Nicolae Bălcescu din municipiul Sighișoara - componenta B	În implementare, DALI, PT	2021-2023	Proiect prioritar
D4.2.2. Îmbunătățirea legăturilor rutiere în teritoriu				
1	Pod peste Târnava Mare între str. Dealu Gării și cart. Bărăgan	În implementare, SF	2020-2022	Proiect prioritar
2	Pod peste Târnava Mare între prelungirea străzii N. Filipescu și str. Stefan cel Mare	Idee PUG	2023-2027	Lista lungă de proiecte
3	Modernizare treceri la nivel cu calea ferată în Municipiul Sighișoara	Idee	2022-2027	Lista lungă de proiecte
4	Pasaj peste calea ferată și lărgire drum acces către centrul comercial Kaufland	Idee PUG	2023-2032	Lista lungă de proiecte
5	Reabilitare pod 1 râul Târnava Mare	DALI	2022-2027	Proiect prioritar
6	Legătură rutieră între Rora și Venchi	Idee PUG	2023-2032	Lista lungă de proiecte
7	Legătură rutieră între Angofa și Aurel Vlaicu	Idee PUG	2023-2032	Lista lungă de proiecte
D4.2.4. Infrastructură de suport pentru susținerea tranziției către vehicule nepoluante				
1	Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în Municipiul Sighișoara (7 stații de încărcare vehicule electrice, inclusiv în zona Sigma)	Idee	2023-2024	Proiect prioritar
Obiectivul specific 4.3. (OS4.3.) Management și gestiune inteligentă a traficului și a parcării				
D4.3.1. Gestiunea traficului greu și a traficului de tranzit				
1	Elaborare regulament pentru circulația autovehiculelor de marfă - se va avea în vedere realizarea acestuia după finalizarea variantei ocolitoare a municipiului.	Idee	2022-2023	Lista lungă de proiecte
D4.3.2. Extinderea măsurilor de gestiune a traficului				
1	Modernizarea echipamentelor pentru dirijarea circulației prin introducerea detecției video a autovehiculelor și automate de dirijare adecvate pentru intersecțiile cu capacitatea de circulație la limită	Idee PUG	2023-2024	Lista lungă de proiecte
2	Actualizarea regulamentului privind accesul și parcarea autoturismelor în Cetate și punerea în aplicare a acestuia	idee	2021 - 2022	Proiect prioritar
D4.3.3. Gestiunea parcării în mod sustenabil				
1	Elaborare politică de parcare pentru Municipiul Sighișoara - se va avea în vederea realizarea politicii concomitent cu *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă*	Idee	2021-2022	Proiect prioritar
2	Digitalizarea parcării (parcări inteligente) - Implementarea unei aplicații mobile care să conțină plata prin SMS/online, hartă locuri de parcare (tip loc de parcare, tarifare etc.), disponibilitatea locurilor de parcare	Idee	2023-2027	Proiect prioritar

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
D4.3.4. Eficientizarea sistemului de parcări din municipiul Sighișoara				
1	Amenajare parcare multietajată subterană - parcare Quattro Amici (proiect realizat anterior sau concomitent cu Proiectul Amenajare piață urbană Str. Morii - Str. Consiliul Europei - Str. O. Goga / Reabilitarea și amenajarea zonei Sigma - D.2.6.1./2)	PUZ	2024-2027	Proiect prioritar
2	Amenajare de parcări multietajate în cartierul Bărăgan	Idee	2024-2027	Lista lungă de proiecte
3	Amenajare parcare la intrarea în oraș și echiparea cu stații de reîncărcare pentru vehicule electrice	idee	2023-2025	Proiect prioritar
OS4.4. Transport public local eficient, atractiv și durabil				
D4.4.1. Modernizarea și extinderea flotei de transport public local				
1	Achiziție autobuze electrice/ hibrid - etapa 1 (minim 5 autobuze)	Idee	2023-2025	Proiect prioritar
2	Achiziție autobuze electrice/ hibrid - etapa 2 (minim 5 autobuze)	Idee	2025-2027	Lista lungă de proiecte
3	Achiziție autobuze electrice/ hibrid de mici dimensiuni (minim 5 minibusuri)	Idee	2025-2027	Lista lungă de proiecte
D4.4.2. Creșterea atractivității transportului public local prin amenajări specifice				
1	Extinderea transportul în comun în zona periurbană a municipiului Sighișoara	Idee SIDU 2014-2020	2025-2027	Lista lungă de proiecte
2	Extinderea transportului public în cartierele Bărăgan și Plopilor	Idee PUG	2027-2032	Lista lungă de proiecte
3	Amenajare stații de transport public local - stații smart (minim 35 de stații)	Idee	2024-2027	Proiect prioritar
4	Campanie de promovare a beneficilor utilizării transportului public local	Idee	2022-2025	Lista lungă de proiecte
D4.4.3. Îmbunătățirea transferului între transport public local și alte mijloace de transport				
1	Amenajare nod intermodal Gara Sighișoara - modernizare și echipare gară și autogară, amenajare parcare autocare, parcare pentru biciclete, stație de transport public local, circulații și accese	Idee	2024-2027	Lista lungă de proiecte
D4.4.4. Digitalizarea serviciilor de transport public local				
1	Implementare aplicație mobilă pentru serviciile de transport public local - informații în timp real, orare, hărți, metode de plată etc.	Idee	2025-2027	Proiect prioritar
OS4.5. Sistem de deplasări nemotorizate atractiv și dezvoltat echilibrat în teritoriu				
D4.5.1. Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor pietonale				
1	Campanie de promovare a beneficilor mersului pe jos ca mijloc de deplasare	Idee	2022-2023	Lista lungă de proiecte
2	Modernizare trotuare în Municipiul Sighișoara, inclusiv facilitarea accesului și deplasării pentru persoanele cu mobilitate redusă	Idee	2023-2027	Proiect prioritar

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
3	Modernizare treceri pentru pietoni (iluminat, semnale sonore, marcaje tactile etc.), inclusiv amenajări corespunzătoare pentru persoanele cu dizabilități	Idee	2023-2027	Proiect prioritar
4	Amenajarea unei zone de promenadă pe malul râului Târnava Mare (prin SDL 2021-2027 se recomandă și introducerea de piste de biciclete în lungul râului Târnava Mare)	Idee SIDU 2014-2020	2023-2027	Proiect prioritar
5	Poduri pietonale între str. Griviței și str. Consiliul Europei, Șesul Viilor și Șesul Târnavei, peste pârâul Șaeș în zona străzii V. Alecsandri	Idee PUG	2023-2032	Lista lungă de proiecte
6	Proiect pilot amenajare "Zonă 30" în zona Cornești *(zona delimitată de străzile Horea, Anton Pann, Zaharia Boiu și Cornești)*	Idee	2023-2027	Lista lungă de proiecte
7	Implementare măsuri de calmare a traficului în cartierul Bărăgan	Idee	2022-2025	Lista lungă de proiecte
8	Implementare măsuri de calmare a traficului pe drumul DC54, pe tronsonul care se suprapune cu Via Transilvanica	Idee	2023-2025	Lista lungă de proiecte
9	Creșterea gradului de accesibilitate în Cetatea Sighișoara a persoanelor cu mobilitate redusă	Idee	2023-2024	Proiect prioritar
10	Amenajare transport pe cablu între oraș si zonele de interes limitrofe	idee	2027	Lista lungă de proiecte
D4.5.2. Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor cu bicicleta				
1	Campanie de promovare a beneficilor utilizării bicicletei ca mijloc de transport	Idee	2023-2024	Lista lungă de proiecte
2	Coridor verde de mobilitate Bărăgan - Gara Sighișoara *str. Stadionului - pod Târnava (pod nou) - str. Dealu Gării - str. Viilor - aleea Teilor - str. Libertății*	Idee	2023-2025	Proiect prioritar
3	Coridor verde de mobilitate Gară - râul Târnava Mare *str. Libertății - str. N. Titulescu - str. Andrei Șaguna - pasarelă pietonală*	Idee	2023-2027	Proiect prioritar
4	Coridor de mobilitate în lungul căii ferate dezafectate pe tronsonul Sighișoara - Venchi	Idee	2022-2027	Lista lungă de proiecte
5	Amenajare pistă de biciclete Sighișoara - Albești	Idee	2025-2027	Lista lungă de proiecte
6	Amenajare piste de biciclete în Municipiul Sighișoara	Idee	2023-2027	Proiect prioritar
7	Amenajare parcări de biciclete în zonele de interes din municipiu	Idee	2023-2027	Proiect prioritar
8	Amenajare parcări de biciclete securizate în zonele de locuințe colective - *cartierele Plopilor, Bărăgan, str. Nouă, Vatican*	Idee	2023-2027	Proiect prioritar
9	Program de sprijinire a cicloturismului în municipiul Sighișoara și amenajarea traseelor de drumeție	Idee	2021-2027	Lista lungă de proiecte
10	Rețea de stații self-service de închiriere de biciclete în Municipiul Sighișoara - *se va avea în vedere realizarea acesteia după amenajarea pistelor de biciclete din municipiu.*	Idee SIDU 2014-2020	2027-2030	Lista lungă de proiecte

Obiectivul strategic 5 (O5) Sighișoara verde – oraș rezilient cu o calitate crescută a factorilor de mediu

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
Obiectivul specific 5.1. (OS5.1.) Oraș cu emisii reduse de gaze cu efect de seră				
D5.1.1. Creșterea eficienței energetice a fondului construit (clădiri publice și private)				
1	Reabilitarea termică a clădirilor publice din Municipiul Sighișoara (prin SDL 2021-2030 se propune realizarea de lucrări de termoizolare, de creștere a eficienței termice și de creștere a eficienței energetice)	idee Strategie 2014-2020	2024-2027	lista lungă de proiecte
2	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din Municipiul Sighișoara (Prin SDL 2021-2030 se propune realizarea de intervenții complexe de reabilitare și modernizare a clădirilor de locuințe colective: lucrări de reabilitare structurală, lucrări de refațadizare, lucrări de termoizolare și de creștere a eficienței termice: - Cartierul Bărăgan - proiect pilot - Cartierul Plopilor - Cartierul Vatican (Str. A Șaguna) - Str. Nouă – Str. Florilor – Str. Zaharia Boiu - Str. Anton Pann - Str. 1 Decembrie 1918 - Str. Axente Sever)	idee Strategie 2014-2020	2024-2027	proiect prioritar
3	Creșterea eficienței energetice a unităților de învățământ	idee	2025-2027	lista lungă de proiecte
D5.1.2. Modernizarea și dezvoltarea sistemului de iluminat public				
1	Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat în municipiul Sighișoara	în implementare	2018-2023	proiect prioritar
2	Punerea în valoare a clădirilor publice reprezentative din Orașul de Jos prin implementarea unui sistem de iluminat arhitectural/ambiental	idee	2026-2027	lista lungă de proiecte
D5.1.3. Încurajarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile				
1	Realizarea unui parc fotovoltaic prin promovarea unui parteneriat public-privat	idee Strategie 2014-2020	2024-2025	proiect prioritar
2	Construirea unei centrale hidroelectrice de mici dimensiuni (<10MW) pentru creșterea capacității de generare a energiei	idee Strategie 2014-2020	2024-2026	lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
3	Producerea de energie electrică sau termică din resurse de bio-masă	idee Strategie 2014-2020/ PAED	2025	lista lungă de proiecte
4	Amplasare panouri fotovoltaice pentru producerea apei calde menajere în cartierul Bărăgan și cartierul Plopilor - proiect pilot	Idee	2027	proiect prioritar
5	Utilizarea deșeurilor urbane în scop energetic: utilizarea deșeurilor urbane în instalații de gazeificare de înaltă eficiență cu obținerea energiei electrice și termice (cogenerare) și frig (trigenerare).	Idee PAEE Municipiul Sighișoara 2013-2017	2025-2027	lista lungă de proiecte
6	Completarea sistemelor clasice de producere și distribuție a energiei termice utilizate în prezent cu sisteme performante energetic și surse regenerabile de energie (panouri solare, pompe de căldură, cogenerare de mică putere), prioritar creșele și grădinițele	Idee PAEE Municipiul Sighișoara 2013-2017	2025-2027	lista lungă de proiecte
7	Proiect de producere a energiei din biogazul de la stațiile de epurare a apei	Idee PAEE Municipiul Sighișoara 2013-2017	2025-2027	lista lungă de proiecte
D5.1.4. Monitorizarea și evaluarea stării factorilor de mediu				
1	Înființarea unei stații de monitorizare a factorilor de mediu în municipiul Sighișoara	idee	2022-2024	proiect prioritar
Obiectivul specific 5.2. (OS5.2.) Infrastructură tehnico-edilitară modernă și eficientă				
D5.2.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare apă uzată în zonele construite				
1	Extindere și reabilitare infrastructură de apă	în implementare	2021	proiect prioritar
2	Realizarea rețea de canalizare menajeră și stație de epurare în municipiul Sighișoara - sat Hetiur	în implementare (SF/ expertiză tehnică)	2021	proiect prioritar
3	Reabilitare rețea canalizare și apă Str. Moților, Str. Caraiman	DALI	2022-2024	proiect prioritar
4	Reabilitare rețea de canalizare și apă Str. Dumbravei	DALI	2022-2024	proiect prioritar
5	Modernizare uzină de apă în municipiul Sighișoara - localitatea Albești	SF	2024-2025	proiect prioritar
6	Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată din mun. Sighișoara (Etapa II)	idee	2021-2027	proiect prioritar
7	Înființare rețea de alimentare cu apă potabilă în satul Hetiur	idee	2023-2027	lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
8	Înființare rețea de alimentare cu apă potabilă în localitatea Rora	idee	2023-2027	lista lungă de proiecte
9	Extinderea rețelelor de alimentare cu apă potabilă și canalizare în zona Str. Miron Neagu - Valea Dracului	idee	2023-2027	lista lungă de proiecte
10	Înființare rețea de canalizare apă uzată menajeră și sistem de epurare în localitatea Rora	idee	2022-2027	lista lungă de proiecte
11	Înființare rețea de alimentare cu apă în localitatea Venchi	idee	2025-2027	lista lungă de proiecte
12	Înființare rețea de canalizare apă uzată menajeră și sistem de epurare în localitatea Venchi	idee	2025-2027	lista lungă de proiecte
13	Înființare rețea de alimentare cu apă în localitatea Șoromiclea	idee	2025-2027	lista lungă de proiecte
14	Înființare rețea de canalizare menajeră și sistem de epurare în localitatea Șoromiclea	idee	2025-2027	lista lungă de proiecte
15	Extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de canalizare pluvială în municipiu, în localitățile componente și în satul Hetiur	idee	2023-2027	lista lungă de proiecte
16	Extinderea rețelei de canalizare menajeră pe Str. Lunca Poștei, Str. Dragoș Vodă, Str. Vasile Lucaci, Str. Română și în localitatea Aurel Vlaicu	idee	2023-2027	lista lungă de proiecte
17	Extinderea rețelei de alimentare cu apă în localitatea Aurel Vlaicu	idee	2025-2027	lista lungă de proiecte
18	Reabilitarea și modernizarea rețelei de alimentare cu apă cu grad mare de uzură sau realizată din materiale neconforme	idee	2023-2027	lista lungă de proiecte
19	Reabilitarea și modernizarea rețelei de canalizare cu grad mare de uzură sau realizată din materiale neconforme	idee	2023-2027	lista lungă de proiecte
20	Modernizarea infrastructurii de stingere a incendiilor din perimetrul Cetății Sighișoara	idee	2025	lista lungă de proiecte
D5.2.2. Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale				
1	Proiect de înlocuire a conductelor de oțel de pe străzile Caisului, Oltului, N.D. Cocea și parțial Viilor (între nr. 113 și 127)	intenție Delgaz Grid	2022	lista lungă de proiecte
2	Proiect de deviere/creștere a gradului de izolare a conductei de transport gaze naturale pe tronsoanele în care sunt amplasate clădiri la o distanță mai mică de 20 de metri de conducta de transport gaze naturale.	idee	2024	lista lungă de proiecte
3	Reabilitarea și modernizarea rețelei de distribuție gaze naturale cu grad mare de uzură	idee	2025-2027	lista lungă de proiecte
D5.2.3. Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a energiei electrice				
1	Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică în localitățile Rora, Venchi, Șoromiclea și pe străzile neelectrificate din Sighișoara	idee	2025-2027	proiect prioritar

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
2	Program multianual de modernizare a LEA și LES de joasă tensiune și a branșamentelor pe străzile municipiului Sighișoara	idee	2023-2027	lista lungă de proiecte
3	Reabilitare și mărirea gradului de siguranță al LEA de medie tensiune	idee	2025-2027	lista lungă de proiecte
D5.2.4. Dezvoltarea rețelei de telecomunicații				
1	Implementarea noilor tehnologii (5G) pentru îmbunătățirea comunicațiilor electronice	idee	2025-2027	lista lungă de proiecte
D5.2.5. Eficientizarea sistemului de management al deșeurilor				
1	Modernizare stație Levigat în municipiul Sighișoara	DALI	2025	proiect prioritar
2	Înființarea unui depozit de deșeuri industriale în municipiul Sighișoara	idee Strategie 2014-2020	2025	lista lungă de proiecte
3	Crearea de instalații industriale pentru producerea energiei din deșeuri	idee Strategie 2014-2020/ PAED	2025	lista lungă de proiecte
4	Realizare depozit de deșeuri inerte - municipiul Sighișoara	idee PJGD Mureș 2020-2025	2022-2025	lista lungă de proiecte
5	Retehnologizare instalație de sortare Sighișoara	idee PJGD Mureș 2020-2025	2022-2025	lista lungă de proiecte
6	Construire stație de transfer cu tocător de deșeuri verzi	idee PJGD Mureș 2020-2025	2022-2025	lista lungă de proiecte
7	Instalație de digestie anaerobă cu recuperare de biogaz și compost - depozitul deșeuri	idee PJGD Mureș 2020-2025	2022-2025	lista lungă de proiecte
8	Închidere celule 1 și 2 și construirea celulei 4 a depozitului conform Sighișoara	PJGD Mureș 2020-2025 - autorizare	2022-2027	lista lungă de proiecte
9	Extindere sistem colectare selectivă (inclusiv campanii conștientizare populație și agenți economici)	Idee	2022-2025	proiect prioritar
Obiectivul specific 5.3. (OS5.3.) Rețea verde-albastră extinsă, valorificată și protejată				
D5.3.1. Reabilitarea și extinderea suprafețelor de spații verzi publice din municipiu				
1	Modernizarea și amenajarea Parcului Central	idee Strategie 2014-2020	2023	lista lungă de proiecte
2	Realizare parc municipal în zona cartierului Bărăgan	idee	2024-2026	proiect prioritar
3	Amenajare scuar Piața Octavian Goga (proiect condiționat de realizarea parcării subterane din parcarea Quattro Amici)	idee	2026-2027	lista lungă de proiecte
4	Amenajare peisagistică scuar în Cartierul Miron Neagu	PUZ	2026-2027	lista lungă de proiecte
5	Amenajare peisagistică fâșie plantată în satul Hetiur - Str. Principală	idee	2026-2027	Lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
6	Modernizarea și reamenajarea peisagistică a spațiului verde delimitat de Str. N. Titulescu - Str. A. Șaguna - Str. Gării (Parc Sauna) și amenajarea de spații de socializare	idee	2025-2026	lista lungă de proiecte
7	Modernizarea și reamenajarea peisagistică a Parcului Zaharia Boiu	idee	2026-2027	lista lungă de proiecte
8	Înființarea de perdele forestiere de protecție - aliniamente de arbori cu capacitate mare de retenție a CO2 - în lungul infrastructurii feroviare și infrastructurii rutiere majore	idee	2024-2026	lista lungă de proiecte
9	Parc pentru toate vârstele (în vecinătatea Sălii de sport Radu Voinea)	idee	2026-2027	proiect prioritar
D5.3.2. Amenajarea rețelei hidrografice din municipiu. Prevenirea și combaterea riscului la inundații și a efectelor acestuia				
1	Amenajarea spațiilor verzi adiacente râului Târnava Mare pe tronsonul Bărăgan - Cornești	idee	2024-2027	proiect prioritar
2	Amenajare albie râu Târnava Mare - Târnava Navigabilă	idee	2024-2027	proiect prioritar
2	Regularizarea râului Târnava Mare, pe segmentul comuna Albești - municipiul Sighișoara	Proiect aflat în curs de promovare de către ABA Mureș (SF 2014 necesită actualizare)	2025-2027	lista lungă de proiecte
3	Amenajarea pârâul Șaeș (prin SDL 2021-2030 se recomandă amenajarea peisagistică a pârâului și realizare de lucrări hidrotehnice și lucrări de stabilizare a malurilor)	Proiect aflat în curs de promovare de către ABA Mureș (SF 2007 necesită actualizare, conform legislației în vigoare)	2025	proiect prioritar
4	Amenajare peisagistică pârâul Câinelui și realizare de lucrări hidrotehnice	Idee	2025	lista lungă de proiecte
5	Amenajarea hidrotehnică a cursurilor de apă aferente pâraielor Dracului, Herțeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății	Idee	2023	lista lungă de proiecte
6	Amenajare zonă de agrement: Lacul Șercheș	Idee	2023	lista lungă de proiecte
7	Amenajare zonă de agrement și pescuit: Lacul Rusu	Idee	2023	lista lungă de proiecte
8	Lucrări permanente de întreținere a amenajărilor hidrotehnice de apărare la inundații de pe teritoriul municipiului, pe toate cursurile de apă (Târnava Mare, Șaeș, Câinelui, Dracului, Herțeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății)	idee Plan de managementul al riscurilor	2021-2027	lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
D5.3.3. Protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului natural al municipiului				
1	Consolidarea și stabilizarea versanților din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Consolidarea și stabilizarea versanților Dealului Cetății	idee Strategie 2014-2020	2025-2027	lista lungă de proiecte
2	Amenajarea de trasee turistice în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara	Idee	2023	lista lungă de proiecte
3	Organizarea de activități educaționale în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Rezervația Breite	Idee	2023	lista lungă de proiecte
4	Organizarea de vizite ghidate în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Rezervația Breite	Idee	2022-2027	proiect prioritar
5	Amenajare platou Breite - trasee recreative și de promenadă	Idee	2025-2027	lista lungă de proiecte

Obiectivul strategic 6 (O6) Sighișoara bine guvernată – oraș cu o capacitate administrativă crescută, servicii publice performante și societate civilă implicată în procesele decizionale de la nivel local

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
Obiectivul specific 6.1. (OS6.1.) Administrație publică locală cu o capacitate crescută de a dezvolta, implementa și monitoriza strategii și proiecte și de a lua decizii bazate pe date				
D6.1.1. Actualizarea și completarea cadrului strategic și operațional la nivelul municipiului				
1	Actualizarea Planului Urbanistic General al Municipiului Sighișoara	în implementare	2018-2022	proiect prioritar
2	Plan Urbanistic Zonal Str. Parângului	în implementare	2021	proiect prioritar
3	Plan Urbanistic Zonal Str. Bucegi	în implementare	2021	proiect prioritar
4	Actualizarea Planului Urbanistic Zonal - Zone Construite Protejate Municipiul Sighișoara	idee	2023-2024	lista lungă de proiecte
5	Elaborarea Strategiei de dezvoltare a sectorului cultural și a turismului durabil în municipiul Sighișoara	idee	2024-2025	lista lungă de proiecte
6	Elaborare Plan de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) al Municipiului Sighișoara	în implementare	2021	Proiect prioritar
7	Realizarea unui studiu de trafic la nivelul municipiului Sighișoara	în implementare	2021	Proiect prioritar
8	Întocmirea Cadastrului General al Municipiului Sighișoara (prin SDL 2021-2030 se propune corelarea acestuia cu baza de date urbane)	idee Strategie 2014-2020	2024-2025	proiect prioritar
9	Dezvoltarea bazei de date urbane (în corelare cu baza de date elaborată în cadrul PUG), spațializate utilizând GIS/BIM, ca suport pentru luarea deciziilor în domeniul dezvoltării urbane	idee	2022-2023	lista lungă de proiecte
10	Elaborarea Registrului Spațiilor Verzi al Municipiului Sighișoara	idee	2022-2023	proiect prioritar
11	Actualizare PAED	idee	2022-2023	lista lungă de proiecte
12	Planificare integrată pentru dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC) a zonelor marginalizate: (1) Înființare Grup de Acțiune Locală (2) Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității	idee	(1) 2021-2022 (2) 2022-2023	lista lungă de proiecte
13	Elaborarea Strategiei de Utilizare a Surselor Regenerabile de Energie	idee PAED	2023	lista lungă de proiecte
14	Management energetic și elaborarea Programului de îmbunătățire a eficienți energetice	În implementare	2021	proiect prioritar
15	Realizarea unui regulament de publicitate stradală	idee	2022	proiect prioritar
16	Elaborarea Strategiei Smart City Municipiul Sighișoara	idee	2021-2022	proiect prioritar

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
D6.1.2. Dezvoltarea capacității administrative de a implementa și monitoriza strategii și proiecte				
1	Dezvoltarea unei unități pentru implementarea și monitorizarea strategiilor și planurilor de dezvoltare urbană/ locală	idee	2021-2027	lista lungă de proiecte
2	Dezvoltarea unei unități/ unui departament având responsabilități de monitorizare a implementării PMUD	idee	2022-2027	proiect prioritar
3	Înființarea unui centru de voluntariat la nivelul municipiului Sighișoara	idee	2022-2024	proiect prioritar
4	Înființarea unui centru de resurse al Primăriei Municipiului Sighișoara (pentru elaborarea de documentații tehnice, rapoarte, proiecte etc)	idee	2022-2024	proiect prioritar
5	Creșterea numărului de posturi din cadrul Compartimentului patrimoniu UNESCO din cadrul Direcției Arhitectului Șef și cooptarea de specialiști în domeniul protecției patrimoniului	idee Raport de Monitorizare Monument istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial - Centru Istoric Sighișoara	2023	lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 6.2. (OS6.2.) Sighișoara performantă – capacitate administrativă crescută pentru a dezvolta avantaje competitive la nivel regional și național.				
D6.2.1. Creșterea capacității administrative de a absorbi fonduri externe nerambursabile și de a implementa o politică accentuată de investiții în perioada 2021-2027, bazată pe noile oportunități aferente noilor cadre financiare multianuale.				
1	Crearea unei unități dedicate accesării fondurilor externe nerambursabile în cadrul Primăriei Municipiului Sighișoara prin reorganizarea *Serviciul achiziții, investiții, fonduri europene*.	idee	2021-2023	proiect prioritar
2	Elaborarea unei analize de nevoi și a unui plan multianual de formare dedicat personalului implicat în accesarea fondurilor externe nerambursabile. Elaborarea unui plan de formare care să țină cont de noile obiective și direcții de investiții aferente perioadei 2021-2030.	idee	2021-2024	lista lungă de proiecte
3	Dezvoltarea unui punct unic de contact pentru mediul de afaceri în vederea acordării de asistență tehnică și sprijin pentru accesarea de fonduri externe nerambursabile sau oportunități aferente fondurilor naționale. Formarea unui grup de lucru cu mediul de afaceri pentru fundamentarea punctului unic de contact.	idee	2022-2024	proiect prioritar
4	Inițierea unor schimburi de experiență cu autoritățile publice locale din România cu experiență în accesarea și managementului fondurilor externe nerambursabile.	idee	2021-2023	proiect prioritar
D6.2.2. Îmbunătățirea managementului resurselor umane la transformările în desfășurare, nevoilor de la nivelul comunității și cererii de servicii publice.				

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
1	Realizarea unei analize de nevoi la nivelul autorității publice locale privind reorganizarea organigramei, ajustarea misiunii și obiectivelor departamentelor și rolurilor fiecărui membru al personalului.	idee	2021-2023	proiect prioritar
2	Realizarea unei analize de nevoi la nivelului Municipiului Sighișoara privind calitatea serviciilor publice oferite, solicitărilor și nevoilor cetățenilor pentru fundamentarea unei ajustări potențiale a serviciilor publice oferite.	idee	2021-2023	lista lungă de proiecte
3	Elaborarea și implementarea unui plan de formare a personalului care să vizeze o mai bună înțelegere a viziunii municipalității, documentelor strategice de la nivel local și rolul fiecărui în îndeplinirea acestor deziderate. Realizarea de parteneriate cu universități cu competențe în domeniu	idee	2021-2023	proiect prioritar
D6.2.3. Îmbunătățirea sistemelor și procedurilor de lucru pentru a eficientizarea și îmbunătățirea capacității instituției de a livra servicii publice de calitate.				
1	Analiza procedurilor de lucru de la nivelul instituției, simplificarea și ajustarea lor pentru a crește eficiența managementului instituțional.	idee	2022-2024	proiect prioritar
2	Extinderea utilizării de soluții digitale în procesele de lucru la nivel intern, inclusiv comunicarea între departamente. Eficientizarea procesului de comunicare interdepartamental prin simplificarea procedurilor.	idee	2022-2025	proiect prioritar
3	Optimizarea circuitului documentelor și informarea periodică a fiecărui angajat privind circuitul documentelor. Extinderea sistemului intern de management al documentelor și arhivare electronică care să reducă birocrația internă și să elimine fluxul clasic pe hârtie pentru procedurile interne ale instituției.	idee	2021-2024	proiect prioritar
4	Instituirea unui program pilot de evaluare a sustenabilității financiare a Municipiului Sighișoara care să identifice principalele provocări și oportunități pe termen mediu și lung în funcție de factorii interni și externi cu impact potențial asupra bugetului local.	idee	2022-2025	lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 6.3. (OS6.3.) Sighișoara participativă și transparentă – comunitate locală implicată în procesele de decizie la nivel local beneficiind de instrumente și mecanisme destinate consultării și participării publice				
D6.3.1. Acces extins pentru cetățeni la serviciile publice și creșterea participării acestora în procesele de decizie de la nivel local				
1	Dezvoltarea unui hub de inovare și consultare publică. Dezbaterea politicilor publice și proiectelor de investiții cu actorii resursă de la nivel local și extinderea sistemului de consultări publice.	idee	2023-2025	lista lungă de proiecte

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
2	Extinderea sistemului de bugetare participativă la nivel local. Îmbunătățirea capacității instituționale de a fundamenta investițiile publice prin implementarea anuală a unui sistem de votare a ideilor cetățenilor/ mecanism de feedback din partea acestora.	idee	2022-2027	lista lungă de proiecte
3	Formarea unor grupuri de lucru per arii tematice cu cetățenii implicați civic și societatea civilă pentru fundamentarea nevoilor de la nivel local.	idee	2021-2027	lista lungă de proiecte
D6.3.2. Transparență extinsă prin pilotarea de către Municipiul Sighișoara a publicării datelor publice în format deschis și îmbunătățirea capacității de a răspunde solicitărilor de informații, datelor și consultărilor solicitate de către cetățeni și societatea civilă				
1	Pilotarea unui program de identificare și structurare a tuturor datelor publice existente la nivelul instituției și asumarea publicării noilor date publice în format deschis, inclusiv pe portalul național privind datele deschise.	idee	2022-2026	lista lungă de proiecte
2	Registru public al solicitărilor de informații, accesibil pe pagina instituției.	idee	2022-2024	proiect prioritar
3	Plan de formare pentru personalul instituției cu competențe în publicarea datelor publice deschise și răspunsului la solicitările de informații.	idee	2022-2026	lista lungă de proiecte
4	Reconfigurarea pagii web a Primăriei Municipiului Sighișoara pentru a asigura un acces mai facil la date și informații	idee	2023-2024	lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 6.4. (OS6.4.) Sighișoara digitală – Administrație publică dispune de soluții digitale pentru procedurile interne de lucru, relația cu cetățeanul și serviciile publice oferite.				
D6.4.1. Extinderea serviciilor de guvernare electronică și serviciilor publice electronice oferite de Primăria Municipiului Sighișoara în relația cu cetățenii și mediul de afaceri.				
1	E-guvernare. Digitalizarea tuturor serviciilor publice oferite de către Primărie, monitorizarea și evaluarea lor de către personal dedicat și ajustarea în funcție de transformările de la nivelul comunității și cerințelor cetățenilor și mediului de afaceri.	idee	2021-2027	lista lungă de proiecte
D6.4.2. Dezvoltarea competențelor digitale ale personalului primăriei.				
1	Lansarea unui program multianual de creștere a competențelor digitale la nivelul întregului personal al Primăriei Municipiului Sighișoara.	idee	2022-2027	lista lungă de proiecte
2	Cursuri de formare dedicate personalului în domeniul reglementărilor datele publice și securitatea acestora.	idee	2022-2025	lista lungă de proiecte
	Utilizarea unui sistem informatic dedicat și sigur pentru comunicarea internă (securitatea datelor, e-mailuri dedicate)			

Nr. Crt.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Nivel de prioritate
Obiectivul specific 6.5. (OS6.5.) Sighișoara participativă - Parteneriate cu mediul privat, actori guvernamentali și non-guvernamentali la nivel local, național și european pentru o dezvoltare durabilă				
D6.5.1. Extinderea parteneriatelor cu mediul privat, instituții publice și organizații non-guvernamentale, relevante la nivel local, național sau european				
1	Identificarea actorilor relevanți și adoptarea de parteneriate pe termen mediu și lung cu instituții relevante în domeniul cultural, de patrimoniu sau dezvoltarea urbană sustenabilă.	idee	2023-2025	lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 6.6. (OS6.6.) – Activități de închiriere gestionate sustenabil și eficient, menite să contribuie la creșterea calității locuirii și activităților socio-culturale și comerciale din municipiu				
D6.6.1. Proceduri transparente și competitive pentru activitatea de închiriere a clădirilor, bunurilor și echipamentelor aflate în domeniul Primăriei Municipiului Sighișoara.				
1	Transparență extinsă în activitatea de închiriere a tuturor clădirilor, bunurilor și spațiilor aflate în patrimoniul municipalității. Definirea de proceduri publice și transparente, supuse dezbaterii publice.	idee	2022-2023	lista lungă de proiecte
Obiectivul specific 6.7. (OS6.7.) – Activități de concesionare gestionate sustenabil și eficient, menite să contribuie la creșterea calității vieții prin asigurarea unor servicii publice de calitate și echitabile				
D6.7.1. Oferirea de servicii publice calitative, eficient gestionate și echitabile pentru cetățeni. Optimizarea costurilor și transparență extinsă la nivelul administrației locale, inclusiv companii de utilități sau companii private care prestează aceste servicii publice.				
1	Evaluări anuale ale serviciilor publice oferite de către cetățenii municipiului (sondaj online sau chestionar reprezentativ)	idee	2023-2027	lista lungă de proiecte
2	Lansarea unui concurs anual (hackaton) de îmbunătățire a serviciilor publice oferite (soluții dinspre cetățeni și societatea civilă, mediul de afaceri, mediul academic etc) și implementarea celor mai bune soluții eligibile.	idee	2023-2027	lista lungă de proiecte

Întrucât strategia acoperă numai teritoriul administrativ al municipiului Sighișoara, implementarea, monitorizarea și evaluarea propriu-zisă a SDL se vor asigura la nivelul Primăriei Municipiului Sighișoara. Totodată, pe tot parcursul etapelor ce decurg după elaborarea SDL: prioritizarea și selecția proiectelor pentru finanțare, pregătirea, implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor, municipiul Sighișoara va consulta Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, care începând cu perioada de programare 2021-2027, va deveni autoritate de management a Programului Operațional Regional (POR) Centru.

În scopul implementării SDL, la nivelul Primăriei Municipiului Sighișoara se va constitui **Unitatea de implementare, monitorizare și evaluare a SDL (UIM SDL)**, cu rolul de coordonare a implementării și de monitorizare a SDL. Unitatea de implementare, monitorizare și evaluare a SDL va fi constituită la nivelul **Serviciul achiziții, investiții, fonduri europene** a Primăriei Municipiului Sighișoara (incluzând, după caz, și personal din alte direcții ale Primăriei). UIM ar urma să fie condusă de un Responsabil SDL cu experiență relevantă în domeniu și ar cuprinde o echipă mixtă, formată din reprezentanți ai direcțiilor/ compartimentelor cu un rol decisiv în implementarea strategiei.

Pentru **finanțarea proiectelor** propuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală a Municipiului Sighișoara pentru perioada 2021-2030, au fost o identificate o serie de surse de finanțare posibile, după cum urmează:

- Fondul de Coeziune prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei al Uniunii Europene;
- Fonduri externe nerambursabile;
- Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR);
- Programul Operațional Regional (POR) Centru 2021-2027;
- Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) 2021-2027;
- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) 2021-2027;
- Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027;
- Programul Operațional Asistență Tehnică 2021-2027;
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027;
- Programul Național privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe;

- Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene (MDRAPFE);
- Compania Națională de Investiții (CNI);
- Administrația Fondului Cultural Național (AFCN);
- Ministerul Culturii - Programul Național de Restaurare a monumentelor istorice (PNR), Timbrul Monumentelor Istorice (TMI), Programul de investiții în domeniul culturii;
- Agenția Națională pentru Egalitatea de șanse între femei și bărbați;
- Bugetul de stat;
- Bugetul județean;
- Bugetul local;
- Fonduri private, fonduri proprii ale furnizorilor, investitori privați.

2.2. Relația SDL cu alte proiecte, planuri și programe relevante

Primul pas în elaborarea SDL l-a constituit procesul de colectare a datelor și a informațiilor necesare pentru analiza propunerilor de dezvoltare. Ca parte a acestui demers, au fost realizate în primul rând solicitările de date necesare către diferite instituții, având în vedere faptul că, în anumite cazuri, informațiile nu sunt disponibile din alte surse. Tipurile de date solicitate au vizat: date statistice oficiale publicate de instituțiile relevante, informații provenite din **documente strategice de nivel superior**, informații extrase din cadrul legislativ, date și informații preluate din **documentații de urbanism elaborate anterior**, informații preluate din publicații de specialitate, **rapoarte anuale** etc.

S-au considerat ca fiind documente relevante:

- documente strategice la nivel local, județean, regional, national, european, rapoarte de monitorizare/progres, proiecte în implementare, analize etc.

De asemenea s-a aplicat metoda chestionarelor care s-au direcționat spre grupuri țintă constituite din: populația din municipiul Sighișoara; administrația publică locală; mediul de afaceri. S-au completat chestionare în scopul **identificării necesităților/cerințelor și a viziunii** privind dezvoltarea UAT Sighișoara cu localitățile componente:

- mun. Sighișoara, Angofa, Aurel Vlaicu, Rora, Șoromiclea, Venchi, Viilor și a satului Hetiur.

Principalele domenii asupra cărora sunt necesare intervenții prin intermediul SDL, așa cum a reieșit din interpretarea răspunsurilor din cadrul chestionarelor completate de populație și de către mediul de afaceri, sunt următoarele:

- *Mobilitate și transport: amenajarea de locuri de parcare, reabilitarea infrastructurii rutiere, creșterea gradului de accesibilitate al populației la infrastructura de transport public, amenajarea de piste de biciclete;*

- *Economie: atragerea de investitori și crearea de locuri de muncă în domeniul privat; dezvoltarea activităților industriale; dezvoltarea infrastructurii comerciale și diversificarea acesteia, dezvoltarea și sprijinirea turismului;*

- *Utilități publice: reabilitarea infrastructurii de alimentare cu apă;*

- *Spațiu public: creșterea suprafețelor de spații verzi, amenajarea celor existente; amenajarea spațiului pietonal central;*

- *Calitatea locuirii: reabilitarea ansamblurilor de locuințe colective;*

- *Mediu: reducerea poluării aerului, o mai bună gestiune a deșeurilor, îmbunătățirea procedurii de colectare a deșeurilor, curățenia spațiilor publice;*

- *Servicii sociale: investiții în infrastructura de sănătate – creșterea calității serviciilor medicale, modernizarea unităților de sănătate; diversificarea infrastructurii culturale, diversificarea oportunităților de petrecere a timpului liber, inclusiv dezvoltarea infrastructurii sportive pentru a face posibilă diversificarea tipurilor de activități sportive practicate în municipiu; diversificarea evenimentelor culturale organizate de administrația publică.*

De asemenea, s-au organizat **4 grupuri de lucru tematice** cu reprezentanții actorilor privați și publici locali, cu reprezentanții societății civile (prin participarea cetățenilor – persoane fizice sau asociații comunitare, spre exemplu grupuri de inițiativă, asociații ș.a.), experții interni din cadrul autorităților și instituțiilor publice locale, reprezentați ai instituțiilor private și parteneri sociali pe plan local. Scopul întâlnirilor consultative a constat în identificarea situației actuale, a principalelor probleme și a nevoilor de dezvoltare din perspectiva atât a actorilor publici și privați, cât și a locuitorilor. Principalele provocări identificate și propuneri de dezvoltare a municipiului, rezultate din desfășurarea celor 4 grupuri de lucru sunt:

Grupul de lucru nr. 1 – Specializări economice în Sighișoara viitorului:

- *Necesitatea atragerii forței de muncă calificate/ educate;*
- *Necesitatea unei infrastructuri adecvate de servicii sociale și a unei calități ridicate a locuințelor care să determine locuitorii să rămână sau să se întoarcă în municipiul Sighișoara;*
- *Aproape jumătate din veniturile provenite din turism nu sunt declarate;*
- *Strategia trebuie orientate către turism, trebuie luate măsuri de extindere a activităților turistice în afara Cetății (ex. vizită muzee, clădiri de patrimoniu);*
- *Strategia trebuie să se orienteze în jurul componentelor valoroase pe care să se concretizeze dezvoltarea municipiului din punct de vedere economic;*
- *Este necesară dezvoltarea unor noi competențe profesionale, inclusiv prin implementarea unui sistem de învățământ dual.*

Grupul de lucru nr. 2 – Creșterea atractivității municipiului Sighișoara pentru redresare demografică:

- *La nivelul municipiului Sighișoara sunt semnalate numeroase probleme referitoare la starea unităților de învățământ și la gradul de echipare al acestora;*
- *Infrastructura tehnică învechită generează un consum energetic ridicat, fiind necesare măsuri de eficientizare termică și energetică a clădirilor, astfel încât fondurile alocate cheltuielilor curente de întreținere să poată fi direcționate, în viitor, către creșterea calității actului didactic;*

- *Necesitatea preluării în SDL a prevederilor strategiei pentru servicii sociale, elaborată de DAS.*

Grupul de lucru nr. 3 – Calitatea locuirii și dezvoltare urbană în municipiul Sighișoara:

- *Provocare importantă la nivelul municipiului este regimul de proprietate al terenurilor: multe imobile au proprietari multipli și există, în unele cazuri, regim de proprietate mixt (domeniul municipiului Sighișoara și persoane fizice/juridice). Există posibilitatea realizării unor achiziții sau schimburi imobiliare pentru rezolvarea provocărilor date de tipul de proprietate, astfel încât municipiul Sighișoara să fie proprietar unic al clădirilor;*

- *În cazul proiectelor de regenerare urbană trebuie abordată problema garajelor și a locurilor de parcare;*

- *Necesitatea includerii în strategie a unui proiect care să vizeze construirea unei creșe în municipiul Sighișoara, în cartierul Bărăgan, având drept sursă de finanțare PNRR;*

- *Sunt necesare operațiuni de extindere a infrastructurii de legătură dintre zona centrală și cartierul Bărăgan, cartier care în prezent funcționează independent față de restul orașului;*

- *Sunt necesare operațiuni de regenerară urbană a cartierului Bărăgan;*

- *Posibilitatea amenajării unui parc în zona stadionului.*

Grupul de lucru nr. 4 – Grup de lucru dedicat culturii, turismului, patrimoniului și petrecerii timpului liber în municipiul Sighișoara:

- *Realizarea unei baze de date privind monumentele culturale și istorice și realizarea unor investiții pentru protejarea și valorificarea acestora;*

- *Revalorizarea unor noi spații și direcționarea turiștilor către noi zone din cadrul municipiului Sighișoara precum: cartierul Cornești sau cartierul Bărăgan (Târnava II);*

- *Utilizarea cadrului natural pentru sporirea activităților în aer liber și scoaterea turiștilor din zona central-istorică a municipiului;*

- *Valorificarea zonelor de patrimoniu arheologic din municipiul Sighișoara și din imediata apropiere: realizarea unor muzee în aer liber (Dealul Viilor, Dealul Turcului, Castrul Roman de la Podmoale);*

- *Utilizarea Planului Urbanistic General ca instrument de dezvoltare armonioasă a municipiului Sighișoara și raportarea prezentei Strategii la acesta;*

- *Direcționarea turiștilor către alte zone cultural-turistice importante din municipiu și crearea de evenimente sau activități sportive sau gastronomice în exteriorul Cetății;*

- *Au fost propuse inițiative de creare a unor tabere și ateliere de ceramică sau alte activități care să reflecte breslele și meșteșugurile din Sighișoara;*

- *Crearea unor centre culturale/ comunitare pentru locuitori în diferite cartiere din municipiu – pot conține spre exemplu săli de spectacole în cadrul cărora se pot ține cursuri de balet sau alte ateliere pentru elevi;*

- *Valorificarea unor clădiri precum Fostul Internat al fostului Liceu Agricol, Casa Maurer, Centrul de bătrâni, Gara CEC, clădirea fostului dormitor al CFR – aceste spații pot fi valorificate și transformate în dotări culturale, precum realizarea unui Muzeu Etnografic;*

- *Educarea generației tinere cu privire la patrimoniu și arhitectură – realizarea unui proiect pe termen scurt în școli pentru a explica copiilor elementele de bază legate de patrimoniu și arhitectură. Realizarea unui program de educație muzeală destinat tinerilor;*

- *Realizarea unor proiecte culturale de educare a tinerilor în sectorul teatral; posibilitatea realizării unu festival dedicat păpușarilor;*

- *Realizarea unei Agende Culturale care să cuprindă evenimente culturale pe tot parcursul anului și care să se adreseze în principal comunității locale;*

- *Se recomandă stabilirea unui set de reglementări de respectare a patrimoniului realizat împreună cu comunitatea sighișoreană;*

- *Realizarea unui Muzeu al Muzicii Medievale;*

- *Organizarea de concerte și spectacole stradale în cetate, urmând exemplele de bune practici din alte orașe turistice importante;*

- *Elaborarea unui proiect de valorificare a gastronomiei locale;*

- *Realizarea unei strategii de restaurare și valorificare a centrului istoric al municipiului Sighișoara;*

- *Se dorește constituirea în viitorul apropriat a unui OMD – Organizația de Management a Destinației pentru Sighișoara;*

- *Realizarea unui traseu al treptelor care să lege diverse zone de interes ale municipiului: zonele din interiorul teritoriului construit și zonele de cadru natural adiacente, cu precădere rezervația naturală Breite;*

– *Asumarea de către Primăria Municipiului Sighișoara a rolului de consultant pentru investitori/ rezidenți în ceea ce privește intervențiile în cadrul centrului istoric Sighișoara;*

– *Demararea unor inițiative de educare a locuitorilor, realizat în parteneriat cu ONG-uri și instituții culturale, privind patrimoniul cultural existent în municipiu și de asumare a patrimoniului local de către locuitori;*

– *Extinderea proiectelor de conectare cultural-turistică a municipiului Sighișoara cu hinterlandul acestuia;*

– *Adoptarea unor mijloace de transport care să faciliteze deplasarea turiștilor în municipiu și în împrejurimile acestuia.*

Cadrul strategic care a fundamentat elaborarea SDL s-a axat pe directive/ strategii/planuri/programe aprobate la nivel european, național, regional și local, așa cum se prezintă în continuare:

CONTEXT STRATEGIC EUROPEAN

❖ **Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă**

A fost adoptată de Adunarea Generală ONU în septembrie 2015, esența Agendei 2030 o reprezintă 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Scopul celor 17 obiective este de a asigura o viață sustenabilă, pașnică, prosperă și echitabilă pe pământ pentru toată lumea, în prezent și în viitor. Obiectivele acoperă provocările globale care sunt cruciale pentru supraviețuirea umanității. Ele stabilesc limite de mediu și praguri critice pentru utilizarea resurselor naturale. Ele abordează o gamă de nevoi sociale incluzând educația, sănătatea, protecția socială și oportunitățile de locuri de muncă, tratând în același timp schimbările climatice și protecția mediului.

Figură 5 – Obiectivele de dezvoltare durabilă – Agenda 2030
(Sursa: Obiective – Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă – dezvoltaredurabila.gov.ro)

Obiectivul care integrează în cea mai mare măsură intervențiile de dezvoltare urbană, cu grad mare de interes pentru SDL Sighișoara, este *Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 11,* ce include obiective specifice precum:

- *11.2 – asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, accesibile, accesibile și sustenabile pentru toți, îmbunătățind siguranța rutieră, în special prin extinderea transportului public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor din situații vulnerabile, femeilor și copiilor, persoanele cu dizabilități și persoanele în etate, până în 2030;*

- *11.3 – consolidarea urbanizării incluzive și durabile și a capacității de planificare și gestionare a așezărilor umane pe baze participative, integrate și sustenabile în toate țările, până în 2030;*

- *11.6 – reducerea impactului negativ asupra locuitorilor orașelor, inclusiv acordând o atenție deosebită calității aerului și gestionării municipale a deșeurilor;*

- *11.A – susținerea legăturilor economice, sociale și de mediu pozitive între zonele urbane, peri-urbane și cele rurale prin consolidarea capacității de planificare a dezvoltării la nivel național și regional;*

- *11.B – creșterea substanțială a numărului de orașe și așezări umane care adoptă și implementează politici și planuri integrate în vederea incluziunii, eficienței resurselor, atenuării și adaptării la schimbările climatice, reziliența la dezastre și dezvoltarea și punerea în aplicare, în conformitate cu Cadrul Sendai pentru Reducerea Riscului de Dezastre 2015-2030, a politicilor de gestionare holistică a riscului de dezastre la toate nivelurile.*

❖ **Pactul Verde European (European Green Deal)** este o parte integrantă a strategiei Comisiei Europene de punere în aplicare a **Agendei 2030** a Organizației Națiunilor Unite și a obiectivelor de dezvoltare durabilă. Pactul verde european este un pachet de inițiative în materie de politici, care urmărește să plaseze UE pe calea către o **tranziție verde**, cu obiectivul final de a atinge neutralitatea climatică până în 2050. Acesta sprijină transformarea UE într-o societate echitabilă și prosperă, cu o **economie modernă și competitivă**.

Pactul evidențiază necesitatea unei abordări holistice și transsectoriale, în care toate domeniile de politică relevante să contribuie la obiectivul final în domeniul climei. Pachetul conține inițiative care acoperă domeniul climei, al mediului, al energiei, al transporturilor, sectorul industrial, agricultura și finanțarea durabilă, toate acestea fiind puternic interconectate. Pachetul este un set de propuneri de revizuire a legislației privind clima, energia și transporturile și de punere în aplicare a unor noi **inițiative legislative pentru a alinia legislația UE la obiectivele UE în materie de climă.**

Printre principalele provocări ale următoarei decade, transpuse în seturi de măsuri de politică în cadrul Pactului Verde European, se regăsesc o serie de elemente direct relevante pentru SDL:

- ***Energie curată*** **|** *Eliminarea utilizării cărbunelui ca sursă de energie reprezintă un pas crucial în atingerea obiectivelor climatice în 2030 și 2050. Astfel, eficiența energetică devine o prioritate la nivel comunitar, însă bazată pe surse regenerabile, concomitent cu reducerea contribuției cărbunelui și gazului natural. Pentru asigurarea unei alimentări cu energie sigură și la un preț acceptabil pentru toate tipurile de consumatori, piața europeană trebuie să devină mai integrată, interconectată și digitalizată.*

- ***Industrie durabilă*** **|** *Economia circulară joacă un rol central în transformarea industrială la nivel european, viitorul fiind construit în jurul modernizării și creșterii eficienței, în special în industriile mari consumatoare de energie.*

- ***Construirea și renovarea*** **|** *Creșterea eficienței energetice a clădirilor reprezintă o oportunitate atât prin prisma consumului de energie, cât și prin cea a susținerii economiilor locale, antrenând sectorul imobiliar sustenabil. Comisia Europeană va lansa o platformă dedicată acestui sector, reunind toți actorii relevanți susținerii acestui demers, pentru identificarea unor idei creative, mecanisme de finanțare și abordări inovatoare care să valorifice la maximum resursele existente.*

- ***Mobilitatea durabilă*** **|** *Reducerea emisiilor de carbon ca urmare a transportului trebuie să fie de cel puțin 90% pentru a contribui semnificativ la atingerea obiectivelor privind neutralitatea climatică. Comisia Europeană are în plan să adopte o strategie pentru susținerea mobilității inteligente și durabile în 2020, având în centru nevoile utilizatorilor și încurajarea mijloacelor alternative de transport, nepoluante, mai sigure și accesibile.*

❖ **Noua agendă urbană**

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă stabilite de ONU la nivel mondial, destinate politicilor de dezvoltare urbană durabilă au fost adoptate în cadrul Conferinței Habitat III a ONU sub denumirea de *Noua agendă urbană***.** Aceasta conține orientările necesare pentru ca orașele din toată lumea să fie mai favorabile incluziunii, mai ecologice, mai sigure și mai prospere.

❖ **Agenda teritorială a Uniunii Europene** lansată în anul 2011 și revizuită ulterior în 2020. Documentul strategic revizuit vizează orizontul de timp 2030 și se bazează pe două obiective generale, respectiv *„O Europă justă”* și *„O Europă verde”.*

❖ **Politica de coeziune (PC)** reprezintă politica regională și principala politică de investiții a UE și modelează peisajul finanțării europene pentru dezvoltare urbană. Prioritățile europene de finanțare pentru perioada de programare 2021-2027 se ghidează pe următoarele cinci obiective principale:

- *O Europă mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă;*
- *O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon;*
- *O Europă mai conectată – mobilitate și conectivitate TIC regională;*
- *O Europă mai socială – implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;*
- *O Europă mai aproape de cetățeni – dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă.*

Implementarea politicii de coeziune 2021-2027 la nivel național se realizează prin intermediul a 9 programe operaționale. Dintre acestea, **POR CENTRU** reprezintă principalul document de orientare a investițiilor din Regiunea de Dezvoltare Centru și, implicit, a celor din județul Mureș și a municipiului Sighișoara, în perioada 2021-2027. Cele 8 Priorități POR Centru pentru perioada de programare 2021-2027 sunt următoarele:

- *Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă;*
- *Prioritatea 2 – O regiune digitală;*
- *Prioritatea 3 – O regiune cu comunități prietenoase cu mediul;*
- *Prioritatea 4 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă;*
- *Prioritatea 5 – O regiune accesibilă;*
- *Prioritatea 6 – O regiune educată;*
- *Prioritatea 7 – O regiune cu turism sustenabil;*
- *Prioritatea 8 – O regiune atractivă.*

❖ Luând în considerare că în municipiul Sighișoara este localizat un monument istoric înscris în **Lista Patrimoniului Mondial (UNESCO) – Centrul istoric Sighișoara, cod 902/1999** – SDL a trebuit să se raporteze și la direcțiile și prioritățile prevăzute pentru protecția patrimoniului cultural și natural mondial, astfel încât să fie asigurată o dezvoltare coerentă care să nu afecteze conservarea acestuia.

Obiectivele strategice și specifice, direcțiile de acțiune și proiectele prevăzute prin SDL sunt corelate cu prevederile **Convenției privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural,** adaptate la scară locală. Proiectele și măsurile propuse au în vedere responsabilitatea actorilor implicați de a asigura identificarea, ocrotirea, conservarea, valorificarea și transmiterea către generațiile viitoare a patrimoniului cultural. În corelare cu prevederile Convenției, și având în vedere numărul mare de monumente istorice existente pe teritoriul mun. Sighișoara, suprafețele mari de zone construite protejate și

existența unui amplu **monument istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial**, care, împreună cu zona de protecție are o suprafață totală de **178 ha**, precum și existența a **4 situri Natura 2000** și procentul ridicat din teritoriul administrativ pe care acestea le ocupă, activitatea de protecție a patrimoniului cultural și natural este una transversală, înglobată în toate obiectivele generale propuse prin SDL. Modul în care sunt corelate obiectivele strategice cu activitatea de protecție a patrimoniului cultural, material și imaterial, este ilustrată în tabelul următor.

Tabel 4 – Corelarea celor 6 obiective strategice din SDL cu activitatea de protecție a patrimoniului cultural

Obiectiv general	Obiectiv specific	Direcție de acțiune	Proiecte ce vizează protecția patrimoniului cultural
O1. Sighișoara competitivă – Motor economic bazat pe activități economice performate, specializate și diversificate care valorifică tradiția locală la nivel internațional	OS1.2. Sighișoara - Generatoare de oportunități pentru talente	D1.2.2. Investiții în educația și formarea profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții	Program de dezvoltarea și actualizarea standardelor ocupaționale/ calificări profesionale adaptate la noile cerințe ale pieței muncii, inclusiv organizarea de grupuri de lucru
O2. Sighișoara atractivă - Cadru urban atractiv și servicii publice performante și echitabile, ce asigură o calitate crescută a locuirii	OS2.1. Sistem de învățământ performant, adaptat cerințelor pieței forței de muncă	D2.1.1. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de educație și formare	Reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ din municipiul Sighișoara – inclusiv imobilele monumente istorice sau cele amplasate în zonele construite protejate Reabilitarea, modernizarea și dotarea Liceului Teoretic „Mircea Eliade” Sală de sport Colegiul M. Eliade - acoperiș și suprafață de joc
		D2.1.2. Completarea ofertei educaționale destinată tinerilor	Înființarea unei școli de arte și meserii în Municipiul Sighișoara (care să valorifice tradițiile meșteșugărești ale municipiului) Realizarea de parteneriate cu universitățile care includ secții/facultăți de restaurare și conservare pentru a dezvolta un model integrat de educație și cercetare în domeniile conservarea și protejarea patrimoniului cultural și studiul monumentelor istorice
	OS2.2. Sistem de sănătate eficient, echitabil și modern	D2.2.1. Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii de sănătate și eficientizarea fluxurilor sanitare	Restaurare, modernizare, reorganizare, dotare și eficientizare energetică Spital Municipal, Str. Zaharia Boiu
	OS2.4. Cartiere de locuințe colective regenerate, cu o calitate ridicată a spațiului public, adaptate cerințelor și nevoilor locuitorilor	D2.4.1. Regenerarea urbană a cartierelor de locuințe colective	Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective amplasate în zonele construite protejate

Obiectiv general	Obiectiv specific	Direcție de acțiune	Proiecte ce vizează protecția patrimoniului cultural
	OS2.5. Infrastructură de dotări comunitare amplasate echilibrat în teritoriu	D2.5.1. Modernizarea și completarea sistemului de dotări comunitare	Reabilitarea și modernizarea unor clădiri din Cetatea Sighișoara, aflate în patrimoniul municipiului Sighișoara și concesionarea/închirierea acestora în vederea dezvoltării de servicii comerciale de proximitate destinate locuitorilor (farmacie, magazin alimentar etc)
	OS2.6. Rețea de spații publice și rețea de spații verzi adaptate cerințelor comunității și corelate cu specificul local	D2.6.1. Rețea de spații publice adaptată cerințelor comunității și corelată cu specificul local	Organizare concurs internațional de urbanism pentru amenajarea pieței urbane Str. Morii - Str. Consiliul Europei - Str. O. Goga Amenajare piață urbană Str. Morii - Str. Consiliul Europei - Str. O. Goga (inclusiv amenajarea unui spațiu alternativ pentru desfășurarea pieselor de teatru în aer liber) / Reabilitarea și amenajarea zonei Sigma Amenajare piață urbană Str. Morii - Str. Consiliul Europei - Str. O. Goga (inclusiv amenajarea unui spațiu alternativ pentru desfășurarea pieselor de teatru în aer liber) / Reabilitarea și amenajarea zonei Sigma Elaborarea unui regulament pentru comerțul stradal în Cetatea Sighișoara și în Orașul de Jos Realizarea de pavilioane/ chioșcuri destinate închirierii pentru desfășurarea comerțului stradal și târgurilor sezoniere care să prezinte un design adecvat cadrului urban în care sunt amplasate Reamenajarea traseelor pietonale de pe Dealul Cetății (inclusiv amenajarea circulației pietonale adiacente Zidului Cetății) și amenajarea de piațete pietonale în lungul acestor circulații Proiect de modernizare a mobilierului urban din spațiile publice din Cetatea Sighișoara și în Orașul de Jos inclusiv elemente de signaletică și introducerea de mobilier inteligent (tablete interactive, reclame interactive, panouri digitale etc.)
	OS2.7. Fond locativ de stat bine gestionat, restaurat, reabilitat și modernizat, adaptat statutului municipiului și specificului local	D2.7.1. Gestiunea și reabilitarea fondului locativ de stat	Reabilitarea fondului locativ de stat din zona centrală, amplasat în clădiri cu vechime mare - proiect pilot pentru clădirile din Orașul de Jos Proiect de selecție și restaurare/ reabilitare a curților interioare din clădirile tradiționale săsești din Orașul de Jos și deschiderea acestora către public - proiect pilot Str. Ilarie Chendi - Str. 1 Decembrie 1918

Obiectiv general	Obiectiv specific	Direcție de acțiune	Proiecte ce vizează protecția patrimoniului cultural
O3. Sighișoara culturală - Oraș dinamic, cu o identitate locală structurată în jurul patrimoniului construit protejat și valorificat și al unei infrastructuri de servicii turistice, culturale și recreative variate ce corespund cerințelor cetățenilor	OS3.1. Patrimoniu construit și natural remarcabil, protejat, valorificat, restaurat și pus în serviciul comunității	Toate direcțiile de acțiune propuse	Toate proiectele propuse
	OS3.2. Vitalitate culturală sporită, bazată pe valorificarea elementelor de identitate culturală și a patrimoniului construit		
	OS3.3. Ofertă variată, accesibilă și atractivă a activităților sportive, de agrement și de petrecere a timpului liber, susținute de o infrastructură sportivă și de agrement bine dezvoltată	D3.3.1. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement și petrecerea timpului liber din municipiul Sighișoara	Reabilitarea sălilor de sport din Municipiul Sighișoara (Prin SDL 2021-2030 se recomandă reabilitarea și modernizarea sălilor de sport din cadrul unităților de învățământ și deschiderea acestora către public)
	OS3.4. Destinație turistică atractivă, de notorietate națională și internațională	D3.4.1. Extinderea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice.	Instalarea de totem-uri informative și interactive în arealele turistice din Zona Centrală precum și în zonele turistice antropice și naturale din împrejurimi Crearea și marcarea unor trasee turistice de direcționare către zone mai puțin cunoscute din municipiu și din împrejurimi - cartierul Bărăgan, cartierul Cornești, satul Hetiur, rezervația de codri seculari de la Breite
O4. Sighișoara accesibilă - oraș bine conectat în teritoriu, cu o mobilitate urbană durabilă bine conturată ce susține mijloacele de transport nepoluante	OS4.3. Management și gestiune inteligentă a traficului și a parcării	D4.3.2. Extinderea măsurilor de gestiune a traficului	Actualizarea regulamentului privind accesul și parcarea autoturismelor în Cetate și punerea în aplicare a acestuia
		D4.3.4. Eficientizarea sistemului de parcări din municipiul Sighișoara	Amenajare parcare multietajată subterană - parcare Quattro Amici
	OS4.5. Sistem de deplasări nemotorizate atractiv și dezvoltat echilibrat în teritoriu	D4.5.1. Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor pietonale	Creșterea gradului de accesibilitate în Cetatea Sighișoara a persoanelor cu mobilitate redusă

Obiectiv general	Obiectiv specific	Direcție de acțiune	Proiecte ce vizează protecția patrimoniului cultural
O5. Sighișoara verde – oraș rezilient cu o calitate crescută a factorilor de mediu	OS5.1. Oraș cu emisii reduse de gaze cu efect de seră	D5.1.1. Creșterea eficienței energetice a fondului construit (clădiri publice și private)	Reabilitarea termică a clădirilor publice din Municipiul Sighișoara Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din Municipiul Sighișoara
		D5.1.2. Modernizarea și dezvoltarea sistemului de iluminat public	Punerea în valoare a clădirilor publice reprezentative din Orașul de Jos prin implementarea unui sistem de iluminat arhitectural/ ambiental
	OS5.2. Infrastructură tehnico-edilitară modernă și eficientă	D5.2.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare apă uzată în zonele construite	Modernizarea infrastructurii de stingere a incendiilor din perimetrul Cetății Sighișoara
	OS5.3. Rețea verde-albastră extinsă, valorificată și protejată	D5.3.1. Reabilitarea și extinderea suprafețelor de spații verzi publice din municipiu	Modernizarea și amenajarea Parcului Central Amenajare scuar Piața Octavian Goga Modernizarea și reamenajarea peisagistică a spațiului verde delimitat de Str. N. Titulescu - Str. A. Șaguna - Str. Gării (Parc Sauna) și amenajarea de spații de socializare Modernizarea și reamenajarea peisagistică a Parcului Zaharia Boiu
		D5.3.3. Protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului natural al municipiului	Consolidarea și stabilizarea versanților din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Consolidarea și stabilizarea versanților Dealului Cetății Amenajarea de trasee turistice în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara Organizarea de activități educaționale în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Rezervația Breite Organizarea de vizite ghidate în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Rezervația Breite
O6. Sighișoara bine guvernată – oraș cu o capacitate administrativă crescută, servicii publice performante și societate civilă implicată în	OS6.1. Administrație publică locală cu o capacitate crescută de a dezvolta, implementa și monitoriza strategii și proiecte și de a lua decizii	D6.1.1. Actualizarea și completarea cadrului strategic și operațional la nivelul municipiului	Actualizarea Planului Urbanistic General al Municipiului Sighișoara Actualizarea Planului Urbanistic Zonal - Zone Construite Protejate Sighișoara Elaborarea Strategiei de dezvoltare a sectorului cultural și a turismului durabil în municipiul Sighișoara

Obiectiv general	Obiectiv specific	Direcție de acțiune	Proiecte ce vizează protecția patrimoniului cultural
procesele decizionale de la nivel local	bazate pe date	D6.1.2. Dezvoltarea capacității administrative de a implementa și monitoriza strategii și proiecte	Creșterea numărului de posturi din cadrul Compartimentului patrimoniu UNESCO din cadrul Direcției Arhitectului Șef și cooptarea de specialiști în domeniu
	OS6.5. Sighișoara participativă - Parteneriate cu mediul privat, actori guvernamentali și non-guvernamentali la nivel local, național și european pentru o dezvoltare durabilă	D6.5.1. Extinderea parteneriatelor cu mediul privat, instituții publice și organizații non-guvernamentale, relevante la nivel local, național sau european	Identificarea actorilor relevanți și adoptarea de parteneriate pe termen mediu și lung cu instituții relevante în domeniul cultural, de patrimoniu sau dezvoltarea urbană sustenabilă.

În continuare sunt prezentate o serie de măsuri de protecție a integrității și autenticității sitului cu valoare universală și de protecție a patrimoniului construit de importanță națională și locală, rezultate în mod indirect din implementarea proiectelor propuse în cadrul SDL:

- Eliminarea sau diminuarea operațiunilor constructive și urbanistice mare conduc la modificarea structurii țesutului urban și a tipologiei fondului construit. Se remarcă o constantă tendință de modificare a tipologiei fondului construit prin intervenții neadecvate menite să modifice volumetria obiectelor de arhitectură, cromatica, raportul plin gol sau tipurile de materiale de construcții și finisajele tradiționale;

- Realizarea unui inventar al regimului de proprietate și a stării tehnice a construcțiilor monumente istorice. În zona centrală un procent ridicat al patrimoniului construit se află în proprietate mixtă, în numeroase cazuri administrația publică locală fiind unul din proprietari, alături de persoane private. Este necesară integrarea acestor informații în cadrul unei baze de date GIS pentru a facilita procesul de gestiune al acestor imobile. În ceea ce privește starea tehnică a monumentelor istorice, cele mai recente informații centralizate datează din anul 2007 și au în vedere strict imobilele incluse în limitele monumentului istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial. Este necesară o inventariere a stării tuturor monumentelor istorice de pe teritoriul municipiului Sighișoara și integrarea acestora în cadrul unei baze de date GIS.

- Protejarea siluetei și a peisajului urban asociat centrului istoric al municipiului. Monumentul istoric Centrul Istoric Sighișoara și zona sa de protecție ocupă suprafețe semnificative ale teritoriului municipiului, la care se adaugă numeroase alte monumente, situri sau ansambluri și zonele acestora de protecție. Arealele cu valoare culturală și peisagistică beneficiază de extinse zone de vizibilitate, de numeroase perspective directe și indirecte și de importante relații vizuale cu zonele construite și naturale învecinate, care trebuie protejate și care trebuie să rămână intacte. Aceste măsuri de protecție trebuie incluse în documentațiile de planificare urbană.

- Eliminarea sau diminuarea riscului la incendiu. Fondul dens construit al zonei istorice prezintă un risc la incendiu ridicat fiind necesar măsuri constructive de diminuare a acestui risc prin creșterea gradului de siguranță la incendiu a construcțiilor și dezvoltarea infrastructurii de stingere a incendiilor din interiorul Cetății.

- Diminuarea presiunii turistice exercitată asupra Cetății Sighișoara: implementarea unui plan de management al activităților și fluxurilor turistice din zonele aglomerate; extinderea în teritoriu a activităților turistice; planificarea și organizarea activităților culturale/turistice astfel încât să fie evitată suprasolicitarea anumitor areale urbane.

- Evitarea alienării populației rezidente în perimetrul centrului istoric și evitarea muzeificării acestuia: implementarea de măsuri care să conducă la diminuarea presiunii turistice; încurajarea și sprijinirea desfășurării de activități comerciale de interes cotidian pentru locuitori, cu precădere în perimetrul cetății; diminuarea

activităților comerciale și serviciilor destinate strict turiștilor (ex: unități de cazare, comerț ambulant).

În continuare este prezentată corelarea dintre structura SDL și structura planurilor de gestiune și control ale monumentelor istorice înscrise în **Lista Patrimoniului Mondial**, structură propusă de către forumurile internaționale.[3] În acest fel se asigură o abordare integrată a protecției patrimoniului cultural și sunt avute în vedere corelările cu celelalte domenii care influențează dezvoltarea arealului urban și asigură o calitate crescută a vieții în mun. Sighișoara.

Tabel 5 – Corelarea dintre structura SDL și structura planurilor de gestiune și control ale monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial

Componentele SDL	Componentele planului de gestiune și control
Procesul consultativ și participativ pentru elaborarea strategiei de dezvoltare locală	Proces (cum a fost elaborat și cine a fost implicat)
Contextul urban și identificarea principalelor probleme	Descrierea monumentului istoric
	Importanță
Disfuncționalități și propuneri de intervenție Diagnostic	Identificarea problemelor cheie
Viziunea de dezvoltare și obiectivele strategiei de dezvoltare locală	Viziune/ principii, politici/obiective
Calendar de activități pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală și portofoliu de proiecte	Acțiuni de îndeplinire a politicilor/obiectivelor (inclusiv orizonturi de timp, priorități, resurse și indicatori)
Portofoliu de proiecte (care include termenul de implementare, valoarea estimată, posibile surse de finanțare, actori responsabili, nivel de prioritate)	Plan de implementare, formularea de proiecte, identificarea resurselor
Implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală	Plan de monitorizare
	Grafic de control

❖ **Strategia patrimoniului cultural european pentru secolul XXI** elaborată de Consiliul Europei în anul 2018, susține o abordare comună și unificatoare față de patrimoniu și de modul în care acesta ar trebui administrat, pornind de la un cadru legal eficient care să asigure conservarea integrată a patrimoniului și implicarea tuturor actorilor importanți, instituționali sau de alt gen, și a reprezentaților profesioniștilor și societății civile, la nivel local, național, european și internațional.

❖ **Cartea verde a patrimoniului cultural european** are ca scop sublinierea importanței pe care patrimoniul cultural o are în atingerea obiectivelor **Pactului Verde European.** Documentul are rolul de a identifica contribuțiile patrimoniului cultural în toate domeniile cheie incluse în Pactul Verde European, inclusiv economie circulară, energie curată, valul renovării, mobilitate durabilă, tranziție justă, cercetare și inovare sau educație. Carta propune o serie de recomandări dedicate instituțiilor publice și

[3] UNESCO, ICCROM, ICOMOS, IUCN, Managing Cultural World Heritage - World Heritage Resource Manual, 2013, https://whc.unesco.org/en/managing-cultural-world-heritage/, accesat mai 2021

stakeholderilor din domeniul cultural și identifică potențiale conflicte care pot apărea între procesul de protejare a patrimoniului și implementarea acțiunilor aferente Pactului Verde European.

❖ Prin documentul **Recomandări referitoare la peisajul urban istoric,** UNESCO propune o serie de recomandări referitoare conservarea peisajului istoric urban prin integrarea de politici de conservare a patrimoniului construit în cadrul mai larg al dezvoltării urbane, având în vedere valorile și tradițiile diferitelor contexte culturale naționale sau locale. Se are în vedere dezvoltarea sustenabilă a orașelor și centrelor istorice; peisajul urban istoric este abordat prin prisma calităților sale tangibile și intangibile, ambele necesitând același grad de atenție în procesul de conservare a patrimoniului.

Turismul cultural este unul dintre cele mai des întâlnite tipuri de turism și este, în același timp o activitate economică care se dezvoltă foarte repede la nivel național și internațional. In acest sens, UNESCO a dezvoltat o serie de instrumente care să sprijine dezvoltarea sustenabilă bazată pe valorile patrimoniului cultural și care să creeze o valoare turistică adăugată pentru siturile protejate. În acest sens, UNESCO a elaborat **Programul de turism sustenabil**, menit să asigure un cadru pentru dialog și cooperare între stakeholderii din domeniul turismului, în cadrul căruia aceștia împart responsabilitățile protejării patrimoniului mondial cu valoare excepțională și dezvoltării sustenabile prin asigurarea unui management al turismului adecvat.

Toate aceste strategii și pacturi în domeniul patrimoniului au fost avute în vedere la elaborarea SDL și la prioritizarea proiectelor specifice.

CONTEXT STRATEGIC NAȚIONAL

În ceea ce privește documentele relevante de la nivel național, se remarcă următoarele:

- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României: România policentrică 2035;
- Planul de Amenajarea Teritoriului Național (PATN);
- Master Planul General de Transport (MPGT);
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027;
- Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor 2021-2027;
- Strategia Națională. privind Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilități 2021- 2027;
- Strategia de Digitalizare a Educației din România 2021-2027;
- Strategia pentru Cultură și Patrimoniu Național 2016-2022.

❖ **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României,** a fost adoptată în 2018 și are la bază cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă ale Agendei 2030. Pentru concretizarea viziunii, Strategia propune un scenariu de dezvoltare pentru anul 2035, concentrat pe dezvoltarea unei României policentrice. Scenariul urmărește dezvoltarea unor nuclee de concentrare a resurselor umane, materiale, tehnologice și de capitaluri, fiind vizate orașele mari și medii. Scopul unei astfel de dezvoltări este de a conecta eficient zonele de dezvoltare de la nivel național cu teritoriile europene, în vederea integrării mai bune a României în cadrul Uniunii Europene atât din punct de vedere economic, cât și regional.

În acest context, municipiul Sighișoara se regăsește în rândul orașelor cu o populație mai mică de 50,000 de locuitori care au atras un volum important de investiții străine, reușind să își revitalizeze economiile locale în perioada de după 1989. Totodată, se remarcă o serie de măsuri propuse în cadrul SDL, ce vizează în mod direct dezvoltarea municipiului Sighișoara, respectiv:

- Renovarea patrimoniului urban construit și punerea în valoare a identității arhitecturale, conținând acțiuni de realizare de PUZ de zone protejate pentru centrele istorice din mediul urban, precum și de operațiuni de restaurare și reabilitare a patrimoniului urban construit, în special la nivelul orașelor care dețin obiective UNESCO și al celor cu o concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național;

- Asigurarea accesului populației urbane la servicii de interes general. Dintre acțiunile acestei măsuri, relevantă este reabilitarea, modernizarea și dotarea spitalelor public din mediul urban, inclusiv a unităților de primire a urgențelor. Unul dinte exemplele de proiecte propuse prin SDL este reabilitarea, modernizarea și dotarea Spitalului Municipal Sighișoara;

- Realizarea unei politici în domeniul locuirii, incluzând construcția, reabilitarea și modernizarea locuințelor sociale, inclusiv în parteneriat public-privat, cu precădere în orașele cu o pondere de peste 5% a populației în zone cu locuire precară;

- Protejarea orașelor împotriva vulnerabilităților naturale și diminuarea riscurilor generate de schimbările climatice. Astfel, pentru Sighișoara sunt prevăzute acțiuni de reabilitare, modernizare și dotare a spațiilor verzi și de agrement din mediul urban și consolidarea versanților, taluzurilor și a terenurilor care sunt expuse riscului de alunecări de teren din mediul urban;

- Conectarea localităților rurale greu accesibile sau izolate la rețeaua principală de așezări și infrastructura majoră de transport, având drept exemplu de proiect Dezvoltarea mobilității intrajudețene între DN13 și E68 prin reabilitarea sistemului rutier pe DJ106 Agnita-Apold-Sighișoara.

- **Planul de Amenajare a Teritoriului Național (PATN)**

Secțiunea I – Rețele de transport a PATN propune următoarele intervenții pentru o conectivitate ridicată a teritoriului:

- *Autostrada Turda – Târgu Mureș – Sighișoara – Făgăraș;*
- *Drumul expres Sibiu – Mediaș – Sighișoara – Odorheiu Secuiesc – Miercurea-Ciuc;*
- *Linia de cale ferată de interes local Târgu Mureș – Sighișoara.*

Secțiunea a III-a – Zone protejate a PATN, aprobată prin Legea nr. 5/2000, clasifică municipiul Sighișoara drept u*nitate administrativ-teritorială cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național*.

Valorile de patrimoniu cultural de interes național (monumentele istorice de valoare națională excepțională) existente în municipiul Sighișoara sunt: *Ansamblul urban fortificat, Casa Vlad Dracul, Casa cu cerb, Biserica din Deal, situl arheologic "Dealul Turcului" (zona sacră – gropi rituale, așezare dacică), situl arheologic "Dealul Viilor" (așezare și necropolă)*.

Totodată, municipiul dispune și de două rezervații și monumente ale naturii: *Rezervația de stejar pufos* și *Stejarii seculari de la Breite.*

Secțiunea a V-a – Zone de risc natural, aprobată prin Legea nr. 575/2001, pentru secțiunea cutremure de pământ, include municipiul Sighișoara în *zona cu intensitate seismică VII* (intensitatea seismică exprimată în grade MSK), cu o perioadă de revenire de cca *100 ani*. Secțiunea alunecări de teren include municipiul Sighișoara în categoria *municipiilor afectate de alunecări de teren, cu risc scăzut-ridicat de producere a alunecărilor de teren de tip primar.* Secțiunea inundații, include municipiul Sighișoara în categoria *municipiilor care nu sunt afectate de inundații.*

Secțiunea a VIII-a – Zone cu resurse turistice, aprobată prin OUG nr. 142/2008, încadrează municipiul Sighișoara în categoria UAT cu resurse naturale și antropice mari și foarte mari, resursa dominantă, fiind cea antropică.

- **Masterplanul general de transport (MPGT)** se încadrează în orizontul de timp 2014-2030, conturând intervenții cu orizont 2020, cât și baza pentru intervențiile post 2020. Municipiul Sighișoara este inclus în ***rețeaua TEN-T Core feroviar****: București – Brașov – Sighișoara – Teiuș – Simeria – Arad – Curtici – Lokoshaza (HU),* tronson de cale ferată care necesită lucrări de reabilitare. Prin MPGT, pentru municipiul Sighișoara, se propune *reabilitarea căii ferate cu ecartament îngust pe traseul Sibiu – Sighișoara – Mediaș – Biertan.*

În ceea ce privește transportul rutier, MPGT prevede necesitatea realizării *variantei ocolitoare Sighișoara.* Municipiul Sighișoara este inclus în *rețeaua rutieră TEN-T*

Comprehensive, prin tronsonul Brașov-Sighișoara-Tg. Mureș, pentru care este prevăzut proiectul *Trans-Regio Ardeal.*

❖ **Strategia pentru Cultură și Patrimoniu Național** stabilește prioritățile și direcțiile de acțiune pentru planificarea culturală de la nivel național din perioada 2016-2022, urmărind o dezvoltare culturală echilibrată, durabilă și inteligentă, care să fie în beneficiul societății și a tuturor actorilor implicați. Pentru municipiul Sighișoara, Strategia prevede implementarea proiectului pilot *Managementul integrat al sitului UNESCO Sighișoara* în contextul peisajului teritorial cultural și natural, ce vizează dezvoltarea unui model de dezvoltare locală integrată orientat către protejarea și valorificarea patrimoniului UNESCO. Totodată, strategia prezintă necesitate elaborării unor *studii și cercetări destinate protejării și valorificării patrimoniului național*. Printre acestea se numără studiile-pilot, aplicate în teren, de identificare și evaluare a peisajelor culturale care să conducă la o metodologie integrată de protecție a patrimoniului cultural, natural, material și imaterial ca expresie a culturii tradiționale în peisaj. Printre *zonele prevăzute pentru realizarea acestor studii-pilot* se numără și municipiul Sighișoara.

❖ **Strategia Națională privind Protejarea Monumentelor Istorice 2022-2032** este elaborată urmărindu-se cinci principii generale legate de patrimoniul cultural. Astfel, patrimoniul cultural este recunoscut drept resursă non-regenerabilă pentru dezvoltarea societății, resursă a cărei valorificare durabilă și conservare integrată sunt esențiale pentru generațiile actuale și viitoare.

CONTEXT STRATEGIC REGIONAL ȘI JUDEȚEAN

La **nivel regional,** este necesar de menționat **Planul de dezvoltare regională (PDR) Centru 2021-2027,** principalul document de planificare și programare al **Regiunii Centru** pentru următoarea perioadă de programare. Strategia de dezvoltare aferentă PDR urmărește o viziune pe termen mediu și lung, dorindu-se ca:*"Regiunea Centru să devină o regiune curată, atractivă pentru locuitorii săi și turism, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare, în care grija pentru exploatarea și utilizarea durabilă a resurselor să se afle în atenția fiecărui cetățean".* [4] Aceasta este conturată de obiectivul general de atingere un nivel de convergență economică la nivel regional de 70% față de media Uniunii Europene, precum și de principalele domenii strategice de dezvoltare:

- *Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă:*
- *Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare și inovare:*
- *Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate:*
- *Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice:*
- *Turism și patrimoniu cultural:*
- *Dezvoltarea rurală, agricultură și silvicultură:*

4 ADR Centru, PDR Centru 2021-2027, 2020.

În cazul municipiului Sighișoara, trebuie evidențiate următoarele domenii și obiective strategice care vizează în mod particular dezvoltarea acestuia:

- Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă: creșterea coeziunii teritoriale și reducerea disparităților intraregionale prin îmbunătățirea infrastructurii regionale de transport și comunicații și sprijinirea dezvoltării urbane integrate. În cazul municipiului Sighișoara este evidențiată necesitatea extinderii, reabilitării și modernizării infrastructurii regionale de transport pentru creșterea accesibilității localităților urbane și rurale la rețeaua națională de transport și la rețeaua TEN-T. În acest sens este necesară finalizarea proiectelor de investiții în infrastructura feroviară, începute în perioada anterioară, inclusiv pentru tronsonul de cale ferată Sighișoara-Brașov;

- Turism și patrimoniu cultural: dezvoltarea sectorului turistic și a sectoarelor economice conexe prin valorificarea potențialului natural și antropic al Regiunii Centru și susținerea activităților culturale și recreative. În cazul municipiului Sighișoara, accentul este pus pe turismul cultural, grație vastului patrimoniului construit valoros aflat pe teritoriul municipiului. Prioritatea specifică aferentă acestui obiectiv este conservarea, restaurarea și punerea în circuitul turistic a patrimoniului cultural-istoric. În acest sens este nevoie de continuarea sprijinului financiar pentru reabilitarea și conservarea obiectivelor importante de patrimoniu, Cetatea Sighișoara, care are un potențial deosebit de atracție turistică, fiind un bun exemplu în acest sens.

❖ **Strategia de specializare inteligentă 2021-2027 Regiunea Centru |** propune următoarea viziune de dezvoltare: *"Regiunea Centru își consolidează și valorifică potențialul de inovare, adoptă modificările de paradigmă tehnologică și industrială și fructifică inteligent și sustenabil specificul regional."*

La **nivel județean,** relevant este **Planul de dezvoltare a județului Mureș 2021-2027 / Strategia de dezvoltare a județului Mureș**

Tabel 6 – Obiectivele Planului de dezvoltare a jud. Mureș 2021-2027

Obiectivul general: Creșterea atractivității județului și îmbunătățirea calității vieții, prin dezvoltarea economică, socială, infrastructurală și turistică durabilă a județului Mureș, bazată pe cunoaștere și inovare.	
Obiective strategice	**Obiective specifice**
OS.1.: Un județ verde	OS 1.1. Punerea în aplicare a politicilor de mediu OS 1.2. Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor
OS.2.: Un județ digitalizat și inovativ	OS 2.1. Creșterea nivelului de digitalizare OS 2.2. Dezvoltarea sectorului de cercetare, dezvoltare și inovare
OS.3.: Un județ cu infrastructură și servicii dezvoltate	OS 3.1. Dezvoltarea infrastructurii de transport și mobilitate OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare OS 3.3. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de sănătate OS 3.4. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor sociale OS 3.5. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor culturale

	OS 3.6. Îmbunătățirea sistemului educațional și de formare profesională OS 3.7. Dezvoltarea infrastructurii sportive OS 3.8. Dezvoltarea infrastructurii administrative și serviciilor publice
OS.4.: Un județ dezvoltat economic	OS 4.1. Dezvoltarea turismului OS 4.2. Dezvoltarea economiei circulare OS 4.3. Dezvoltarea mediului economic OS 4.4. Dezvoltarea sectorului agricol

❖ **Planul de amenajare a teritoriului județean, județul Mureș,** vizează realizarea unei strategii de dezvoltare la nivel județean, cu caracter integrativ, care să includă și să detalieze atât probleme economice de natură sectorială cât și probleme spațiale. Obiectivul general al acestei strategii constă în ”*îmbunătățirea poziției naționale în ierarhia dezvoltării prin intrarea în topul primelor zece județe cu economie competitivă din România”*.

❖ **Master Plan sector apă și canal – județul Mureș**

Obiectivul general al acestui document strategic constă în *”stabilirea unei strategii locale pentru dezvoltarea sectoarelor de apă și ape uzate, pentru a fi în conformitate cu obligațiile generale pe care România și le-a asumat în cadrul procesului post-aderare la Uniunea Europeană”*.

În vederea realizării obiectivului propus, Master Planul Sector apă și canal al județului Mureș prevede implementarea următoarelor **măsuri:**

- *Stabilirea unui Operator Regional, care să dețină toate competențele pentru responsabilitățile privind numeroasele scheme de distribuție a apei, indiferent de contextul regional;*

- *Dezvoltarea sistemelor de alimentare cu apă, mai întâi în localitățile cu prioritate;*

- *Reabilitarea rețelelor existente de distribuție pentru reducerea pierderilor, controlul costurilor operaționale și crearea unor capacități mărite pentru extinderi viitoare în așezările învecinate;*

- *Îmbunătățirea facilităților de tratare a apei, corespunzător unor standarde ridicate;*

- *Reabilitarea sistemelor de canalizare pentru reducerea infiltrațiilor;*

- *Extinderea schemelor de canalizare în localitățile de mărime medie;*

- *Reabilitarea/ Reînnoirea facilităților de tratare a apelor uzate pentru localitățile de mărime medie > 10.000 P.E.;*

- *Extinderea schemelor de canalizare pentru localitățile mici;*

– *Asigurarea facilităților de tratare a apelor uzate la standarde maxime de calitate;*

– *Extinderea schemelor de canalizare pentru a corespunde cu dezvoltarea dorită a ratelor de conectare şi asigurarea capacităților corespunzătoare de tratare a apei;*

– *Asigurarea facilităților de tratare a apelor uzate pentru localitățile mici > 2.000 P.E.*

❖ **Plan județean de gestionare a deșeurilor pentru județul Mureș 2020-2025,** are un rol important în cadrul dezvoltării unei gestionări durabile a deșeurilor, prin stabilirea cadrului pentru implementarea unui sistem durabil de gestionare a deșeurilor la nivel local. Acest document strategic prezintă condițiile existente în domeniul gestionării deșeurilor și propune măsuri și acțiuni necesare pentru rezolvarea problemelor și a punctelor slabe în sistemul existent de gestionare a deșeurilor, în vederea îndeplinirii condițiilor impuse în domeniul deșeurilor prin legislația europeană și națională respectiv a cerințelor stabilite la nivel județean. Principalele ținte stabilite în cadrul Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru Județul Mureș până în anul 2025 sunt:

- *Grad de acoperire cu servicii de salubrizare de 100%;*

- *Reutilizarea/reciclarea a cel puțin 50% din masa totală generată a deșeurilor de hârtie, metal, plastică și sticlă;*

- *Creșterea gradului de valorificare energetică a deșeurilor municipale la 15% din cantitatea totală de deșeuri municipale valorificată energetic - termen 2025;*

- *Reducerea cantității depozitate de deșeuri biodegradabile municipale la 35% din cantitatea totală, exprimată gravimetric, produsă în anul 1995 - termen 2021;*

- *Interzicerea, la depozitare, a deșeurilor municipale colectate separat – termen 2021;*

- *Depozitarea deșeurilor este permisă numai dacă deșeurile sunt supuse în prealabil unor operații de tratare fezabile tehnic - termen decembrie 2023;*

- *Reducerea cantității de deșeuri municipale eliminate prin depozitare până la 10% din totalul deșeurilor municipale generate – termen 2035;*

- *Asigurarea capacității de depozitare a întregii cantități de deșeuri care nu pot fi valorificate – 2021;*

- *Colectarea separată și tratarea corespunzătoare a deșeurilor periculoase menajere – 2021;*

- *Colectarea separată, pregătirea pentru reutilizare sau, după caz, tratarea corespunzătoare a deșeurilor voluminoase – 2021;*

- *Încurajarea utilizării în agricultură a materialelor rezultate de la tratarea biodeșeurilor (compostare și digestie anaerobă) – 2021;*

- *Colectarea separată (atât de la populație cât și de la operatorii economici) și valorificarea corespunzătoare a uleiurilor uzate alimentare – 2021;*

- *Colectarea separată (atât de la populație cât și de la operatorii economici) și valorificarea corespunzătoare a biodeșeurilor – 2021;*

- *Colectarea separată (atât de la populație cât și de la operatorii economici) și valorificarea corespunzătoare a textilelor – 2021.*

Măsurile care să conducă la îndeplinirea primei ținte de reciclare (50%) se referă, printre altele, la îmbunătățirea sistemului de colectare selectivă propus, prin implementarea instrumentului *„plătești pentru cât arunci*" și prin înființarea *centrelor de colectare prin aport voluntar al fracțiilor reciclabile* și al fluxurilor speciale din deșeurile menajere.

În ceea ce privește biodeșeurile, se recomandă măsuri specifice:

- *Îmbunătățirea sistemului de colectare separată a deșeurilor verzi din parcuri și grădini publice astfel încât să se asigure o rată de capturare de 100%.*

- *Extinderea sistemului de colectare separată pentru biodeșeurile rezultate din activitatea operatorilor economici și instituții publice (prepararea hranei și alimente expirate), dublat de implementarea schemei "plătești pentru cât arunci", la nivelul întregului județ, începând cu decembrie 2023;*

- *Extinderea sistemului de colectare separată a biodeșeurilor de la populație conform cu concluziile Studiului privind potențialul de colectare separata a biodeșeurilor din deșeuri menajere și din deșeuri similare în județul Mureș, începând cu decembrie 2023.*

Conform PJGD Mureș 2020-2025, **cu referire la UAT Sighișoara**, se desprind următoarele:

- UAT Sighișoara are încheiat contract de delegare direct cu un operator (SCHUSTER ECOSAL SRL), deși face parte din ADI ECOLECT conform SMID;

- SMID al județului Mureș include:

    - Colectarea separată și transportul deșeurilor municipale din cele 7 zone de colectare ale județului;

    - Transferul deșeurilor prin intermediul celor 5 Stații de transfer;

    - Sortarea deșeurilor reciclabile în Stațiile de sortare Cristești și Sighișoara;

- Tratarea deșeurilor verzi și a biodeșeurilor rezultate din colectare separată în Stația de compostare Cristești;
- Tratarea deșeurilor biodegradabile colectate în amestec în instalația de tratare mecano-biologică – TMB Sânpaul (realizată prin proiectul SMID) Eliminarea deșeurilor în depozitele de deșeuri conforme Sânpaul (realizat prin proiectul SMID) și Sighișoara (existent, administrat de un operator privat și integrat în SMID).

- UAT Sighișoara dispune de un depozit de deșeuri și de o stație de sortare (pe același amplasament), integrate în SMID.

Colectarea deșeurilor

- În UAT Sighișoara se colectează deșeuri în amestec – reziduale și biodegradabile, și separat – reciclabile (hârtie-carton, plastic-metal, sticlă) și deșeuri verzi din parcuri și grădini;

- Unități de colectare pentru de compostare biodeșeuri în UAT Sighișoara – 3.800 buc. în mediul rural.

Transportul deșeurilor colectate

- Din mediul rural, deșeurile se transportă la Stația de transfer Bălăușeri, iar cele din mediul urban sunt transportate la Stația de sortare, respectiv Depozitul conform Sighișoara;

- Transportul deșeurilor colectate se asigură la:
  - Depozit conform Sighișoara (deșeuri în amestec din mun. Sighișoara)
  - Stație de sortare Sighișoara-SS (deșeuri reciclabile colectate separat din mun. Sighișoara);
  - Stație de transfer Bălăușeri (din mediul rural – reciclabile colectate separat, deșeuri în amestec, deșeuri verzi din parcuri și grădini).

- Conform PJGD 2020-2025, <u>se recomandă</u> construirea de <u>centre de colectare prin aport voluntar (CAV)</u>, câte unul pentru fiecare localitate urbană; pentru Sighișoara se recomandă să se organizeze <u>în incinta depozitului conform Sighișoara/SS</u>, și să se doteze minim cu:
  - cântar + cabină de control și monitorizare
  - container pentru deșeuri periculoase, containere pentru fluxuri speciale de deșeuri (DCD, DEEE, H+C, plastice, metal, deșeuri verzi, textile etc.)
  - rampe de descărcare, platforme tehnologice.

- **Stația de sortare Sighișoara (SS)** a fost realizată în cadrul proiectului *PHARE 2006* – RO-2006/018-147.04.01.04.01 și deservește municipiul Sighișoara și localitățile învecinate. Destinația SS Sighișoara este să proceseze deșeurile provenite din colectare separată. Capacitatea proiectată a stației este de 32.000 t/an.

  Sația de sortare este construită în incinta Depozitului conform Sighișoara. Acest obiectiv este în proprietatea Consiliului Local Sighișoara. Operarea SS Sighișoara este asigurată prin operatorul depozitului de deșeuri (SCHUSTER ECOSAL SRL).

- Conform PJGD 2020-2025, dotările din SS Sighișoara sunt minime, uzate moral și tehnologic și nu pot asigura sortarea eficientă a deșeurilor reciclabile colectate separat, astfel încât să contribuie la atingerea țintelor. SS Sighișoara trebuie modernizată prin îmbunătățirea fluxului tehnologic, cu adoptarea unei decizii în acest sens, luată de către proprietarul stației și ADI Ecolect astfel încât:

  - se asigure condiții pentru funcționarea în siguranță – este necesar un sistem PSI corespunzător cu cerințele legale actuale;

  - să crească randamentul stației iar refuzul din sortare care merge la depozitare să ajungă sub 10%.

  Se recomandă minim următoarele investiții pentru optimizarea sortării în SS Sighișoara:

  - presă pentru metale/nemetale;

  - extractor pentru nemetale (1 bucată);

  - verificarea și înlocuirea, după caz, a echipamentelor depășite fizic

- **Depozitul conform Sighișoara** funcționează în baza AIM nr. MS2/19.09.2018 emisă pentru SCHUSTER ECOSAL SRL; în acest depozit se elimină deșeurile în amestec colectate din mun. Sighișoara.

  S-a apreciat că la momentul elaborării PJGD Mureș (iulie 2020) depozitul Sighișoara nu mai avea volum disponibil în celulele 1+2+3. Conform PJGD, o parte din deșeurile depozitate suplimentar în celula 3 vor trebui relocate în celula 4, astfel încât să se asigure condițiile pentru închiderea finală (taluzuri cu înclinare 1:3 și spațiu pentru straturile de închidere conform cu prevederile din *Ord. MMGA nr. 757/2004 pentru aprobarea Normativului tehnic privind depozitarea deșeurilor*).

  Pentru construcția celulei 4 s-a emis Acordul de Mediu nr. 5/19.03.2012 existent pentru proiectul *"Salubrizare Sighișoara. Rampa de deșeuri nepericuloase – extindere celule 3+4"*. Depozitul conform Sighișoara este în curs de obținere a Autorizației de construire pentru celula 4, cu o capacitate estimată de 113.000 mc.

- Conform Regulament de salubrizare ”*după sistarea activității depozitului conform Sighișoara se va realiza de către CJ Mureș în colaborare cu ADI și APL Zona 3, în vecinătatea actualului depozit o* ***Stație de transfer*** *care va asigura transferul deșeurilor menajere din Zona 3 la Depozitul Sânpaul*)”.

  Stația de transfer Sighișoara va fi o stație nouă, propusă după sistarea depozitării în depozitul conform Sighișoara. Recomandarea este ca ea să fie amplasată în incinta depozitului conform care se închide definitiv astfel încât să folosească infrastructura deja existentă (acces, cântar, cabină poartă, rețele apă, canalizare, electrice etc.). Aceasta va trebui să fie dotată cu minim următoarele:

  - zona de descărcare de pe platformă acoperită direct în containere, cap de presare, șine pentru manipulat prescontainerele aferente fiecărui flux de materiale (minim 10), prescontainere;
  - utilaje pentru manipulat alte deșeuri;
  - mașini transport containere;
  - platformă tehnologică betonată.

  De asemenea, se recomandă amenajarea, în incinta tuturor Stațiilor de transfer, a unei zone de dezmembrare a deșeurilor voluminoase.

- Opțiunea de **tratare a biodeșeurilor** colectate separat selectată în cadrul procesului de elaborare a PNGD este tratarea prin digestie anaerobă. Astfel, prin PJGD 2020-2025, pentru județul Mureș s-a propus realizarea unei instalații de digestie anaerobă digestie anaerobă cu recuperare de biogaz și compostare digestat. Conform PJGD, smplasamentul va fi identificat în etapa SF, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. Se recomandă analizarea posibilității de amplasare în imediata vecinătate a STSC Cristești sau în incinta amplasamentului Sânpaul.

- **Planul de acțiune** conform PJGD 2020-2025, cu implicații pentru UAT Sighișoara:

  - *Măsura 2.5. Construirea unei stații de transfer la Sighișoara*
  - *Măsura 2.9. Construirea unor noi capacități de depozitare, respectiv Celula 4 la Depozitul Sighișoara și închiderea celulelor care și-au atins capacitatea (Celulele 1-2-3)*
  - Idem *Măsura 8.1. Construirea celulei 4 a depozitului conform Sighișoara*
  - *Măsura 3.1. Realizarea unei instalații noi cu digestie anaerobă, cu producere de biogaz.*

(fără a fi indicată locația cu precizie, dar cu recomandări privind cerințele minime pentru alegerea amplasamentului: se recomandă analizarea posibilității de amplasare în imediata vecinătate a STSC Cristești sau în incinta amplasamentului Sânpaul).

Tabel 7 – Proiecte propuse prin SDL Sighișoara în domeniul deșeurilor și interacținea acestora cu PJGD Mureș:

Nr. crt.	Propunere proiect SDL	Propunere PJGD	Observații
Direcție de acțiune SDL Sighișoara: D5.2.5. Eficientizarea sistemului de management al deșeurilor			
1	Modernizare stație Levigat în municipiul Sighișoara	NU	-fără interacțiuni cu PJGD
2	Înființarea unui depozit de deșeuri industriale în municipiul Sighișoara	NU	-nu a fost prevăzut în PJGD, dar nu contravene obiectivelor stabilite
3	Crearea de instalații industriale pentru producerea energiei din deșeuri	NU	- nu a fost prevăzut în PJGD, dar nu contravene obiectivelor stabilite
4	Realizare depozit de deșeuri inerte - municipiul Sighișoara	DA idee PJGD Mureș (fără a indica locația)	PJGD Mureș, cap 7.1.11 ”Din analiza opțiunilor tehnice, rezultă că, la nivelul județului Mureș, este necesară dezvoltarea unor instalații fixe de tratare (sortare, concasare) a DCD și, suplimentar, pentru zonele greu accesibile și pentru care costurile de transport ar fi nefezabile, să se achiziționeze concasoare mobile care să deservească mai multe unități administrative teritoriale (localități), după caz. De asemenea, poate fi oportună construirea unui depozit de deșeuri inerte pentru depozitarea DCD.”
5	Retehnologizare instalație de sortare Sighișoara	DA	PJGD Mureș, Măsura 2.5.
6	Construire stație de transfer cu tocător de deșeuri verzi	DA	PJGD Mureș, Măsura 2.9. și 8.1.
7	Instalație de digestie anaerobă cu recuperare de biogaz și compost - depozitul deșeuri	DA idee PJGD Mureș (fără a indica locația, cu recomandări pentru STSC Cristești sau Sânpaul)	PJGD Mureș, Măsura 3.1. Realizarea unei instalații noi cu digestie anaerobă, cu producere de biogaz
8	Închidere celule 1 și 2 și construirea celulei 4 a depozitului conform Sighișoara	DA	PJGD Mureș, Măsura 2.9.
9	Extindere sistem colectare selectivă (inclusiv campanii conștientizare populație și agenți economici)	DA	PJGD Mureș

CONTEXT STRATEGIC LOCAL

- Planul Urbanistic General al Municipiului Sighișoara, (PUG, 1999, în vigoare)[5]
- Plan de Mobilitate Urbană Durabilă în Municipiul Sighișoara, 2022 (PMUD)
- Plan de Acţiune privind Energia Durabilă și Clima (PAEDC), 2022-2030
- Strategia de Dezvoltare a Serviciilor Sociale la nivelul Municipiului Sighișoara pentru perioada 2021-2030

❖ Planul urbanistic general al municipiului Sighișoara-1999 (în vigoare)

Pentru PUG-ul municipului Sighișoara s-a planificat actualizarea acestuia. PUG-ul actual în vigoare a fost elaborate și aprobat în 2006, fiind prelungită succesiv valabilitatea acestuia. Prevederile PUG nu contravin obiectivelor stabilite prin SDL.

❖ PMUD Municipiul Sighișoara, 2022

PMUD urmărește îndeplinirea viziunii de dezvoltare urbană și de dezvoltare a mobilității urbane, prin suprapunerea unui obiectiv general și a unor obiective strategice și operaționale.

Obiectivul general al PMUD este ”*crearea și dezvoltarea unui sistem de transport durabil, care sa corespunda aşteptărilor și nevoilor de mobilitate și accesibilitate a cetăţenilor și mărfurilor, în cadrul unui mediu urban atractiv, sănătos și prietenos cu mediul.”*

Planul de acțiune al PMUD vizează intervenții asupra rețelei stradale în următoarele moduri:

- *Investițiile (proiectele) integrate, la nivel de coridor de mobilitate urbană, reprezentând intervenții asupra infrastructurii tuturor modurilor de transport: introducere de benzi dedicate pentru transportul în comun, modernizarea infrastructurii rutiere, introducere de piste de biciclişti și extinderea, modernizarea și dotarea trotuarelor și spațiilor pietonale cu elemente de mobilier urban și vegetație;*
- *Investițiile (proiectele) de mobilitate durabilă -> reprezintă intervenții investiționale asupra unor artere municipale prin care se reconfigurează trama stradală cu scopul introducerii sau extinderii infrastructurilor de transport pentru modurile nepoluante – pietonal și velo ; realizarea acestor Intervenții presupune reducerea suprafetei carosabile destinate utilizării autoturismelor, atât a celor în trafic, cât și pentru parcările de tip «on-street», reconfigurarea parcărilor în alveole speciale, etc.;*
- *Investiții în infrastructura rutieră de importanță locala și modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale în zonele de expansiune urbană (cartierele noi construite), precum și construirea de noi artere care sa deserveasca zonele de expansiune urbană sau sa realizeze legaturi între cartiere ale municipiului.*

[5] în curs de actualizare, 2023

PMUD Municipiul Sighișoara a fost reglementat cu *Decizia etapei de încadrare nr. 6641/09.09.2022* emisă de APM Mureș.

❖ **Plan de Acţiune privind Energia Durabilă și Clima, Municipiul Sighișoara, 2022-2030 (PAEDC)**, este un document strategic de planificare urbană aprobat de către Consiliul Local, prin care se asumă sprijinul politic pentru asigurarea succesului procesului de îmbunătățire a eficienței energetice în teritoriul de competență a autorității locale, în vederea depășirii țintelor propuse de Uniunea Europeană pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. PAEDC reprezintă un document strategic în cadrul căruia sunt definite acțiunile și măsurile ce vor fi întreprinse la nivel local, în vederea atingerii obiectivului general de *"reducere a emisiilor de CO_2 cu cel puțin 55% până în anul 2030, față de anul de referință ales, respectiv 2020."*

În cadrul planului de acțiune sunt enumerate acțiunile pe termen scurt şi mediu care sunt propuse și pentru care se propune alocarea unui buget (orizont temporal de 1 – 7 ani) împreună cu acțiunile strategice pe termen lung pe care Municipiul Sighișoara intenționează să le implementeze până în 2030.

Planificarea măsurilor au în vedere sectoare / domenii de acțiune, precum:

- Clădiri şi instalații aferente (clădiri municipale, clădiri din sectorul terțiar, clădiri rezidențiale, iluminat public);
- Transport (flota municipală, transport public, transport privat şi comercial);
- Producție de energie locală (instalații termice solare şi fotovoltaice solare, co-generare de înaltă eficiență, instalații termice cu combustibil biomasă);
- Planificare urbană (planificare urbană strategică, plan urban de mobilitate durabilă, dezvoltarea de reglementări locale în sprijinul construcțiilor durabile);
- Achiziții (reglementări locale de eficiență energetică, reglementări locale de utilizare surse de energie regenerabilă, cu respectarea principiilor cuprinse în Directiva EcoDesign);
- Comunicare (servicii de asistență tehnică şi consultare, suport financiar şi subvenții, campanii de informare şi conștientizare, sesiuni de instruire);
- Management deșeuri (colectare selectivă, reciclare).

❖ **Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Sighișoara pentru perioada 2021-2030,** are ca obiectiv strategic general dezvoltarea unui *"sistem realist, eficient şi modern de servicii sociale la nivelul Municipiului Sighișoara, capabil să asigure incluziunea socială a tuturor categoriilor vulnerabile, creșterea calității vieții, tratament egal, nediscriminare şi dreptul la o viață demnă pentru toți locuitorii municipiului aflați într-o situație de vulnerabilitate/marginalizare socială".*

❖ **Proiecte prioritare la nivelul UAT Sighișoara**

Conform informațiilor furnizate de titular, proiectele prioritare se rezumă astfel:

Nr. Crt	Municipiu	Obiectiv specific	Denumire proiect
1	MUNICIPIUL SIGHIȘOARA	OS e (i) Promovarea dezvoltarii integrate si inclusive in domeniul social, economic mediu, cultura, patrimoniu natural si turistic, a turismului durabil si a securitatii in zonele urbane Prioritate de investitii 8 – O regiune atractiva	AMENAJARE PIAȚĂ URBANĂ Str. MORII-STR.CONSILIUL EUROPEI-STR: OCTAVIAN GOGA (INCLUSIV AMENAJAREA UNUI SPAȚIU ALTERNATIV PENTRU DESFĂȘURAREA PIESELOR DE TEATRU ÎN AER LIBER)/REABILITAREA ȘI AMENAJAREA ZONEI SIGMA
2	MUNICIPIUL SIGHIȘOARA	OS b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero carbon – Prioritatea de investiții 4 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă	CORIDOR INTEGRAT DE MOBILITATE URBANĂ ZONA CENTRULUI ISTORIC: STRĂZILE MIHAI EMINESCU, ȘTEFAN OCTAVIAN IOSIF, 1 MAI, PIAȚA HERMAN OBERTH, 1 DECEMBRIE 1918
3	MUNICIPIUL SIGHIȘOARA	OS b (vii)Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversificății și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane precum și reducerea tuturor formelor de poluare –Prioritate de investiții 3 – O regiune cu comunități prietenoase cu mediul	AMENAJAREA UNEI ZONE DE PROMENADĂ PE MALUL RÂULUI TÂRNAVA MARE
4	MUNICIPIUL SIGHIȘOARA	OS b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero carbon – Prioritatea de investiții 4 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă	CORIDOR INTEGRAT DE MOBILITATE URBANĂ STR: TÂRNAVEI, LIBERTĂȚII,NICOLAE TITULESCU, GHEORGHE LAZĂR
5	MUNICIPIUL SIGHIȘOARA	OS b (vii)Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversificății și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane precum și reducerea tuturor formelor de poluare –Prioritate de investiții 3 – O regiune cu comunități prietenoase cu mediul	AMENAJAREA PÂRÂULUI ȘAEȘ
6	MUNICIPIUL SIGHIȘOARA	OS b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero carbon – Prioritatea de investiții 4 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă	AMENAJARE ȘI ACCESIBILIZARE VELO ȘI PIETONALĂ PE STRĂZI DE TIP HOME ZONE:TUDOR VLADIMIRESCU - PRIMĂVERII
7	MUNICIPIUL SIGHIȘOARA	OS b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero carbon – Prioritatea de investiții 4 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă	CORIDOR INTEGRAT DE MOBILITATE URBANĂ DN 13-STRĂZILE:MIHAI VITEAZUI, CONSILIUL EUROPEI, ZAHARIA BOIU, CORNEȘTI

❖ La nivel local, pentru municipiul Sighișoara sunt relevante și demersurile realizate de **Institutul Național al Patrimoniului** cu privire la monumentul istoric înscris în **Lista Patrimoniului Mondial** situat pe teritoriul administrativ al municipiului, respectiv ”*Centrul Istoric Sighișoara”*.

Un document relevant în acest sens este ”*Raportul privind starea fizică a Centrului Istoric Sighișoara”* [6] - ultima versiune a raportului fiind elaborată la nivelul anului 2017. Conform raportului, starea generală a fondului construit este una bună. Totuși, se remarcă probleme semnificative la nivelul centurii de fortificație, starea de degradare a acesteia necesitând măsuri și acțiuni de restaurare și consolidare. Deși celelalte construcții sunt identificate ca fiind într-o stare bună/relativ bună, acestea prezintă elemente ce necesită consolidare și/sau reabilitare. Astfel, raportul propune lucrări de restaurare, consolidare și întreținere curentă pentru construcțiile de cult și restaurarea clădirii Primăriei Municipiului Sighișoara. Acestora li se adaugă și măsuri conexe, aparținând altor domenii de interes, dar cu impact direct asupra stării monumentului istoric înscris pe Lista Patrimoniului Mondial, precum realizarea centurii ocolitoare, amenajarea unei noi parcări în vecinătatea Centrului istoric, măsuri de diversificare a serviciilor din zona Cetății,

[6] https://patrimoniu.ro/images/rapoarte-unesco-2017/Monitorizare-Patrimoniu-UNESCO_2017_Sighisoara.pdf

limitarea tonajului autovehiculelor, actualizarea PUG Sighișoara și a PUZ pentru Zona Construită Protejată.

După conturarea cadrului strategic la nivel european, national, regional, județean și local, realizăm o evaluare sintetică a obiectivelor strategice/specifice ale SDL în raport cu principalele direcții/obiective ale documentelor enumerate anterior.

Se prezintă în continuare **matricea de evaluare calitativă** în care s-a identificat **compatibilitatea între obiectivele SDL și obiectivele stabilite prin documentele relevante.**

În cadrul evaluării s-au notat:

- ” + ” – compatibilitate între obiective
- ” 0 ” – nicio interacțiune între obiective
- ” - ” – incompatibilitate între obiective

555300 Cisnădie, România
address: Constantin Lepădatu, nr. 37C
phone: +4(0) 769 628 880
e-mail: eco_camelia@yahoo.com
camelia.miclausu@consultanta-mediu.com

Tabel 8 – Analiza privind corelația obiectivelor stabilite prin SDL cu direcțiile, obiectivele și măsurile stabilite prin strategii/ planuri/ programe

Obiectiv general	Obiectiv specific	Agenda 2030	Green Deal	Strategia națională pt. Dezv. Durabilă	Strategia naț. privind prot. Monumentelor Istorice	Strategia de dezv. a Regiunii Centru	Strategia de dezv. a jud. Mureș	PATJ jud. Mureș	Master plan Apă Canal	PJGD jud. Mureș	PMUD Sighi-șoara	PAEDC Sighi-șoara
O1: Sighișoara competitivă – Motor economic bazat pe activități economice performate, specializate și diversificate care valorifică tradiția locală la nivel internațional	**OS 1.1:** Sighișoara - destinație atractivă pentru investiții, cu toate calitățile unui municipiu de nota 10	+	+	+	0	+	+	0	0	0	+	0
	OS 1.2: Sighișoara - generatoare de oportunități pentru talente	+	+	+	0	+	+	0	0	0	0	0
	OS 1.3: Sighișoara - ecosistem antreprenorial local ce valorifică inteligent tradiția și cultura locală	+	+	+	0	+	+	0	0	0	+	0
O2: Sighișoara atractivă - Cadru urban atractiv și servicii publice performante și echitabile, ce asigură o calitate crescută a locuirii	**OS 2.1:** Sistem de învățământ performant, adaptat cerințelor pieței forței de muncă	+	+	+	0	+	+	0	0	0	0	0
	OS 2.2: Sistem de sănătate eficient, echitabil și modern	+	+	+	0	+	+	0	0	0	0	0
	OS 2.3: Servicii sociale eficiente, oferite în mod echilibrat pe întreg teritoriul municipiului Sighișoara, ce răspund nevoilor tuturor categoriilor de beneficiar	+	+	+	0	+	+	0	0	0	0	0
	OS 2.4: Cartiere de locuințe colective regenerate, cu o calitate ridicată a spațiului public, adaptate cerințelor și nevoilor locuitorilor	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0	+
	OS 2.5: Infrastructură de dotări comunitare amplasate echilibrat în teritoriu	+	+	+	0	+	+	0	+	0	0	+
	OS 2.6: Rețea de spații publice adaptată cerințelor comunității și corelată cu specificul local	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	0
	OS 2.7: Fond locativ de stat bine gestionat, restaurat, reabilitat și modernizat, adaptat statutului municipiului și specificului local	+	+	+	0	+	+	+	0	0	0	+

Obiectiv general	Obiectiv specific	Agenda 2030	Green Deal	Strategia națională pt. Dezv. Durabilă	Strategia naț. privind prot. Monumentelor Istorice	Strategia de dezv. a Regiunii Centru	Strategia de dezv. a jud. Mureș	PATJ jud. Mureș	Master plan Apă Canal	PJGD jud. Mureș	PMUD Sighi-șoara	PAEDC Sighi-șoara
O3: Sighișoara culturală - Oraș dinamic, vibrant și primitor, cu o identitate locală structurată în jurul patrimoniului construit protejat și valorificat, cu o ofertă variată de oportunități culturale, turistice și de petrecere a timpului liber ce corespunde cerințelor cetățenilor și vizitatorilor	**OS 3.1:** Patrimoniu construit și natural remarcabil, protejat, valorificat, restaurat într-o manieră sustenabilă ce poate sprijini economia locală și pus în serviciul cetățenilor	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	
	OS 3.2: Vitalitate culturală sporită, bazată pe valorificarea elementelor de identitate culturală și a patrimoniului construit	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0
	OS 3.3: Ofertă variată, accesibilă și atractivă a activităților sportive, de agrement și de petrecere a timpului liber, susținute de o infrastructură sportivă și de agrement bine dezvoltată	+	+	+	0	+	+	+	0	0	0	+
	OS 3.4: Destinație turistică atractivă, de notorietate națională și internațională	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0
O4: Sighișoara accesibilă – oraș bine conectat în teritoriu, cu o mobilitate urbană durabilă bine conturată ce susține mijloacele de transport nepoluante	**OS 4.1:** Municipiu cu grad ridicat de conectivitate la nivel județean și national	+	+	+	0	+	+	+	0	0	+	+
	OS 4.2: Infrastructură rutieră modernizată și performantă, ce asigură legături optime pe tot teritoriul municipiului	+	+	+	0	+	+	+	0	0	+	+
	OS 4.3: Management și gestiune inteligentă a traficului și a parcării	+	+	+	0	+	+	+	0	0	+	+
	OS 4.4: Transport public local eficient, atractiv și durabil	+	+	+	0	+	+	+	0	0	+	+
	OS 4.5: Sistem de deplasări nemotorizate atractiv și dezvoltat echilibrat în teritoriu	+	+	+	0	+	+	+	0	0	+	+
O5: Sighișoara verde – oraș rezilient cu o calitate crescută a factorilor de mediu	**OS 5.1:** Oraș cu emisii reduse de gaze cu efect de seră	+	+	+	+	+	+	0	0	0	+	+
	OS 5.2: Infrastructură tehnico-edilitară modernă și eficientă	+	+	+	0	+	+	0	+	+	+	+
	OS 5.3: Rețea verde-albastră extinsă, valorificată și protejată	+	+	+	0	+	+	+	0	0	+	+
O6: Sighișoara bine guvernată – oraș cu o capacitate	**OS 6.1:** Administrație publică locală cu o capacitate crescută de a dezvolta, implementa și monitoriza strategii și proiecte și de a lua decizii bazate pe date	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Obiectiv general	Obiectiv specific	Agenda 2030	Green Deal	Strategia națională pt. Dezv. Durabilă	Strategia naț. privind prot. Monumentelor Istorice	Strategia de dezv. a Regiunii Centru	Strategia de dezv. a jud. Mureș	PATJ jud. Mureș	Master plan Apă Canal	PJGD jud. Mureș	PMUD Sighi-șoara	PAEDC Sighi-șoara
administrativă crescută, servicii publice performante și societate civilă implicată în procesele decizionale de la nivel local	**OS 6.2:** Sighișoara performantă – capacitate administrativă crescută pentru a dezvolta avantaje competitive la nivel regional și național	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	OS 6.3: Sighișoara transparentă – comunitate locală implicată în procesele de decizie la nivel local beneficiind de instrumente și mecanisme destinate consultării publice	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+
	OS 6.4: Sighișoara digitală – Administrație publică dispune de soluții digitale pentru procedurile interne de lucru, relația cu cetățeanul și serviciile publice oferite	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+
	OS 6.5: Sighișoara participativă - Parteneriate cu mediul privat, actori guvernamentali și non-guvernamentali la nivel local, național și european pentru o dezvoltare durabilă	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+	0
	OS 6.6: Activități de închiriere gestionate sustenabil și eficient, menite să contribuie la creșterea calității locuirii și activităților socio-culturale și comerciale din municipiu	+	+	+	0	+	+	0	0	0	0	0
	OS 6.7: Activități de concesionare gestionate sustenabil și eficient, menite să contribuie la creșterea calității vieții prin asigurarea unor servicii publice de calitate și echitabile	+	+	+	0	+	+	0	0	+	+	+
TOTAL		**+29**	**+29**	**+29**	**+9**	**+29**	**+29**	**+16**	**+7**	**+6**	**+17**	**+17**

Conform analizei, **se concluzionează:**

- obiectivele generale și specifice ale SDL Sighișoara se subordonează și sunt compatibile cu direcțiile trasate prin alte planuri și strategii de nivel comunitar, national, regional și local;

- obiectivele SDL se armonizează cu obiectivele strategiilor/planurilor/programelor aprobate și cu necesitățile părților interesate.

2.3. Prezentarea opțiunilor relevante identificate; alternative față de cele conținute în SDL , inclusiv alternativa „0”

Procesul de elaborare a SDL a presupus consultări în grupurile de lucru tematice, precum și consultarea publicului prin chestionare, rezultând astfel propuneri de proiecte, acesta fiind un proces dinamic.

Pe parcursul consultărilor strategia a integrat propunerile fundamentate ale actorilor implicați în procesul de elaborare rezultând o singură alternativă finală agreată, care este prezentată pe larg în **cap. 2.1**. al Raportului de Mediu.

Pentru că în cadrul evaluării strategice de mediu se analizează alternativele sau scenariile propuse, precum și *alternativa “0”,* s-a realizat analiza detaliată a celor două alternative:

- *Alternativa ”0”* sau *”do nothing”*, așa cum este prezentată în **cap. 3.2** a RM
- *Alternativa ”1”* finală a SDL, așa cum este prezentată în **cap. 2.1.** a RM.

Alternativa “0” de neimplementare a SDL se compune din măsuri/proiecte ce vor fi implementate, în baza unor planuri deja aprobate, în derulare sau în curs de aprobare pentru finanțare.

Proiectele considerate în *alternativa „zero”* sunt:

- Proiectele incluse în **Planul de Mobilitate Urbană Durabilă în Municipiul Sighișoara, 2022 (PMUD),** care vizează intervenții asupra rețelei stradale în următoarele moduri:
    - Investițiile (proiectele) integrate, la nivel de coridor de mobilitate urbană, reprezentând intervenții asupra infrastructurii tuturor modurilor de transport: introducere de benzi dedicate pentru transportul în comun, modernizarea infrastructurii rutiere, introducere de piste de biciclişti și extinderea, modernizarea și dotarea trotuarelor și spațiilor pietonale cu elemente de mobilier urban și vegetație;
    - Investițiile (proiectele) de mobilitate durabilă -> reprezintă intervenții investiționale asupra unor artere municipale prin care se reconfigurează trama stradală cu scopul introducerii sau extinderii infrastructurilor de transport pentru modurile nepoluante – pietonal și velo ; realizarea acestor Intervenții presupune reducerea suprafetei carosabile destinate utilizării autoturismelor, atât a celor în trafic, cât și pentru parcările de tip «on-street», reconfigurarea parcărilor în alveole speciale, etc.;

- Investiții în infrastructura rutieră de importanță locala și modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale în zonele de expansiune urbană (cartierele noi construite), precum și construirea de noi artere care sa deserveasca zonele de expansiune urbană sau sa realizeze legaturi între cartiere ale municipiului.

– Proiectele incluse în **Planul de Acţiune privind Energia Durabilă și Clima (PAEDC), 2022-2030**, care au în vedere sectoarele/domenii de acțiune, precum:

  - Clădiri şi instalații aferente (clădiri municipale, clădiri din sectorul terțiar, clădiri rezidențiale, iluminat public);
  - Transport (flota municipală, transport public, transport privat şi comercial);
  - Producție de energie locală (instalații termice solare şi fotovoltaice solare, co-generare de înaltă eficiență, instalații termice cu combustibil biomasă);
  - Planificare urbană (planificare urbană strategică, plan urban de mobilitate durabilă, dezvoltarea de reglementări locale în sprijinul construcțiilor durabile);
  - Achiziții (reglementări locale de eficiență energetică, reglementări locale de utilizare surse de energie regenerabilă, cu respectarea principiilor cuprinse în Directiva EcoDesign);
  - Comunicare (servicii de asistență tehnică şi consultare, suport financiar şi subvenții, campanii de informare şi conștientizare, sesiuni de instruire);
  - Management deșeuri (colectare selectivă, reciclare).

3. ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI ȘI EVOLUȚIA ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII SDL

3.1. Starea factorilor de mediu și alte componente de interes

Evaluarea stării actuale a mediului în teritoriul SDL s-a realizat pe baza informațiilor disponibile la momentul elaborării prezentului RM. Principalele surse de documentare utilzate pentru elaborarea acestui capitol au fost:

- *Strategia de dezvoltare locală a Municipiului Sighișoara 2021-2030*
- *Memoriu de prezentare elaborat conform OM 262/2020, PFA Cengher Călin, 2022*
- *PUG Sighișoara, 1999 (în vigoare) și PUG în proces de elaborare (cu studii de fundamentare)*
- *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Sighișoara, 2022 (PMUD)*
- *Plan de Acţiune privind Energia Durabilă și Clima, Municipiul Sighișoara, 2022-2030 (PAEDC)*
- *Raport anual privind starea mediului, jud. Mureș, 2022*
- *Plan de Management actualizat al BH Mureș (2021), al III-lea ciclu 2022-2027*
- *Plan de Management al Riscului la Inundații Mureș, 2016*
- *MS-SER-01 – Asistenta tehnica pentru pregatirea Documentatiilor de Atribuire pentru contractele de lucrari, publicitate si supervizarea lucrarilor pentru proiectul "Extinderea si reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Mures"*
- *Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor, jud. Mureș, 2020-2025 (PJGD)*
- *Lista Monumentelor Istorice 2015*

3.1.1. Factorul de mediu APĂ

❖ **Apele de suprafață**

Municipiul Sighișoara este amplasat pe râul Târnava Mare, care aparține BH râul Mureș. Apele de suprafață care drenează zona aparțin râului Târnava Mare, care traversează teritoriul municipiului Sighișoara de la Est la Vest.

Celelalte cursuri de apă care drenează UAT Sighișoara, afluenți ai Târnavei Mari, sunt:

- Valea Dracului, pr. Herțeș, Valea Câinelui, Valea Șaeșului, Valea Broșteanu, pr. Cetății. Dintre acestea numai Valea Șaeșului și Valea Câinelui au debit permanent.

Râul Târnava Mare

Datorită pantei mici, râul prezintă meandre, cu risc relativ redus de eroziune a malurilor și care determină depunerea unor cantități însemnate de aluviuni. Debitul mediu (înregistrat la stația hidrologică Topa-Vânători, situată în amonte de Sighișoara) este de 10 m^3/s, iar debitul maxim (probabilitate 1%) este de 725 mc/s, de unde rezultă o expunere a Municipiului Sighișoara la inundații. [7]

Afluenții râului Târnava Mare

Pe teritoriul administrativ al municipiului există mai mulți afluenți ai Târnavei Mari, cel mai important fiind pârâul Șaeș – afluent pe partea stângă ce delimitează municipiul către Vest.

Afluenții mai importanți sunt cei de pe partea stângă a râului Târnava Mare: [8]

– pârâul Dracului, care constituie limita de est a teritoriului administrativ al municipiului Sighișoara ; pârâul Herțeș ; pârâul Vîlcandorf, sau Câinelui ; pârâul Șaeș (cu lucrări de regularizare) ; pârâul Broșteanu, sau Brestian.

Afluenții de pe dreapta:

– pârâul Cloașterf ; pârâul Cetății ; pârâul Morii – cu vărsarea în râul Târnava Mare în aval de limita de vest a UAT Sighișoara.

❖ **Lucrările hidrotehnice** [9]

Pe cursul râului Târnava Mare, în amonte de teritoriul administrativ al muncipiului Sighișoara, se află un baraj ce realizează o acumulare frontală permanentă (Zetea) și o

7 SGL Mun Sighișoara ; Cf. Posea, G. (coord), (1983), Enciclopedia Geografică a României, Editura Științifică și Enciclopedică, București.
8 Cf. Memoriu General – Plan Urbanistic General Municipiul Sighișoara, județul Mureș – Decembrie 2020.
9 Cf. Memoriu General – Plan Urbanistic General Municipiul Sighișoara, județul Mureș – Decembrie 2020.

acumulare nepermanentă frontală cu o componentă laterală, numită Vânători. Ambele au un rol important în gestionarea viiturilor care ar putea afecta localitatea.

Acumularea Zetea este amplasată la circa 60 km amonte de municipiul Sighișoara, în comuna Zelea, județul Harghita. A fost realizată pentru atenuarea undelor de viitură, servind și ca stoc de apă pentru alimentarea cu apă potabilă a municipiului Sighișoara.

Acumularea Vânători este o acumulare nepermanentă, situată pe râul Târnava Mare, realizată pentru atenuarea undelor de viitură.

Stăvilarul Albești este amplasat pe râul Târnava Mare, la circa 300 m aval de barajul Vânători și a fost realizat pentru a asigura nivelul necesar prizei Stației de Tratare a apei pentru municipiul Sighișoara.

Lucrări hidrotehnice pe r. Târnava mare și afluenții [10]

Lucrările hidrotehnice existente cu rol de apărare pe teritoriul municipiului sunt reprezentate de îndiguiri și regularizări ale râului Târnava Mare și a afluenților acestuia, după cum urmează:

- Râul Târnava Mare: pe malul drept, în lungime de 6.580 m și pe malul stâng, în lungime de 6.330 m, PIF 1984;
- Pârâul. Valea Dracului: pe malul drept, în lungime de 900m și pe malul stâng, în lungime de 850 m, PIF 1984;
- Pârâul Cloașterf (necadastrat): pe malul drept, în lungime de 500m și mal stâng, L=500 m, PIF 1984;
- Pârâul Câinelui : pe malul drept, în lungime de 690m și pe malul stâng, în lungime de 170 m, PIF 1984.

Administratorul Bazinului Hidrografic Mureș, pe teritoriul municipiului are în curs de promovare următoarele investiții:

- Amenajarea pârâului Șaeș, documentație aflată la faza SF, elaborată în anul 2007. Documentația necesită reactualizare conform legislației actuale din domeniu, precum și demersuri din partea municipiului Sighișoara în vederea stabilizării versantului de pe malul pârâului;
- Regularizarea râului Târnava Mare între comuna Albești și municipiul Sighișoara, documentație aflată în faza SF, elaborată în anul 2014, care necesită reactualizarea conform legislației în vigoare din domeniu.

[10] SDL Mun Sighișoara

❖ Lacuri [11]

La rețeaua hidrografică se adaugă și lacurile Șercheș (pe dreapta râului Târnava Mare, în vestul municipiului – suprafață de 3,56 ha) și Rusu (în nord-estul teritoriului administrativ).

Pe teritoriul municipiului, pe un fost braț al Târnavei Mari, în partea de V-NV, s-a format lacul Șercheș, între str. Ștefan cel Mare și stația de epurare, lac cu o suprafață de cca. 3,56 ha și aflat împreună cu terenul limitrof în proprietate privată. Cota medie a apei este apropiată de nivelul mediu al apei din râul Târnava Mare, acesta indicând cota generală a apei subterane din zonă.

Aproape de limita de Vest (cartier Venchi) există câteva bălți, având ca origine un braț mort al râului Târnava Mare, braț ce constituie limita dintre UAT Sighișoara și UAT Daneș.

La limita de Est a cartierului Venchi, adiacent DN 13, există o baltă, aparent amenajată, pe malul drept al pârâului Cetății.

❖ Calitatea apelor de suprafață

Calitatea corpurilor de apă este monitorizată prin intermediul a două stații, după cum urmează: stația hidrometrică Sighișoara și stația automată hidrologică cu senzori Deswat AHHS 521. Ambele stații sunt localizate în nordul municipiului, pe str. Morii, nr. 22. Pentru cele două corpuri de apă de suprafață:

- *RORW4.1.96_B4 Târnava Mare, conf. Brădești-conf. Criș*, cu lungimea de 80,99 km, monitorizarea se face la nivelul secțiunilor Sighisoara priză și Cristuru Secuiesc priză;

- *RORW4.1.96.29_B1 Șaeș* monitorizarea se face la nivelul secțiunii Sighișoara.

Planul de Management al Bazinului Hidrografic Mureș, 2016-2021, Anexa 6.1A arată că pentru corpul de apă de suprafață *Târnava Mare, confl Bradesti-confl. Criș*, codificat ca *RORW4.1.96_B4*, starea/potențialul ecologic este **bun**, iar pentru corpul de apă Șaeș, codificat *RORW4.1.96.29_B1*, starea/potențialul ecologic este **moderat.**

Principalele surse de degradare a calității apelor în UAT Sighișoara sunt identificate conform SDL:

– Stația de epurare a mun. Sighișoara (AQUASERV)

– Stații de epurare a diverșilor agenți economici:

  - GST SAFETY TEXTILES S.R.L. – industrie textilă/producția de airbag-uri;

[11] Cf. Memoriu General – Plan Urbanistic General Municipiul Sighișoara, județul Mureș – Decembrie 2020.

- S.C.CESIRO S.A. – stația de epurare a fabricii de producție de ceramice;
- S.C. HOCHLAND ROMÂNIA S.R.L. – industrie alimentară (lactate și brânzeturi);
- S.C. OMV PETROM MARKETING S.R.L. – industria petrolieră și a gazului
- S.C.CARNICOMP S.R.L. industrie alimentară (carne) etc.

– Evacuări necontrolate de ape uzate din zonele lipsite de rețele de canalizare;

– Depozit de deșeuri municipale;

– Lucrări de fertilizare a terenurilor agricole.

❖ **Apa subterană**

Peteritoriul UAT Sighișoara se găsesc 2 corpuri de apă subterană: *ROMU05-Lunca și terasele râului Târnava Mare* și *ROMU24-Depresiunea Transilvaniei.*

❖ **Calitatea apei subterane**

Calitatea celor două corpuri de apă subterană, pentru perioada de timp 2015-2017, este slabă. Doar în anul 2015, corpul de apă subterană *ROMU05-Lunca și terasele râului Târnava Mare* a obținut o **stare chimică bună**. În rest, în toți anii, ambele corpuri de apă au înregistrat o **stare chimică slabă.**

Este foarte posibil ca fertilizanții și pesticidele utilizate în agricultură să fie o cauză a calității slabe-moderate a apelor subterane din UAT Sighișoara. De asemenea, instalațiile unor operatori economici pot contribui la calitatea slabă-moderată a apelor, din cauza tratării și evacuării necorespunzătoare a apelor uzate rezultate în diferitele procese tehnologice. Este problematic, în special, Depozitul de Deșeuri Nepericuloase Sighișoara, gestionat de către SCHUSTER ECOSAL, unde deșeurile sunt depozitate pe celule care au atins capacitatea maximă de depozitare. În cadrul depozitului apar infiltrații și scurgeri accidentale de levigat și alte ape uzate în corpurile de apă de suprafață și subterane, mai ales că acesta este localizat la aproximativ 400 m de râul Târnava Mare. În levigat, în afară de N (azot), P (fosfor) și K (potasiu) – elemente chimice ce generează eutrofizare, există și alți poluanți chimici, precum metalele grele și produse petroliere. [12]

[12] SDL Mun Sighișoara ; Raport – Sinteză la studiul de evaluare a impactului asupra mediului – „Salubrizare Sighișoara. Rampa gunoi menajer – extindere celula 3+4”

Infrastructura hidro-edilitară

- **Alimentarea cu apă a UAT SIGHIȘOARA** [13]

Sistemul centralizat de alimentare cu apă deservește **99,3%** din populația totală a orașului Sighișoara și este administrat de compania AQUASERV SA - Sucursala Sighișoara.

Sursa de apă pentru alimentarea cu apă a municipiului Sighișoara este râul Târnava Mare, captarea apei de face printr-o priză de mal, amplasată în amonte de comuna Albești, cu capacitate proiectată de 360 l/s.

Tratarea apei brute se face în stația de tratare Albești, care are capacitatea maximă de 360 l/s, în prezent fiind necesar un debit de 220-230 l/s. Apa tratată este înmagazinată în două rezervoare, aflate în incinta stației, cu capacități de 220 m^3 și 450 m^3. Post-clorurarea apei se face în rezervorul de 450 m^3.

Transportul apei tratate din stația de la Albești către municipiu (în rezervoarele din zona Mihai Viteazu) se face printr-o conductă de aducțiune din oțel, cu Dn=600 mm și lungime de 6,25 km. O problemă a sistemului o reprezintă traseul conductei, care parțial se află pe teren privat. Conducta a fost reabilitată. Aducțiunea furnizează apă potabilă municipiului Sighișoara și satelor Albești, Boiu și Țopa.

Rezerva de apă potabilă a municipiului este de 9.100 m^3, distribuită în cinci rezervoare care deservesc diferite zone de presiune.

Pentru pomparea apei în rețeaua municipiului, există trei unități de pompare. Stațiile sunt în condiții bune de funcționare, ca urmare a programelor de reabilitare și modernizare efectuate de-a lungul anilor.

Sistemul de distribuție apă potabilă acoperă municipiul Sighișoara (76 km - transport și distribuție). Rețeaua de distribuție a municipiului este realizată din fontă (18,5%), oțel (56,3%), azbociment (1,5%) și polietilenă (23,6%); rețeaua este realizată între anii 1933-2020. Trebuie semnalată existența rețelelor de alimentare realizate din materiale neconforme (azbociment) și necesitatea realizării de lucrări de modernizare a acestor rețele.

Rețeaua de distribuție este echipată cu: 2 stații de repompare apă, 5.500 branșamente pentru consumatorii casnici, 714 branșamente pentru consumatori economici, 47 branșamente instituții publice, 315 branșamente alți consumatori și 329 hidranți exteriori de incendiu de apă în municipiul Sighișoara. Din datele INSSE, în municipiul Sighișoara, evoluția rețelei de alimentare cu apă în perioada 2010 – 2019 este aproximativ constantă: 98 km în perioada 2010-2014, ulterior crescând ușor la 98,3 km începând cu 2015.

[13] MS-SER-01 - Asistenta tehnica pentru pregatirea Documentatiilor de Atribuire pentru contractele de lucrari, publicitate si supervizarea lucrarilor pentru proiectul "Extinderea si reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Mures"

Principalele disfuncționalități ale rețelei de distribuție sunt:

- Vechime foarte mare în unele zone ale orașului (rețeaua existentă datează începând cu anul 1933);
- Materialele folosite au grad mare de uzură fizică și nu sunt conforme normelor actuale;
- Pierderi mari de apă potabilă din rețea;
- Pe străzile Andrei Mureșan, Drumul Gării, Tudor Vladimirescu, Vasile Lucaciu presiunea din rețea este insuficientă;
- Străzile și zonele din municipiu neracordate la rețeaua de distribuție apă potabilă sunt: Str. Miron Neagu (parțial), localitatea Aurel Vlaicu (parțial), localitatea Venchi, localitatea Șoromiclea, localitatea Rora și satul Hetiur.

Deficiențele principale ale sistemului de alimentare cu apă ale municipiului sunt:

- Captarea apei din râul Târnava Mare prezintă semne de uzură specifică perioadei îndelungate de funcționare, fiind necesare lucrări de reabilitare;
- Stația de tratare a apei prezintă deficiențe la nivel structural și tehnologic de tratare. Lucrările de reabilitare și modernizare prevăzute vor îmbunătății indicii de calitate ai apei tratate, la nivelul cerințelor din normele europene;
- Aducțiunea de apă tratată prezintă grave probleme legate de etanșeitate și de traseul ei (mare parte prin proprietăți private). Sunt realizate lucrări de înlocuire și retrasare a traseului (în cadrul proiectului tehnic *MS-SG&CS-RB-03- Reabilitare conductă de aducțiune, extindere rețele de apă și canalizare, stații de pompare apă potabilă, stații de pompare apă uzată și conducte de refulare*, 2013), acestea urmând a fi recepționate;
- Stațiile de pompare apă potabilă se prezintă în condiții bune de funcționare, ca urmare a programelor de reabilitare și modernizare efectuate de-a lungul anilor;
- Rețeaua de distribuție apă potabilă prezintă caracteristicile unei rețele dezvoltată în mulți ani de funcționare, cu numeroase branșamente. Aceasta necesită reabilitări și extinderi în teritoriul deservit.

Calitatea apei potabile

Apa potabilă distribuită populației a înregistrat depășiri la parametrul microbiologic *Escherichia coli (E. coli)* și la indicatorul *clor rezidual liber* la capăt de rețea. [14] În ceea

[14] Raport apă potabilă distribuită prin sistem centralizat în județul Mureș (2019) ; cf. SDL Mun Sighișoara

ce privește situația celor 2 izvoare și 10 fântâni publice din mun. Sighișoara, doar în izvoare apa este bună de băut. [15]

- **Canalizarea apelor uzate**

Sistemul centralizat de canalizare este format din colectoare, stații de pompare și stație de epurare. Serviciul de canalizare ape uzate menajere deservește **92,5%** din populația orașului Sighișoara, iar cel de canalizare pluvială deservește **49%** din aceasta. Canalizarea apelor uzate din oraș se realizează în sistem mixt, având cca. 50% sistem separativ și 50% sistem unitar de colectare a apelor. Pentru asigurarea curgerii gravitaționale sunt realizate 14 stații de pompare a apei uzate, dintre care 4 stații au fost realizate în perioada 2019-2020. La rețeaua orașului sunt racordate 4.941 de gospodării.

Localitățile aparținătoare municipiului Sighișoara: Venchi, Șoromiclea, Rora și parțial Aurel Vlaicu nu sunt racordate la rețeaua de canalizare apă uzată a orașului. În cazul satului Hetiur a fost elaborat o documentație tehnică (studiu de fezabilitate) în vederea realizării rețelei de canalizarea și construirea unei stații de epurare.

Rețeaua de canalizare menajeră a orașului are o lungime de 80,5 km. Rețeaua de canalizare pluvială are o lungime de 17,8 km.

Din datele statistice, în perioada 2010-2019, rețeaua de canalizare a municipiului a avut o creștere de 25%, de la 73,5 km în perioada 2010-2011, la 98,3 km, începând cu anul 2015.

Rețeaua de canalizare a fost realizată de-a lungul anilor 1903-2020; rețeaua prezintă conducte din beton, azbociment și PVC. Probleme semnificative sunt înregistrate din cauza conductelor realizate din beton și azbociment, pozate în special în cartierele de blocuri, zone cu aglomerări mari. Cele mai frecvente probleme sunt cauzate de colmatări și surpări ale conductelor și căminelor de pe rețea, a blocajelor stațiilor de pompare din cauza căderilor de tensiune sau blocarea pompelor din cauza materialelor solide de mari dimensiuni aduse de canalele colectoare.

La nivelul orașului există zone încă neracordate la rețeaua de canalizare, aceste fiind: str. Lunca Poștei, str. Miron Neagu (parțial), str. Dragoș Vodă (parțial), str. Vasile Lucaciu (parțial) și str. Română (parțial).

Stația de epurare a municipiului de află în aval de oraș, pe malul drept al râului Târnava Mare, lângă tunelul CFR. Stația are o capacitate de epurare pentru 32.000 e.l. Gradul de epurare al stației, pentru anul 2020, este de 94,8% pentru materii în suspensie, 96,36% pentru substanțe organice, 76,69% pentru compuși cu fosfor și 72,02% pentru compuși cu azot. Stația funcționează cu trei trepte de epurare:

- mecanică (reținerea materiilor grosiere),

[15] Tabel cu situație izvoare și fântâni publice în județul Mureș (2020) – Direcția pentru Sănătate Publică Mureș (https://www.aspms.ro/calitatea-apei/1314-20cap02.html accesat la 4 martie 2021) ; ; cf. SDL Mun Sighișoara

- biologică (descompunerea substanțelor organice) și

- terțiară (eliminarea azotului și fosforului).

În prezent, se desfășoară lucrări de modernizare a stației de epurare.

Sistemul de canalizare și epurare al apelor uzate din municipiul Sighișoara, are următoarele deficiențe majore: [16]

– Colectarea apelor uzate în sistem mixt produce subdimensionarea rețelei de colectare atât din cauze tehnice, dar și ca urmare a extinderii orașului, a asfaltărilor și a construcțiilor (suprafețe impermeabile) pe spațiul verde al orașului;

– Perioada îndelungată de exploatare a rețelei (anii 1903-2020), materialele neconforme din care este executată (beton, azbociment), surpările conductelor și căminelor de pe rețea și colmatările rețelei;

– Blocajele în funcționarea stațiilor de pompare de pe rețea, cauzate de căderile de tensiune electrică, de blocarea pompelor cu materiale solide (cârpe, hârtie etc);

– Depășirea debitelor și a concentrațiilor de poluanți din apa uzată care intră în stația de epurare.

– Spațiul de stocare a nămolului rezultat din procesul de epurare este periodic limitat.

Conform *Planului de Management al BH Mureș, Anexa 9.2 – Măsuri de bază pentru asigurarea infrastructurii de apă uzată în bazinul hidrografic Mureș*, rezultă că sunt planificate lucrări pentru **rețea de canalizare și stație de epurare sat Heitur.**

3.1.2. Factorul de mediu AER

Clima judeţului Mureş este caracterizată prin: [17]

– climat temperat-continental moderat, cu unele diferenţieri legate de formele de relief;

– temperaturi medii anuale cuprinse între 8-9,2 grade Celsius în zonele colinare şi de podiş, respectiv 0-4 grade Celsius în regiunile montane;

– iernile sunt reci, umede şi de lungă durată; verile sunt răcoroase;

– temperatura maximă absolută (40,6 grade Celsius) a fost înregistrată la Săbed (16. august 1952);

[16] cf. SDL Mun Sighișoara – Adresa Aquaserv SA Târgu Mureș nr. 38/20.01.2021
[17] RM pentru SIDU Târnăveni

- temperatura minimă absolută (-32,8 grade Celsius) a fost înregistrată la Tg Mureş (25. ianuarie 1942 şi 23. ianuarie 1963);

- frecvente inversiuni de temperatură în sezonul rece;

- cantitatea medie anuală a precipitaţiilor însumează 500 mm în partea de vest a judeţului, 700-800 mm în partea centrală şi de NE şi circa 1400 mm pe crestele munţilor;

- vânturile predominante bat dinspre NV, iama sunt frecvente dinspre NE (viteza atingând uneori valori de 50 m/s);

- viteza medie a vânturilor: 3,1 m/s.

Circulaţia atmosferică se realizează predominant din sector vestic şi nord-vestic. În lunile de iarnă vânturile dominante sunt cele din sector nord-estic.

Un factor important în depoluarea locală prin transportul aerian al poluanţilor îl reprezintă curenţii convectivi ascendenţi. Formarea şi intensificarea accentuată a acestora în timpul zilei, vara, este favorizată de valorile scăzute ale nebulozităţii, de însorirea şi încălzirea puternică a solului şi în final de realizarea unei stratificări termice instabile, (gradienţi termici verticali foarte mari) şi a transportului convectiv al poluanţilor.

Calmul atmosferic poate atinge frecvențe medii anuale de peste 20% ceea ce poate conduce la acumularea noxelor în jurul surselor.

❖ Calitatea aerului atmosferic

Municipiul Sighișoara, alături de alte localități urbane din județul Mureș, dețin cele mai multe surse antropice de emisie în atmosferă. Între cele mai importante trei cauze ale poluării aerului, conform *Raportului anual privind starea mediului (2022)*, se numără: încălzirea rezidențială, industria de prelucrare și construcții și utilizarea energiei în cadrul acestora și transportul rutier și feroviar.

În *Raportul privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Sighișoara (2017)*, pentru Municipiul Sighișoara sunt precizate ca surse principale de poluare următoarele: industria,[18] transportul rutier și feroviar (în special pe drumul rutier european E60 care traversează longitudinal municipiul din lipsa unei variante ocolitoare[19] și calea feroviară Brașov-Teiuș care afectează cartierele din proximitatea acesteia: Gării, Viilor și Târnava II care generează și zgomot stradal și vibrații de intensități ridicate), agricultura și încălzirea rezidențială [20] cu centrale termice sau alte surse de încălzire

18 Principalii operatori economici care poluează, conform Raportul privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Sighișoara (2017), sunt S.C. CESIRO S.A. – fabrică de ceramică, S.C. SICERAM S.A. – fabrică de produse pentru construcții din argilă arsă, S.C. VES S.A. – fabrică de procesare a metalelor si de acoperiri de protecție ; cf. SDL Mun Sighișoara

19 „Varianta de ocolire Sighișoara" va fi realizată în următorii doi ani, din fonduri externe nerambursabile și de la bugetul de stat al Ministerului Transporturilor. Sursă: http://mt.gov.ro/web14/transparenta-decizionala/consultare-publica/acte-normative-in-avizare/3102-hg17092020drtac (accesat la 04.03.2021) ; cf. SDL Mun Sighișoara

20 În prezent sistemul SACET – centrala termică a municipiului – nu mai funcționează, iar încălzirea rezidențială se realizează doar prin intermediul sistemelor individuale ; cf. SDL Mun Sighișoara

individuale; și Depozitul de Deșeuri Nepericuloase Sighișoara contribuie la poluarea aerului, principalele emisii în atmosferă ale acestuia fiind cele rezultate din gazul de depozit. De asemenea, pulberile prezente în deșeurile municipale depozitate sunt împrăștiate de vânt în atmosferă. [21] În plus, în ultimii doi ani, în cadrul depozitului de deșeuri au izbucnit numeroase incendii.

Lista completă a surselor antropice de emisie în atmosferă din județul Mureș, cu accent pe Municipiul Sighișoara, este prezentată în tabel.

Tabel 9 – Principalele sursele antropice de emisie în atmosferă [22]

Nr. Crt.	Sursa antropică de emisie în atmosferă	Principalele emisii în atmosferă
1	Încălzirea rezidențială (pentru Municipiul Sighișoara: în prezent sistemul SACET – centrala termică a municipiului – nu mai funcționează, iar încălzirea rezidențială se realizează doar prin intermediul sistemelor individuale – combustibil gazos și solid)	CO, NO_X, NH_3, particule în suspensie (TSP), Benzo(a)piren, Benzo(b)fluoranten, Benzo(k)fluoranten, plumb, cadmiu, mercur, hidrocarburi aromatice polinucleare, compuși organici volatili nemetanici
2	Industria de prelucrare și construcții, cât și utilizarea energiei în cadrul acestora (pentru Municipiul Sighișoara: principalii operatori economici care poluează, conform *Raportul privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Sighișoara (2017)*, sunt S.C. CESIRO S.A. – fabrică de ceramică, S.C. SICERAM S.A. – fabrică de produse pentru construcții din argilă arsă, S.C. VES S.A. – fabrică de procesare a metalelor si de acoperiri de protecție)	NO_X, NH_3, SO_2, N_2O, CH_4, Fenantren, Benzo(a)piren, Benzo(b)fluoranten, plumb, cadmiu, mercur, hidrocarburi aromatice polinucleare, TSP, compuși organici volatili nemetanici
3	Transportul rutier și feroviar (pentru Municipiul Sighișoara: în special pe drumul rutier european E60 care traversează longitudinal municipiul din lipsa unei variante ocolitoare[23] și calea feroviară Brașov-Teiuș care afectează cartierele din proximitatea acesteia: Gării, Viilor și Târnava II, care generează și zgomot stradal și vibrații de intensități ridicate	NO_2, plumb, CO_2, CO
4	Asfaltarea drumurilor	particule în suspensie (TSP)
5	Deșeurile și apele uzate (pentru Municipiul Sighișoara: Depozitul de Deșeuri Nepericuloase Sighișoara unde celulele de depozitare ale acestuia sunt suprasolicitate)	CH_4 (metan), CO_2 (dioxid de carbon), COV (cantități mici de compuși organici volatili), H_2S (hidrogen sulfurat), SO_2 (dioxid de sulf), NO_X (oxizi de azot), NH_3 (amoniac)

21 Planul județean de gestionare a deșeurilor pentru Județul Mureș 2020-2025 – Raport de mediu ; cf. SDL Mun Sighișoara
22 cf. SDL Mun Sighișoara

În prezent, în Municipiul Sighișoara **nu există o stație de monitorizare a calității aerului**, dar este în plan să se amplaseze una în următorii doi ani, cel mai probabil prin intermediul programului de extindere a rețelei naționale cu încă 60 de stații. Stațiile care monitorizează calitatea aerului în județ sunt în număr de 4, două dintre ele fiind amplasate în municipiul Târgu Mureș, astfel: (1) MS-1 este o stație de monitorizare a fondului urban și (2) MS-2 este o stație de monitorizare a influenței zonei industriale. Celelalte două stații sunt amplasate în: (1) orașul Luduș, MS-3 este o stație de monitorizare a influenței zonei industriale și în (2) municipiul Târnăveni, MS-4 este o stație de monitorizare a influenței zonei industriale.

Pentru caracterizarea **stării de calitate a aerului atmosferic** s-a consultat *Raportul anual privind starea mediului în județul Mureș (2022)* de unde au rezultat depășiri ale limitei zilnice (de 50 µg/m^3 PM_{10} gravimetric) în cadrul stațiilor de monitorizare MS-1, MS-2 și MS-3, majoritatea depășirilor fiind înregistrate în lunile de iarnă-primăvară, precum și depășiri ale limitei zilnice (de 50 µg/m^3 PM_{10} nefelometric) în cadrul aceloraşi stații. Aceste puncte de monitorizare nu sunt specifice municipiului Sighișoara.

3.1.3. Factorul de mediu SOL

Conform PUG Municipiul Sighișoara, 2020, în curs de elaborare, pământurile prezintă un spectru destul de larg din punct de vedere geotehnic, acestea variind de la argile ÷ argile nisipoase ÷ argile marnoase, nisipuri fine ± prăfoase, ocazional cu elemente angulare de marne/calcare, plastic vârtoase ÷ plastic consistente, respectiv plastic moi (în zona de contact cu acviferul freatic sau unde sunt străbătute de filme mai nisipoase, saturate), până la nisipuri cu pietriș și bolovăniș, în vecinătatea albiilor cursurilor de apă.

Pe terenurile relativ plane din intravilan, la suprafață predomină orizonturi argiloase ± nisipoase, orizonturi relativ tinere, mediu consolidate. Ocazional, deasupra acestor orizonturi, au fost interceptate umpluturi antropice, neomogene, cu o vechime mai are de 10 ani, și grosimi cuprinse între 0.5 m÷3.5 m.

În zonele de versant, cu panta mai mare de 10°-15°, aceste orizonturi pot prezenta potențial de alunecare, în funcție de sarcinile transmise de construcții, gradul de împădurire, sistematizarea lucrărilor de captare și drenare a apelor pluviale etc.

Din punct de vedere litologic, cele doua unitati morfologice (Dealurile Boiului şi Dealurile Vânători), ce se dezvolta la Nord și la Sud de Defileul Târnavei Mari, sunt relativ asemănătoare, caracterizate prin depozite panoniene și cuaternare ce prezintă următoarea succesiune:

- în suprafață poate fi interceptat solul vegetal cu grosimi cuprinse între 0,20 m (pe versanți) și până la 0,50 m (în zonele de luncă);

- sub acestea pot fi întâlnite depozite deluviale, cu grosimi cuprinse între 0,00 m și până la 7,00 m (în baza versanților), alcătuite din argile ÷ argile prăfoase ÷ argile nisipoase ± elemente angulare de gresii și marne;

– în continuare sunt interceptate depozitele panoniene superioare, constituite din argile, argile marnoase și nisipuri cu un grad mediu de cimentare, iar pe alocuri apar gresii sub formă de bancuri, depozite ce au fost interceptate în foraje, și la adâncimi mai mari de -15,0 m CTN

Culoarul Tarnavei Mari și văile afluenților acesteia, sunt caracterizate prin depozite cuaternare aluviale holocene, cu o grosime de până la 8,0 m și sunt alcătuite din pietrişuri, nisipuri cu lentile de luturi prăfoase, nisipuri argiloase, toate colmatate destul de accentuat cu depuneri coluviale din argile ÷ argile prăfoase, sub acestea fiind interceptate formațiunile panoniene. Orizonturile grosiere de nisipuri neuniforme și pietrișuri, interceptate în zona de fundare, sunt încadrate ca terenuri bune de fundare.

❖ **Calitatea solului**

Conform SDL și conform informațiilor disponibile privind infrastructura de utilități din mun. Sighișoara, se prezintă lista cu identificarea surselor de poluare a solului.

Tabel 10 – Principalele surse de contaminare a solului din municipiul Sighișoara

Nr. Crt.	Sursa de contaminare a solului	Cauza contaminării solului
1.	S.C. Compania AQUASERV S.A. – stația de epurare a apelor uzate Sighișoara)	Depozitarea nămolurilor de la epurare
2.	Agricultură (pentru mun. Sighișoara, există cantități de azot provenit din dejecții solide și lichide)	Aplicarea dejecțiilor pe terenuri agricole
3.	Gospodărie comunală: depozitul de deșeuri Sighișoara	Depozitare deșeuri menajere; risc exfiltrații și scurgeri de levigat
4.	Gospodăriile populației	Abandonarea haotică a deșeurilor în locuri neamenajate
5.	Locuințe și construcții cu alte destinații, care nu sunt branșate la rețeaua de canalizare	Evacuări necontrolate de ape uzate

O altă problemă identificată, conform *Strategiei de dezvoltare economico-socială a Municipiului Sighișoara pentru perioada 2008-2013*, este în zona drumului european E60 unde, de-a lungul acestuia, solurile sunt contaminate cu plumb.

Principalele **resurse ale subsolului** sunt reprezentate de:

- zăcămint de gaze naturale, din care sunt alimentate conductele de transport gaze, exploatate de către operatorii de stat;

- **materiale de construcții:** argile și argile marnoase, nisipuri, luturi, gresii, calcare marnoase albe (tufuri de Ighiș) sau marno-argile cu intercalații nisipoase (tufuri de Vorumloc). [24]

24 cf. SDL Mun Sighișoara ; Strategia de dezvoltare economico-socială a municipiului Sighișoara pentru perioada 2008-2013

❖ **Utilizarea terenurilor**

Conform PUG, 2020, în lucru, teritoriul administrativ al municipiului Sighișoara se întinde pe 9.592,5 ha, din care:

- suprafața agricolă – 4.723 ha
- păduri – 3.980 ha
- alte folosințe – 889,5 ha

Intravilanul municipiului Sighișoara este structurat pe 3 planuri: Cetatea Medievală, aflată pe Dealul Cetăţii, Oraşul de Jos, situat la poalele Dealului Cetăţii şi Oraşul Nou, în partea estică a oraşului, pe terasa din stânga Târnavei Mari.

3.1.4. Factorul de mediu BIODIVERSITATE

Pe teritoriul administrativ al Municipiului Sighișoara se află patru arii naturale protejate de interes comunitar (situri Natura 2000):

– **două arii de protecție specială avifaunistică** (ROSPA0099 - Podișul Hârtibaciului, la sud de zona construită a municipiului Sighișoara, și ROSPA0028 – Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, în nordul teritoriului administrativ al municipiului) și

– **două situri de importanță comunitară** (ROSCI0227 Sighișoara – Târnava Mare, la sud, și ROSCI0186 Pădurile de stejar pufos de pe Târnava Mare).

Există suprapuneri între teritoriile ariilor naturale protejate ROSPA0099 – Podișul Hârtibaciului și ROSCI0227 Sighișoara – Târnava Mare, după cum se poate vedea și în figura următoare. De altfel, ambele arii naturale protejate sunt incluse în același Plan de management.

Tabel 11 – Principalele caracteristici ale ariilor naturale protejate

Cod Natura 2000	Denumire	Jud.	Suprafață în UAT Sighișoara	Plan de management
ROSPA0028	Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului	MS, HR	1.183,89 ha 12,33 %	Plan de management al ariilor naturale protejate ROSPA0028, ROSCI0186, ROSCI0297 și ROSCI0384 – OM nr. 1553/2016.
ROSCI0186	Pădurile de stejar pufos de pe Târnava Mare	MS, SB	4,20 ha 0,04 %	
ROSPA0099	Podișul Hârtibaciului	MS, BV, SB	2.499,71 ha 26,03 %	Plan de management al ariilor naturale protejate ROSPA0099, ROSCI0227,

Cod Natura 2000	Denumire	Jud.	Suprafață în UAT Sighișoara	Plan de management
ROSCI0227	Sighișoara – Târnava Mare	MS, BV, SB, HR	3872,29 40,33 %	ROSC0144, ROSC0132, ROSCI0303, ROSCI0304, ”Stejarii seculari de la Breite”, ”Canionul Mihăileni”, ”Rezervația de stejar pufos” – OM nr. 1166/2016.

Rezervații și monumente ale naturii:

- *Rezervația de stejar pufos* și
- *Stejarii seculari de la Breite.*

Ambele sunt incluse în perimetrul *ROSCI0227 Sighișoara – Târnava Mare.*

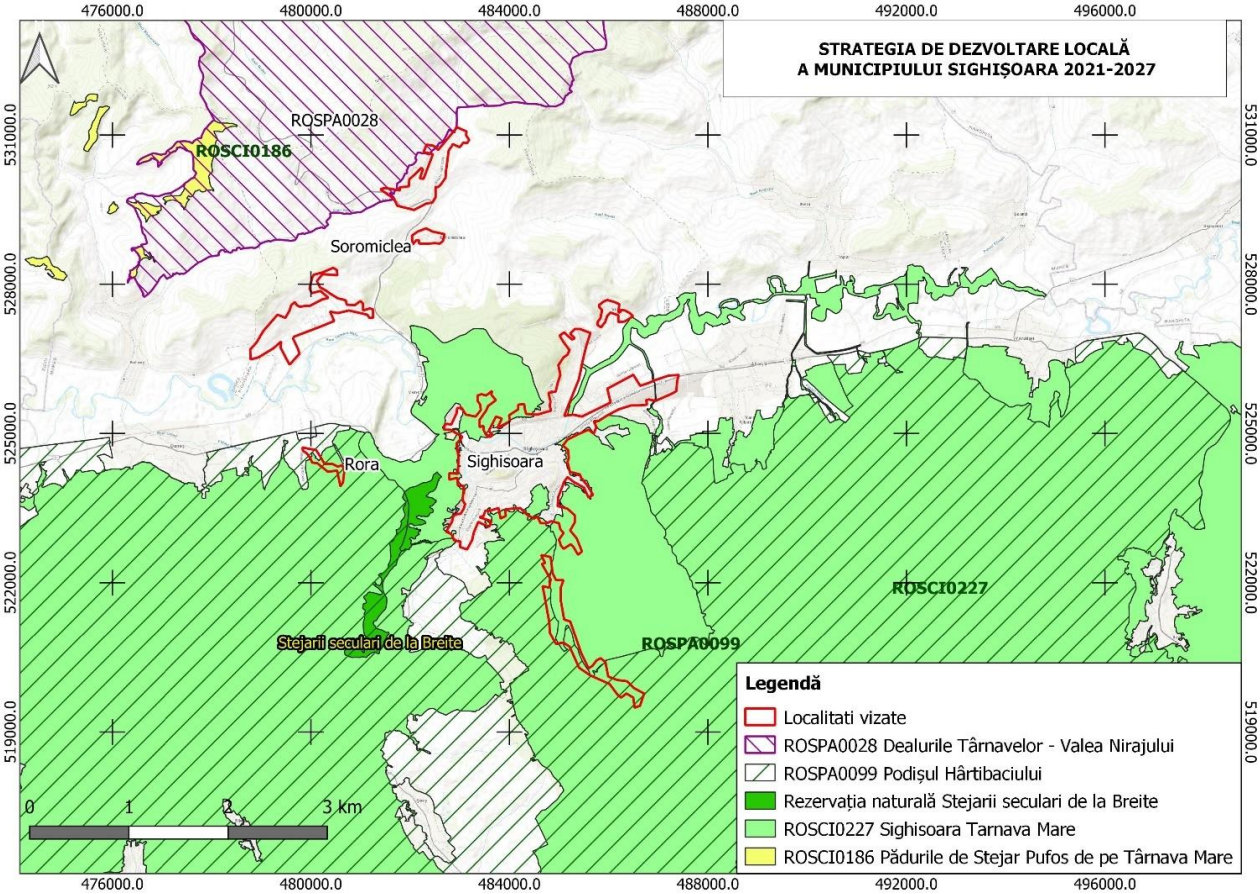

Figură 6 – Amplasarea SDL Municipiul Sighișoara în raport cu ariile naturale protejate
(Sursa: Memoriu de prezentare elaborat conform OM 262/2020, PFA Cengher Călin, 2022)

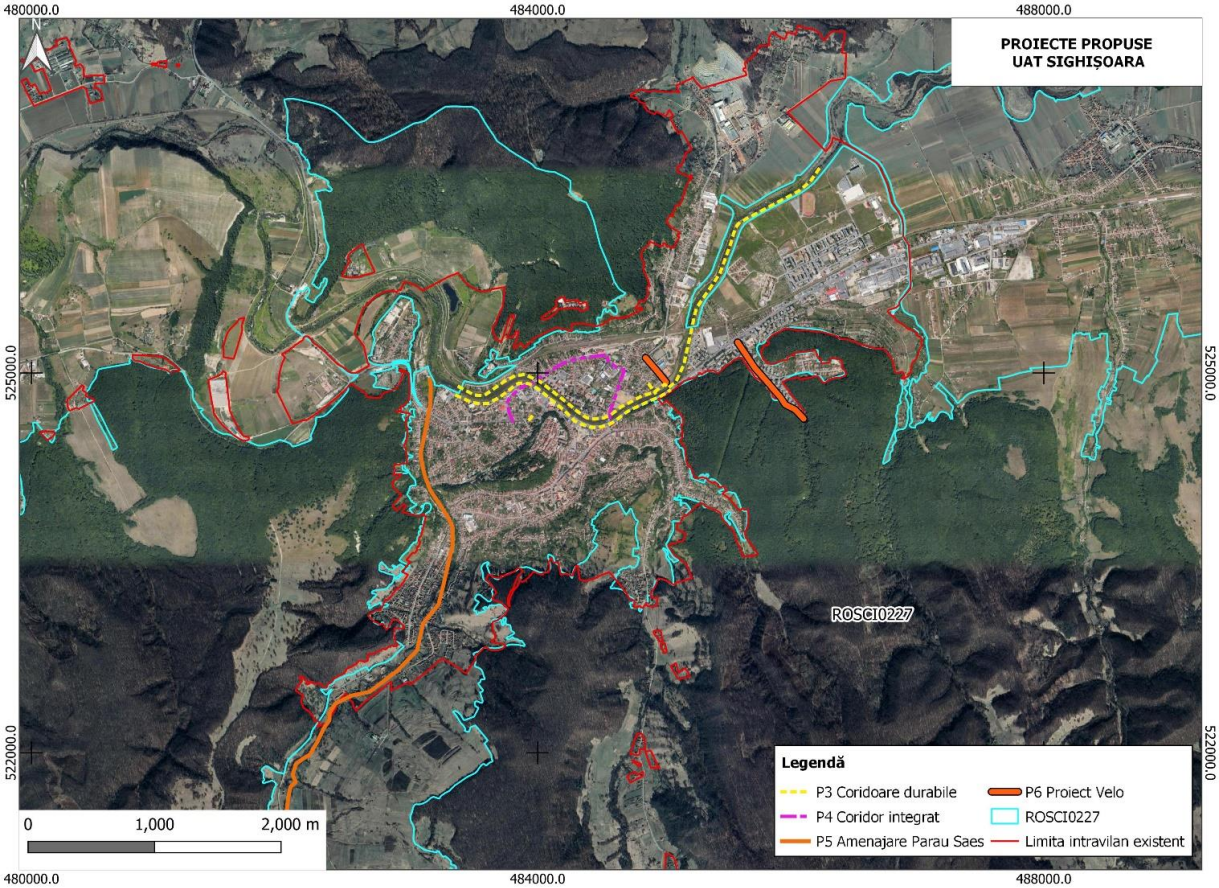

Figură 7 – Amplasarea proiectelor subsecvente SDL, în raport cu ariile naturale protejate
(Sursa: Memoriu de prezentare elaborat conform OM 262/2020, PFA Cengher Călin, 2022)

Nu se mai detaliaza aspecte referitoare la speciile și habitatele de interes comunitar prezente în zona de influență a SDL Municipiul Sighișoara, deoarece s-a elaborat ***Memoriul de prezentare*** *conform OM 262/2020 și a conținutului cadru prevăzut la pt. 2.1. din Anexă la ordinul MMP nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvata a efectelor potentiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar.* Memoriul s-a aflat în analiză la APM Mureș. Toate detalile necesare sunt furnizate în cadrul acestui document.

Spații verzi în UAT Sighișoara [25]

Suprafața spațiilor verzi este mică, constantă în ultimii ani, de **57 ha** (INSSE, 2019), mai exact, **16,99 mp/ locuitor,** sub suprafața de **20 mp/ locuitor.** [26] Conform *Registrului local al spațiilor verzi*, suprafața totală a spațiilor verzi din municipiul Sighișoara este chiar mai mică, de doar **32,81 ha** (9,78 mp/locuitor).

25 cf. SDL Mun Sighișoara
26 cf. SDL Mun Sighișoara ; Considerând populația după domiciliu la 1 ianuarie 2019 a municipiului Sighișoara, de 33.551 locuitori (INSSE Tempo Online).

3.1.5. Nivelul de ZGOMOT

Cea mai importantă sursă de zgomot din zonă este traficul rutier, dar și cel feroviar. La aceste surse se adaugă unitățile industriale.

Municipiul Sighișoara este situat pe mai multe rute de transport intern ceea ce îi conferă toate atributele unui important nod de transport rutier. Infrastructura de transport în Municipiul Sighișoara este formată din:

- Rețeaua de căi ferate și
- Rețeaua de căi de transport rutiere.

Infrastructura de trafic feroviar

Municipiul Sighișoara este inclus în *rețeaua TEN-T Core feroviar: București – Brașov – Sighișoara – Teiuș – Simeria – Arad – Curtici – Lokoshaza (HU),* tronson de cale ferată care necesită lucrări de reabilitare. Prin MPGT, pentru municipiul Sighișoara, se propune *reabilitarea căii ferate cu ecartament îngust pe traseul Sibiu – Sighișoara – Mediaș – Biertan.*

Accesul către infrastructura feroviară se face prin intermediul gării Sighișoara amplasată în Nordul municipiului pe str. Libertății

Infrastructura rutieră [27]

Municipiul Sighișoara se află la o distanță de 93 km față de autostrada A1 Sibiu – Veștem și la o distanță de aprox. 54 km de A3 Ugheni – Acatari. La nivel regional municipiul Sighișoara este traversat:

- de la Est la Vest, pe direcția E60 (DN13) Brașov – Sighișoara – Târgu Mureș – Cluj Napoca – Oradea;
- cu direcția Sud, de DJ106 pe direcția Sighișoara, Agnita, Sibiu;
- cu direcția Vest, DN14 Sighișoara, Mediaș, Sibiu.

Municipiul Sighișoara **nu dispune** de centură ocolitoare și din acest motiv traficul greu este dirijat în zonele rezidențiale, astfel că se pot înregistra creșteri sporadice ale nivelului de zgomot de-a lungul arterelor rutiere principale care traversează orașul. Deci, este de așteptat ca de-a lungul arterelor principale de trafic din municipiu să fie înregistrate cele mai ridicate niveluri de zgomot.

Ordinul Ministerului Sanatatii nr. 119/2014 (actualizat 2018), prevede valorile maxime de zgomot admis pe teritoriile protejate*:*

[27] Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Sighișoara

- *Art. 16 lit a) în perioada zilei, între orele 7,00-23,00, nivelul de presiune acustică continuu echivalent ponderat A (LAeqT) nu trebuie să depășească la exteriorul locuinței valoarea de 55 dB;*

- *Art. 16 b) în perioada nopții, între orele 23,00-7,00, nivelul de presiune acustică continuu echivalent ponderat A (LAeqT) nu trebuie să depășească la exteriorul locuinței valoarea de 45 dB;*

- *Art. 16 c) 50 dB pentru nivelul de vârf, în cazul măsurării acustice efectuate la exteriorul locuinței pe perioada nopții în vederea comparării rezultatului acestei măsurări cu valoarea-limită specificată la lit. b).*

Conform *Legii nr. 121/2019 privind evaluarea şi gestionarea zgomotului ambient*, hărțile strategice de zgomot se elaborează pentru anumite aglomerările urbane. Municipiul Sighișoara nu îndeplinește condițiile, astfel că nu a fost obligatorie elaborarea hărților strategice de zgomot și a planurilor de acțiune.

3.1.6. Schimbari climatice

Schimbările climatice au impact major asupra mediului ambiant, asupra biodiversității și asupra condițiilor socio-economice și pot conduce, printre altele, la:

- modificarea gradului de acoperire a terenului cu vegetaţie, a distribuţiei şi a tipului acesteia;
- creșterea precipitațiilor de mare intensitate în anumite regiuni;
- creșterea temperaturii la sol;
- mărirea frecvenței perioadelor de secetă;
- dispariția vegetaţiei;
- deşertificare în anumite zone;
- creșterea substanțială a suprafețelor despădurite;
- reducerea biodiversității;
- degradarea solurilor.

Principalele GES menționate in Protocolul de la Kyoto al cărui semnatar este și România sunt: dioxidul de carbon (CO_2), metanul (CH_4), oxidul azotos (N_2O), hidrofluorocarburi (HFC_s), perfluorcarburi (PFCs), hexafluorura de sulf (SF_6).

Principalele sectoare cu emisii de GES în mun. Sighișoara sunt:

- energia (încălzirea), transporturile, industria și alte activități (de ex. agricultura).

În municipiu, în funcție de sursele de energie, principalul aport la consum îl au gazele naturale și țițeiul (carburanții).

Strategia Națională privind Schimbările Climatice (2013-2020) prevede două categorii importante de măsuri în acest domeniu.

- Prima categorie vizează reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în atmosferă, printre intervențiile posibile numărându-se **acțiuni de eficientizare energetică a clădirilor rezidențiale, instituțiilor publice sau sistemelor de iluminat public** sau de **creștere a gradului de utilizare a energiei din surse regenerabile nepoluante**, pentru asigurarea tranziției către un sistem energetic cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

- A doua categorie de măsuri vizează adaptarea le efectele schimbărilor climatice, prin creșterea rezilienței localităților față de riscurile naturale prognozate. Posibilele intervenții includ atât măsuri de protecție împotriva riscurilor naturale, cât și de creștere a suprafețelor ocupate cu arbori (spații verzi plantate, păduri) pentru atenuarea efectelor schimbărilor climatice.

Municipiul Sighișoara a elaborat un **Plan de Acțiune privind Energia Durabilă și Clima (PAEDC)**, ce include o serie de acțiuni și măsuri specifice pentru eficientizarea energetică a sectoarelor clădiri, iluminat public, transporturi sau producția locală de energie din surse regenerabile etc.

În municipiul Sighișoara au fost implementate până în prezent câteva proiecte în domeniul energetic:

- Sistem fotovoltaic cu o putere instalată de 5,52 KWp, cuplat la rețeaua națională, amplasat pe acoperișul clădirii Grădiniței nr. 6 din Sighișoara;

- Sistem solar termic pentru producerea apei calde menajere, tot la Grădinița nr. 6 din Sighișoara.

Municipiul Sighișoara beneficiază de un **fond forestier** bogat, suprafața pădurilor ocupând circa **46%** din teritoriul administrativ. Conservarea zonelor împădurite devine foarte importantă și în context climatic, pentru asigurarea unui microclimat favorabil în municipiu. De cealaltă parte, se remarcă un **deficit de spații verzi publice în interiorul localităților** de pe teritoriul administrativ, suprafața de spațiu verde fiind de circa 17 mp/locuitor (circa 10 mp/locuitor conform *Registrului local al spațiilor verzi*).

Pe lângă intervenții care să asigure creșterea suprafeței de spații verzi și a suprafeței împădurite, Municipiul Sighișoara își poate crește reziliența printr-o gestiune mai atentă a lucrărilor hidrotehnice existente pe teritoriul său, în vederea reducerii riscului la inundații.

3.1.7. Riscuri naturale și antropice

❖ **Riscuri naturale**

Cutremure de pământ

Municipiul Sighișoara este inclus în zona cu o intensitate seismică de VII (grade MSK), fapt ce indică o vulnerabilitate moderată la cutremure de pământ – zona este influențată de seismele mai puternice produse în zona seismică Vrancea. Au fost identificate două construcții cu risc seismic în municipiul Sighișoara, ambele fiind parte a patrimoniului construit al localității: *Zidul cetății* și *Turnul cositorarilor*.[28] Cu toate acestea, comparativ cu alte zone de pe teritoriul României, se poate afirma că **riscul seismic este mai redus**. Acest fapt este subliniat de valorile de vârf ale accelerației terenurilor cu interval mediu de recurență de 225 ani (adică 20% probabilitate de depășire în 50 de ani), de doar 0,15g în zona municipiului Sighișoara. [29]

Alunecări de teren

Conform Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a V-a – Zone de risc natural, Municipiul Sighișoara prezintă **potențial scăzut de alunecări de teren primare, respectiv potențial ridicat de alunecări de teren reactivate**. Hărțile de risc la alunecări de teren realizate la nivelul județului Mureș indică, în cazul Municipiului Sighișoara: [30]

- Zonă cu potențial mediu și probabilitate medie de producere a alunecărilor de teren: în partea centrală a teritoriului administrativ și, local, în satul Hetiur, partea de nord-est a municipiului, în lungul văilor Morii și Rus, pe platourile plate ale Dealului Breite și ale Dealului din Mijloc;
- **Încadrarea celei mai mari părți din teritoriu în zona cu potențial mediu de producere a alunecărilor de teren cu probabilitate medie mare**, factorul mediu de hazard (Km) având cele mai mari valori (peste 0,40) pe circa 20 % din teritoriul administrativ, în lungul văilor dispuse nord-sud (Vâlcandorf, Șaeș, Broștean) și în zonele deluroase cu înclinări medii și mari. Sudul municipiului Sighișoara și localitatea componentă Aurel Vlaicu sunt cuprinse tot în acest interval.

Tabel 12 – Zone cu risc de alunecări de teren în municipiul Sighișoara
(Sursa: SDL Municipiul Sighișoara și Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor în județul Mureș – Anexa 12 – 2015)

Nr. Crt.	Râu	Case sau gospodării potențial afectate	Persoane potențial afectate
1	Dealul Gării	21	101
2	Pârâul Câinelui	18	75
3	Dealul Galben	3	16

[28] cf. SDL Mun Sighișoara și Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor în județul Mureș – 2020 (http://www.isumures.ro/index.php/centru-operational/secretariat-tehnic-permanent/1782-planul-de-analiza-si-acoperire-a-riscurilor-al-judetului-mures-2020)
[29] cf. SDL Mun Sighișoara și Hărții de zonare seismică a României - codul P100-1/2013.
[30] cf. SDL Mun Sighișoara și Memoriu General – Plan Urbanistic General Municipiul Sighișoara, județul Mureș – Decembrie 2020.

Nr. Crt.	Râu	Case sau gospodării potențial afectate	Persoane potențial afectate
4	Dealul Stejăriș (Breite)	22	96
5	Pârâul Șaeș	11	51
6	Dealul Viilor	18	62
	TOTAL	**93**	**344**

Conform SDL, în anul 2010 s-au produs alunecări de teren în mai multe zone din municipiul Sighișoara, acestea fiind determinate de precipitațiile abundente:

- zona Dealul Strâmb – Strada Vasile Lucaci (Valea Șaeș),
- Dealul Gării – Strada Tudor Vladimirescu și
- Dealul Galben – Strada Caraiman și Strada Ceahlăului. [31]

De altfel, în municipiul Sighișoara au fost identificate **6 zone care prezintă potențial de producere a alunecărilor de teren**, 93 de case și 344 de persoane fiind supuse acestui risc.

❖ **Inundabilitate**

Tabel 13 – Zone inundabile în municipiul Sighișoara
(Sursa: SDL Mun Sighișoara și Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor în județul Mureș – Anexa 11 – 2015)

Nr. Crt.	Râu	Case sau gospodării potențial afectate	Obiective economice potențial afectate
1	R. Târnava Mare	320	12
2	P. Dracului	12	2
3	P. Cloașterf	22	8
4	P. Herțeș	11 scări de bloc	3
5	P. Vâlcăndorf (Câinelui)	28	6
6	P. Șaeș	46	2
	TOTAL	**428 și 11 scări de bloc**	**33**

Pe teritoriul municipiului există mai multe zone inundabile, existând astfel **428 de gospodării, 11 scări de bloc și 33 de obiective economice vulnerabile la riscul la inundații**. Cu toate acestea, riscul la inundații este diminuat prin datorită lucrărilor hidrotehnice realizate pe cursul Târnavei Mari, în amonte, precum și datorită amenajărilor realizate, în intravilan, pe afluenții Târnavei. În perioadele cu precipitații abundente pot

31 cf. Strategia de dezvoltare locală a municipiului Sighișoara pentru perioada de programare 2014 – 2020

să apară inundații la Nord-Vest de Dealul Cetății, din cauza incapacității rețelei de canalizare pluvială de a prelua debitele (cel mai recent, în iulie 2016). [32]

Astfel, *Planul de Management al Riscului la Inundații* elaborat de către Administrația Bazinală de Ape Mureș nu identifică alte arii cu risc potențial semnificativ la inundații pe teritoriul Municipiului Sighișoara, cu excepția râului Târnava Mare. Planul **nu cuprinde măsuri care să fie localizate pe teritoriul administrativ al municipiului**.

Riscuri antropice

- În Municipiul Sighișoara nu există obiective SEVESO, care să intre sub incidența *Legii nr. 59 din 11 aprilie 2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase*.

- Gradul mare de acoperire a teritoriului administrativ al municipiului cu fond forestier indică un potențial de producere a incendiilor de pădure, în special în perioadele prelungite de secetă. Riscul crește în cazul zonelor frecventate de turiști, a căror neglijență poate duce la provocarea de incendii.

- Conform *Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor - Județul Mureş – 2020*, în municipiul Sighișoara sunt evidențiate două construcții cu risc seismic în municipiul Sighișoara, ambele fiind parte a patrimoniului construit al localității: *Zidul cetății* și *Turnul cositorarilor;*

- Surse majore de evacuare ape uzate: S.C. AQUASERV S.A. – Stația de epurare SIGHIȘOARA (încărcare cu MTS, CBO5, CCO-C4, NH4).

3.1.8. Sanatatea umană

Tabel 14 – Numărul unităților medicale din municipiul Sighișoara
(Sursa: SDL Municipiul Sighișoara și Rapoarte anuale ale Primăriei municipiului Sighișoara)

Unități sanitare	2019
Spitale	1
Număr de paturi pentru spitalizare continuă	251
Număr de paturi pentru însoțitori minori	10
Număr de paturi pentru spitalizare de zi	12
Policlinici	2
Farmacii	27

Spitalul Municipal Sighișoara este al doilea ca mărime din județul Mureș, având arondată o populație de peste 74.000 de locuitori și funcționează cu un număr de 251 de paturi,

32 cf. SDL Mun Sighișoara ; Memoriu General – Plan Urbanistic General Municipiul Sighișoara, județul Mureș – Decembrie 2020.

distribuite pe mai multe secții și compartimente clinice: Secția Chirurgie - compartimentul ORL, compartimentul urologie și compartimentul ortopedie și traumatologie; Secția Medicină Internă compartimentul cardiologie, compartimentul nefrologie și compartimentul diabet zaharat, nutriție și boli metabolice; Secția Obstetrică și Ginecologie; Secția Pediatrie - compartimentul recuperare pediatrică; Secția Pneumologie; Compartiment ATI; Compartiment Boli infecțioase; Compartiment Neonatologie; Compartiment Neurologie; Compartiment Psihiatrie și Compartiment primiri urgențe.

La nivelul municipiului funcționează Stația de ambulanță ca parte a Serviciului Județean de Ambulanță și Centrul SMURD de descarcerare și salvare. Pe plan local s-a format un parteneriat între pompierii militari, Primăria Sighișoara și Spitalul Clinic Județean de Urgenta Târgu Mureș.

Starea de sănătate a populației

În intervalul 2017- 2019, starea de sănătate s-a îmbunătățit constat, numărul de cazuri noi de îmbolnăvire pentru majoritatea bolilor fiind descendent pe parcursul perioadei, mai ales în domeniul acelor afecțiuni corelate cu starea precară de igienă a gospodăriei și minorilor. [33] Semnificativ a scăzut și victimologia medicală generată de accidente, atât rutiere cât și accidente de muncă.

Tabel 15 – Evoluția cauzisticii medicale în municipiului Sighișoara
(Sursa: SDL Municipiul Sighișoara și DSP Mureș)

Număr de cazuri	2017	2018	2019
Total cazuri	30688	23438	20899
Total cazuri din accidente	693	499	451

Principalele afecțiuni care conduc la decese, la nivelul județului Mureș sunt: [34]

- Bolile aparatului circulator – aproximativ jumătate din decese la nivel județean, respectiv 48,6% din totalul deceselor au avut drept cauza acest tip de afecțiuni, mai mult de jumătate din ele fiind datorate ischemiilor cardiace;

- Afecțiunile tumorale se află pe loc secunda la cauzelor de deces, 22,% din mortalitatea anului 2019 fiind datorată acestor afecțiuni, în creștere semnificativă în ultimii zece ani.

- Pe la treilea loc în cauzele mortalității se poziționează bolile aparatului respirator, în creștere constantă în ultimii 10 ani (2009-2019), cu aproape 11% incidență asupra mortalității la nivelul județului.

33 Boli infecțioase, parazitare
34 cf. SDL Mun Sighișoara

În municipiul Sighișoara **nu** au fost evidențiate îmbolnăviri cauzate de starea de calitate deficitară a mediului.

Spații verzi

Suprafața spațiilor verzi este mică, constantă în ultimii ani, de **57 ha** (INSSE, 2019), mai exact, **16,99 mp/ locuitor,** sub suprafața optimă de **20 mp/locuitor.**[35] Conform *Registrului local al spațiilor verzi,* suprafața totală a spațiilor verzi din municipiul Sighișoara este chiar mai mică, de doar **32,81 ha** (9,78 mp/locuitor).

Parcuri și suprafața acestora: [36]

– Parcul Central (Centrul Municipiului)	3.783 mp
– Parcul Sigma (St. Morii, de-a lungul râului Târnava Mare)	1.682 mp
– Parcul Zaharia Boiu	1.890 mp
– Parcul Catedrala	5.368 mp
– Parcul Sauna	1.763 mp
– Parcul Sinaia	1.256 mp

3.1.9. Situația infrastructurii edilitare și de trafic

❖ **Situația infrastructurii edilitare** în UAT Sighișoara este următoarea: [37]

– *Alimentarea cu apă și canalizarea apelor uzate* – conform *cap. 3.1.1.* din *Raportul de Mediu*

– *Alimentarea cu gaze naturale*

SNTGN TRANSGAZ SA asigură alimentarea cu gaze naturale a municipiului Sighișoara. Serviciul de distribuție și furnizare gaze naturale a municipiului Sighișoara este asigurat de operatorul SC DELGAZ Grid SA. Ținând cont de vechimea a cca. 25% din conductele (rămase nereabilitate) sistemului de distribuție gaze naturale, sunt necesare lucrări permanente de înlocuire sau modernizare a acestora.

– *Alimentarea cu energie termică*

Începând din anul 2014, municipiul Sighișoara a rămas singura localitate din județul Mureș în care a fost distribuită energie termică în sistem centralizat. În prezent, rețeaua termică a mun. Sighișoara este nefuncțională în cea mai mare parte, consumatorii racordați la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) fiind debranșați și nu există necesități în sensul retehnologizării/reabilitării acestei rețele.

35 cf. SDL Mun Sighișoara ; Considerând populația după domiciliu la 1 ianuarie 2019 a municipiului Sighișoara, de 33.551 locuitori (INSSE Tempo Online).
36 cf. SDL Municipiul Sighișoara
37 cf. SDL Municipiul Sighișoara

Rețeaua termică menținută, cu lungimea de 80 m este utilizată în prezent pentru asigurarea căldurii, la Gimnaziul Nicolae Iorga, prin Centrala termică Mihai Viteazu II.

Alimentarea cu energie termică a municipiului Sighișoara se realizează în prezent în sistem local cu centrale termice de scară de bloc (blocurile ANL), centrale termice de apartament sau locuință individuală, alimentate cu gaze naturale din sistemul de distribuție al municipiului și cu sobe de teracotă ce funcționează cu gaze naturale.

- *Infrastructura de alimentare cu energie electrică*

Necesarul de energie electrică al municipiului Sighișoara este asigurat din Sistemul Energetic Național, prin rețeaua electrică de distribuție. Rețeaua electrică de distribuție de pe teritoriul municipiului Sighișoara se află în gestiunea Companiei Distribuție Energie Electrică România (DEER) prin Sucursala Mureș. Rețeaua de distribuție de pe teritoriul municipiului este formată din rețea de înaltă (110 kV), medie (20 kV) și joasă (0,4 kV) tensiune.

- *Infrastructura de iluminat public*

Serviciul de iluminat public cuprinde iluminatul stradal-rutier, iluminatul stradal-pietonal, iluminatul arhitectural, iluminatul ornamental și iluminatul ornamental-festiv al municipiului Sighișoara. Proprietarii infrastructurii de iluminat public sunt:

- Municipiul Sighișoara;
- Operatorul local de distribuție a energiei electrice, Electrica Transilvania Sud.

Gestiunea serviciului de iluminat public din municipiul Sighișoara a fost atribuită operatorului local S.C. Apa Termic Transport S.A. (S.C. ATT S.A) în anul 2018.

- *Telefonie fixă și mobilă*

Pe teritoriul municipiului Sighișoara, serviciile de telefonie fixă și mobilă sunt asigurate de diverși furnizori private (Telekom, RCS&RDS, S.C. Vodafone România S.A., Orange România S.A etc.).

❖ **Infrastructura de trafic rutier și feroviar**

- Municipiul Sighișoara *nu dispune* de centură ocolitoare și din acest motiv traficul greu este dirijat în zonele rezidențiale.
- La nivel regional municipiul Sighișoara este traversat de *arterele rutiere:*
    - de la Est la Vest, pe direcția E60 (DN13) Brașov – Sighișoara – Târgu Mureș – Cluj Napoca – Oradea;
    - cu direcția Sud, de DJ106 pe direcția Sighișoara, Agnita, Sibiu;

- cu direcția Vest, DN14 Sighișoara, Mediaș, Sibiu.

– *trafic feroviar:* mun. Sighișoara este inclus în *rețeaua TEN-T Core feroviar: București – Brașov – Sighișoara – Teiuș – Simeria – Arad – Curtici – Lokoshaza (HU).*

3.1.10. Gestiunea deșeurilor

Municipiul Sighișoara face parte din **Zona 3 Sighișoara**, fiind una din cele 7 zone de gestiune a deșeurilor stabilite prin Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor din județul Mureș (**SMID**).

Conform contractului semnat în anul 2019, deșeurile reziduale colectate din municipiul Sighișoara sunt transportate și depozitate la **Depozitul de Deșeuri Sighișoara**, iar cele din mediul rural la **Stația de Transfer Bălăușeri** (din **Zona 6 Bălăușeri).** În ceea ce privește **deșeurile reciclabile colectate din municipiul Sighișoara**, acestea sunt transportate la **Stația de Sortare Sighișoara** (amplasată în perimetrul depozitului de deșeuri), iar cele din **mediul rural,** tot la **Stația de Transfer Bălăușeri.**

În județul Mureș funcționează 4 stații de sortare la: Cristești, Sighișoara, Reghin și Acățari, iar **până în anul 2023 este în plan retehnologizarea stațiilor Sighișoara** și **Cristești**. De asemenea, **tot până în 2023, este în plan construirea unei stații de transfer cu tocător de deșeuri verzi la Sighișoara**. Alte proiecte necesare care trebuie implementate până în anul 2025 sunt instalațiile de digestie anaerobă cu recuperare de biogaz și compost, care tratează deșeurile biodegradabile colectate separat, dar și pe cele reziduale colectate în amestec.

Depozitul de Deșeuri Nepericuloase Sighișoara

Deșeurile din municipiul Sighișoara sunt depozitate la **Depozitul de Deșeuri Nepericuloase** – depozit construit pe o suprafață de aproximativ 64 ha, cu o capacitate proiectată de 411.000 m^3 și disponibilă de 113.000 m^3 – gestionat de operatorul economic, S.C. Schuster Ecosal S.R.L. La nivelul depozitului de deșeuri au fost semnalate mai multe probleme: [38]

- Celula 3, singura care deține autorizație integrată de mediu;
- Capacitatea maximă de depozitare a fost atinsă în celulele 1, 2 și 3;
- Straturile de deșeuri depozitate nu sunt acoperite periodic cu un strat de pământ de 10-20 cm, conform Planului de Management al Mirosului;

38 Cf. SDL Mun. Sighișoara ; Informare privind Depozitul de Deșeuri Nepericuloase Sighișoara (2020), sursă valabilă la adresa web: https://primariasighisoara.ro/portal/mures/sighisoara/2020/hotarari.nsf/Hotarari/F47F64B971AB4634C22585AF0043756B/$FILE/3%20Informare%20privind%20depozitul%20de%20deseuri%20nepericuloase%20Sighisoara.pdf (accesată la 24 februarie 2021)

- Aici se depozitează și deșeuri provenite din alte localități și din alte județe, activitate neaprobată de Consiliul Local Sighișoara;

- S-au produs numeroase incendii în perioada 2019-2020.

Conform PJGD 2020-2025, este nevoie de construirea urgentă a celulei 4. [39]

Stația de sortare Sighișoara este localizată în partea de N-V a municipiului și este gestionată de operatorul economic SC Schuster Ecosal SRL. Capacitatea maximă de sortare a instalației este de 32.000 t/ an de deșeuri de tip hârtie-carton, PET, plastic, materiale feroase și aluminiu.

Colectarea deșeurilor municipale se realizează de operatorul de salubrizare, SCHUSTER ECOSAL S.R.L. Acest operator, pe lângă salubrizare, desfășoară și alte activități, precum colectare, reciclare și valorificare deșeuri de ambalaje.

Pe lângă acesta, mun. Sighișoara are și alți operatori care gestionează **deșeurile de ambalaje** de ex.: S.C. FEROFLOR S.R.L. (toate, fără materiale textile), S.C. SICERAM S.A. (plastic), S.C. BRELA INT S.R.L. (lemn și plută), S.C. RECYCLES TRANSYLVANIA SRL (toate), S.C. AND & DEN S.R.L. (doar metale) și S.C. CLAU COM S.R.L. (toate în afară de materiale textile, lemn și plută). Doi operatori economici, dintre cei enumerați, colectează și **DEEE**: S.C. FEROFLOR S.R.L. și S.C. RECYCLES TRANSYLVANIA S.R.L.

La nivelul municipiului Sighișoara, trei operatori economici colectează și tratează **vehicule scoase din uz**: S.C. CLAU COM S.R.L., S.C. FEROFLOR S.R.L. și S.C. SIREF S.R.L.

Alte detalii privind gestiunea deșeurilor în mun. Sighișoara și prevederile PJGD Mureș pentru UAT s-au furnizat în *cap. 2.2., pag. 91-96, din RM.*

3.1.11. Mediul socio-economic

Populația [40]

Din punct de vedere demografic, mun. Sighișoara este al treilea centru urban al județului Mureș, ca număr de locuitori, după mun. Târgu Mureș și mun. Reghin. Conform INS la 1 ianuarie 2020, mun. Sighișoara avea o populație totală de 33.200 locuitori, reprezentând 5,63% din populația totală a jud. Mureș. Mun. Sighișoara se înscrie în categoria municipiilor de dimensiuni medii din punct de vedere al numărului de locuitori.

Infrastructura de învățământ: în mun. Sighișoara, în anul 2019, își desfășurau activitatea un număr de 23 unități școlare.

39 Raport – Sinteză la studiul de evaluare a impactului asupra mediului – „Salubrizare Sighișoara. Rampa gunoi menajer – extindere celula 3+4”
40 Cf. SDL Mun. Sighișoara

Societatea civilă: la nivelul municipiului au fost identificate un număr total de 32 de ONG-uri și 242 de asociații de proprietari și locatari.

Turismul

Municipiul Sighișoara are resursele naturale și culturale necesare pentru a-și consolida și dezvolta statutul de atracție turistică de interes atât pe plan local și național, dar și internațional. Amplasarea favorabilă pe care o are municipiul în cadrul circuitului așezărilor rurale și urbane cu patrimoniu cultural reprezentativ pentru cultura săsească, face ca acest municipiu să joace un rol important în dezvoltarea turistică regională.

Reperul turistic cu cel mai mare potențial al municipiului este Cetatea Sighișoara, perimetru inclus în limitele Centrului Istoric Sighișoara - monumentul istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial - și parte a sitului urban Centrul Istoric al municipiului Sighișoara (monument istoric înscris în Lista Monumentelor Istorice în grupa A – valoare națională și internațională).

Parte a Patrimoniului Mondial (UNESCO) începând cu anul 1999, Centrul Istoric Sighișoara (monument istoric compus din cetatea medievală, Dealul Cetății și o porțiune a Orașului de Jos) este unul dintre punctele de atracție pentru turiștii din întreaga lume.

Printre cele mai atractive obiective turistice și culturale preferate de către turiști sunt Cetatea Sighișoara (cu patrimoniul arhitectural principal Piața Cetății, Turnul cu Ceas, Turnul Fierarilor, Biserica Mânăstirii, Primăria, Biserica Romano-Catolică, Turnul Cizmarilor, Turnul Croitorilor, Turnul Cojocarilor, Turnul Măcelarilor, Scara Școlarilor, Școala din Deal, Biserica din Deal, Turnul Frânghierilor, Cimitirul din Deal, Turnul Cositorarilor, Turnul Tăbăcarilor), Piața Hermann Oberth, Biserica Ortodoxă Sf. Treime, Biserica Leproșilor, Turnul la Chip și Gara Sighișoara.

Chiar dacă valorile arhitecturale și culturale sunt printre cele mai remarcabile, Sighișoara este de asemenea și deținătoarea unui patrimoniu natural prețios.

- Cele mai importante resurse de cadru natural prezente în municipiul Sighișoara sunt Râul Târnava Mare, precum și Rezervația „Stejarii Multiseculari de la Breite”. Prezența râului Târnava Mare, ce străbate zona centrală a municipiului și totodată în legătură directă cu patrimoniul construit și cu Cetatea Sighișoara, generează un ansamblu complex de elemente, sub forma unei axe est-vest în zona centrală a localității, ce poate fi considerată o competență distinctivă a municipiului. În acest context, râul Târnava Mare are un potențial deosebit pentru activități recreative, sportive, culturale, pentru noi practici de activare a spațiilor urbane pentru locuitori, dar și pentru activități turistice.

- Dealul Gării, Platoul Breite (Stejăriș) sunt locurile preferate de odihnă și agrement ale municipiului. În aceste zone se practică turismul de recreere, care reconstruiește o punte de legătură între om și natură, oferindu-i acestuia posibilitatea ca, într-un cadru nou, să se elibereze de presiunea vieții de zi cu zi.

- Pe Platoul Breite de lângă Sighișoara se află cel mai mare, reprezentativ și bine conservat habitat de pajiște împădurită cu goruni și stejari multiseculari din centrul și estul Europei. Prin originea sa, platoul Breite este o pădure „modificată cultural”, purtând atât amprenta culturii locale săsești de peste opt secole, cât și a unei naturi bogate și variate. Această origine dublă conferă rezervației Breite valori excepționale multiple – istorice, culturale, ecologice și peisagere.

- O altă posibilă atracție este reprezentată de lacul Șercheș, aflat în proprietate privată.

- În vecinătatea municipiului Sighișoara, se remarcă Rezervația de Stejar pufos localizată în satul Criș, comuna Daneș, fiind o rezervație naturală declarată pentru ocrotirea speciei *Quercus Pubescens.*

Mediul de afaceri

Conform SDL, municipiul Sighișoara nu are cel mai ridicat spirit antreprenorial din România, densitatea firmelor active economic fiind destul de scăzută.

Pe principalele activități ale economiei naționale, cele mai multe firme active economic din municipiul Sighișoara se înregistrau în domeniul c*omerțului, transport, hoteluri și restaurante, industria prelucrătoare*. La nivel de cod CAEN, *cele mai mari afaceri* sunt derulate de firmele din *industria alimentară – fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor,* de cele care produc *țesături și pregătesc fibrele textile, din transporturi rutiere de mărfuri, comerț cu băuturi* și *produse alimentare.*

Practic, în municipiu există un număr restrâns de firme mari – de ex. Hochland România – fabricare produse lactate și brânzeturi, Sefar – producția de țesături, CESIRO – fabricarea articolelor ceramice, VES SA – fabricare vase emailate, SCHUSTER ECOSAL etc. Prin urmare, economia locală gravitează în jurul unui număr restrâns de companii mari (o parte din ele cu capital străin).

Agricultura

Sighișoara are peste 50% terenuri neagricole, din totalul suprafeței fondului funciar (4.879 ha dintr-un total de 9.602 ha). Cea mai mare parte a terenurilor cu destinație agricolă din municipiu sunt pășuni, respectiv 1.656 ha (35% din suprafața agricolă și 17% din suprafața administrativă totală a municipiului) și terenuri arabile – 1.527 ha. Fânețele acoperă 1.247 ha (26% din suprafața agricolă și 13% din cea administrativă), iar viile și livezile ocupă suprafețe restrânse, totalizând 293 ha (circa 6% din suprafața agricolă).

Pădurile, acoperă o suprafață importantă – aproximativ 4,428.74 ha (46% din suprafața administrativă totală a municipiului, un procent extrem de important).

Din suprafața agricolă arabilă de aproximativ 1.527 ha, în anul 2019, au fost cultivate doar 841 de ha, reprezentând jumătate din potențial. Apare o tendință de descreștere în ceea ce privește cultivarea terenului, la nivelul municipiului Sighișoara.

Sectorul zootehnic

Circa 61% din suprafețele agricole de la nivelul municipiului Sighișoara sunt ocupate de pășuni și fânețe, context în care creșterea animalelor este o activitate tradițională. Conform datelor de la Registrul General Agricol 2010, indicau pentru Sighișoara următoarele efective de animale, ce totalizau 15.436 de capete: 783 bovine; 453 porcine; 806 caprine; 6.334 ovine; 5.383 păsări; 111 cabaline; 1.446 familii de albine; 120 de iepuri de casă.

Ca și în cazul agriculturii vegetale, zootehnia continuă să se practice preponderent în gospodăriile populației, mai ales pentru asigurarea subzistenței și, în unele cazuri, pentru micul comerț.

3.1.12. Patrimoniul cultural, arhitectonic și arheologic, peisajul

Centru istoric al municipiului Sighișoara a fost înscris în **Lista Patrimoniului Mondial** în anul 1999, acesta înglobând **Cetatea Sighișoara (Citadela), Dealul Cetății** - pe care aceasta este amplasată și **o parte a Orașului de Jos**, în zona de sud-est. Acest areal reprezintă nucleul așezării săsești inițiale, dezvoltată în perioada medievală și extinsă în perioada pre-modernă sub influență germanică/habsburgică.

Suprafața monumentului istoric Cetatea Sighișoara este de 33 ha, iar zona tampon aferentă acestuia are o suprafață de 145 ha. Cele două zone protejate, cu o suprafață totală de 178 ha reprezintă în prezent cca 14% din suprafața teritoriului intravilan al municipiului Sighișoara.

O caracteristică importantă a municipiului este și caracterul separator al celor două părți constituente ale centrului istoric al Sighișoarei:

- Cetatea, amplasată pe Dealul Cetății, și
- Orașul de Jos, amplasat preponderent în partea de sud-est a cetății.

Cele două zone prezintă caracteristici urbanistice și arhitecturale distincte, conferite de configurația parcelarului, a tramei stradale, configurația fondului construit, rolul spațiilor urbane în viața orașului (Burgplatz versus Marktplatz), amplasamentul clădirilor de interes public (biserici, primărie, școli, sedii ale breslelor), tipurile de activități economice întreprinse în cele două areale și categoriile sociale care locuiau în cele două zone.

În Orașul de Jos elementul urbanistic cel mai important îl reprezintă Piața Hermann Oberth (Marktplatz), fiind vechea piață comercială dezvoltată în pantă spre Dealul Cetății. Casele care formează fronturile pieței creează ansambluri unitare, iar pornirile străzilor în pantă oferă perspective interesante spre Cetate.

În același timp, Centrul istoric al municipiului Sighișoara a acumulat un bogat patrimoniu cultural construit pe parcursul evoluției sale istorice. Zona este caracterizată ca fiind un

ansamblu unitar din punct de vedere compozițional, ce reflectă spațiul multicultural și multietnic prin amprenta stilurilor arhitecturale din perioada medievală, premodernă și modernă, elemente ce sporesc atractivitatea turistică a municipiului.

În conformitate cu Legea 5/2000, zonele protejate sunt zonele naturale sau construite, delimitate geografic și/sau topografic, care cuprind valori de patrimoniu natural și/sau cultural și sunt declarate ca atare pentru atingerea obiectivelor specifice de conservare a valorilor de patrimoniu. La nivelul municipiului Sighișoara sunt identificate **6 obiective, declarate valori ale patrimoniului construit de interes național, localizate în zona centrală** (Cetatea Sighișoara) și în zonele periferice, în cazul siturilor arheologice. La acestea se adaugă o rezervație a naturii: Stejarii seculari de la Breite.

Tabel 16 – Zone protejate prin Legea nr. 5/ 2000 - Valori ale patrimoniului construit de interes național și rezervații ale naturii, Municipiul Sighișoara
(Sursa: SDL Municipiul Sighișoara)

Nr. Crt	Denumire	Tip	Localitate
2.635.	Stejarii seculari de la Breite	Rezervații și monumente ale naturii	Mun. Sighișoara (suprafață: 70 ha)
f)34.	Casa Vlad Dracul	Clădiri civile urbane	Mun. Sighișoara
f)35.	Casa cu cerb	Clădiri civile urbane	Mun. Sighișoara
g)14.	Ansamblul urban fortificat	Ansambluri urbane	Mun. Sighișoara
k)107.	Biserica din Deal	Biserici și ansambluri mănăstirești	Mun. Sighișoara
f)4.	Zonă sacră - gropi rituale; așezare dacică (în punctul "Dealul Turcului")	Necropole și zone sacre - epoca fierului	Mun. Sighișoara
k)2.	Așezare și necropole (în punctul "Dealul Viilor")	Rezervații arheologice cuprinzând situri cu niveluri de locuire pe perioade îndelungate - așezări și necropole	Mun. Sighișoara - localitatea Viilor

Monumente istorice de importanță națională și locală

Municipiul Sighișoara beneficiază de un substanțial patrimoniu construit, de importanță națională și internațională, recunoscut prin legislația națională (Lista Monumentelor Istorice). În LMI se regăsește o mare varietate de clădiri aparținând unor programe de arhitectură diverse: arhitectură militară (fortificațiile aferente cetății), arhitectură religioasă (sunt reprezentative bisericile gotice păstrate din perioada medievală), arhitectură rezidențială (municipiul dispun de un substanțial fond construit care datează preponderent din secolele XVII-XIX), instituții publice (primărie, școli, spitale, bănci ș.a), arhitectură industrială (uzina electrică), construcții tehnice (podul aferent liniei de cale ferată îngustă), arhitectură memorială (monumente de for public, funerare).

Monumentele istorice reprezintă principala resursă care stă la baza identificării unor areale cu o valoare culturală ridicată. Pe teritoriul administrativ al municipiului

Sighișoara au fost identificate 236 monumente istorice, reprezentând aproximativ un sfert din numărul total de monumente istorice din județul Mureș.

La nivelul municipiului Sighișoara sunt identificate o serie de **situri arheologice importante,** recunoscute atât prin LMI (14 situri arheologice) cât și prin RAN (20 situri arheologice, care includ și siturile arheologice incluse în LMI). În acest moment, aceste situri sunt insuficient valorificate, existând potențialul continuării cercetărilor arheologice și de realizare a unor muzee arheologice, aferente siturilor arheologice Podmoale și Dealul Turcului. Prin dezvoltarea acestor obiective se asigură o diversificare a ofertei culturale a municipiului și se asigură a reducere a presiunii turistice din zona centrală prin direcționarea turiștilor către alte zone de interes.

Zone construite protejate

La nivelul municipiului Sighișoara este instituită o singură zonă construită protejată, delimitată și reglementată prin PUZCP Centrul istoric Sighișoara, aprobat în anul 1997. Limitele zonei construite protejate coincid cu limitele zonele de protecție (zonei tampon) a monumentului istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial.

Peisajul zonei:

Peisajul zonei este unul puternic antropizat, specific localităților urbane.

Din punct de vedere arhitectornic, în municipiul Sighișoara sunt monumente istorice și de arhitectură variate stilistic, datând din perioade istorice diferite și reflectând cultura română, pe cea maghiară și germană, culturi care s-au influențat reciproc în această zonă.

Municipiul Sighișoara este străbătut de mai multe râuri, ce reprezintă atât o resursă de apă, cât și un potențial peisajer important pentru municipiu – potențial adesea insuficient valorificat.

3.2. Evoluția factorilor de mediu în situația neimplementării obiectivelor SDL (alternativa “0”)

Analiza stării mediului în situația neimplementării SDL Municipiul Sighișoara reprezintă componenta obligatorie conform *HG nr. 1076/2004 privind evaluarea strategică de mediu* și are rolul de a contura evoluția cât mai probabilă pentru *alternativa „0”* sau scenariul *„do nothning”*.

Alternativa “0” de neimplementare a SDL se compune din măsuri/proiecte ce vor fi implementate, în baza unor planuri deja aprobate, în derulare sau în curs de aprobare pentru finanțare. Proiectele considerate în *alternativa „zero”* sunt:

- Proiectele incluse în **Planul de Mobilitate Urbană Durabilă în Municipiul Sighișoara, 2022 (PMUD),** care vizează intervenții asupra rețelei stradale în următoarele moduri:

- Investițiile (proiectele) integrate, la nivel de coridor de mobilitate urbană, reprezentând intervenții asupra infrastructurii tuturor modurilor de transport: introducere de benzi dedicate pentru transportul în comun, modernizarea infrastructurii rutiere, introducere de piste de biciclişti și extinderea, modernizarea și dotarea trotuarelor și spațiilor pietonale cu elemente de mobilier urban și vegetație;

- Investițiile (proiectele) de mobilitate durabilă -> reprezintă intervenții investiționale asupra unor artere municipale prin care se reconfigurează trama stradală cu scopul introducerii sau extinderii infrastructurilor de transport pentru modurile nepoluante – pietonal și velo ; realizarea acestor Intervenții presupune reducerea suprafetei carosabile destinate utilizării autoturismelor, atât a celor în trafic, cât și pentru parcările de tip «on-street», reconfigurarea parcărilor în alveole speciale, etc.;

- Investiții în infrastructura rutieră de importanță locala și modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale în zonele de expansiune urbană (cartierele noi construite), precum și construirea de noi artere care sa deserveasca zonele de expansiune urbană sau sa realizeze legaturi între cartiere ale municipiului.

– Proiectele incluse în **Planul de Acţiune privind Energia Durabilă și Clima (PAEDC), 2022-2030**, care au în vedere sectoare / domenii de acțiune, precum:

  - Clădiri şi instalații aferente (clădiri municipale, clădiri din sectorul terțiar, clădiri rezidențiale, iluminat public);

  - Transport (flota municipală, transport public, transport privat şi comercial);

  - Producție de energie locală (instalații termice solare şi fotovoltaice solare, co-generare de înaltă eficiență, instalații termice cu combustibil biomasă);

  - Planificare urbană (planificare urbană strategică, plan urban de mobilitate durabilă, dezvoltarea de reglementări locale în sprijinul construcțiilor durabile);

  - Achiziții (reglementări locale de eficiență energetică, reglementări locale de utilizare surse de energie regenerabilă, cu respectarea principiilor cuprinse în Directiva EcoDesign);

  - Comunicare (servicii de asistență tehnică şi consultare, suport financiar şi subvenții, campanii de informare şi conștientizare, sesiuni de instruire);

  - Management deșeuri (colectare selectivă, reciclare).

În continuare se detaliază evoluția probabilă a mediului estimându-se efectul pozitiv (+) sau negativ (-) asupra componentelor de mediu, în situația în care se va rămâne la *alternativa "0"*.

Tabel 17 – Evoluția mediului în situația neimplementării obiectivelor SDL Municipiul Sighișoara *(Alternativa „0”)*

Alternativa ”0”	Aspet / Factor de mediu	Evoluția probabilă a stării de calitate a mediului
Implementare proiectele incluse în: – **Planul de Mobilitate Urbană Durabilă în Municipiul Sighișoara, 2022 (PMUD)** și în – **Planul de Acţiune privind Energia Durabilă și Clima (PAEDC), 2022-2030**,	**Apă**	Se prognozează o îmbunătățire a stării de calitate a apelor subterane și de suprafață prin amenajare pr. Șaeș și extindere infrastructură de apă și de apă uzată în mun. Sighișoara (proiecte incluse în PAEDC).
	Aer și Schimbări climatice	Se prognozează o îmbunătățire a stării de calitate a aerului prin: - realizarea centurii ocolitoare a mun. Sighișoara și a coridoarelor integrate de mobilitate urbană (proiecte incluse în PMUD); - înlocuirea parcului auto a operatorilor de salubritate, extindere sistem de colectare selectivă deșeuri, extindere infrastructură de apă și de apă uzată, instalare panouri fotovoltaice, implementare proiect centrală fotovoltaică, proiecte de eficiență energetică a clădirilor publice și rezidențiale, reabilitări termice clădiri publice și rezidențiale, extinderea și creșterea eficienței energetice a iluminatului public, stații de reîncărcare electrice, extindere rețea de distribuție gaze naturale și energie electrică, amenajare scuaruri și zone verzi, împăduriri, campanii de conștientizare etc. (proiecte incluse în PAEDC).
	Sol	Se prognozează menținerea sau o ușoară îmbunătățire a stării de calitate a solului prin extinderea rețelor de canalizare în mun Sighișoara, amenajare scuaruri și zone verzi, împăduriri (proiecte incluse în PAEDC).
	Biodiversitate	Se prognozează menținerea sau o ușoară îmbunătățire situației biodiversitării prin diminuarea emisiilor în mediul natural, prin extinderea rețelor de canalizare, prin amenajare scuaruri și zone verzi, împăduriri (proiecte incluse în PAEDC).
	Nivel de zgomot	Se prognozează menținerea sau o ușoară îmbunătățire locală a situației nivelului de zgomot în zonă ca urmare a realizării centurii ocolitoare a mun. Sighișoara și a coridoarelor integrate de mobilitate urbană (proiecte incluse în PMUD).
	Riscuri naturale și antropice	Se prognozează menținerea situației actuale sau o ușoară îmbunătățire privind riscurile naturale și antropice în UAT Sighișoara ca urmare a implementării proiectelor incluse în PMUD și PAEDC (de ex. amenajare pr. Șaeș)..

Alternativa ”0”	Aspet / Factor de mediu	Evoluția probabilă a stării de calitate a mediului
	Sănătatea umană	Se prognozează menținerea situației actuale privind sănătatea populației sau o ușoară îmbunătățire datorată implementării proiectelor incluse în PMUD și PAEDC
	Situația infrastructurii	Se prognozează îmbunătățirea situației infrastructurii de trafic și a celei edilitare în UAT Sighișoara.
	Gestiunea deșeurilor	Se prognozează menținerea situației actuale privind gestiunea deșeurilor în UAT Sighișoara, sau o ușoară îmbunătăttțire prin implementarea proiecelor care privesc deșeurile, incluse în PAEDC, de ex.: extindere sistem de colectare selectivă deșeuri.
	Mediul socio-economic	Se prognozează îmbunătățirea situației privind mediul socio-economic în UAT Sighișoara.
	Patrimoniul cultural, arhitectornic, arheologic și peisajul	Se prognozează menținerea situației privind patrimoniul cultural și peisajul zonei, sau o ușoară înbunătățire a peisajului ca urmare a reabilitării unor clădiri publice, a realizării unor coridoare de mobilitate urbană durabilă, ca urmare a amenajării de spații verzi, scuaruri și împăduriri (proiecte incluse în PAEDC).

După analiza *alternativei „0”* se concluzionează că **la nivel local, pe termen scurt, mediu și lung**, există premisele pentru **menținerea stării actuale a componentelor de mediu** sau pentru **o îmbunătățire a stării acestora.**

4. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONEI POSIBIL DE A FI AFECTATE SEMNIFICATIV DE IMPLEMENTAREA SDL

Municipiul Sighișoara este amplasat în zona centrală a României, în partea de sud a județului Mureș, la o distanță de 54 de km de municipiul Târgu Mureș.

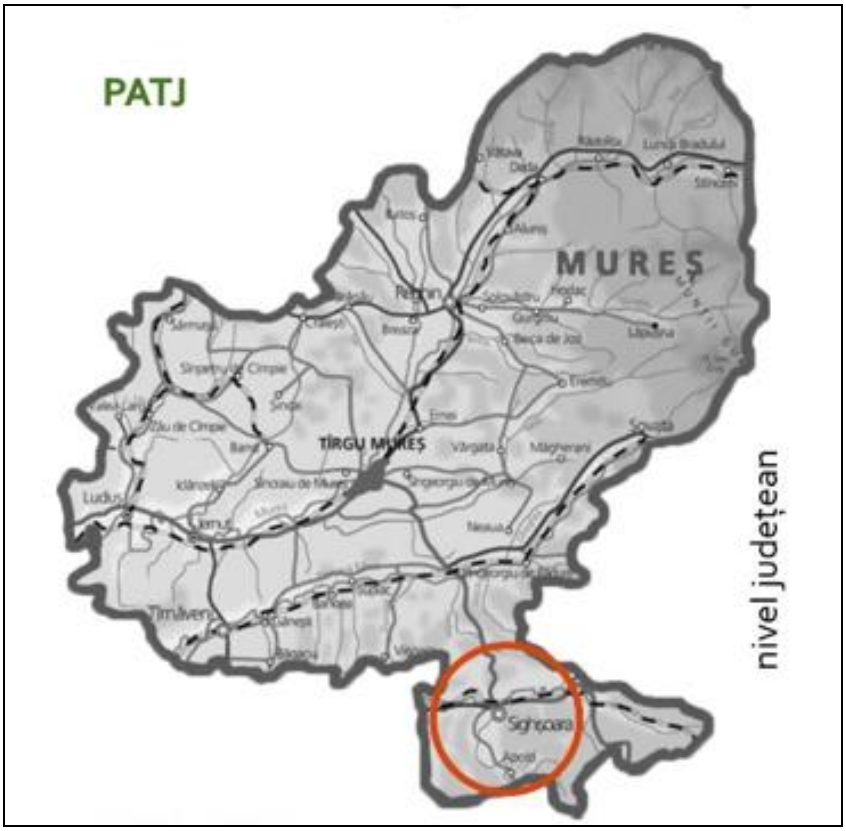

Figură 8 – Amplasarea municipiului Sighișoara în cadrul județului Mureș
(*Sursa: PMUD Municipiul Sighișoara*)

Din punct de vedere a unităților de relief, municipiul Sighișoara este amplasat în Depresiunea Colinară a Transilvaniei, în unitatea de relief a Podișului Târnavelor. Teritoriul municipiului este caracterizat de prezența versanților abrupți și a culoarului depresionar cu luncă largă și terasă fluviatilă extinsă, dezvoltat în lungul râului Târnava Mare. În partea de nord a râului Târnava Mare sunt localizate Dealurile Jacodului (subunitate a Dealurilor Târnavei), iar în partea de sud Podișul Vânătorilor (subunitate a Podișului Hârtibaciului), cu altitudini de 550-600 m.

Localizarea Municipiului Sighișoara, pe ambele maluri ale râului Târnava Mare, determină încadrarea geografică a acestuia în Culoarul Târnavei Mari. Terasele sunt dispuse preponderent pe stânga văii Târnavei Mari, această zonă, favorabilă din punct de vedere geomorfologic, fiind ocupată de cea mai mare parte a vetrei Municipiului Sighișoara, inclusiv zona cetății medieval. [41]

41 PAEDC Municipiul Sighișoara

Relieful teritoriului administrativ al municipiului este caracterizat prin prezența unor dealuri înalte care coboară spre lunca râului Târnava Mari, precum și a zonei cu aspect de podiș neted din partea de est. Cuesta abruptă situată în partea de nord, precum și dealurile dinspre nord și sud, adesea cu versanți abrupți, fac dificilă extinderea zonelor construite ale municipiului sau a căilor de comunicații. Altitudinea maximă întâlnită pe teritoriul municipiului, de 698 m, se înregistrează în Dealul Icoanei, în apropiere de localitatea Aurel Vlaicu. În intravilanul municipiului, altitudinea maximă atinge 560 m în Dealul Bisericii – amplasamentul primelor așezări din perioada medievală. [42]

Geologia

Din punct de vedere geologic, Municipiul Sighișoara se află în unitatea structurală a bazinului Transilvaniei, caracterizată printr-un fundament cristalin, petice de cuvertură sedimentară mezozoică, urmate de două cicluri sedimentare distincte: paleogen – miocen inferior și miocen superior – pliocent (unde apar, la zi, argile, marne, nisipuri, pietrișuri). Cele mai recente depozite sedimentare sunt cele aluvionare din holocen, regăsite în zona de luncă. [43]

Solul

În teritoriul Municipiului Sighișoara pământurile prezintă un spectru destul de larg din punct de vedere geotehnic, acestea variind de la argile ÷ argile nisipoase ÷ argile marnoase, nisipuri fine ± prăfoase, ocazional cu elemente angulare de marne/calcare, plastic vârtoase ÷ plastic consistente, respectiv plastic moi (în zona de contact cu acviferul freatic sau unde sunt străbătute de filme mai nisipoase, saturate), până la nisipuri cu pietriș și bolovăniș, în vecinătatea albiilor cursurilor de apă.

Pe terenurile relative plane din intravilan, la suprafață predomină orizonturi argiloase ± nisipoase, orizonturi relativ tinere, mediu consolidate. Ocazional, deasupra acestor orizonturi, au fost interceptate umpluturi antropice, neomogene, cu o vechime mai are de 10 ani, și grosimi cuprinse între 0.5 m÷3.5 m.

În zonele de versant, cu panta mai mare de 10°-15°, aceste orizonturi pot prezenta potențial de alunecare, în funcție de sarcinile transmise de construcții, gradul de împădurire, sistematizarea lucrărilor de captare și drenare a apelor pluviale etc.

Culoarul Tarnavei Mari și văile afluenților acesteia, sunt caracterizate prin depozite cuaternare aluviale holocene, cu o grosime de până la 8,0 m și sunt alcătuite din pietrișuri, nisipuri cu lentile de luturi prăfoase, nisipuri argiloase, toate colmatate destul de accentuat cu depuneri coluviale din argile ÷ argile prăfoase, sub acestea fiind interceptate formațiunile panoniene. Orizonturile grosiere de nisipuri neuniforme și pietrișuri, interceptate în zona de fundare, sunt încadrate ca terenuri bune de fundare.

42 PAEDC Municipiul Sighișoara
43 cf. SDL Mun Sighișoara ; cf. Posea, G. (coord), (1983), Enciclopedia Geografică a României, Editura Științifică și Enciclopedică, București.

Hidrografia și hidrogeologia

Municipiul Sighișoara este străbătut de râul Târnava Mare – o arteră hidrografică cu un curs puternic meandrat și o pantă redusă (sub 1,5‰), ce determină depunerea unor cantități însemnate de aluviuni. Pe teritoriul administrativ al municipiului există mai mulți afluenți ai Târnavei Mari, cel mai important fiind pârâul Șaeș – afluent pe partea stângă ce delimitează municipiul către vest. În amonte de Sighișoara există o acumulare permanentă (Zetea – jud. Harghita, la 60 km) și o acumulare nepermanentă (Vânători) pe cursul râului Târnava Mare, cu rol de protecție împotriva viiturilor. Albia râului Târnava Mare este regularizată pe teritoriul municipiului pe o lungime de circa 3 km, fiind realizate regularizări și pentru afluenții Târnavei Mari: pâraiele Dracului, Herțeș, Vâlcandorf, Șaeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății. La rețeaua hidrografică se adaugă și lacurile Șercheș (pe dreapta râului Târnava Mare, în vestul municipiului – suprafață de 3,56 ha) și Rusu (în nord-estul teritoriului administrativ).

Clima judeţului Mureş este caracterizată prin:

- climat temperat-continental moderat, cu unele diferenţieri legate de formele de relief;
- temperaturi medii anuale cuprinse între 8-9,2 grade Celsius în zonele colinare şi de podiş, respectiv 0-4 grade Celsius în regiunile montane;
- iernile sunt reci, umede şi de lungă durată; verile sunt răcoroase;
- frecvente inversiuni de temperatură în sezonul rece;
- cantitatea medie anuală a precipitaţiilor însumează 500 mm în partea de vest a judeţului, 700-800 mm în partea centrală şi de NE şi circa 1400 mm pe crestele munţilor;
- vânturile predominante bat dinspre NV, iama sunt frecvente dinspre NE (viteza atingând uneori valori de 50 m/s).

Biodiversitatea

Pe teritoriul administrativ al Municipiului Sighișoara se află patru arii naturale protejate de interes comunitar (situri Natura 2000):

– **două arii de protecție specială avifaunistică** (ROSPA0099 - Podișul Hârtibaciului, la sud de zona construită a municipiului Sighișoara, și ROSPA0028 – Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, în nordul teritoriului administrativ al municipiului) și

– **două situri de importanță comunitară** (ROSCI0227 Sighișoara – Târnava Mare, la sud, și ROSCI0186 Pădurile de stejar pufos de pe Târnava Mare).

5. PROBLEME DE MEDIU EXISTENTE, RELEVANTE PENTRU SDL

Problemele de mediu relevante pentru SDL sunt cele referitoare la componentele mediu:

- **apă, aer și schimbări climatice, sol, biodiversitate, nivel de zgomot, riscuri naturale și antropice, sănătatea umană, situația infrastructurii edilitare și de trafic, gestiunea deșeurilor, mediul socio-economic, patrimonial istoric și cultural.**

Analiza zonei din capitolele anterioare s-a rezumat în continuare.

Tabel 18 – Probleme de mediu relevate pentru SDL Municipiul Sighișoara

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
Apă	•*Hidrografia:* - Zona este drenată de râul Târnava Mare și afluenții – Valea Dracului, pr. Herțeș, Valea Câinelui, Valea Șaeșului, Valea Broșteanu, pr. Cetății. La rețeaua hidrografică se adaugă lacurile Șercheș (pe dreapta râului Târnava Mare, în vestul municipiului) și Rusu (în nord-estul UAT). În zona mun. Sighișoara (cartier Venchi) există câteva bălți, având ca origine un braț mort al r. Târnava Mare •*Calitatea apelor de suprafață:* - R. Târnava Mare, confl Bradesti-confl. Criș, codificat ca RORW4.1.96_B4, starea/potentialul ecologic este bun; - Pr. Șaeș, codificat RORW4.1.96.29_B1, starea/potențialul ecologic este moderat. - <u>Surse de emisii în ape</u>: stație de epurare Mun. Sighișoara (AQUASERV) ; stații de epurare agenți economici (ex. GST SAFETY, CESIRO, HOCHLAND, OMV PETROM etc.) ; evacuări necontrolate de ape uzate din localitățile componente fără rețele de canalizare ; depozit de deșeuri municipal (SCHUSTER ECOSAL) ; lucrări de fertilizare terenuri agricole. •*Apele subterane:* - UAT Sighișoara se suprapune peste: ROMU05-Lunca și terasele râului Târnava Mare și ROMU24-Depresiunea	•Sunt necesare lucrări de reabilitarea instalației de captare a apei din râul Târnava Mare. S-a propus modernizarea uzinei de apă în mun. Sighișoara – loc. Albești. •Rețea distribuție apă potabilă: reabilitare și extindere pe toată trama stradală a orașului și în localitățile limitrofe. Reabilitarea și modernizarea rețelei de alimentare cu apă cu grad mare de uzură sau realizată din materiale neconforme •Rețea canalizare ape uzate: redimensionare rețelei la parametrii actuali de utilizare, reabilitarea și extinderea pe trama de străzi a municipiului și a localităților limitrofe. Reabilitarea și modernizarea rețelei de canalizare cu grad mare de uzură sau realizată din materiale neconforme •Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată din mun. Sighișoara (Etapa II). Finalizarea proiectului de modernizare a stației de epurare. •Înființare stații de epurare în localitățile: Rora, Venchi, Șoromiclea

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
	Transilvaniei; în zona de luncă, nivelul freatic e legat de variațiile de debit ale r. Târnava Mare. •*Calitatea apelor subterane:* - Ambele corpuri de apă subterană au înregistrat o stare chimică slabă; - Calitatea apei subterane este influențată majoritar de aceleași surse de emisii care afectează și apa de suprafață. •*Lucrări hidrotehnice:* îndiguiri și regularizări ale râului Târnava Mare și a afluenților acestuia (Valea Dracului, pr. Cloașterf, pr. Câinelui). •*Alimentarea cu apă potabilă:* - sistemul centralizat de alimentare cu apă deservește **99,3%** din populația totală a Municipiului Sighișoara și este administrat de AQUASERV; - străzile și zonele din municipiu neracordate la rețeaua de distribuție apă potabilă sunt: Str. Miron Neagu (parțial), localitatea Aurel Vlaicu (parțial), localitatea Venchi, localitatea Șoromiclea, localitatea Rora și satul Hetiur; - probleme privind vechimea rețeleor de distribuție în unele zone ale orașului, materiale neconforme, pierderi de apă, probleme de presiune pe unele străzi din mun. Sighișoara. •*Canalizarea apelor uzate menajere:* - serviciul de canalizare ape uzate menajere deservește **92,5%** din populația orașului Sighișoara, iar cel de canalizare pluvială	

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
	deservește **49%** din aceasta; - în Municipiul Sighișoara există zone neracordate la rețeaua de canalizare: str. Lunca Poștei, str. Miron Neagu (parțial), str. Dragoș Vodă (parțial), str. Vasile Lucaciu (parțial) și str. Română (parțial); - <u>localitățile aparținătoare municipiului</u> Sighișoara: Venchi, Șoromiclea, Rora și parțial Aurel Vlaicu nu sunt racordate la rețeaua de canalizare apă uzată a orașului; - epurarea apelor uzate se face în stația mecano-biologică amplasată în aval de mun. Sighișoara, pe malul drept al r. Târnava Mare (receptorul efluentului epurat); - probleme privind colectarea apelor în sistem mixt pe unele zone, vechimea rețelelor și materiale neconforme, blocaje la stațiile de pompare ape uzate, depășiri a debitelor și concentrațiilor poluanților la stația de epurare, spațiul de stocare nămol de la stația de epurare este limitat.	
Aer și Schimbări climatice	•*Sursele de emisii* în UAT Sighișoara: - energie: încălzirea rezidențială pentru mun. Sighișoara: în prezent sistemul SACET – centrala termică a municipiului – nu mai funcționează, iar încălzirea rezidențială se realizează doar prin intermediul sistemelor individuale (combustibil gazos și solid); - industrie: S.C. CESIRO S.A. – fabrica de ceramică, S.C. SICERAM S.A. – fabrica de produse pentru construcții din argilă arsă și S.C. VES S.A. – fabrica de procesare a metalelor si de acoperiri de protecție; depozit de deșeuri municipal	•Extinderea rețelei de distribuție gaze naturale în toate localitățile și cartierele UAT Sighișoara. •Reabilitarea energetică a clădirilor publice, a blocurilor pentru locuințe etc. •Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public. •Realizarea unui parc fotovoltaic prin promovarea unui parteneriat public-privat. •Construirea unei centrale hidroelectrice de mici dimensiuni (<10MW) •Producerea de energie electrică sau termică din resurse de bio-

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
	(SCHUSTER ECOSAL); - trafic rutier – drumul european E60 care traversează municipiul; traficul greu este concentrat pe acest traseu, rezultând în probleme de poluare (fonică și a aerului) și congestie; - trafic feroviar: calea feroviară Brașov-Teiuș care afectează cartierele din proximitatea acesteia: Gării, Viilor și Târnava II. Se remarcă lipsa perdelelor de protecție din lungul infrastructurii feroviare și infrastructurii rutiere majore. •*Calitatea aerului atmosferic:* la nivelul județului s-au înregistrat depășiri ale mediilor zilnice pentru PM10, însă în stațiile de monitorizare din Tg Mureș; acestea nu caracterizează în mod obligatoriu și UAT Sighișoara; aici nu există o stație de monitorizare a calității aerului atmosferic. •Principalele sectoare cu *emisii de GES*: energia, industria și transporturile. Se consideră probabil riscul de de creștere a temperaturilor (încălzire) și fenomene extreme cauzate de schimbări climatice. •În UAT Sighișoara, ponderea cea mai mare în *consumul de energie* îl au gazele naturale și țițeiul (carburanții). Se remarcă o valorificare slabă a *surselor regenerabile de energie*.	masă. •Completarea sistemelor clasice de producere și distribuție a energiei termice utilizate în prezent cu sisteme performante energetic și surse regenerabile de energie (panouri solare, pompe de căldură, cogenerare de mică putere), •Producere a energiei din biogazul de la stațiile de epurare a apei. •Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale. •Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a energiei electrice. • Extinderea suprafeței de spații verzi prin amenajarea de noi parcuri, grădini și scuaruri, localizate în afara zonei centrale. Amenajarea zonei Dealului Cetății. •Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere de pe teritoriul municipiului; Îmbunătățirea legăturilor rutiere în teritoriu. •Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice. •Management și gestiune inteligentă a traficului și a parcării. •Modernizarea și extinderea flotei de transport public local/ Achiziție autobuze electrice/ hibrid. •Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor pietonale și cu bicicleta •Înființarea unei stații de monitorizare a factorilor de mediu în municipiul Sighișoara.

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
Sol	•*Solul:* argiloase și nisipoase, iar în zona de luncă sunt soluri aluviale. •*Resursele subsolului:* materiale minerale – argile, nisipuri și gaze naturale. •*Starea de calitate a solului* este afectată în zonele: - pe traseul drumului european E60 s-a evidențiat o poluare cu Pb; - depozitul de deșeuri municipal (SCHUSTER ECOSAL); spațiul de depozitare este limitat (celulele 1+2+3 au atins capacitatea maximă); - spațiul de depozitare a nămolului, din cadrul stației de epurare, este limitat. - alte surse difuze de contaminare: evacuări necontrolate de ape uzate (în zone neacoperite de rețeaua de canalizare menajeră); fertilizări necontrolate terenuri agricole și aplicare de pesticide; risc de fertilizare excesivă pe terenurile agricole. •*Utilizarea terenurilor:* - suprafața UAT SIGHIȘOARA – 9.592,5 ha, din care suprafața agricolă este de 4.723 ha, păduri – 3.980 ha și alte folosințe (inclusiv intravilan construit) – 889,5 ha.	•Se propun proiecte pentru reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare apă uzată în zonele construite; înființare stații de epurare în localitățile: Rora, Venchi, Șoromiclea; finalizarea proiectului de modernizare a stației de epurare din mun. Sighișoara. •Se propune eficientizarea sistemului de management al deșeurilor; întărirea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor, informarea și conștentizarea populației; înființarea unui deposit pentru deșeuri inerte; închidere celula 1 și 2 depozit de deșeuri și construire celula 4. •Se dorește: Regenerarea urbană a cartierelor de locuințe collective; Consolidarea rețelelor de spațiilor publice prin lucrări de restaurare, modernizare și extindere; Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere de pe teritoriul municipiului;
Biodiversitate	•În UAT Sighișoara se află 4 arii naturale protejate de interes comunitar (situri Natura 2000): - două arii de protecție specială avifaunistică (ROSPA0099 - Podișul Hârtibaciului, la sud de zona construită a municipiului Sighișoara, și ROSPA0028 – Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, în nordul teritoriului administrativ al municipiului) și	•Se propune înființarea de noi parcuri, întărirea sistemului de gestiune a deșeurilor și extinderea rețelelor de canalizare pe toate localitățile și cartierele UAT Sighișoara. •Se propune: - Amenajarea de trasee turistice în ariile naturale protejate; - Organizarea de activități educaționale în ariile naturale

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
	- două situri de importanță comunitară (ROSCI0227 Sighișoara – Târnava Mare, la sud, și ROSCI0186 Pădurile de stejar pufos de pe Târnava Mare). •*Rezervații și monumente ale naturii:* Rezervația de stejar pufos și Stejarii seculari de la Breite. •*Spații verzi* cu suprafața de 57 ha (INSSE, 2019), adică 16,99 mp/ locuitor; sau cf. *Registrului local al spațiilor verzi,* suprafața totală a spațiilor verzi este chiar mai mică, de doar **32,81 ha,** adică 9,78 mp/locuitor.	protejate - Proiect pilot: Rezervația Breite; - Organizarea de vizite ghidate în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Rezervația Breite; - Amenajare platou Breite - trasee recreative și de promenade; - Elaborarea/actualizarea Registrului Spațiilor Verzi al Municipiului Sighișoara; - Amenajare spații verzi de-a lungul cursurlior de apă: Târnava Mare, pr. Șaeș, Câinelui; - Amenajare zonă de agreement și de pescuit: Lacul Șercheș și Lacul Rusu; - Amenajare parcuri și scuaruri; - Modernizare și reamenajare peisagistică parcuri.
Nivel de zgomot	•Surse de zgomot: - trafic rutier: E60 (DN13) Brașov – Sighișoara – Târgu Mureș – Cluj Napoca – Oradea, care traversează municipiul (inclusive trafic greu); - trafic feroviar: *rețeaua TEN-T Core feroviar: București – Brașov – Sighișoara – Teiuș – Simeria – Arad – Curtici – Lokoshaza (HU),* Municipiul Sighișoara nu dispune de centură ocolitoare și din acest motiv traficul greu este dirijat în zonele rezidențiale, putând să genereze probleme de zgomot.	•Se propun măsuri care vor duce la diminuarea emisiilor atmosferice din trafic (rutier și feroviar) și implicit a nivelului de zgomot generat de această sursă: - Varianta de ocolire a Municipiului Sighișoara; - Elaborare regulament pentru circulația autovehiculelor de marfă; - Program multianual de modernizare a străzilor; - Reabilitare străzi existente și amenajare străzi noi; - Poduri peste Târnava Mare; - Elaborare politică de parcare pentru Municipiul Sighișoara; - Coridoare verzi de mobilitate; - Piste pentru biciclete, realizarea unui sistem public inteligent de transport; - Reabilitarea liniei de cale ferată Brașov-Simeria.

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
Riscuri naturale și antropice	**•Riscuri naturale** -*Risc seismic:* zona seismică de calcul 7 gr. MSK - cutremure cu intervalul mediu de recurenta IMR = 100 ani . -*Alunecări de teren:* au fost identificate 6 zone care prezintă potențial de producere a alunecărilor de teren, 93 de case și 344 de persoane fiind supuse acestui risc. Potențial mediu și probabilitate medie-mare de producere a alunecărilor de teren în lungul văilor dispuse nord-sud și în zonele deluroase cu înclinări medii și mari. -*Zone inundabile:* - există mai multe zone inundabile pe r. Târnava Mare, pr. Dracului, pr. Cloașterf, pr. Herțeș, pr. Câinelui și pr. Șaeș, existând astfel 428 de gospodării, 11 scări de bloc și 33 de obiective economice vulnerabile la riscul la inundații; - întreținerea deficitară a albiilor afluenților Târnavei Mari, acolo unde există lucrări hidrotehnice (pr. Dracului, Herțeș, Vâlcăndorf, Șaeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății) poate determina creșterea riscului la inundații; - în zona fostei albii a pr. Șaeș (str. Mihai Eminescu și Ștefan O. Iosif), nivelul ridicat al apei subterane (0,5 – 0,6 m) determină inundarea permanentă a pivnițelor locuitorilor. -*Eroziuni:* - există zone cu eroziuni importante: pârâul Câinelui (zone strangulare albie) și pârâul Șaeș.	•Se propune definitivarea și aprobarea noului PUG, care va reglementa obligatoriu folosința terenurilor, va crea cadrul pentru proiecte viitoare de intervenție în zonele cu riscuri naturale și va introduce restricții temporare sau definitive de construire pe zonele afectate de riscuri naturale. •Se propune achiziția de echipamente de intervenție pentru situații de urgență. •Se propun măsuri în domniul social, care a putea avea un impact pozitiv indirect în realție cu riscul antropic. •Înlăturarea vegetației necontrolate din albiile afluenților, ecologizarea acestora și reabilitarea lucrărilor hidrotehnice existente. •Administratorul bazinului hidrografic Mureș are în curs de promovare investiții de amenajare a pârâului Șaeș și de regularizare a râului Târnava Mare, pe sectorul comuna Albești – municipiul Sighișoara. •Realizarea investiției de amenajare a pârâului Șaeș, de către A.B.A. Mureș necesită demersuri susținute din partea Primăriei •Municipiului Sighișoara pentru aplicarea măsurilor de stabilizare a versantului de pe malul pârâului. •Amenajare albie râu Târnava Mare și amenajare spații verzi adiacente râului. •Amenajarea hidrotehnică a cursurilor de apă aferente pâraielor Dracului, Herțeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății. •Lucrări permanente de întreținere a amenajărilor hidrotehnice de apărare la inundații de pe teritoriul municipiului, pe toate

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
	•*Riscuri antropice* – s-au evidențiat*:* - potențial de producere a incendiilor de pădure în perioadele prelungite de secetă. - *construcțiie cu risc seismic*: s-au identificat 2 construcții, ambele fiind parte a patrimoniului construit al localității: *Zidul cetății* și *Turnul cositorarilor*. - zone critice sub aspectul poluării apelor de suprafaţă şi a celor subterane: surse majore de evacuare ape uzate: S.C. AQUASERV S.A. – Stația de epurare SIGHIȘOARA (încărcare cu MTS, CBO5, CCO-C4, NH4).	cursurile de apă (Târnava Mare, Șaeș, Câinelui, Dracului, Herțeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății) •Conservarea zonelor împădurite și extinderea acestora în zonele cu risc mai mare de alunecări de teren; împăduriri.
Sănătatea umană	•Starea de sănătate a populației în UAT SIGHIȘOARA : - *principale cauze ale mortalității* sunt în ordine descrescătoare: boli ale aparatului circulator, boli oncologice, boli ale aparatului respirator. •*Unități spitalicești* – un spital public; activitatea spitalului se desfășoară în 10 clădiri distribuite în zona centrală și pericentrală a municipiului. •*Apa potabilă* distribuită populației a înregistrat depășiri la câțiva indicatori analizați, iar fântânile din municipiu nu au apă bună de băut. •*Spații verzi* cu suprafața de **57 ha** (INSSE, 2019), adică 16,99 mp/ locuitor; sau cf. *Registrului local al spațiilor verzi*, suprafața totală a spațiilor verzi este chiar mai mică, de doar **32,81 ha,** adică 9,78 mp/locuitor.	•Se propun: - Proiecte pentru extinderea rețelei de canalizare în toate localitățile și cartierele UAT Sighișoara. - Amenajarea de parcuri în la maxim 10-15 minute de mers pe jos de marile zone rezidențiale. - Amenajarea spațiilor verzi aferente versantului Dealului Cetății: rol de stabilizare a terenului, promenadă, zone de recreere și socializare. - Amenajarea peisagistică spațiilor verzi de protecție aferente râului Târnava Mare, în parteneriat cu UAT vecine (Daneș, Albești) și crearea unui coridor de verde-albastru (promenadă, recreere, socializare, piste de biciclete, puncte de observație). - Amenajarea spațiilor verzi din lungul pârâului Șaeș - Amenajarea de zone de agrement în jurul lacurilor Șercheș și Rusu. - Amenajarea peisagistică spațiilor verzi de protecție aferente

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
		pârâului Șaeș pentru deservirea locuitorilor din zonă (promenadă, recreere, socializare). - Modernizarea și extinderea traseelor de drumeție din păduri, astfel încât să permită deplasarea nemotorizată (biciclete) între diferite cartiere/ localități ale municipiului (iluminat public, pavare trasee, signaletică). - Creșterea calității locuirii în zonele cu populație defavorizată, zone periferice cu locuințe insalubre, locuințe informale prin extinderea infrastructuri tehnico-edilitare, modernizarea străzilor, facilitarea accesului la serviciile cotidiene - Crearea unui spațiu public de calitate, ecologic, lipsit de poluare, cu facilități multiple de petrecere a timpului liber: complex sportiv, bazin de înot, parcuri publice, evenimente publice, zone de promenadă, amenajarea unor trasee navigabile, spații comunitare.
Infrastructura edilitară și de trafic	**Situația infrastructurii edilitare:** •*Alimentarea cu apă potabilă:* - sistemul centralizat de alimentare cu apă deservește **99,3%** din populația totală a Municipiului Sighișoara și este administrat de AQUASERV; - străzile și zonele din municipiu neracordate la rețeaua de distribuție apă potabilă sunt: Str. Miron Neagu (parțial), localitatea Aurel Vlaicu (parțial), localitatea Venchi, localitatea Șoromiclea, localitatea Rora și satul Hetiur; - probleme privind vechimea rețeleor de distribuție în unele zone ale orașului, materiale neconforme, pierderi de apă, probleme	Se propun: - Proiecte pentru extinderea rețelei de distribuție apă potabilă și de extindere a rețelelor de canalizare în toate localitățile și cartierele UAT sighișoara . - Extinderea rețelei de distribuție gaze naturale în toate localitățile și cartierele UAT SIGHIȘOARA . - Efectuarea de lucrări de înlocuire și modernizare a tronsoanelor de conducte de distribuție gaze. - Extinderea rețelei electrice de distribuție pentru racordarea gospodăriilor neelectrificate. - Modernizări, reabilitări și extinderi de drumuri publice, piste

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
	de presiune pe unele străzi din mun. Sighișoara. •*Canalizarea apelor uzate menajere:* - serviciul de canalizare ape uzate menajere deservește **92,5%** din populația orașului Sighișoara, iar cel de canalizare pluvială deservește **49%** din aceasta; - în mun. Sighișoara există zone neracordate la rețeaua de canalizare: str. Lunca Poștei, str. Miron Neagu (parțial), str. Dragoș Vodă (parțial), str. Vasile Lucaciu (parțial) și str. Română (parțial); - localitățile aparținătoare municipiului Sighișoara: Venchi, Șoromiclea, Rora și parțial Aurel Vlaicu nu sunt racordate la rețeaua de canalizare apă uzată a orașului. •*Alimentarea cu gaze naturale:* - UAT Sighișoara dispune de rețea de distribuție gaze naturale; nu se asigură acoperire de 100%; - cca. 25 % din conductele rețelei de distribuție gaze naturale necesită lucrări de modernizare, reabilitare sau înlocuire. •*Energia termică:* - rețeaua termică a mun. Sighișoara este nefuncțională în cea mai mare parte, consumatorii racordați la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) fiind debranșați; - se remarcă utilizarea consumului de combustibil solid (lemn).	pentru biciclete. - Realizarea variantei ocolitoare Sighișoara. Modernizarea liniei de cale ferată. Plantarea de vegetație de protecție în zonele cu trafic intens. - Implementarea unui sistem de management al traficului la nivelul întregului municipiu și a proiectelor din PMUD, inclusiv Centură ocolitoare Mun. Sighișoara. - Realizarea unor parcări multietajate supraterane/subterane în vecinătatea zonei centrale pentru a concentra cererea din această zonă și pentru a contribui la eliberarea presiunii de pe principalele artere. - Conturarea unor trasee pietonale pe arterele principale din municipiu, susținute de dotări conexe (vegetație de aliniament, mobilier urban etc.) - Amenajarea unor străzi cu sens unic pe străzile care permit acest lucru, în vederea creșterii spațiului destinat deplasărilor nemotorizate. - Amenajarea unor piste de biciclete în conformitate cu standardele în vigoare pe arterele care pot susține o astfel de infrastructură (inclusiv pe străzile transformate în sens unic, DN13 după implementarea variantei ocolitoare etc.). - Amenajarea unor conexiuni cu traseele de cicloturism din zona Târnava Mare, ce deservesc municipiul. - Implementarea unui sistem de bike-sharing după realizarea unei rețele de piste de biciclete complete la nivelul municipiului.

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
	•*Energia electrică:* - necesarul de energie electrică al municipiului Sighișoara este asigurat din SEN; nu se asigură acoperire de 100%. - există gospodării neelectrificate în localitățile Rora, Venchi, Șoromiclea și pe străzile Aurel Vlaicu, Miron Neagu și Raiului din Sighișoara. Se evidențiază că nu se exploatează semnificativ surse de *energie regenerabilă.* **Situația infrastructurii de trafic rutier:** - Numai 70% din km de străzi din municipiu sunt modernizați (2019) (*sursa SDL Mun Sighișoara)*. - Traficul greu este concentrat pe traseul DN13, traversând majoritatea cartierelor de locuințe și zona centrală, rezultând în probleme de poluare (fonică și a aerului) și congestive - Trecerile peste râul Târnava Mare sunt concentrate în zona centrală a municipiului, cartierele din est și vest nefiind deservite de astfel de infrastructură. - Dezvoltarea fragmentată a teritoriului și existența unor trupuri izolate pune o presiune suplimentară pe infrastructura rutieră și pe infrastructura de utilități publice a municipiului (*Sursa: SDL Mun. Sighișoara)*. - Lipsa infrastructurii specifice destinate transportului velo.	

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
Gestiunea deșeurilor	•Serviciul de salubritate și operarea stației de sortare din UAT Sighișoara: SC SCHUSTER ECOSAL. •*Colectarea selectivă* a deșeurilor în UAT: - în zona de blocuri și de case se colectează separat deșeuri reziduale și fracțiuni reciclabile: hartie/carton, plastic/metal și sticlă; - în mediu rural s-au distribuit 3.800 unități de compostare individuală. •*Destinația deșeurilor colectate:* - deșeurile reziduale colectate din mun. Sighișoara sunt transportate și depozitate la Depozitul de Deșeuri Sighișoara, iar cele din mediul rural la Stația de Transfer Bălăușeri (din Zona 6 Bălăușeri). - deșeurile reciclabile colectate din mun. Sighișoara sunt transportate la Stația de Sortare Sighișoara (amplasată în perimetrul depozitului de deșeuri), iar cele din mediul rural -tot la Stația de Transfer Bălăușeri. •*Sortarea și depozitarea deșeurilor:* - depozit deșeuri menajere Sighișoara, operat de SCHUSTER ECOSAL; - celula 3, singura care deține autorizație integrată de mediu; - capacitatea maximă de depozitare a fost atinsă în celulele 1, 2 și 3; - încă nu s-a obținut autorizația de construire pentru celula 4, este	•Extindere sistem colectare selectivă (inclusiv campanii conștientizare populație și agenți economici). •Rretehnologizarea instalației de sortare. •Infrastructura de gestiune a deșeurilor din UAT Sighișoara are nevoie de o instalație pentru digestia anaerobă a deșeurilor biodegradabile pentru recuperarea biogazului și compostului. Astfel, celulele 3 și 4 ale depozitului, nu vor fi suprasolicitate. Este în plan realizarea de astfel de instalații. •Închidere celule 1 și 2 și construirea celulei 4 a depozitului conform Sighișoara. •Instalație de digestie anaerobă cu recuperare de biogaz și compost - depozitul deșeuri •Modernizare stație levigat. •Este în plan realizarea unei stații de transfer. •Înființarea unui depozit de deșeuri industriale în municipiul Sighișoara. •Realizare depozit de deșeuri inerte - municipiul Sighișoara. •Utilizarea deșeurilor urbane în scop energetic / crearea de instalații industriale pentru producerea energiei din deșeuri.

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
	emis Acordul de mediu nr. 5/19.03.2012 (ARPM Sibiu); - pe depozit se produc frecvent incendii; - straturile de deșeuri depozitate nu sunt acoperite periodic; - în perimetrul depozitului este stația de sortare cu o capacitate de procesare de 32.000 t/an (insficient), pentru: hârtie/ carton, PET, plastic, materiale feroase și aluminiu; •*Alte probleme sesizate:* - nu există depozit de deșeuri inerte; - nu există stație de transfer; - instalația de sortare a deșeurilor este o stație de mici dimensiuni, cu o capacitate mică de sortare. •*PJGD Mureș***,** prevede pentru UAT Sighișoara: - construirea de centre de colectare prin aport voluntar (CAV); Conform PJGD 2020-2025, dotările din SS Sighișoara sunt minime, uzate moral și tehnologic. Se recomandă minim următoarele investiții pentru optimizarea sortării: presă pentru metale/nemetale; extractor pentru nemetale (1 bucată); verificarea și înlocuirea, după caz, a echipamentelor depășite fizic; - după sistarea activității depozitului conform Sighișoara se va realiza de către CJ Mureș, în vecinătatea actualului depozit, **o Stație de transfer** care va asigura transferul deșeurilor menajere din Zona 3 la Depozitul Sânpaul; - se recomandă amenajarea, în incinta tuturor Stațiilor de transfer, a unei zone de dezmembrare a deșeurilor	

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
	voluminoase: *Planul de acțiune* conform PJGD 2020-2025, cu implicații pentru UAT Sighișoara: - *Măsura 2.5.* Construirea unei stații de transfer la Sighișoara - *Măsura 2.9.* Construirea unor noi capacități de depozitare, respectiv Celula 4 la Depozitul Sighișoara și închiderea celulelor care și-au atins capacitatea (Celulele 1-2-3) - Idem *Măsura 8.1.* Construirea celulei 4 a depozitului conform Sighișoara - *Măsura 3.1.* Realizarea unei instalații noi cu digestie anaerobă, cu producere de biogaz. (fără a fi indicată locația cu precizie, dar cu recomandări privind cerințele minime pentru alegerea amplasamentului: se recomandă analizarea posibilității de amplasare în imediata vecinătate a STSC Cristești sau în incinta amplasamentului Sânpaul).	
Mediul socio-economic	• Municipul Sighișoara se înscrie în categoria municipiilor de dimensiuni medii. •*Industria:* - densitatea antreprenorială este una scăzută / mediul antreprenorial fragil; - există un număr restrâns de firme mari – de ex. *Hochland România* – fabricare produse lactate și brânzeturi, *Sefar* – producția de țesături, *CESIRO* – fabricarea articolelor ceramice, *VES SA* – fabricare vase emailate, *SCHUSTER*	•Sprijinirea dezvoltării învățământului. •Crearea unui incubator de afaceri în care focusul să fie asupra serviciilor oferite (nu asupra construcției în sine). •Reconversia funcțională a construcțiilor industriale nefuncționale, de pe teritoriul municipiului; inclusiv dezafectarea liniilor de cale ferată nefuncționale și utilizarea resurselor de teren în vederea realizării de obiective de utilitate publică; •Potențial de dezvoltare a activităților industriale și comerciale în zone de est, cu acces facil la viitoarea variantă ocolitoare. •Potențial de dezvoltare a activităților industriale/ productive în

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
	ECOSAL etc. - economia locală gravitează în jurul unui număr restrâns de companii mari (o parte din ele cu capital străin). •*Turismul:* - mun. Sighișoara are resursele naturale și culturale necesare pentru a-și consolida și dezvolta statutul de atracție turistică; Centrul Istoric Sighișoara - monumentul istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial / parte a Patrimoniului Mondial (UNESCO); - istoria și tradițiile sunt slab promovate și valorificate; caracter relativ sezonier al activităților turistice; turism practicat de scurtă durată; număr mare de turiști în sezonul estival care se concentrează în zona centrului istoric. •*Agricultura:* suprafața cultivată din totalul suprafeței agricole arabile este în scădere. •*Infrastructura:* municipiul nu dispune de centură ocolitoare.	localitățile Venchi și Rora •Potențial de dezvoltare a zonelor rezidențiale în localitatea Aurel Vlaicu, în zonele aflate în curs de constituire. •Se crează cadrul pentru înbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare și de trafic rutier și feroviar. •Promovarea oportunitățile de finanțare pentru micii antreprenori locali •Dezvoltarea unui parc industrial cu servicii suport aferente, dar fără să fie omise elementele culturale, de identitate (ex. Zona Industrială Cartier Venchi) •Crearea unui brand de municipiu (Sighișoara – Platforma culturală sau Ecosistem cultural) și participarea la diverse târguri internaționale pentru a identifica potențiali investitori care se află pe o treaptă superioară a valorii adăugate. •Promovarea municipiului ca o platformă culturală și încorporarea culturii în ”strategia” de dezvoltare și promovare a turismului •Diversificarea ofertelor culturale și turistice (rezultat workshop)
Patrimoniul cultural, arhitectonic și arheologic, peisajul	•Centrul Istoric Sighișoara - monumentul istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial / parte a *Patrimoniului Mondial (UNESCO).* •La nivelul mun. Sighișoara sunt identificate *6 obiective, declarate valori ale patrimoniului construit de interes național*, localizate în zona centrală (Cetatea Sighișoara) și în zonele periferice, în cazul siturilor arheologice. La acestea se adaugă o *rezervație a naturii*.	•Se propune inițierea unui proiect complex de elaborare și implementare a unei strategii de dezvoltare și marketing turistic. •Încurajarea actorilor locali în dezvoltarea de programe care să stimuleze turismul de tip city-break și promovarea cooperării cu alte municipii din regiune. •Organizarea de campanii tematice / sezoniere pentru promovarea patrimoniului natural. •Includerea în circuitul turistic a teritoriilor din jurul orașului (în

<table>
<tr><th>Aspect / Factorul de mediu</th><th>Probleme de mediu relevante pentru SDL</th><th>Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu</th></tr>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><th>Nr. Crt</th><th>Denumire</th><th>Tip</th></tr>
<tr><td>2.635.</td><td>Stejarii seculari de la Breite</td><td>Rezervații și monumente ale naturii</td></tr>
<tr><td>f)34.</td><td>Casa Vlad Dracul</td><td>Clădiri civile urbane</td></tr>
<tr><td>f)35.</td><td>Casa cu cerb</td><td>Clădiri civile urbane</td></tr>
<tr><td>g)14.</td><td>Ansamblul urban fortificat</td><td>Ansambluri urbane</td></tr>
<tr><td>k)107.</td><td>Biserica din Deal</td><td>Biserici și ansambluri mănăstirești</td></tr>
<tr><td>f)4.</td><td>Zonă sacră - gropi rituale; așezare dacică (în punctul "Dealul Turcului")</td><td>Necropole și zone sacre - epoca fierului</td></tr>
<tr><td>k)2.</td><td>Așezare și necropole (în punctul "Dealul Viilor")</td><td>Rezervații arheologice cuprinzând situri cu niveluri de locuire pe perioade îndelungate - așezări și necropole</td></tr>
</table>

•În UAT Sighișoara au fost identificate 236 monumente istorice.

•În UAT Sighișoara sunt identificate o serie de situri arheologice importante, recunoscute atât prin LMI (14 situri arheologice), cât și prin RAN (20 situri arheologice care includ și siturile arheologice incluse în LMI).

•Din punct de vedere arhitectonic, este instituită o singură zonă construită protejată, delimitată și reglementată prin PUZCP Centrul istoric Sighișoara.

•Peisajul:
- antropizat, specific localităților urbane.
- monumente istorice și de arhitectură variate stilistic, datând din perioade istorice diferite și reflectând cultura română, pe cea maghiară și germană, culturi care s-au influențat reciproc;
- mun. Sighișoara este străbătut de mai multe râuri, ce reprezintă un potențial peisajer important – potențial adesea insuficient valorificat.
- se remarcă amenajarea neadecvată a spațiilor verzi de protecție</td><td>mod special a dealurilor) prin activitățile turistice soft (plimbări, ciclism montan, birdwatching etc.).
•Actualizarea fișelor de evaluare ale clădirilor monument istoric incluse în limitele monumentului istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial (UNESCO) (cele mai recente informații datează din anul 2007).
•Elaborarea unei baze de date urbane cuprinzând informații despre toate imobilele incluse in limitele monumentului istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial (UNESCO), în zona tampon a acestuia, în limitele zonei construite protejate, sitului urban Centru istoric Sighișoara și a monumentelor istorice/ siturilor arheologice aflate în afara acestor limite.
•Elaborarea Programului de gestiune și control a sitului UNESCO.
•Realizarea unui proiect integrat de reabilitare a centrului istoric
•Amenajarea peisajeră a văii râului Târnava Mare și pâraielor Șaeș și Câinelui.
•Dezvoltarea activităților de agrement (inclusiv amenajări pentru pescuit) în zona oglinzilor de apă.
•Amenajarea unei rețele de spații publice în zona centrală, în jurul fortificațiilor, în lungul râului Târnava Mare, în Orașul de Jos care să încurajeze deplasarea pietonilor și să ofere spații în care se pot organiza activități recreative care să contribuie la îmbunătățirea vieții urban
•Elaborarea unui ghid de bune practici privind modul de construire specific municipiului și intervențiile permise în zonele</td></tr>
</table>

Aspect / Factorul de mediu	Probleme de mediu relevante pentru SDL	Modul în care SDL a ținut cont de problemele de mediu
	a versanților – cu precădere Dealul Cetății; spații verzi de protecție neamenajate peisagistic în lungul cursurilor de apă (râul Târnava Mare, pârâul Șaeș, pârâul Câinelui).	rezidențiale în corelare cu caracteristicile specifice țesutului urban din fiecare cartier (cromatică, tipuri de materiale, texturi, elemente de limbaj arhitectural permise, volumetria clădirilor, amplasarea clădirilor pe parcele) •Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective: (a) amenajare spații verzi; (b) spații de recreere și zone de socializare pentru toate categoriile de utilizatori; (c) locuri de joacă; (d) circulații și spații de parcare; (e) construire parcări supraetajate. •Intervenții complexe de reabilitare și modernizare a clădirilor de locuințe colective: (a) lucrări de reabilitare structurală; (b) lucrări de refațadizare a clădirilor; (c) lucrări de termoizolare a fațadelor și de creștere a eficienței termice; (d) lucrări de creștere a eficienței energetice prin modernizare și reabilitare rețele termice; (e) inclusiv promovarea utilizării resurselor regenerabile de energie pentru alimentarea acestora.

6. OBIECTIVELE DE PROTECȚIA MEDIULUI STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL, RELEVANTE PENTRU SDL

Pentru stabilirea obiectivelor relevante de mediu în raport cu SDL Sighișoara s-au consultat:

- legislația națională;
- directivele europene în domeniul protecției mediului;
- politici, planuri și strategii aprobate la nivel național și local.

Tabel 19 – Obiective de mediu relevante și modul în care s-a ținut cont de acestea în cadrul SDL Mun. Sighișoara

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
Apă	**OM1:** Prevenirea deteriorării stării corpurilor de apă de suprafață și subterane, prin controlul sau limitarea emisiilor. [1]	**OS 5.2.**	**D5.2.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare apă uzată în zonele construite** - Realizarea rețea de canalizare menajeră și stație de epurare în municipiul Sighișoara - sat Hetiur - Reabilitare rețea canalizare și apă Str. Moților, Str. Caraiman - Reabilitare rețea de canalizare și apă Str. Dumbravei - Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată din mun. Sighișoara (Etapa II) - Extinderea rețelelor de alimentare cu apă potabilă și canalizare în zona Str. Miron Neagu - Valea Dracului - Înființare rețea de canalizare apă uzată menajeră și sistem de epurare în localitatea Rora - Înființare rețea de canalizare apă uzată menajeră și sistem de epurare în localitatea Venchi - Înființare rețea de canalizare menajeră și sistem de epurare în localitatea Șoromiclea - Extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de canalizare pluvială în municipiu, în localitățile componente și în satul Hetiur - Extinderea rețelei de canalizare menajeră pe Str. Lunca Poștei, Str. Dragoș Vodă, Str. Vasile Lucaci, Str. Română și în localitatea Aurel Vlaicu - Reabilitarea și modernizarea rețelei de canalizare cu grad mare de uzură sau realizată din materiale neconforme **D5.2.5. Eficientizarea sistemului de management al deșeurilor** - Modernizare stație Levigat în municipiul Sighișoara - Înființarea unui depozit de deșeuri industriale în municipiul Sighișoara - Realizare depozit de deșeuri inerte - municipiul Sighișoara - Construire stație de transfer cu tocător de deșeuri verzi - Închidere celule 1 și 2 și construirea celulei 4 a depozitului conform Sighișoara - Extindere sistem colectare selectivă (conștientizare populație și agenți economici)

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
			D5.3.2. Amenajarea rețelei hidrografice din municipiu. Prevenirea și combaterea riscului la inundații și a efectelor acestuia - Amenajarea spațiilor verzi adiacente râului Târnava Mare pe tronsonul Bărăgan - Cornești - Regularizarea râului Târnava Mare, pe segmentul comuna Albești - municipiul Sighișoara - Amenajarea pârâul Șaeș (prin SDL 2021-2030 se recomandă amenajarea peisagistică a pârâului și realizare de lucrări hidrotehnice și lucrări de stabilizare a malurilor) - Amenajare peisagistică pârâul Câinelui și realizare de lucrări hidrotehnice - Amenajarea hidrotehnică a cursurilor de apă aferente pâraielor Dracului, Herțeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății - Amenajare zonă de agrement: Lacul Șercheș - Amenajare zonă de agrement și pescuit: Lacul Rusu - Lucrări permanente de întreținere a amenajărilor hidrotehnice de apărare la inundații de pe teritoriul municipiului, pe toate cursurile de apă (Târnava Mare, Șaeș, Câinelui, Dracului, Herțeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății)
Aer	**OM2:** Menținerea sau îmbunătățirea calității aerului prin controlul sau limitarea emisiilor. [2]	**OS 4.1.** **OS 4.2.** **OS 4.3.**	**D4.1.1. Ameliorarea conectivității cu teritoriul județean și național și creșterea gradului de accesibilitate al municipiului** - Varianta de ocolire mun. Sighișoara ; Reabilitarea liniei de cale ferată Brașov-Simeria **D4.2.4. Infrastructură de suport pentru susținerea tranziției către vehicule nepoluante** - Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în Municipiul Sighișoara (7 stații de încărcare vehicule electrice, inclusiv în zona Sigma **D4.3.1. Gestiunea traficului greu și a traficului de transit** (toate proiectele) - Elaborare regulament pentru circulația autovehiculelor de marfă ; Digitalizarea parcării (parcări inteligente) etc. **D4.3.2. Extinderea măsurilor de gestiune a traficului** (toate proiectele) - Modernizarea echipamentelor pentru dirijarea circulației ; Actualizarea regulamentului privind accesul și parcarea autoturismelor în Cetate

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
			D4.3.3. Gestiunea parcării în mod sustenabil (toate proiectele) - Elaborare politică de parcare pentru Municipiul Sighișoara **D4.3.4. Eficientizarea sistemului de parcări din municipiul Sighișoara** - Amenajare parcare multietajată subterană - parcare Quattro Amici ; Amenajare de parcări multietajate etc.
		OS 4.4.	**D4.4.1. Modernizarea și extinderea flotei de transport public local** - Achiziție autobuze electrice/ hibrid – etape 1 si 2 **D4.4.2. Creșterea atractivității transportului public local prin amenajări specific** - Extinderea transportul în comun - Extinderea transportului public în cartierele Bărăgan și Plopilor - Amenajare stații de transport public local - stații smart **D4.4.3. Îmbunătățirea transferului între transport public local și alte mijloace de transport** - Amenajare nod intermodal Gara Sighișoara - modernizare și echipare gară și autogară **D4.4.4. Digitalizarea serviciilor de transport public local** - Implementare aplicație mobilă pentru serviciile de transport public local
		OS 4.5.	**D4.5.1. Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor pietonale** - Modernizare trotuare în Municipiul Sighișoara - Modernizare treceri pentru pietoni - Amenajarea unei zone de promenadă pe malul râului Târnava Mare - Poduri pietonale - Proiect pilot amenajare "Zonă 30" în zona Cornești **D4.5.2. Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor cu bicicleta** - Coridor verde de mobilitate Bărăgan - Amenajare piste de biciclete

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
			- Program de sprijinire a cicloturismului în municipiul Sighișoara - Rețea de stații self-service de închiriere de biciclete în Municipiul Sighișoara
		OS 5.1.	**D5.1.1. Creșterea eficienței energetice a fondului construit (clădiri publice și private)** Rețea de stații self-service de închiriere de biciclete în Municipiul Sighișoara **D5.1.2. Modernizarea și dezvoltarea sistemului de iluminat public** (toate proiectele) **D5.1.3. Încurajarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile** - Realizarea unui parc fotovoltaic prin promovarea unui parteneriat public-privat - Construirea unei centrale hidroelectrice de mici dimensiuni (<10MW) - Producerea de energie electrică sau termică din resurse de bio-masă - Amplasare panouri fotovoltaice - Completarea sistemelor clasice de producere și distribuție a energiei termice utilizate în prezent cu sisteme performante energetic și surse regenerabile de energie - Proiect de producere a energiei din biogazul de la stațiile de epurare a apei **D5.1.4. Monitorizarea și evaluarea stării factorilor de mediu** - Înființarea unei stații de monitorizare a factorilor de mediu în municipiul Sighișoara
		OS 5.2.	**D5.2.2. Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale** (toate proiectele)
		OS 5.3.	**D5.3.1. Reabilitarea și extinderea suprafețelor de spații verzi publice din municipiu** - Modernizarea și amenajarea Parcului Central - Realizare parc municipal în zona cartierului Bărăgan - Amenajare scuar Piața Octavian Goga (proiect condiționat de realizarea parcării subterane din parcarea Quattro Amici) - Amenajare peisagistică scuar în Cartierul Miron Neagu - Amenajare peisagistică fâșie plantată în satul Hetiur - Str. Principală - Modernizarea și reamenajarea peisagistică a spațiului verde delimitat de Str. N. Titulescu - Str. A. Șaguna - Str. Gării (Parc Sauna) și amenajarea de spații de socializare

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
			- Modernizarea și reamenajarea peisagistică a Parcului Zaharia Boiu - Înființarea de perdele forestiere de protecție - aliniamente de arbori cu capacitate mare de retenție a CO2 - în lungul infrastructurii feroviare și infrastructurii rutiere majore - Parc pentru toate vârstele (în vecinătatea Sălii de sport Radu Voinea)
Sol și Utilizarea terenului	**OM3:** Protecția solului și a subsolului prin măsuri adecvate de gospodărire, conservare, organizare și de amenajare a teritoriului. [3]	**OS 5.2.**	**D5.2.5. Eficientizarea sistemului de management al deșeurilor** - Modernizare stație Levigat în municipiul Sighișoara - Înființarea unui depozit de deșeuri industriale în municipiul Sighișoara - Crearea de instalații industriale pentru producerea energiei din deșeuri - Realizare depozit de deșeuri inerte - municipiul Sighișoara - Retehnologizare instalație de sortare Sighișoara - Construire stație de transfer cu tocător de deșeuri verzi - Instalație de digestie anaerobă cu recuperare de biogaz și compost - depozitul deșeuri - Închidere celule 1 și 2 și construirea celulei 4 a depozitului conform Sighișoara - Extindere sistem colectare selectivă (inclusiv campanii conștientizare populație și agenți economici)
Biodiversitate	**OM4:** Menținerea nealterată a habitatelor naturale, protecția păsărilor sălbatice, a speciilor de floră și faună sălbatică. [4]	**OS 5.3.**	**D5.3.3. Protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului natural al municipiului** - Consolidarea și stabilizarea versanților din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Consolidarea și stabilizarea versanților Dealului Cetății - Amenajarea de trasee turistice în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara - Organizarea de activități educaționale în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Rezervația Breite - Organizarea de vizite ghidate în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Rezervația Breite - Amenajare platou Breite - trasee recreative și de promenade

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
Nivel de zgomot	**OM5:** Evitarea, prevenirea sau reducerea efectelor dăunatoare, inclusiv a disconfortului, provocat de expunerea la zgomotul ambiental. [5]	**OS 4.1.**	**D4.1.1. Ameliorarea conectivității cu teritoriul județean și național și creșterea gradului de accesibilitate al municipiului** (toate proiectele)
		OS 4.2.	**D4.2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere de pe teritoriul municipiului** (toate proiectele) **D4.2.2. Îmbunătățirea legăturilor rutiere în teritoriu** (toate proiectele) **D4.2.4. Infrastructură de suport pentru susținerea tranziției către vehicule nepoluante** (toate proiectele)
		OS 4.3.	**D4.3.1. Gestiunea traficului greu și a traficului de transit** (toate proiectele) **D4.3.2. Extinderea măsurilor de gestiune a traficului** (toate proiectele) **D4.3.3. Gestiunea parcării în mod sustenabil** (toate proiectele) **D4.3.4. Eficientizarea sistemului de parcări din municipiul Sighișoara** (toate proiectele)
		OS 4.4.	**D4.4.1. Modernizarea și extinderea flotei de transport public local** (toate proiectele) **D4.4.2. Creșterea atractivității transportului public local prin amenajări specific** (toate proiectele) **D4.4.3. Îmbunătățirea transferului între transport public local și alte mijloace de transport** (toate proiectele) **D4.4.4. Digitalizarea serviciilor de transport public local** (toate proiectele)
		OS 4.5.	**D4.5.1. Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor pietonale** (toate proiectele) **D4.5.2. Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor cu bicicleta** (toate proiectele)
Schimbări climatice	**OM6:** Adaptarea la schimbările climatice prin reducerea emisiilor de GES. [6]	Idem AER	Idem AER

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
Riscuri naturale și antropice	**OM7:** Asigurarea prevenirii riscurilor generatoare de situaţii de urgenţă, prin evitarea manifestării acestora, reducerea frecvenţei de producere ori limitarea consecinţelor lor.[7]	**OS 5.3.**	**D 5.3.2. Amenajarea rețelei hidrografice din municipiu. Prevenirea și combaterea riscului la inundații și a efectelor acestuia** - Amenajarea spațiilor verzi adiacente râului Târnava Mare pe tronsonul Bărăgan - Cornești - Regularizarea râului Târnava Mare, pe segmentul comuna Albești - municipiul Sighișoara - Amenajarea pârâul Șaeș (prin SDL 2021-2030 se recomandă amenajarea peisagistică a pârâului și realizare de lucrări hidrotehnice și lucrări de stabilizare a malurilor) - Amenajare peisagistică pârâul Câinelui și realizare de lucrări hidrotehnice - Amenajarea hidrotehnică a cursurilor de apă aferente pâraielor Dracului, Herțeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății - Lucrări permanente de întreținere a amenajărilor hidrotehnice de apărare la inundații de pe teritoriul municipiului, pe toate cursurile de apă (Târnava Mare, Șaeș, Câinelui, Dracului, Herțeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății)
Sănătatea umană	**OM8:** Protecția calității factorilor de mediu în scopul evitării efectelor nocive asupra sănătății umane; Îmbunătățirea stării de sănătate a populației. [8]	**OS 2.2.** **OS 3.3.** **OS 5.3.**	**D2.2.1. Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii de sănătate și eficientizarea activităților sanitare** (toate proiectele) **D3.3.1. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement și petrecerea timpului liber din municipiul Sighișoara (toate proiectele)** **D3.3.2. Promovarea activă a ofertei de activități sportive și de agrement și petrecerea timpului liber din municipiul Sighișoara (toate proiectele)** **D5.3.1. Reabilitarea și extinderea suprafețelor de spații verzi publice din municipiu (toate proiectele)**

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
Infrastructura edilitară și de trafic	**OM9:** Dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, sigure și durabile, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea pentru toți. [9]	**OS 5.2.**	**D5.2.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare apă uzată în zonele construite** **D5.2.2. Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale** **D5.2.3. Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a energiei electrice** **D5.2.4. Dezvoltarea rețelei de telecomunicații** **D5.2.5. Eficientizarea sistemului de management al deșeurilor**
		OS 4.1.	**D4.1.1. Ameliorarea conectivității cu teritoriul județean și național și creșterea gradului de accesibilitate al municipiului** (toate proiectele)
		OS 4.2.	**D4.2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere de pe teritoriul municipiului** (toate proiectele) **D4.2.2. Îmbunătățirea legăturilor rutiere în teritoriu** (toate proiectele) **D4.2.4. Infrastructură de suport pentru susținerea tranziției către vehicule nepoluante** (toate proiectele)
		OS 4.3.	**D4.3.1. Gestiunea traficului greu și a traficului de transit** (toate proiectele) **D4.3.2. Extinderea măsurilor de gestiune a traficului** (toate proiectele) **D4.3.3. Gestiunea parcării în mod sustenabil** (toate proiectele) **D4.3.4. Eficientizarea sistemului de parcări din municipiul Sighișoara** (toate proiectele)
		OS 4.4.	**D4.4.1. Modernizarea și extinderea flotei de transport public local** (toate proiectele) **D4.4.2. Creșterea atractivității transportului public local prin amenajări specific** (toate proiectele) **D4.4.3. Îmbunătățirea transferului între transport public local și alte mijloace de transport** (toate proiectele) **D4.4.4. Digitalizarea serviciilor de transport public local** (toate proiectele)
		OS 4.5.	**D4.5.1. Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor pietonale** (toate proiectele) **D4.5.2. Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor cu bicicleta** (toate proiectele)

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
Gestiunea deșeurilor	**OM10:** Reducerea cantității de deșeuri municipale depozitate. [10]	**OS 5.2.**	**D5.2.5. Eficientizarea sistemului de management al deșeurilor** - Modernizare stație Levigat în municipiul Sighișoara - Înființarea unui depozit de deșeuri industriale în municipiul Sighișoara - Crearea de instalații industriale pentru producerea energiei din deșeuri - Realizare depozit de deșeuri inerte - municipiul Sighișoara - Retehnologizare instalație de sortare Sighișoara - Construire stație de transfer cu tocător de deșeuri verzi - Instalație de digestie anaerobă cu recuperare de biogaz și compost - depozitul deșeuri - Închidere celule 1 și 2 și construirea celulei 4 a depozitului conform Sighișoara - Extindere sistem colectare selectivă (inclusiv campanii conștientizare populație și agenți economici)
Mediul socio-economic	**OM11:** Susținerea sectoarelor productive și diversificarea produselor cu valoare adăugată, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii,	**OS 1.1.**	**D1.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor de tipul parcurilor industriale/parcurilor tehnologice, precum și reconversia fostelor platforme industriale pentru dezvoltarea unor noi funcțiuni economice sau a infrastructurii de cercetare-dezvoltare** - Construcția unui parc industrial/tehnologic în localitatea componentă Venchi (Faza 1) - Dezvoltarea unui centru logistic în Sighișoara (în vecinătatea centurii ocolitoare) - Sprijin tehnic și administrativ acordat investitorilor pentru reconversia funcțională a construcțiilor industriale și nefuncționale, din zona centrală a municipiului - Construcția unui parc industrial/ tehnologic în zona centurii ocolitoare (Faza 2) **D1.1.2. Dezvoltarea serviciilor suport pentru investitorii existenți, pentru atragerea de investitori și pentru promovarea municipiului ca destinație de afaceri** - Proiect de sprijinire a actorilor economici în procesul de tehnologizare - Înființarea biroului pentru atragerea de investitori - Înființarea unui centru pentru consultanță în afaceri - Proiect de realizare a brandurilor ”Marca Sighișoara”, ”Produs în Sighișoara” **D1.1.3. Susținerea înființării de clustere inovative de importanță regional**

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
	modernizarea tehnologică și inovarea. [11]		- Înființarea unui cluster inovativ la nivelul municipiului Sighișoara
		OS 1.2.	**D1.2.1. Stimularea formării și specializării forței de muncă (creșterea pe scara competențelor) pentru adaptarea la provocările economiei colaborative, bazate pe cunoaștere** - Înființarea de clase de învățământ profesional dual, în parteneriat public- privat etc. **D1.2.2. Investiții în educația și formarea profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții** - Înființarea unui centru de formare și conversie a forței de muncă ; Program de dezvoltarea și actualizarea standardelor ocupaționale etc.
		OS 1.3.	**D1.3.1. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale** - Hub/centru educațional în domeniul antreprenoriatului pentru tineri (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu) **D1.3.2. Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor suport pentru ecosistemul antreprenorial local. Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și stimularea inovării și creativității** - Amenajare hub de afaceri și inovare sau fab-lab dotat, la care să aibă acces și tinerii ; Înființarea unui incubator de afaceri în municipiul Sighișoara etc. **D1.3.3. Sprijinirea antreprenoriatului prin acces la instrumente financiare inovatoare** - Program de stimulare a antreprenoriatului prin cofinanțarea, pe bază de apel de proiecte, a organizațiilor specializate în oferirea de servicii pentru antreprenori **D1.3.4. Parteneriate între stakeholderii din municipiu și cei regionali, naționali pentru consolidarea guvernanței multi-nivel a specializării inteligente** - Proiect de dezvoltare a ecosistemului antreprenorial și industrial dezvoltat în parteneriat public-privat etc.
		OS 2.3.	**D2.3.1. Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale adecvate nevoilor specific** - Bunicii comunității - Servicii sociale și socio-medicale pentru persoane vârstnice ; Servicii sociale pentru victimele violenței domestice - Proiect VENUS etc.

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
			D2.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii sociale prin reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale - Modernizare cămin de bătrâni ; Construirea și echiparea unei cantine sociale ; Înființare Locuințe protejate pentru persoanele vârstnice etc **D2.3.4. Dezvoltarea fondului locativ destinat categoriilor sociale dezavantajate** (toate proiectele)
		OS 3.2.	**D3.2.1.Revitalizarea vieții sociale prin evenimente și facilități culturale și promovarea activă a acestora** (toate proiectele)
		OS 3.4.	**D3.4.1. Extinderea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice** (toate proiectele) **D3.4.2.Promovarea municipiului Sighișoara ca destinație turistică de notorietate, recunoscută la nivel național și international** (toate proiectele)
		OS 6.1.	**D6.1.1. Actualizarea și completarea cadrului strategic și operațional la nivelul municipiului** **D6.1.2. Dezvoltarea capacității administrative de a implementa și monitoriza strategii și proiecte** (toate proiectele)
Patrimoniul cultural, arhitectonic și arheologic, peisajul	**OM12:** Extinderea și modernizarea infrastructurii culturale; Promovarea valorilor culturale locale; Dezvoltarea publicului pentru cultură. [12]	**OS 2.4.** **OS 2.6.**	**D2.4.1. Regenerarea urbană a cartierelor de locuințe colective** (toate proiectele) **D2.6.1. Consolidarea rețelelor de spațiilor publice prin lucrări de restaurare, modernizare și extindere** **D2.6.1. Consolidarea rețelelor de spațiilor publice prin lucrări de restaurare, modernizare și extindere** (toate proiectele)
		OS 2.7.	**D2.7.1. Gestiunea și reabilitarea fondului locativ de stat** (toate proiectele)
		OS 3.1.	**D3.1.1. Planificare și sprijin pentru protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural cu valoare universală excepțională și a patrimoniului construit de importanță națională și locală** (toate proiectele) **D3.1.2. Protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului construit de importanță universală, națională și locală** (toate proiectele) **D3.1.5. Educarea cetățenilor cu privire la valorile culturale existente în municipiul Sighișoara și promovarea bunelor practici în domeniul protecției patrimoniului** (toate proiectele)

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL	Modul în care s-a ținut cont în SDL SIGHIȘOARA	
		Obiective specifice	Direcții de acțiune și Proiecte propuse prin SDL SIGHIȘOARA
		OS 3.2.	**D3.2.1. Revitalizarea vieții sociale prin evenimente și facilități culturale și promovarea activă a acestora** (toate proiectele) **D3.2.2. Sprijinirea actorilor din domeniile cultural-artistice și a sectorului cultural independent** (toate proiectele) **D3.2.3. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii culturale** (toate proiectele)
		OS 3.3.	**D3.3.1.Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement și petrecerea timpului liber din municipiul Sighișoara**(toate proiectele) **D3.3.2. Promovarea activă a ofertei de activități sportive și de agrement și petrecerea timpului liber din municipiul Sighișoara** (toate proiectele)

Obiectivele relevante de mediu pentru SDL au fost stabilite pe baza următoarelor acte de reglementare, strategii și planuri:

[1] Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei ; Directiva Consiliului din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale ; Legea apelor nr. 107/1996 (actualizată) ; NTPA001/2005 ; NTPA002/2005.

[2] Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European si a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa

[3] Ord. nr. 756/1997 pentru aprobarea Reglementării privind evaluarea poluării mediului ; OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului (art. 65)

[4] Directiva 2009/147/CE a PE și a Consiliului din 30.11.2009 privind conservarea păsărilor sălbatice; Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21.05.1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică; OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

[5] Directiva 2002/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 iunie 2002 referitoare la evaluarea si managementul zgomotului ambiental; Ord. nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, modificat prin Ord. nr. 994/2018; STAS 10009/2017 – Acustică. Limite admisibile ale nivelului de zgomot din mediul ambiant

[6] Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013

[7] Plan de analiză și acoperire a riscurilor al Județului Mureș-2021; Legislația națională are prevederi în ceea ce privește creșterea protecției populației față de riscurile naturale

[8] OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului

[9] Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României, 2030

[10] Planul national de gestionare a deșeurilor (2018)

[11] Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României 2030

[12] Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022

7. POTENȚIALELE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI

Proiectele care se implementează după aprobarea SDL trebuie să fie **fezabilitate din perspectiva protecției mediului** și să asigurae **dezvoltarea durabilă a municipiului Sighișoara,** adică:

- trebuie să răspundă discfuncționalităților în domeniile proioritare de intervenție și problemelor de mediu identificate pentru UAT Sighișoara;

- trebuie să fie corelate cu obiectivele altor acte normative, strategii, planuri și programe aprobate la nivel comunitar, național, regional și local;

- impactul potențial asupra mediului trebuie să se situeze într-un interval acceptabil sau în limite legale (natura impactului: negativ nesemnificativ, pozitiv sau neutru);

- analiza impactului cumulativ trebuia să asigure premisele atingerii obiectivelor relevante de mediu, pe termen lung, adică să asigure o dezvoltare durabilă a municipiului Sighișoara;

- trebuie să poată fi identificate măsuri de diminuare sau întărire a efectelor asupra mediului – după caz, astfel încât impactul implementării proiectelor propuse prin SDL să fie unul acceptabil (negativ nesemnificativ, pozitiv sau neutru).

Ghidul privind evaluarea de mediu pentru planuri și programe recomandă evaluarea compatibilităţii dintre obiectivele SDL și obiectivele de mediu relevante. S-a realizat această analiză în ***cap. 2.2.*** din RM, prin evaluarea compatibilității între obiectivele SDL și obiectivele altor strategii, planuri, programe relevante, concluziile evaluării fiind următoarele:

- *obiectivele generale și specifice ale SDL Sighișoara se subordonează și sunt compatibile cu direcțiile trasate prin alte acte de reglementare, planuri, programe și strategii de nivel comunitar, national, regional și local;*

- *obiectivele SDL se armonizează cu obiectivele actelor de reglementare, a planurilor, programelor și strategiilor aprobate și cu necesitățile părților interesate.*

O altă componentă a evaluării strategice de mediu se referă la modul în care proiectele propuse prin SDL vin să accentueze sau să rezolve problemele specifice de mediu ale municipiului Sighișoara (a se vedea ***cap. 5*** din ***RM***).

În continuare, se va ține cont de cerințele HG nr. 1076/2004, conform căreia evaluarea impactului potențial asupra mediului trebuie să se țină cont de **caracteristicile efectelor:**

- probabilitatea, durata și reversibilitatea efectelor;
- natura cumulativă a efectelor;
- natura transfrontieră a efectelor;
- riscurile pentru sănătatea umană sau mediu (de exemplu, din cauza accidentelor);
- magnitudinea și extinderea spațială a efectelor (aria geografică locală sau regională);
- vulnerabilitatea zonei care poate fi afectată din cauza: caracteristicilor naturale sau patrimoniului cultural special; depășirii standardelor de calitate a mediului sau a valorilor limită; exploatării intensive a solului etc.;
- efectele asupra zonelor sau peisajelor cu un statut de protecție recunoscut la nivel național, comunitar sau internațional.

Pentru toate componentele de mediu s-a prognozat impactul potențial generat de proiectele propuse, conform criteriilor enunțate anterior și în comparaţie cu obiectivele de mediu relevante pentru SDL, sau cu nivelurile de poluare maxime admise în legislaţia naţională (acolo unde evaluarea a putut fi certă).

Pentru evaluarea semnificației impactului se va folosi o scară care să ierarhizeze modul în care implementarea SDL va avea influență asupra componentelor de mediu. Cea mai utilizată metodă de evaluare a impactului este cea matricială care folosește o scară de evaluare pentru care s-au stabilit 5 categorii de impact detaliate conform **tabelului nr. 20.**

Tabel 20 – Scara de evaluare a impactului generat de obiectivele SDL asupra componentelor de mediu

Cuantificarea impactului	**Semnificația impactului**	**Detaliere**
-2 / +2	impact semnificativ negativ sau pozitiv	= prin natura, extindere, durata sau intensitatea efectelor, induce schimbări ireversibile sau pe termen lung (zeci de ani) asupra stării sau calității factorilor de mediu
-1 / +1	impact **ne**semnificativ negativ sau pozitiv	= prin natura, extindere, durata sau intensitatea efectelor, modifică în limite legale, pe termen lung sau scurt, starea sau calitatea factorilor de mediu
0	impact neutru	**=** prin natura, extindere, durata sau intensitatea efectelor, **nu** modifică starea sau calitatea factorilor de mediu

Așa cum s-a enunțat anterior, ierarhizarea impactului ține cont de natura efectelor (pozitive sau negative), de tipul efectelor (directe, indirecte, secundare, cumulative), de reversibilitate (reversibile/ireversibile), extindere (locală, regională), durata (temporar, scurt, lung) și intensitate (mică, medie, mare).

7.1. Evaluarea impactului implementării SDL în raport cu obiectivele relevante de mediu

Evaluarea impactului potențial al SDL Sighișoara s-a realizat prin analizarea fiecarui proiect propus în raport cu obiectivele de mediu relevante pentru fiecare componentă de mediu.

Tabel 21 – Recapitularea obiectivelor relevante de mediu pentru SDL

Aspect / Factorul de mediu	Obiective de mediu relevante pentru SDL
Apă	**OM1:** Prevenirea deteriorării stării corpurilor de apă de suprafață și subterane, prin controlul sau limitarea emisiilor.
Aer	**OM2:** Menținerea sau îmbunătățirea calității aerului prin controlul sau limitarea emisiilor.
Sol și Utilizarea terenului	**OM3:** Protecția solului și a subsolului prin măsuri adecvate de gospodărire, conservare, organizare și de amenajare a teritoriului.
Biodiversitate	**OM4:** Menținerea nealterată a habitatelor naturale, protecția păsărilor sălbatice, a speciilor de floră și faună sălbatică
Nivel de zgomot	**OM5:** Evitarea, prevenirea sau reducerea efectelor dăunatoare, inclusiv a disconfortului, provocat de expunerea la zgomotul ambiental.
Schimbări climatice	**OM6:** Adaptarea la schimbările climatice prin reducerea emisiilor de GES.
Riscuri naturale și antropice	**OM7:** Asigurarea prevenirii riscurilor generatoare de situaţii de urgenţă, prin evitarea manifestării acestora, reducerea frecvenţei de producere ori limitarea consecinţelor lor.
Sănătatea umană	**OM8:** Protecția calității factorilor de mediu în scopul evitării efectelor nocive asupra sănătății umane; Îmbunătățirea stării de sănătate a populației
Infrastructura edilitară și de trafic	**OM9:** Dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, sigure și durabile, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea pentru toți.
Gestiunea deșeurilor	**OM10:** Reducerea cantității de deșeuri municipale depozitate.
Mediul socio-economic	**OM11:** Susținerea sectoarelor productive şi diversificarea produselor cu valoare adăugată, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, modernizarea tehnologică și inovarea.
Patrimoniul cultural, arhitectonic și arheologic, peisajul	**OM12:** Extinderea și modernizarea infrastructurii culturale; Promovarea valorilor culturale locale; Dezvoltarea publicului pentru cultură

În evaluare, acolo unde s-a evaluat că impactul asupra mediului va fi unul pozitiv (+), neutru sau negativ nesemnificativ (-), s-a considerat ca acesta fiind acceptabil, cu condiția identificării unor măsuri pentru remediere.

În funcție de specificul fiecarui proiect, efectele preconizate se pot manifesta asupra unuia sau a mai multor factori de mediu, în mod direct sau indirect.

Evaluarea impactului cumulativ al SDL s-a realizat pentru fiecare componentă de mediu, în raport cu obiectivul relevant de mediu, la asigurarea atingerii fiecărui obiectiv de mediu (OM) contribuind cumulativ mai multe proiecte. În final s-a calculat un punctaj global al impactului, care reprezintă media punctajelor cumulate calculate pentru fiecare obiectiv de mediu.

Tabel 22 – Evaluarea impactului implementării SDL Municipiul Sihișoara în raport cu obiectivele relevante de mediu

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
OS1.1. Sighișoara - destinație atractivă pentru investiții, cu toate calitățile unui municipiu de nota 10													
D1.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor de tipul parcurilor industriale/parcurilor tehnologice, precum și reconversia fostelor platforme industriale pentru dezvoltarea unor noi funcțiuni economice sau a infrastructurii de cercetare-dezvoltare													
1	Construcția unui parc industrial/tehnologic în localitatea componentă Venchi (Faza 1)	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	0	0	2	0
2	Dezvoltarea unui centru logistic în Sighișoara (în vecinătatea centurii ocolitoare)	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	0	0	2	0
3	Sprijin tehnic și administrativ acordat investitorilor pentru reconversia funcțională a construcțiilor industriale și nefuncționale, din zona centrală a municipiului	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
4	Înființarea unui Parc IT în municipiul Sighișoara (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
5	Construcția unui parc industrial/ tehnologic în zona centurii ocolitoare (Faza 2)	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	0	0	2	0
D1.1.2. Dezvoltarea serviciilor suport pentru investitorii existenți, pentru atragerea de investitori și pentru promovarea municipiului ca destinație de afaceri													
1	Proiect de sprijinire a actorilor economici în procesul de tehnologizare, digitalizare și internaționalizare a întreprinderilor - înființare a unui birou care să sprijine conexiunea dintre întreprinderile sighișorene și hub-urile digitale inovatoare din regiunea Centru	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Înființarea biroului pentru atragerea de investitori și de promovare a municipiului	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Dezvoltarea unei platforme online de promovare a municipiului în domeniul economic și realizarea unui portofoliu de active (spații construite, terenuri) disponibile pentru investiții	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
5	Înființarea unui centru pentru consultanță în afaceri (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
6	Proiect de realizare a brandurilor ”Marca Sighișoara”, ”Produs în Sighișoara”	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
7	Acordarea de facilități fiscale prin scheme locale de minimis pentru atragerea de investiții - Beneficiari selectați pe bază de competiție	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
8	Înființarea unei agenții de business - ”no wrong door policy”	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
D1.1.3. Susținerea înființării de clustere inovative de importanță regională													
1	Înființarea unui cluster inovativ la nivelul municipiului Sighișoara (prin SDL 2021-2030 se recomandă cluster dedicat domeniului textilelor smart) (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
OS1.2. Sighișoara - Generatoare de oportunități pentru talente													
D1.2.1. Stimularea formării și specializării forței de muncă (creșterea pe scara competențelor) pentru adaptarea la provocările economiei colaborative, bazate pe cunoaștere													
1	Înființarea de clase de învățământ profesional dual, în parteneriat public- privat (autoritatea publică, liceele tehnologice, inspectoratul județean, companii). Amenajarea de spații de educație (săli de curs și ateliere) destinate învățământului profesional dual (în cadrul Liceului Tehnologic nr. 1)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Înființarea unei coaliții la nivel de municipiu pentru competențe digitale care conectează autoritatea publică cu părțile interesate din cadrul întreprinderilor, din sistemul de educație și formare și de pe piața muncii, dar și cu alte coaliții înființate la nivel național.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Programe de tipul ”Garanții de competențe”, dedicate mai ales adulților cu un nivel scăzut de calificare, în economia colaborativă	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
D1.2.2. Investiții în educația și formarea profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții													
1	Înființarea unui centru de formare și conversie a forței de muncă din Sighișoara (în cadrul Liceului Tehnologic nr. 1)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Program de dezvoltare a competențelor formatorilor, instructorilor și coordonatorilor de ucenicie realizat în parteneriat cu unitățile de învățământ universitare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Program de dezvoltarea și actualizarea standardelor ocupaționale/ calificări profesionale adaptate la noile cerințe ale pieței muncii, inclusiv organizarea de grupuri de lucru	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
4	Programe de formare profesională a adulților, cu accent și pe creșterea, diversificarea ofertei și a calității serviciilor de formare profesională a adulților	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
5	Cursuri de formare pentru dezvoltarea competențelor în companii pentru susținerea specializării inteligente	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
6	Platformă online - bursa online ”blue & white collar workers” dezvoltată prin colaborarea dintre AJOFM și PMS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
D1.2.3. Susținerea introducerii de către angajatori a unor forme flexibile de muncă și a principiilor de tip ”shared resources”, mai ales în domeniul industrial													
1	Platformă online de ”shared resources” dedicată angajatorilor și angajaților din municipiu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
OS1.3. Sighișoara - ecosistem antreprenorial local ce valorifică inteligent tradiția și cultura locală													
D1.3.1. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale													
1	Hub/centru educațional în domeniul antreprenoriatului pentru tineri (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
D1.3.2. Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor suport pentru ecosistemul antreprenorial local. Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și stimularea inovării și creativității													
1	Amenajare hub de afaceri și inovare sau fab-lab dotat, la care să aibă acces și tinerii (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Înființarea unui incubator de afaceri în municipiul Sighișoara (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Centru de creație artistică - amenajare atelier creativ pentru dezvoltarea meșteșugurilor specifice municipiului - spații pentru expoziție, producție și desfacere produse din manufacturi tradiționale ale meșteșugarilor sighișoreni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
4	Înființarea unui hub de dezvoltare (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
5	Înființarea unui centru de excelență și inovare (în cadrul fostului centru social de pe Str. Ana Ipătescu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
D1.3.3. Sprijinirea antreprenoriatului prin acces la instrumente financiare inovatoare													
1	Program de stimulare a antreprenoriatului prin cofinanțarea, pe bază de apel de proiecte, a organizațiilor specializate în oferirea de servicii pentru antreprenori (educație antreprenorială pentru tineri, servicii de incubare/ asistență start-up/ accelerare, finanțare pentru debut (”seed-funding”), înființarea de instrumente de capital de risc)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
D1.3.4. Parteneriate între stakeholderii din municipiu și cei regionali, naționali pentru consolidarea guvernanței multi-nivel a specializării inteligente													
1	Proiect de dezvoltare a ecosistemului antreprenorial și industrial dezvoltat în parteneriat public-privat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Platformă online de open innovation și de co-creare pentru stimularea ideilor inovatoare, dedicată mai ales startup-urilor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
OS2.1. Sistem de învățământ performant, adaptat cerințelor pieței forței de muncă													
D2.1.1. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de educație și formare													
1	Reparații capitale grup sanitar Școala Gimnazială A. Mosora	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1
2	Amenajare curte Grădinița cu program normal nr. 3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
3	Sistem video Grădinița cu program normal nr. 3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
4	Centrală termică Școala Nicolae Iorga	0	-1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
5	Amenajare curte interioară Școala Generală V. Jinga	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
6	Încălzire centrală Sala de sport Zaharia Boiu	0	-1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
7	Reabilitare șarpantă Liceu Tehnologic nr. 1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
8	Sală de sport Colegiul M. Eliade - acoperiș și suprafață de joc	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
9	Sistem video Școală Generală și Grădiniță Hetiur	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
10	Program de dezvoltare Grădiniță Str. Crizantemelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Construire creșă cu 40-70 locuri, Str. Panseluțelor, f.n.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
12	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Liceului Teoretic „Mircea Eliade”	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
13	Reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ din municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1
14	Extindere și dotare Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
D2.1.2. Completarea ofertei educaționale destinată tinerilor													
1	Implementarea de programe de tip ”Școală după școală”	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
2	Înființarea unei școli de arte și meserii în Municipiul Sighișoara (care să valorifice tradițiile meșteșugărești ale municipiului) (în cadrul Liceului Tehnologic nr. 1)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
3	Integrarea municipiului Sighișoara în rețeaua ”Orașelor prietenoase cu copiii”, certificată de UNICEF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
4	Organizarea de activități educaționale extra curriculare care să creeze un avantaj competitiv pentru municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
5	Realizarea de parteneriate cu universitățile care includ secții/facultăți de restaurare și conservare pentru a dezvolta un program integrat de educație și cercetare în domeniile conservarea și protejarea patrimoniului cultural și studiul monumentelor istorice	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1
OS2.2. Sistem de sănătate eficient, echitabil și modern													
D2.2.1. Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii de sănătate și eficientizarea activităților sanitare													
1	Restaurare, modernizare, reorganizare, dotare și eficientizare energetică Spital Municipal, Str. Zaharia Boiu	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0
2	Construcția unui spațiu nou pentru Maternitatea Sighișoara *(în incinta imobilului Spitalului Municipal)*	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0
3	Realizarea unei strategii de eficientizare a fluxului sanitar aferent Spitalului Municipal și tuturor clădirilor aparținătoare	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0
4	Reabilitarea, modernizarea și echiparea cabinete medicale aparținând sistemului public de sănătate	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	0
5	Reabilitare și punere în valoare policlinică	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	0
OS2.3. Servicii sociale eficiente, oferite în mod echilibrat pe întreg teritoriul municipiului Sighișoara, ce răspund nevoilor tuturor categoriilor de beneficiari													
D2.3.1. Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale adecvate nevoilor specifice													
1	Bunicii comunității - Servicii sociale și socio-medicale pentru persoane vârstnice	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
2	Servicii sociale pentru victimele violenței domestice - Proiect VENUS - Împreună pentru o viață în siguranță!	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
3	Reducerea numărului de copii și tineri plasați în instituții, prin consolidarea rețelei de asistenți maternali și creșterea numărului de asistenți maternali și sociali la nivelul comunității - Proiect ”Progres în calitatea îngrijirii alternative a copiilor”	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
4	Servicii sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
5	Program de îmbătrânire activă prin implicarea persoanelor de peste 65 ani în procesul de formare a noilor lucrători din domeniul creativ și al meșteșugurilor tradiționale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
6	Extinderea, derularea, monitorizarea și mediatizarea programelor de sprijin care vizează stimularea participării școlare, reducerea absenteismului și obținerea succesului școlar în învățământul preuniversitar, în rândul populatei școlare provenite din medii defavorizate	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
7	Înființare Serviciu îngrijiri la domiciliul persoane vârstnice	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
D2.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii sociale prin reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale													
1	Modernizare cămin de bătrâni	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
2	Înființarea unui adăpost pentru victimele violenței în familie	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
3	Construirea și echiparea unei cantine sociale pentru comunitățile de etnie roma și persoanele fără adăpost	0	0	-1	0	0	0	0	1	0	0	1	0
4	Adăpost de urgență pentru persoanele defavorizate	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
5	Înființare Locuințe protejate pentru persoanele vârstnice	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
6	Înființare Centru rezidențial pentru persoane vârstnice	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
7	Înființare Locuințe protejate pentru adulții cu dizabilități	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
8	Înființare Centru de zi pentru adulți cu dizabilități	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
D2.3.3. Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate prin implementarea de măsuri integrate													
1	Construirea de locuințe sociale in comunitățile de romi din zonele marginalizate, în zona Str. Parângului	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
2	Dezvoltarea și diversificarea serviciilor alternative de educație prin oferta A doua Șansă pentru persoanele din comunitățile de etnie roma cu nivel redus de educație	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
3	Înființarea unei băi publice, pentru deservirea a două cartiere sărace populate de etnici romi, respectiv str. Parângului și str. Viilor, pentru o populație de circa 1.000 persoane, în zona Str. Parângului	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
4	Construire Centru Social Multifuncțional în cartierul Viilor, pentru deservirea populației defavorizate	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
5	Sprijinirea etnicilor romi pentru demararea unei afaceri și obținerea documentele necesare, acordarea de autorizații pentru organizarea și desfășurarea în baza liberei inițiative a activităților economice (comerț stradal etc.) pentru persoanele de etnie romă care se ocup cu: comercializarea florilor și a celorlalte obiecte provenite din exercitarea meseriilor tradiționale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
6	Sprijin acordat comunităților de romi aflate în situații de extremă dificultate prin: procurarea de materiale de construcții, refacerea surselor de apă potabilă sau construirea acestora acolo unde nu există, dezvoltarea unor proiecte de sprijin în regim de urgență pentru familii cu venituri foarte mici (alimente, îmbrăcăminte, rechizite etc.), consolidarea locuințelor degradate, precum și a celor cu risc ridicat de prăbușire (acordarea de materiale de construcții, refacerea infrastructurii)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
7	Implementarea unui program structurat de formare si promovare a incluziunii sociale pentru îmbunătățirea accesului pe piața muncii a persoanelor de etnie roma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
8	Înființare Serviciu de asistență comunitară – Centru de zi	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
D2.3.4. Dezvoltarea fondului locativ destinat categoriilor sociale dezavantajate													
1	Locuințe sociale de calitate în Municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Realizarea de locuințe destinate cadrelor medicale și personalului din sistemul de învățământ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Realizarea de locuințe destinate tinerilor, construite prin programul ANL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
OS2.4. Cartiere de locuințe colective regenerate, cu o calitate ridicată a spațiului public, adaptate cerințelor și nevoilor locuitorilor													
D2.4.1. Regenerarea urbană a cartierelor de locuințe colective													
1	Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective: amenajare spații verzi, spații de recreere și zone de socializare pentru toate categoriile de utilizatori, zone desfășurare de micro-evenimente, locuri de joacă, circulații și spații de parcare - Cartier Bărăgan, proiect pilot	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1
2	Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective: amenajare spații verzi, spații de recreere și zone de socializare pentru toate categoriile de utilizatori, locuri de joacă, zone desfășurare de micro-evenimente, circulații și spații de parcare - Cartier Plopilor	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1
3	Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective: amenajare spații verzi, spații de recreere și zone de socializare pentru toate categoriile de utilizatori, locuri de joacă, circulații și spații de parcare: Cartier Vatican (Str. Andrei Șaguna)	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1
4	Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective: amenajare spații verzi, spații de recreere și zone de socializare pentru toate categoriile de utilizatori, locuri de joacă, circulații și spații de parcare: Str. Nouă – Str. Florilor – Str. Zaharia Boiu	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1
5	Intervenții integrate de regenerare urbană a spațiilor publice aferente ansamblurilor de locuințe colective: amenajare spații verzi, spații de recreere și zone de socializare pentru toate categoriile de utilizatori, locuri de joacă, circulații și spații de parcare: Str. Anton Pann	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
OS2.5. Infrastructură de dotări comunitare amplasate echilibrat în teritoriu													
D2.5.1. Modernizarea și completarea sistemului de dotări comunitare													
1	Instalație de sonorizare sală festivă (Primărie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Modernizarea Pieței Agroalimentare din zona centrală	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Modernizarea Pieței Agroalimentare - Cartier Bărăgan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
4	Amenajare centru comunitar în zona centrală prin reconversia funcțională a unui fost punct termic	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
5	Înființarea unui centru comunitar în satul Hetiur (în fosta clădire a Primăriei din satul Hetiur)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
6	Înființarea unei piețe agroalimentare de gross în municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
7	Înființare centru comunitar în cartierul Bărăgan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
8	Reconversia funcțională a punctelor termice și centralelor termice nefuncționale din cadrul ansamblurilor de locuințe colective periferice și transformarea în centre comunitare, servicii socio-culturale sau spații comerciale (Str. Plopilor, Str. A. Șaguna)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
9	Reabilitarea și modernizarea unor clădiri din Cetatea Sighișoara, aflate în patrimoniul municipiului Sighișoara și concesionarea/închirierea acestora în vederea dezvoltării de servicii comerciale de proximitate destinate locuitorilor (farmacie, magazin alimentar etc)	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
OS2.6. Rețea de spații publice adaptată cerințelor comunității și corelată cu specificul local													
D2.6.1. Consolidarea rețelelor de spațiilor publice prin lucrări de restaurare, modernizare și extindere													
1	Organizare concurs internațional de urbanism pentru amenajarea pieței urbane Str. Morii - Str. Consiliul Europei - Str. O. Goga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
2	Amenajare piață urbană Str. Morii - Str. Consiliul Europei - Str. O. Goga (inclusiv amenajarea unui spațiu alternativ pentru desfășurarea pieselor de teatru în aer liber) / Reabilitarea și amenajarea zonei Sigma	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
3	Amenajare piață urbană - platoul aferent Catedralei Ortodoxe (amenajarea propusă va ține cont de vecinătatea Catedralei Ortodoxe și de necesitatea desfășurării de slujbe religioase în aer liber)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
4	Actualizarea regulamentului pentru comerțul stradal în Cetatea Sighișoara și în Orașul de Jos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
5	Realizarea de pavilioane/ chioșcuri destinate închirierii pentru desfășurarea comerțului stradal și târgurilor sezoniere care să prezinte un design adecvat cadrului urban în care sunt amplasate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
6	Reamenajarea traseelor pietonale de pe Dealul Cetății (inclusiv amenajarea circulației pietonale adiacente Zidului Cetății) și amenajarea de piațete pietonale în lungul acestor circulații	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
7	Proiect de modernizare a mobilierului urban din spațiile publice din Cetatea Sighișoara și în Orașul de Jos inclusiv elemente de signaletică și introducerea de mobilier inteligent (tablete interactive, reclame interactive, panouri digitale etc.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
8	Program de înnoire a mobilierului urban din spații publice din zonele rezidențiale, parcurile și zonele de agrement din municipiu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
D2.6.2. Creșterea nivelului siguranței publice și combaterea infracționalității													
1	Urmărire video și iluminat platformă depozitare deșeuri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
OS2.7. Fond construit de stat bine gestionat, restaurat, reabilitat și modernizat, adaptat statutului municipiului și specificului local													
D2.7.1. Gestiunea și reabilitarea fondului locativ de stat													
1	Reabilitarea fondului locativ de stat, amplasat în clădiri cu vechime mare - proiect pilot pentru clădirile din Orașul de Jos	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
2	Demararea unor proceduri de realizare de schimburi/ vânzări/ cumpărări în vederea concentrării fondului locativ de stat în clădiri aparținând în totalitate administrației publice locale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OS3.1. – Patrimoniu construit și natural remarcabil, protejat, valorificat, restaurat și pus în serviciul cetățenilor													

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
D3.1.1. Planificare și sprijin pentru protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural cu valoare universală excepțională și a patrimoniului construit de importanță națională și locală													
1	Elaborarea Programului de protecție și gestiune a monumentului istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial - Centrul Istoric Sighișoara și a Planurilor anuale de protecție și gestiune	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
2	Managementul integrat al sitului UNESCO Sighișoara în contextul peisajului teritorial cultural și natural - dezvoltarea locală integrată orientata către protejarea și valorificarea patrimoniului UNESCO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
3	Evaluarea stării tehnice/ de conservare a monumentelor istorice și centralizarea informațiilor în cadrul unei baze de date informatice (componentă a bazei de date urbane a municipiului Sighișoara) și actualizarea anuală a acesteia	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
4	Realizarea unui proiect integrat de restaurare a Centrului Istoric Sighișoara - monument istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial (inclusiv prioritizarea intervențiilor de restaurare a clădirilor, de amenajare și modernizare a spațiilor publice și a spațiilor verzi).	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
5	Sprijin tehnic, financiar sau/și administrativ acordat proprietarilor monumentelor istorice sau clădirilor amplasate în zonele construite protejate, în vederea realizării de lucrări de restaurare, reabilitare și/sau conservare, în acord cu prevederile legii 422/2001	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
6	Aplicarea de sancțiuni financiare (supraimpozitare) pentru proprietarii clădirilor monumente istorice (inclusiv imobilele amplasate în cadrul sitului urban cod LMI MS-II-s-A-15806) aflate în stare de colaps/precolaps (stare avansată de degradare)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
7	Documentație de specialitate pentru conferirea de subcoduri componentelor fortificației Sighișoarei, cod LMI: MS-II-m-A-15805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
8	Plan de management al activităților și fluxurilor turistice aferente centrul istoric al municipiului, principalelor obiective turistice și manifestațiilor culturale desfășurate în aer liber în zona centrală (festivaluri, concerte etc)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
9	Program de schimb de experiență pentru specialiștii în domeniul protecției patrimoniului cultural și administrația publică locală, realizat în parteneriat cu instituții și asociații internaționale și naționale de profil (UNESCO, ICOMOS etc)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
10	Realizarea unui regulament/ghid de bune practici privind intervențiile pe monumente istorice, intervențiile asupra fondului construit și spațiului public din cadrul monumentului istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial, din zona construită protejată, din zonele de protecție ale monumentelor istorice (inclusiv tehnici constructive, signaletică, amenajare vitrine, reclame) - Ghidul va fi corelat cu reglementări PUZ Zone Construite Protejate Municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
11	Elaborarea unui ghid de bune practici privind afișajul publicitar în spațiul public	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
12	Elaborarea unui ghid de bune practici privind modul de construire specific municipiului și intervențiile permise în corelare cu caracteristicile specifice țesutului urban din fiecare zonă funcțională (cromatică, tipuri de materiale, texturi, elemente de limbaj arhitectural permise, volumetria clădirilor, amplasarea clădirilor pe parcele) - Ghidul va fi corelat cu reglementări PUG Municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
13	Elaborarea unui plan de management al riscurilor la dezastre pentru monumentul istoric înscris în Lista Patrimoniului Mondial	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
D3.1.2. Protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului construit de importanță universală, națională și locală													
1	Mansardare imobil Piața Cetății nr. 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
2	Vitrină de protecție cuptor secolul al IV-lea	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
3	Consolidare si restaurare Turn La Chip	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
4	Reabilitarea acoperișului și a șarpantei Primăria Municipiului Sighișoara	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
5	Proiect de consolidare și restaurare Primăria Municipiului Sighișoara	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
6	Proiect de consolidare și restaurare Casa Nikos Beloianis	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
7	Studii de fundamentare Ansamblu fortificații, cod LMI MS-II-m-A-15805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
8	Restaurare și punere în valoare a ansamblului fortificațiilor Cetății Sighișoara - Concurs internațional de restaurare și implementare proiect	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
9	Restaurarea/ reabilitarea clădirilor municipale (monumente istorice) aflate în domeniul public al municipiului prin proiecte complexe, integrate	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
10	Program multianual de restaurare a clădirilor monumente istorice și a clădirilor din zonele construite protejate, realizat în parteneriat cu proprietarii clădirilor - parteneriat public-privat	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
11	Proiect de marcare a clădirilor monumente istorice cu plachete informative prezentând rolul acestora în istoria municipiului Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
12	Intervenții de urgență de punere în siguranță a clădirilor monumente istorice	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
13	Lucrări de restaurare, consolidare și întreținere curentă a construcțiilor de cult	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
14	Investigații privind proveniența umidității și lucrări de reabilitare conforme la Casa Venețiană - cod LMI MS-II-m-A-15934	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
15	Casa Breslelor - lucrări de restaurare a elementelor decorative arhitecturale	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
16	Mutare monument Gen. Skariatin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
17	Soclu Statuie Ilarie Chendi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
18	Proiect de selecție și restaurare/ reabilitare a curților interioare din clădirile tradiționale săsești din Orașul de Jos și deschiderea acestora către public - proiect pilot Str. Ilarie Chendi - Str. 1 Decembrie 1918	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
19	Lucrări curente de întreținere/ conservare a clădirilor municipale (monumente istorice)	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
D3.1.5. Educarea cetățenilor cu privire la valorile culturale existente în municipiul Sighișoara și promovarea bunelor practici în domeniul protecției patrimoniului													
1	Realizarea unui proiect pilot de explicare a noțiunilor de bază privind patrimoniul și arhitectura și predarea acestuia în cadrul activităților extracuricculare din unitățile de învățământ la nivel local	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
2	Realizarea unui proiect de educare a populației și de creșterea a conștientizării comunității locale cu privire la existența patrimoniului cu valoare universală excepțională din municipiul Sighișoara și la caracteristicile care îi conferă autenticitate și integritate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
3	Înființarea unei pagini dedicate pe site-ul PMS de prezentare și promovare a proiectelor de intervenție în zonele istorice cu impact comunitar și turistic și a exemplelor de bune practici în domeniul protejării și valorificării patrimoniului cultural din municipiu. Organizarea de consultări și dezbateri publice pentru proiectele care au în vedere intervenții asupra construcțiilor destinate activităților socio-culturale din interiorul zonelor construite protejate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
4	Ziua arhitecturii săsești - organizarea de activități cultural-educaționale: prelegeri, prezentări, expoziții, vânători de comori arhitecturale desfășurare cu ajutorul unei platforme online	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
OS3.2. Vitalitate culturală sporită, bazată pe valorificarea elementelor de identitate culturală și a patrimoniului construit													
D3.2.1. Revitalizarea vieții sociale prin evenimente și facilități culturale și promovarea activă a acestora													
1	Realizarea unor proiecte culturale de educare a tinerilor în sectorul teatral	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
2	Realizarea unui festival dedicat păpușarilor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
3	Realizarea unui program de educație muzeală destinat tinerilor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
4	Proiect de dezvoltare a unei platforme online care să reunească și să promoveze toate activitățile din agenda culturală a municipiului pe parcursul unui an	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
5	Dezvoltarea unui program de bugetare participativă pentru micro evenimente și evenimente urbane cultural-turistice, cu tematică anuală	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
6	Program de modernizare a site-urilor instituțiilor culturale, dezvoltare platformă de achiziționare bilete	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
	online. Elaborarea de ghiduri de vizitare pe smartphone-uri pentru muzee/expoziții care să ofere vizitatorilor informații suplimentare despre opere de artă sau exponate, pe propriul telefon și în propria limbă. Elaborarea de tururi virtuale pentru muzee, expoziții												
7	Sprijinirea organizării de evenimente culturale inedite (spre exemplu, spectacole de muzică, teatru, film etc.) prin asociere cu o serie de locații noi în exteriorul Cetății (în spațiile dintre blocuri / în piațete / în stradă etc.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
8	Proiect de activare a spațiilor publice din cartierele municipiului Sighișoara prin intervenții artistice ce folosesc orașul și arhitectura unică ca decor - Proiect pilot de realizare a unor creații murale / artă contemporană în cartierul Bărăgan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
9	Program de promovare a culturii și tradițiilor comunităților etnice prin organizarea de evenimente în spațiul public	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
10	Organizarea Street Delivery Sighișoara (proiect pilot pietonalizare temporară)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
11	Dezvoltarea activităților culturale și educaționale organizate în cadrul evenimentului Noaptea Muzeelor Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
12	Program de valorificare a patrimoniului imaterial prin dezvoltarea programelor culturale și educaționale de arte și meserii adresate tinerilor (tabere de creație medievală pentru copii și tineri artiști, ateliere de recondiționare, ateliere de creație). Afilierea la rețelele europene și internaționale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
D3.2.2. Sprijinirea actorilor din domeniile cultural-artistice și a sectorului cultural independent.													
1	Realizarea și promovarea periodică a unui catalog electronic privind sursele disponibile de finanțare pentru actorii culturali	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
2	Realizarea unei platforme integrate de dialog și promovare în domeniul cultural (cartarea actorilor culturali, oportunități în domeniu, promovarea evenimentelor culturale)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
3	Program anual de finanțare a unor proiecte realizate în parteneriat între actorii culturali din sectorul public, sectorul privat și mediul independent	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
4	Organizarea unor grupuri de lucru periodice cu actori reprezentativi din sectoarele culturale și creative	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
D3.2.3. Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii culturale.													
1	Restaurarea, consolidarea și punerea în valoare a ”Sălii Mihai Eminescu” – componenta ”A” a Proiectului Sala Mihai Eminescu (restaurare, consolidare și punerea în valoare) - componenta A și reabilitarea Străzii Nicolae Bălcescu din municipiul Sighișoara - componenta B	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
2	Program de amenajare a instituțiilor publice de cultură astfel încât acestea să implementeze instrumente moderne de prezentare și descriere a ofertei culturale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
3	Realizarea unor muzee arheologice în aer liber în zonele: Dealul Turcului, Castrul Roman de la Podmoale și realizarea de cercetări arheologice neinvazive	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
4	Reabilitarea, modernizarea și digitalizarea Bibliotecii Municipale Zaharia Boiu	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
5	Realizarea unui Muzeu Etnografic	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
6	Realizarea unui Muzeu al Muzicii Medievale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
7	Program pilot de regenerare urbană prin utilizarea temporară a spațiilor comerciale vacante din zona istorică ca spații cultural-creative (ex. expoziții temporare pentru comunitate, ateliere temporare etc.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
8	Restaurarea/ reabilitarea/ modernizarea și reconversia funcțională a clădirilor nefuncționale aflate în patrimoniul municipiului Sighișoara și amenajarea de dotări socio-culturale (spații multifuncționale pentru evenimente, expoziții, centre culturale etc)	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1
9	Înființarea Centrului Regional Etno-cultural în municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
10	Înființare Centru Cultural care să reunească muzeele, Biblioteca Municipală și Casa de Cultură	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
OS3.3. Ofertă variată, accesibilă și atractivă a activităților sportive, de agrement și de petrecere a timpului liber, susținute de o infrastructură sportivă și de agrement bine dezvoltată													

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
D3.3.1.Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement și petrecerea timpului liber din municipiul Sighișoara													
1	Finalizarea complexului sportiv Stadionul Nou - Stadionul Municipal Sighișoara (amenajare tribune, vestiare, gradene și dotări complementare)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
2	Reabilitarea sălilor de sport din Municipiul Sighișoara (Prin SDL 2021-2030 se recomandă reabilitarea și modernizarea sălilor de sport din cadrul unităților de învățământ și deschiderea acestora către public)	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0
3	Modernizare și reabilitare Ștrand municipal	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
4	Construcția unui bazin de înot acoperit în Municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
5	Sală de sport Radu Voina - reparații capitale	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0
6	Parc de antrenament în aer liber (pe platforma adiacentă Sălii Polivalente)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
D3.3.2. Promovarea activă a ofertei de activități sportive și de agrement și petrecerea timpului liber din municipiul Sighișoara													
1	Program de promovare a sportului către comunitate prin campanii de activare în spații frecventate de public (simulatoare sportive, competiții sportive în centrele comerciale, podiumuri în spațiul public pentru exerciții de gimnastică etc.)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
2	Proiect de dezvoltarea unei platforme online care să reunească și să promoveze toate activitățile din agenda sportivă a municipiului pe parcursul unui an	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
3	Program anual și multianual de finanțare nerambursabilă/participativă a proiectelor în domeniile de tineret și sport	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
4	Includerea foștilor sportivi de performanță în campaniile de promovare a sportului	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
5	Implementarea unui sistem online de programare și abonare la bazele sportive și la sălile de sport din municipiu (inclusiv la cele din instituțiile de învățământ, în afara orelor de program).	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
OS3.4. – Destinație turistică atractivă, de notorietate națională și internațională.													
D3.4.1. Extinderea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice.													
1	Instalarea de totem-uri informative și interactive în arealele turistice din Zona Centrală precum și în zonele turistice antropice și naturale din împrejurimi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
2	Crearea și marcarea unor trasee turistice de direcționare către zone mai puțin cunoscute din municipiu și din împrejurimi - cartierul Bărăgan, cartierul Cornești, satul Hetiur, rezervația de codri seculari de la Breite	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
3	Proiect „VIA TRANSILVANICA" (Calea Transilvaniei) - amenajarea unui drum turistic și pelerinaj de 1.000 km	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
4	Dezvoltarea infrastructurii digitale a Centrului de informare turistică	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
5	Instruirea și certificarea de ghizi turistici în municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
6	Organizarea de trasee turistice/tematice în municipiul Sighișoara cu ghizi certificați	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
D3.4.2.Promovarea municipiului Sighișoara ca destinație turistică de notorietate, recunoscută la nivel național și internațional													
1	Instituirea unui OMD – Organizația de Management a Destinației pentru Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
2	Elaborarea unui plan de marketing a destinației turistice Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
3	Realizarea unei miniserii de video-uri cu tema redescoperirii municipiului și a Cetății, care să ilustreze avantajele de a locui și de a vizita municipiul Sighișoara, și promovarea acestora online	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
4	Crearea unui brand vizual pentru municipiul Sighișoara și a unui manual de identitate vizuală a municipiului Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
5	Organizarea de campanii tematice sau sezoniere pentru promovarea turismului din municipiul Sighișoara la nivel național și internațional	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
6	Program de susținere prioritară și promovare a producătorilor locali de produse tradiționale sau cu specific - turism gastronomic - Proiect pilot în satul Hetiur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
7	Realizarea unor materiale de promovare a atracțiilor din Sighișoara, inclusiv la nivel județean - hărți	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
	turistice, pliante, broșuri etc.												
8	Proiect de integrare și promovare a obiectivelor turistice în cadrul circuitului Visit Transilvania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
9	Proiect de cartare a resurselor turistice disponibile și realizarea unor materiale de promovare - inclusiv includerea în aplicații/platforme de promovare, realizarea de trasee turistice tematice ghidate prin intermediul aplicației (ex.: Traseul Bisericilor)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
10	Proiect de promovare a culturii săsești din cele 7 burguri, realizat în parteneriat cu administrațiile publice locale din Brașov, Sibiu, Rupea, Sebeș, Mediaș și Bistrița	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
OS4.1. Municipiu cu grad ridicat de conectivitate la nivel la nivel județean și național													
D4.1.1. Ameliorarea conectivității cu teritoriul județean și național și creșterea gradului de accesibilitate al municipiului													
1	Varianta de ocolire a Municipiului Sighișoara	0	2	-1	0	1	0	1	1	2	0	2	0
2	Reabilitarea liniei de cale ferată Brașov-Simeria, componentă a coridorului Rin-Dunăre, pentru circulația cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea Brașov-Sighișoara, subsecțiunile: 1. Brașov-Apața și 3. Cața-Sighișoara”	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
3	Construirea unui heliport în municipiul Sighișoara	0	0	0	0	-1	0	0	1	0	0	1	0
OS4.2. Infrastructură rutieră modernizată și performantă, ce asigură legături optime pe tot teritoriul municipiului													
D4.2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere de pe teritoriul municipiului													
1	Program multianual de modernizare a străzilor în municipiul Sighișoara - Programul va avea în vedere modernizarea tuturor străzilor pentru care există documentații tehnice elaborate sau în curs de elaborare, precum și pentru străzile propuse spre modernizare/reabilitare prin PUG Sighișoara.	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
2	Legătură între str. Viilor și str. Lalelelor, inclusiv pod peste Târnava Mare și modernizare str. Lalelelor	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
3	Străpungere arteră nouă paralelă cu str. Viilor, inclusiv accese către terenurile situate dincolo de calea ferată cu treceri la nivel și stradă nouă cu acces la Podul Dealul Gării	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
4	Legătură între str. Viilor și viitoarea centură ocolitoare a municipiului	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
5	Amenajarea noilor intersecții în funcție de valorile de trafic prognozate	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
6	Amenajare străzi cu sens unic în Municipiul Sighișoara - str. Gării, str. N. Titulescu, str. M. Eminescu, str. Dragoș Vodă, str. Păstorilor, str. Mircea Vodă. Amenajarea sensurilor unice se va corela cu intervențiile de modernizare, după caz.	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
7	Reorganizare DN13 - se va avea în vedere realizarea acestuia după finalizarea variantei ocolitoare a municipiului.	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
8	Reabilitarea Străzii Nicolae Bălcescu – componenta B a proiectului Sala Mihai Eminescu (restaurare, consolidare și punerea în valoare) - componenta A și reabilitarea Străzii Nicolae Bălcescu din municipiul Sighișoara - componenta B	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
D4.2.2. Îmbunătățirea legăturilor rutiere în teritoriu													
1	Pod peste Târnava Mare între str. Dealu Gării și cart. Bărăgan	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
2	Pod peste Târnava Mare între prelungirea străzii N. Filipescu și str. Stefan cel Mare	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
3	Modernizare treceri la nivel cu calea ferată în Municipiul Sighișoara	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
4	Pasaj peste calea ferată și lărgire drum acces către centrul comercial Kaufland	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
5	Reabilitare pod 1 râul Târnava Mare	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
6	Legătură rutieră între Rora și Venchi	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
7	Legătură rutieră între Angofa și Aurel Vlaicu	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
D4.2.4. Infrastructură de suport pentru susținerea tranziției către vehicule nepoluante													
1	Stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în Municipiul Sighișoara (7 stații de încărcare vehicule electrice, inclusiv în zona Sigma)	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
OS4.3. Management și gestiune inteligentă a traficului și a parcării													
D4.3.1. Gestiunea traficului greu și a traficului de tranzit													
1	Elaborare regulament pentru circulația autovehiculelor de marfă - se va avea în vedere realizarea acestuia după finalizarea variantei ocolitoare a municipiului.	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
D4.3.2. Extinderea măsurilor de gestiune a traficului													
1	Modernizarea echipamentelor pentru dirijarea circulației prin introducerea detecției video a autovehiculelor și automate de dirijare adecvate pentru intersecțiile cu capacitatea de circulație la limită	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
2	Actualizarea regulamentului privind accesul și parcarea autoturismelor în Cetate și punerea în aplicare a acestuia	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1
D4.3.3. Gestiunea parcării în mod sustenabil													
1	Elaborare politică de parcare pentru Municipiul Sighișoara - se va avea în vederea realizarea politicii concomitent cu *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă*	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
2	Digitalizarea parcării (parcări inteligente) - Implementarea unei aplicații mobile care să conțină plata prin SMS/online, hartă locuri de parcare (tip loc de parcare, tarifare etc.), disponibilitatea locurilor de parcare	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
D4.3.4. Eficientizarea sistemului de parcări din municipiul Sighișoara													
1	Amenajare parcare multietajată subterană - parcare Quattro Amici (proiect realizat anterior sau concomitent cu Proiectul Amenajare piață urbană Str. Morii - Str. Consiliul Europei - Str. O. Goga / Reabilitarea și amenajarea zonei Sigma - D.2.6.1./2)	0	1	-1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Amenajare de parcări multietajate în cartierul Bărăgan	0	1	-1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Amenajare parcare la intrarea în oraș și echiparea cu stații de reîncărcare pentru vehicule electrice	0	1	-1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
OS4.4. Transport public local eficient, atractiv și durabil													
D4.4.1. Modernizarea și extinderea flotei de transport public local													
1	Achiziție autobuze electrice/ hibrid - etapa 1 (minim 5 autobuze)	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
2	Achiziție autobuze electrice/ hibrid - etapa 2 (minim 5 autobuze)	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
3	Achiziție autobuze electrice/ hibrid de mici dimensiuni (minim 5 minibusuri)	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
D4.4.2. Creșterea atractivității transportului public local prin amenajări specifice													
1	Extinderea transportul în comun în zona periurbană a municipiului Sighișoara	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
2	Extinderea transportului public în cartierele Bărăgan și Plopilor	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
3	Amenajare stații de transport public local - stații smart (minim 35 de stații)	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
4	Campanie de promovare a beneficilor utilizării transportului public local	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
D4.4.3. Îmbunătățirea transferului între transport public local și alte mijloace de transport													
1	Amenajare nod intermodal Gara Sighișoara - modernizare și echipare gară și autogară, amenajare parcare autocare, parcare pentru biciclete, stație de transport public local, circulații și accese	0	1	-1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
D4.4.4. Digitalizarea serviciilor de transport public local													
1	Implementare aplicație mobilă pentru serviciile de transport public local - informații în timp real, orare, hărți, metode de plată etc.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
OS4.5. Sistem de deplasări nemotorizate atractiv și dezvoltat echilibrat în teritoriu													
D4.5.1. Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor pietonale													
1	Campanie de promovare a beneficilor mersului pe jos ca mijloc de deplasare	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
2	Modernizare trotuare în Municipiul Sighișoara, inclusiv facilitarea accesului și deplasării pentru persoanele cu mobilitate redusă	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
3	Modernizare treceri pentru pietoni (iluminat, semnale sonore, marcaje tactile etc.), inclusiv amenajări corespunzătoare pentru persoanele cu dizabilități	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
4	Amenajarea unei zone de promenadă pe malul râului Târnava Mare (prin SDL 2021-2027 se recomandă și introducerea de piste de biciclete în lungul râului Târnava Mare)	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
5	Poduri pietonale între str. Griviței și str. Consiliul Europei, Șesul Viilor și Șesul Târnavei, peste pârâul Șaeș în zona străzii V. Alecsandri	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
6	Proiect pilot amenajare "Zonă 30" în zona Cornești *(zona delimitată de străzile Horea, Anton Pann, Zaharia Boiu și Cornești)*	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
7	Implementare măsuri de calmare a traficului în cartierul Bărăgan	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
8	Implementare măsuri de calmare a traficului pe drumul DC54, pe tronsonul care se suprapune cu Via Transilvanica	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
9	Creșterea gradului de accesibilitate în Cetatea Sighișoara a persoanelor cu mobilitate redusă	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
10	Amenajare transport pe cablu între oraș si zonele de interes limitrofe	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
D4.5.2. Modernizarea, extinderea și creșterea atractivității infrastructurii destinate deplasărilor cu bicicleta													
1	Campanie de promovare a beneficilor utilizării bicicletei ca mijloc de transport	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
2	Coridor verde de mobilitate Bărăgan - Gara Sighișoara str. Stadionului - pod Târnava (pod nou) - str. Dealu Gării - str. Viilor - aleea Teilor - str. Libertății	0	1	-1	0	0	0	0	1	0	0	1	0
3	Coridor verde de mobilitate Gară - râul Târnava Mare str. Libertății - str. N. Titulescu - str. Andrei Șaguna - pasarelă pietonală	0	1	-1	0	0	0	0	1	0	0	1	0
4	Coridor de mobilitate în lungul căii ferate dezafectate pe tronsonul Sighișoara - Venchi	0	1	-1	0	0	0	0	1	0	0	1	0
5	Amenajare pistă de biciclete Sighișoara - Albești	0	1	-1	0	0	0	0	1	0	0	1	0
6	Amenajare piste de biciclete în Municipiul Sighișoara	0	1	-1	0	0	0	0	1	0	0	1	0
7	Amenajare parcări de biciclete în zonele de interes din municipiu	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
8	Amenajare parcări de biciclete securizate în zonele de locuințe colective - cartierele Plopilor, Bărăgan, str. Nouă, Vatican	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
9	Program de sprijinire a cicloturismului în municipiul Sighișoara și amenajarea traseelor de drumeție	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
10	Rețea de stații self-service de închiriere de biciclete în Municipiul Sighișoara - se va avea în vedere realizarea acesteia după amenajarea pistelor de biciclete din municipiu.	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
OS5.1. Oraș cu emisii reduse de gaze cu efect de seră													
D5.1.1. Creșterea eficienței energetice a fondului construit (clădiri publice și private)													
1	Reabilitarea termică a clădirilor publice din Municipiul Sighișoara (prin SDL 2021-2030 se propune realizarea de lucrări de termoizolare, de creștere a eficienței termice și de creștere a eficienței energetice)	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
2	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din Municipiul Sighișoara (Prin SDL 2021-2030 se propune realizarea de intervenții complexe de reabilitare și modernizare a clădirilor de locuințe colective: lucrări de reabilitare structurală, lucrări de refațadizare, lucrări de termoizolare și de creștere a eficienței termice:	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
3	Creșterea eficienței energetice a unităților de învățământ	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
D5.1.2. Modernizarea și dezvoltarea sistemului de iluminat public													
1	Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat în municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
2	Punerea în valoare a clădirilor publice reprezentative din Orașul de Jos prin implementarea unui sistem de iluminat arhitectural/ambiental	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
D5.1.3. Încurajarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile													
1	Realizarea unui parc fotovoltaic prin promovarea unui parteneriat public-privat	0	1	-1	0	0	1	0	0	0	0	1	0
2	Construirea unei centrale hidroelectrice de mici dimensiuni (<10MW) pentru creșterea capacității de generare a energiei	-1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
3	Producerea de energie electrică sau termică din resurse de bio-masă	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
4	Amplasare panouri fotovoltaice pentru producerea apei calde menajere în cartierul Bărăgan și cartierul Plopilor - proiect pilot	0	1	-1	0	0	1	0	0	0	0	1	0
5	Utilizarea deșeurilor urbane în scop energetic: utilizarea deșeurilor urbane în instalații de gazeificare de înaltă eficiență cu obținerea energiei electrice și termice (cogenerare) și frig (trigenerare).	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
6	Completarea sistemelor clasice de producere și distribuție a energiei termice utilizate în prezent cu sisteme performante energetic și surse regenerabile de energie (panouri solare, pompe de căldură, cogenerare de mică putere), prioritar creșele și grădinițele	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
7	Proiect de producere a energiei din biogazul de la stațiile de epurare a apei	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
D5.1.4. Monitorizarea și evaluarea stării factorilor de mediu													
1	Înființarea unei stații de monitorizare a factorilor de mediu în municipiul Sighișoara	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
OS5.2. Infrastructură tehnico-edilitară modernă și eficientă													
D5.2.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare apă uzată în zonele construite													
1	Extindere și reabilitare infrastructură de apă	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	
2	Realizarea rețea de canalizare menajeră și stație de epurare în municipiul Sighișoara - sat Hetiur	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Reabilitare rețea canalizare și apă Str. Moților, Str. Caraiman	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Reabilitare rețea de canalizare și apă Str. Dumbravei	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0
5	Modernizare uzină de apă în municipiul Sighișoara - localitatea Albești	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată din mun. Sighișoara (Etapa II)	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0
7	Înființare rețea de alimentare cu apă potabilă în satul Hetiur	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
8	Înființare rețea de alimentare cu apă potabilă în localitatea Rora	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
9	Extinderea rețelelor de alimentare cu apă potabilă și canalizare în zona Str. Miron Neagu - Valea Dracului	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
10	Înființare rețea de canalizare apă uzată menajeră și sistem de epurare în localitatea Rora	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
11	Înființare rețea de alimentare cu apă în localitatea Venchi	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
12	Înființare rețea de canalizare apă uzată menajeră și sistem de epurare în localitatea Venchi	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
13	Înființare rețea de alimentare cu apă în localitatea Șoromiclea	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
14	Înființare rețea de canalizare menajeră și sistem de epurare în localitatea Șoromiclea	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
15	Extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de canalizare pluvială în municipiu, în localitățile componente și în satul Hetiur	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
16	Extinderea rețelei de canalizare menajeră pe Str. Lunca Poștei, Str. Dragoș Vodă, Str. Vasile Lucaci, Str. Română și în localitatea Aurel Vlaicu	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
17	Extinderea rețelei de alimentare cu apă în localitatea Aurel Vlaicu	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
18	Reabilitarea și modernizarea rețelei de alimentare cu apă cu grad mare de uzură sau realizată din materiale neconforme	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0
19	Reabilitarea și modernizarea rețelei de canalizare cu grad mare de uzură sau realizată din materiale neconforme	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0
20	Modernizarea infrastructurii de stingere a incendiilor din perimetrul Cetății Sighișoara	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1
D5.2.2. Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale													
1	Proiect de înlocuire a conductelor de oțel de pe străzile Caisului, Oltului, N.D. Cocea și parțial Viilor (între nr. 113 și 127)	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0
2	Proiect de deviere/creștere a gradului de izolare a conductei de transport gaze naturale pe tronsoanele în care sunt amplasate clădiri la o distanță mai mică de 20 de metri de conducta de transport gaze naturale.	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0
3	Reabilitarea și modernizarea rețelei de distribuție gaze naturale cu grad mare de uzură	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0
D5.2.3. Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a energiei electrice													

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
1	Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică în localitățile Rora, Venchi, Șoromiclea și pe străzile neelectrificate din Sighișoara	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
2	Program multianual de modernizare a LEA și LES de joasă tensiune și a branșamentelor pe străzile municipiului Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
3	Reabilitare și mărirea gradului de siguranță al LEA de medie tensiune	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0
D5.2.4. Dezvoltarea rețelei de telecomunicații													
1	Implementarea noilor tehnologii (5G) pentru îmbunătățirea comunicațiilor electronice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
D5.2.5. Eficientizarea sistemului de management al deșeurilor													
1	Modernizare stație Levigat în municipiul Sighișoara	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0
2	Înființarea unui depozit de deșeuri industriale în municipiul Sighișoara	-1	0	-1	0	0	0	0	1	1	2	1	0
3	Crearea de instalații industriale pentru producerea energiei din deșeuri	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0
4	Realizare depozit de deșeuri inerte - municipiul Sighișoara	-1	0	-1	0	0	0	0	1	1	2	1	0
5	Retehnologizare instalație de sortare Sighișoara	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0
6	Construire stație de transfer cu tocător de deșeuri verzi	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0
7	Instalație de digestie anaerobă cu recuperare de biogaz și compost - depozitul deșeuri	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0
8	Închidere celule 1 și 2 și construirea celulei 4 a depozitului conform Sighișoara	1	1	1	0	0	0	1	1	1	2	1	0
9	Extindere sistem colectare selectivă (inclusiv campanii conștientizare populație și agenți economici)	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	0
OS5.3. Rețea verde-albastră extinsă, valorificată și protejată													
D5.3.1. Reabilitarea și extinderea suprafețelor de spații verzi publice din municipiu													
1	Modernizarea și amenajarea Parcului Central	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
2	Realizare parc municipal în zona cartierului Bărăgan	0	1	-1	0	0	0	0	1	0	0	1	1
3	Amenajare scuar Piața Octavian Goga (proiect condiționat de realizarea parcării subterane din parcarea Quattro Amici)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
4	Amenajare peisagistică scuar în Cartierul Miron Neagu	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
5	Amenajare peisagistică fâșie plantată în satul Hetiur - Str. Principală	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
6	Modernizarea și reamenajarea peisagistică a spațiului verde delimitat de Str. N. Titulescu - Str. A. Șaguna - Str. Gării (Parc Sauna) și amenajarea de spații de socializare	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
7	Modernizarea și reamenajarea peisagistică a Parcului Zaharia Boiu	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
8	Înființarea de perdele forestiere de protecție - aliniamente de arbori cu capacitate mare de retenție a CO2 - în lungul infrastructurii feroviare și infrastructurii rutiere majore	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1
9	Parc pentru toate vârstele (în vecinătatea Sălii de sport Radu Voinea)	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
D5.3.2. Amenajarea rețelei hidrografice din municipiu. Prevenirea și combaterea riscului la inundații și a efectelor acestuia													
1	Amenajarea spațiilor verzi adiacente râului Târnava Mare pe tronsonul Bărăgan - Cornești	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
2	Amenajare albie râu Târnava Mare - Târnava Navigabilă	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
2	Regularizarea râului Târnava Mare, pe segmentul comuna Albești - municipiul Sighișoara	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1
3	Amenajarea pârâul Șaeș (prin SDL 2021-2030 se recomandă amenajarea peisagistică a pârâului și realizare de lucrări hidrotehnice și lucrări de stabilizare a malurilor)	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1
4	Amenajare peisagistică pârâul Câinelui și realizare de lucrări hidrotehnice	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
5	Amenajarea hidrotehnică a cursurilor de apă aferente pâraielor Dracului, Herțeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1
6	Amenajare zonă de agrement: Lacul Șercheș	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
7	Amenajare zonă de agrement și pescuit: Lacul Rusu	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
8	Lucrări permanente de întreținere a amenajărilor hidrotehnice de apărare la inundații de pe teritoriul municipiului, pe toate cursurile de apă (Târnava Mare, Șaeș, Câinelui, Dracului, Herțeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății)	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1
D5.3.3. Protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului natural al municipiului													
1	Consolidarea și stabilizarea versanților din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Consolidarea și stabilizarea versanților Dealului Cetății	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1
2	Amenajarea de trasee turistice în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
3	Organizarea de activități educaționale în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Rezervația Breite	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
4	Organizarea de vizite ghidate în ariile naturale protejate din Municipiul Sighișoara - Proiect pilot: Rezervația Breite	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
5	Amenajare platou Breite - trasee recreative și de promenadă	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
OS6.1. Administrație publică locală cu o capacitate crescută de a dezvolta, implementa și monitoriza strategii și proiecte și de a lua decizii bazate pe date													
D6.1.1. Actualizarea și completarea cadrului strategic și operațional la nivelul municipiului													
1	Actualizarea Planului Urbanistic General al Municipiului Sighișoara	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1
2	Plan Urbanistic Zonal Str. Parângului	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1
3	Plan Urbanistic Zonal Str. Bucegi	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1
4	Actualizarea Planului Urbanistic Zonal - Zone Construite Protejate Municipiul Sighișoara	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1
5	Elaborarea Strategiei de dezvoltare a sectorului cultural și a turismului durabil în municipiul Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
6	Elaborare Plan de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) al Municipiului Sighișoara	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1
7	Realizarea unui studiu de trafic la nivelul municipiului Sighișoara	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
8	Întocmirea Cadastrului General al Municipiului Sighișoara (prin SDL 2021-2030 se propune corelarea acestuia cu baza de date urbane)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
9	Dezvoltarea bazei de date urbane (în corelare cu baza de date elaborată în cadrul PUG), spațializate utilizând GIS/BIM, ca suport pentru luarea deciziilor în domeniul dezvoltării urbane	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
10	Elaborarea Registrului Spațiilor Verzi al Municipiului Sighișoara	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	1
11	Actualizare PAED	0	1		0	0	1	0	1	0	0	1	0
12	Planificare integrată pentru dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC) a zonelor marginalizate:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	(1) Înființare Grup de Acțiune Locală	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	(2) Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	2	1
13	Elaborarea Strategiei de Utilizare a Surselor Regenerabile de Energie	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
14	Management energetic și elaborarea Programului de îmbunătățire a eficienți energetice	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
15	Realizarea unui regulament de publicitate stradală	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
16	Elaborarea Strategiei Smart City Municipiul Sighișoara	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1
D6.1.2. Dezvoltarea capacității administrative de a implementa și monitoriza strategii și proiecte													
1	Dezvoltarea unei unități pentru implementarea și monitorizarea strategiilor și planurilor de dezvoltare urbană/ locală	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Dezvoltarea unei unități/ unui departament având responsabilități de monitorizare a implementării PMUD	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
3	Înființarea unui centru de voluntariat la nivelul municipiului Sighișoara	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
4	Înființarea unui centru de resurse al Primăriei Municipiului Sighișoara (pentru elaborarea de documentații tehnice, rapoarte, proiecte etc)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
5	Creșterea numărului de posturi din cadrul Compartimentului patrimoniu UNESCO din cadrul Direcției	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
	Arhitectului Șef și cooptarea de specialiști în domeniul protecției patrimoniului												
OS6.2. Sighișoara performantă – capacitate administrativă crescută pentru a dezvolta avantaje competitive la nivel regional și național.													
D6.2.1. Creșterea capacității administrative de a absorbi fonduri externe nerambursabile și de a implementa o politică accentuată de investiții în perioada 2021-2027, bazată pe noile oportunități aferente noilor cadre financiare multianuale.													
1	Crearea unei unități dedicate accesării fondurilor externe nerambursabile în cadrul Primăriei Municipiului Sighișoara prin reorganizarea *Serviciul achiziții, investiții, fonduri europene*.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Elaborarea unei analize de nevoi și a unui plan multianual de formare dedicat personalului implicat în accesarea fondurilor externe nerambursabile. Elaborarea unui plan de formare care să țină cont de noile obiective și direcții de investiții aferente perioadei 2021-2030.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Dezvoltarea unui punct unic de contact pentru mediul de afaceri în vederea acordării de asistență tehnică și sprijin pentru accesarea de fonduri externe nerambursabile sau oportunități aferente fondurilor naționale. Formarea unui grup de lucru cu mediul de afaceri pentru fundamentarea punctului unic de contact.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
4	Inițierea unor schimburi de experiență cu autoritățile publice locale din România cu experiență în accesarea și managementului fondurilor externe nerambursabile.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
D6.2.2. Îmbunătățirea managementului resurselor umane la transformările în desfășurare, nevoilor de la nivelul comunității și cererii de servicii publice.													
1	Realizarea unei analize de nevoi la nivelul autorității publice locale privind reorganizarea organigramei, ajustarea misiunii și obiectivelor departamentelor și rolurilor fiecărui membru al personalului.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Realizarea unei analize de nevoi la nivelului Municipiului Sighișoara privind calitatea serviciilor publice oferite, solicitărilor și nevoilor cetățenilor pentru fundamentarea unei ajustări potențiale a serviciilor publice oferite.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Elaborarea și implementarea unui plan de formare a personalului care să vizeze o mai bună înțelegere a viziunii municipalității, documentelor strategice de la nivel local și rolul fiecărui în îndeplinirea acestor deziderate. Realizarea de parteneriate cu universități cu competențe în domeniu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
D6.2.3. Îmbunătățirea sistemelor și procedurilor de lucru pentru a eficientizarea și îmbunătățirea capacității instituției de a livra servicii publice de calitate.													
1	Analiza procedurilor de lucru de la nivelul instituției, simplificarea și ajustarea lor pentru a crește eficiența managementului instituțional.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Extinderea utilizării de soluții digitale în procesele de lucru la nivel intern, inclusiv comunicarea între departamente. Eficientizarea procesului de comunicare interdepartamental prin simplificarea procedurilor.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Optimizarea circuitului documentelor și informarea periodică a fiecărui angajat privind circuitul documentelor. Extinderea sistemului intern de management al documentelor și arhivare electronică care să reducă birocrația internă și să elimine fluxul clasic pe hârtie pentru procedurile interne ale instituției.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
4	Instituirea unui program pilot de evaluare a sustenabilității financiare a Municipiului Sighișoara care să identifice principalele provocări și oportunități pe termen mediu și lung în funcție de factorii interni și externi cu impact potențial asupra bugetului local.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
OS6.3. Sighișoara participativă și transparentă – comunitate locală implicată în procesele de decizie la nivel local beneficiind de instrumente și mecanisme destinate consultării și participării publice													
D6.3.1. Acces extins pentru cetățeni la serviciile publice și creșterea participării acestora în procesele de decizie de la nivel local													
1	Dezvoltarea unui hub de inovare și consultare publică. Dezbaterea politicilor publice și proiectelor de investiții cu actorii resursă de la nivel local și extinderea sistemului de consultări publice.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
2	Extinderea sistemului de bugetare participativă la nivel local. Îmbunătățirea capacității instituționale de a fundamenta investițiile publice prin implementarea anuală a unui sistem de votare a ideilor cetățenilor/ mecanism de feedback din partea acestora.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Formarea unor grupuri de lucru per arii tematice cu cetățenii implicați civic și societatea civilă pentru fundamentarea nevoilor de la nivel local.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Nr Crt	Proiect propus prin SDL	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
D6.3.2. Transparență extinsă prin pilotarea de către Municipiul Sighișoara a publicării datelor publice în format deschis și îmbunătățirea capacității de a răspunde solicitărilor de informații, datelor și consultărilor solicitate de către cetățeni și societatea civilă													
1	Pilotarea unui program de identificare și structurare a tuturor datelor publice existente la nivelul instituției și asumarea publicării noilor date publice în format deschis, inclusiv pe portalul național privind datele deschise.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Registru public al solicitărilor de informații, accesibil pe pagina instituției.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Plan de formare pentru personalul instituției cu competențe în publicarea datelor publice deschise și răspunsului la solicitările de informații.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
4	Reconfigurarea pagii web a Primăriei Municipiului Sighișoara pentru a asigura un acces mai facil la date și informații	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
OS6.4. Sighișoara digitală – Administrație publică dispune de soluții digitale pentru procedurile interne de lucru, relația cu cetățeanul și serviciile publice oferite.													
D6.4.1. Extinderea serviciilor de guvernare electronică și serviciilor publice electronice oferite de Primăria Municipiului Sighișoara în relația cu cetățenii și mediul de afaceri.													
1	E-guvernare. Digitalizarea tuturor serviciilor publice oferite de către Primărie, monitorizarea și evaluarea lor de către personal dedicat și ajustarea în funcție de transformările de la nivelul comunității și cerințelor cetățenilor și mediului de afaceri.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
D6.4.2. Dezvoltarea competențelor digitale ale personalului primăriei.													
1	Lansarea unui program multianual de creștere a competențelor digitale la nivelul întregului personal al Primăriei Municipiului Sighișoara.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
2	Cursuri de formare dedicate personalului în domeniul reglementărilor datele publice și securitatea acestora.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
3	Utilizarea unui sistem informatic dedicat și sigur pentru comunicarea internă (securitatea datelor, e-mailuri dedicate)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
OS6.5. Sighișoara participativă - Parteneriate cu mediul privat, actori guvernamentali și non-guvernamentali la nivel local, național și european pentru o dezvoltare durabilă													
D6.5.1. Extinderea parteneriatelor cu mediul privat, instituții publice și organizații non-guvernamentale, relevante la nivel local, național sau european													
1	Identificarea actorilor relevanți și adoptarea de parteneriate pe termen mediu și lung cu instituții relevante în domeniul cultural, de patrimoniu sau dezvoltarea urbană sustenabilă.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
OS6.6. Activități de închiriere gestionate sustenabil și eficient, menite să contribuie la creșterea calității locuirii și activităților socio-culturale și comerciale din municipiu													
D6.6.1. Proceduri transparente și competitive pentru activitatea de închiriere a clădirilor, bunurilor și echipamentelor aflate în domeniul Primăriei Municipiului Sighișoara.													
1	Transparență extinsă în activitatea de închiriere a tuturor clădirilor, bunurilor și spațiilor aflate în patrimoniul municipalității. Definirea de proceduri publice și transparente, supuse dezbaterii publice.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
OS6.7. Activități de concesionare gestionate sustenabil și eficient, menite să contribuie la creșterea calității vieții prin asigurarea unor servicii publice de calitate și echitabile													
D6.7.1. Oferirea de servicii publice calitative, eficient gestionate și echitabile pentru cetățeni. Optimizarea costurilor și transparență extinsă la nivelul administrației locale, inclusiv companii de utilități sau companii private care prestează aceste servicii publice.													
1	Evaluări anuale ale serviciilor publice oferite de către cetățenii municipiului (sondaj online sau chestionar reprezentativ)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Lansarea unui concurs anual (hackaton) de îmbunătățire a serviciilor publice oferite (soluții dinspre cetățeni și societatea civilă, mediul de afaceri, mediul academic etc) și implementarea celor mai bune soluții eligibile.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Punctaj cumulativ SDL pentru fiecare obiectiv de mediu (OM1-OM12)		**0,051**	**0,26**	**0,005**	**0,003**	**0,072**	**0,051**	**0,214**	**0,362**	**0,164**	**0,043**	**0,799**	**0,477**
PUNCTAJ GLOBAL SDL		**+0,21**											

Calculul punctajului global pentru evaluarea impactului de mediu a SDL s-a realizat ca medie aritmetică a punctajelor cumulative calculate pentru fiecare obiectiv de mediu relevant. Punctajul global obținut în varianta de implementare a SDL, evaluat la **+0,21,** arată un impact cumulativ pozitiv nesemificativ asupra tuturor componentelor mediului.

Având în vedere viziunea și obiectivele strategice ale SDL Municipiul Sighișoara, este evident că strategia este promovată cu prioritate pentru obținerea unui rezultat socio-economic pozitiv. Pentru o analiză obiectivă a impactului potențial asupra componentelor principale de mediu, din analiză s-au extras componentele *"mediul socio-economic"* și "*infrastructura edilitară și de trafic*", rezultând un punctaj global de +**0,15**, adică impactul manifestat în relație cu celelalte obiective relevante de mediu este unul pozitiv nesemnificativ.

Impactul se situează într-un interval acceptabil pozitiv nesemnificativ, iar la **cap. 9** se vor identifica măsuri care vor contribui la îmbunătățirea rezultatului obținut asupra componentelor de mediu și implicit la un impact rezidual pozitiv mai important.

	Obiective relevante de mediu pentru:									
	Apă	**Aer**	**Sol și utilizarea terenurilor**	**Biodiver-sitate**	**Nivel de zgomot**	**Schimbări climatice**	**Riscuri naturale și antropice**	**Sănătate umană**	**Gestiunea deșeurilor**	**Patrimonial cultural, arhitectorinic, arheologic și peisajul**
	OM1	**OM2**	**OM3**	**OM4**	**OM5**	**OM6**	**OM7**	**OM8**	**OM10**	**OM12**
Punctaj cumulativ pentru fiecare obiectiv de mediu	**0,051**	**0,26**	**0,005**	**0,003**	**0,072**	**0,051**	**0,214**	**0,362**	**0,043**	**0,477**
Punctaj global SDL, cu excluderea OM9 și OM11	**+0,15**									

7.2. Evaluarea impactului cumulativ al implementării SDL în raport cu obiectivele relevante de mediu

Evaluarea efectului cumulativ al implementarii SDL s-a realizat realizând o medie a punctajelor acordat pentru proiectele propuse, în raport cu obiectivele de mediu relevante.

Din analiza grafică de mai jos se observă că pentru obiectivele de mediu relevante impactul potențial este unul pozitiv nesemnificativ, situându-se în limite legale acceptabile.

Evaluarea globală pentru obiectivele de mediu stabilite pentru *sol* și *biodiversitate* sunt nesemnificative (sau apropape de *nule)* și se justificată de faptul că implementarea unor proiecte pot avea impact direct negativ asupra solului, dar acesta se atenuează prin implementarea altor proiecte cu impact pozitiv asupra acestei componente de mediu. Rezultatul cumulativ final este evaluat ca fiind nesemnificativ sau apropiat de zero.

Pentru componenta de biodiversitate, așa cum a arătat și *Memoriul de prezentare elaborat conform OM 262/2020*, de *PFA Cengher Călin, 2022*, implementarea SDL se va incadra în definiția impactului nesemnificativ asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar. Pentru această componentă de mediu, s-au surprins aspecte ușor pozitive în relație cu propunerile de proiecte din SDL care vizează amenajarea unor zone verzi (parcuri, scuaruri etc.).

Figură 9 – Evaluarea impactului cumulativ al proiectelor propuse prin SDL în raport cu obiectivele relevante de mediu *(Sursa: prelucrare proprie a rezultatelor evaluării)*

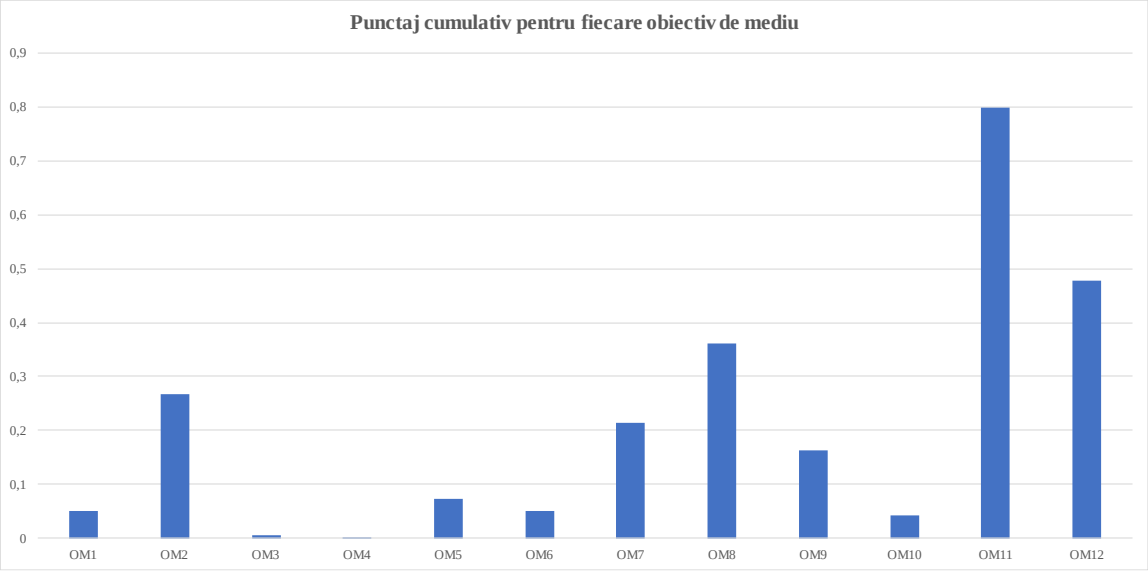

Concluzie:

- Din analiza impactului cumulativ rezultă că toate componentele de mediu au obținut punctaje pozitive; cele mai mici punctaje au fost obținute pentru componentele *sol, bidiversitate, zgomot* și *gestiunea deșeurilor.*

- Rezultatul evaluării SDL a determinat concluzia că implementarea proiectelor propuse va avea un **efect cumulativ pozitiv nesemnificativ asupra mediului.**

- Din analiza impactului cumulativ rezultă că pe termen lung se crează premisele atingerii majorității obiectivelor relevante de mediu stabilite pentru fiecare componentă de mediu.

7.3. Evaluarea impactului implementarii alternativelor în raport cu obiectivele relevante de mediu

Procesul de elaborare a SDL a presupus consultări în grupurile de lucru tematice, precum și consultarea publicului prin chestionare, rezultând astfel propuneri de proiecte, acesta fiind un proces dinamic. Pe parcursul consultărilor strategia a integrat propunerile fundamentate ale actorilor implicați în procesul de elaborare rezultând o singură alternativă finală agreată, care este prezentată pe larg în **cap. 2.1**. al Raportului de Mediu.

Pentru că în cadrul evaluării strategice de mediu se analizează alternativele sau scenariile propuse, precum și *alternativa "0",* s-a realizat analiza detaliată a celor două alternative:

- *Alternativa "0"* sau *"do nothing"*, așa cum este prezentată în **cap. 3.2** a RM

- *Alternativa "1"* finală a SDL, așa cum este prezentată în **cap. 2.1.** a RM.

Alternativa "0" de neimplementare a SDL se compune din măsuri/proiecte ce vor fi implementate, în baza unor planuri deja aprobate, în derulare sau în curs de aprobare pentru finanțare. Proiectele considerate în *alternativa „zero"* sunt:

– Proiectele incluse în **Planul de Mobilitate Urbană Durabilă în Municipiul Sighișoara, 2022 (PMUD),** care vizează intervenții asupra rețelei stradale în următoarele moduri:

  - Investițiile (proiectele) integrate, la nivel de coridor de mobilitate urbană, reprezentând intervenții asupra infrastructurii tuturor modurilor de transport: introducere de benzi dedicate pentru transportul în comun, modernizarea infrastructurii rutiere, introducere de piste de biciclişti și extinderea, modernizarea și dotarea trotuarelor și spațiilor pietonale cu elemente de mobilier urban și vegetație;

  - Investițiile (proiectele) de mobilitate durabilă -> reprezintă intervenții investiționale asupra unor artere municipale prin care se reconfigurează trama stradală cu scopul introducerii sau extinderii infrastructurilor de transport pentru modurile nepoluante – pietonal și velo ; realizarea acestor Intervenții presupune reducerea suprafetei carosabile destinate utilizării autoturismelor, atât a celor în trafic, cât și pentru parcările de tip «on-street», reconfigurarea parcărilor în alveole speciale, etc.;

- Investiții în infrastructura rutieră de importanță locala și modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale în zonele de expansiune urbană (cartierele noi construite), precum și construirea de noi artere care sa deserveasca zonele de expansiune urbană sau sa realizeze legaturi între cartiere ale municipiului.

– Proiectele incluse în **Planul de Acţiune privind Energia Durabilă și Clima (PAEDC), 2022-2030**, care au în vedere sectoare / domenii de acțiune, precum:

  - Clădiri şi instalații aferente (clădiri municipale, clădiri din sectorul terțiar, clădiri rezidențiale, iluminat public);
  - Transport (flota municipală, transport public, transport privat şi comercial);
  - Producție de energie locală (instalații termice solare şi fotovoltaice solare, co-generare de înaltă eficiență, instalații termice cu combustibil biomasă);
  - Planificare urbană (planificare urbană strategică, plan urban de mobilitate durabilă, dezvoltarea de reglementări locale în sprijinul construcțiilor durabile);
  - Achiziții (reglementări locale de eficiență energetică, reglementări locale de utilizare surse de energie regenerabilă, cu respectarea principiilor cuprinse în Directiva EcoDesign);
  - Comunicare (servicii de asistență tehnică şi consultare, suport financiar şi subvenții, campanii de informare şi conștientizare, sesiuni de instruire);
  - Management deșeuri (colectare selectivă, reciclare).

Tabel 23 – Evaluarea impactului alternativei ”0” în raport cu obiectivele relevante de mediu

Nr. Crt	Lista Planurilor/ Proiectelor în implementare sau deja aprobate – alternativa ”0”	OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
1	**Planul de Mobilitate Urbană Durabilă în Municipiul Sighișoara, 2022 (PMUD)**	0	0,2	-0,27	0	0,03	0,03	0,03	0,03	0,2	0	0,17	0
2	**Planul de Acțiune privind Energia Durabilă și Clima (PAEDC), 2022-2030**	0,017	0,12	-0,08	0	0,05	0,05	0,035	0,1	0,08	0,035	0,17	0,07
Punctaj cumulativ pentru fiecare obiectiv de mediu (alternativa ”0”)		0,008	0,16	-0,18	0	0,043	0,043	0,034	0,069	0,14	0,017	0,17	0,035
Punctaj global (alternativa ”0”)		**+0,046**											

Tabel 24 – Analiza comparativă a alternativelor în raport cu obiectivele relevante pentru componentele de mediu

Evaluarea alternativelor SDL		Obiective relevate de mediu stabilite pentru factorii de mediu											
		Apă	Aer	Sol și utilizarea terenurilor	Biodiversi-tate	Nivel de zgomot	Schimbări climatice	Riscuri naturale și antropice	Sănătate umană	Infrastructura rutieră și de trafic	Gestiunea deșeurilor	Mediul socio-economic	Patrimonial cultural, arhitectorinic, arheologic și peisajul
		OM1	OM2	OM3	OM4	OM5	OM6	OM7	OM8	OM9	OM10	OM11	OM12
Alternativa "0"	**Punctaj cumulativ pentru fiecare obiectiv de mediu**	**0,008**	**0,16**	**-0,18**	**0**	**0,043**	**0,043**	**0,034**	**0,069**	**0,14**	**0,017**	**0,17**	**0,035**
Punctaj global – Alternativa "0"		**+0,046**											
Alternativa "1"	**Punctaj cumulativ pentru fiecare obiectiv de mediu**	**0,051**	**0,26**	**0,005**	**0,003**	**0,072**	**0,051**	**0,214**	**0,362**	**0,164**	**0,043**	**0,799**	**0,477**
Punctaj global SDL – Alternativa "1"		**+0,21**											

Analiza comparativă arată că implementarea SDL Municipiul Sighișoara în varianta propusă este justificată și **generează un impact pozitiv global mai important decât alternativa "0"** (PUMUD, PAEDC).

Analiza impactului cumulativ în raport cu obiectivele relevante de mediu arată **un impact pozitiv mai important asupra mediului socio-economic din mun. Sighișoara** în **alternativa "1"** de implementare (punctaj cumulativ +0,799), față de *alternativa "0"* (+0,17).

8. POSIBILELE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI, INCLUSIV ASUPRA SĂNĂTĂȚII, ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ

Dată fiind amplasarea SDL în centrul tării, nu se pune problema existenței unor efecte semnificative asupra mediului sau asupra sănătății umane în context transfrontieră.

Implementarea SDL afectează arii naturale protejate parte din rețeaua ecologică declarată la nivel european Natura2000. Conform *Memoriului de prezentare elaborat conform OM 262/2020*, de *PFA Cengher Călin, 2022*, implementarea SDL se va incadra în definiția ***impactului nesemnificativ asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar***.

Conform *Memoriului de prezentare* se prezintă următoarele detalieri:

"Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Sighișoara 2021-2030 se va implementaparțial în interiorul ariilor naturale protejate menționate. (n.a. *cap. 3.1.4. din RIM)*

Considerând rezultatele evaluarii impactului asupra factorilor de mediu și altor factori de interes protectiv, se apreciază că majoritatea efectelor se vor manifesta la o scară locală. Estimăm că prin obiectivele acesteia nu se vor diminua suprafețele habitatelor de interes comunitar, a habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere ale speciilor de interes comunitar. Ținând cont că impactul nesemnificativ presupune o alterare minimă a componentelor naturale, inclusiv a speciilor și populatiilor locale, pe termen scurt, cu un puternic caracter de reversibilitate, astfel încat refacerea stării inițiale are loc de la sine, pe o perioadă mică de timp, fără eforturi suplimentare, s-a ajuns la concluzia că implementarea planului propus, cu acele caracteristici prezentate în memoriu, ***se va incadra în definiția impactului nesemnificativ****. De asemenea, strategia nu va modifica pe termen scurt, mediu și lung nivelul presiunilor antropice identificate la nivelul ariilor naturale protejate menționate în Planul de Management. Investițiile propuse a se realiza, își propun în principal să contribuie la dezvoltarea turismului durabil în zonă și să aducă beneficii intregii zone atat din punct de vedere economic, turistic, dar si al conservării mediului natural. Conform obiectivelor propuse de strategie, o parte din acestea pot avea o influenta asupra factorilor de mediu in etapa de implementare. Prevenirea si reducerea efectelor adverse asupra mediului se poate face numai prin* ***considerarea evaluarii de mediu, conform legii, în toate etapele de pregatire si implementare a proiectelor propuse.***

În cadrul ***capitolului B.2. Prezenţa și efectivele /suprafețele acoperite de specii şi habitate de interes comunitar în aria investiției și în zona posibil afectată…****, au fost prezentate atât informații privind starea de conservare a fiecărui habitat sau specie potențial afectate, cât și obiectivele de conservare și impactul implementării strategiei asupra acestora.*

Astfel din datele prezentate rezultă un potențial impact asupra unor habitate și specii de interes conservativ, impact generat în principal de următoarele proiecte subsecvente strategiei:

- *Amenajare zonă de agrement: Lacul Șercheș;*
- *Amenajare zonă de agrement și pescuit: Lacul Rusu;*
- *Amenajare albie râu Târnava Mare - Târnava Navigabilă;*
- *Regularizarea râului Târnava Mare, pe segmentul comuna Albești - municipiul Sighișoara*
- *Amenajarea pârâul Șaeș (prin SDL 2021-2030 se recomandă amenajarea peisagistică a pârâului și realizare de lucrări hidrotehnice și lucrări de stabilizare a malurilor)*
- *Amenajare peisagistică pârâul Câinelui și realizare de lucrări hidrotehnice*
- *Amenajarea hidrotehnică a cursurilor de apă aferente pâraielor Dracului, Herțeș, Broșteanu, Cloașterf, Cetății*

Pentru ca implementarea strategiei să nu conducă, nici pe termen scurt și nici pe termen lung, la diminuarea habitatelor de interes comunitar, la diminuarea de suprafețe corespunzătoare cerințelor ecologice ale faunei de interes comunitar ca habitate de adăpost, hrănire și/sau cuibărire, după caz, se impun o serie de măsuri de conservare/diminuare a impactului…".

Măsurile propuse în *Memoriul de prezentare elaborat conform OM 262/2020,* de *PFA Cengher Călin, 2022,* sunt prezentate în ***cap. 9,*** *din* ***RIM.***

9. MĂSURILE PROPUSE PENTRU A PREVENI, REDUCE ȘI COMPENSA CÂT DE COMPLET POSIBIL ORICE EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI

Tabel 25 – Propuneri rezultate în urma evaluării strategice de mediu

Factor/ Aspect de mediu	Măsuri identificate pentru diminuarea impactului implementării SDL
Apă	- la faza de proiectare DTAC se va solicita Avizul de Gospodărirea Apelor pentru proiectele care au legătură cu apele; - pentru proiectele de alimentarea cu apă și canalizare se vor corela strict capacităţile de alimentare cu apă cu cele de canalizare şi de epurare a apelor uzate; - la faza DTAC se vor studia soluții tehnice pentru utilizarea eficientă a apei, pentru recirculare unde este pretabil și eventual, pentru utilizarea apelor pluviale în cadrul folosințelor acolo unde este fezabil (de ex. pentru irigare spații verzi); - la faza DTAC se va studia și detalia soluția de colectare și evacuare a apelor pluviale din zonele de implementare a proiectelor; - în zonele în care există rețele publice de canalizare se recomandă să se utilizeze cu precauție soluții locale (bazine, fose, puțuri absorbante etc.) și numai cu avizul SGA; - pe viitor se va interzice branşarea consumatorilor la sistemul de alimentare cu apă potabilă înaintea execuţiei şi punerii în funcţiune a reţelei de canalizare, sau fără soluții locale controlate de colectare sau epurare a apelor uzate; - la evacuarea apelor uzate în canalizarea publică se vor respecta prevederile NTPA002/2005; - la evacuarea apelor preepurate sau epurate în receptorii naturali se vor asigura condițiile necesare pentru monitorizarea efluenților în scopul verificării conformării cu NTPA001/2005; - se va evita implementarea proiectelor (inclusiv lucrările de protecţie împotriva inundaţiilor) ce pot duce la înrăutăţirea stării chimice a corpurilor de apă şi a potenţialului/stării ecologice a acestora; - în zona cursurilor de apă se va evita îngustarea albiilor minore prin amplasarea de construcţii și se impune pastrarea limitei de siguranta, cf. Legii Apelor 107/1997 actualizată; - în zonele inundabile se va interzice construire până la scoaterea terenurilor de sub inundabilitate și numai cu avizul de amplasament emis de SGA.

Factor/ Aspect de mediu	Măsuri identificate pentru diminuarea impactului implementării SDL
Aer **și** **Schimbări climatice**	- reglementarea arterelor de circulație se va efectua conform prevederilor SDL și *Planului de Mobilitate Urbană Durabilă*, astfel încât să fie asigurat un trafic fluid, iar emisiile de zgomot, gaze de eșapament și de pulberi să fie minimizate; - la proiectarea construcțiilor se va ține cont de cerințele privind eficiența energetică a clădirilor; de asemenea, se va ține cont de posibilitatea utilizării unor surse de energie regenerabilă și de posibilitatea amenajaării unor terase/acoperișuri verzi; - la proiectarea construcțiilor se vor analiza posibilitățile de utilizare a celor mai eficiente și mai puțin poluante tehnologii pentru încălzire, se va analiza cu prioritate amplasarea de instalații termice cu eficiență ridicată; - toate lucrările de construcţie, ar trebui să conţină soluții tehnice care se adresează adaptării la schimbările climatice; - se va asigura creșterea suprafeței spațiilor verzi plantate în intravilanul UAT.
Sol	- pentru că scorurile cele mai reduse, din punct de vedere al impactului pozitiv, s-au înregistrat în raport cu componentele de mediu *sol* și *biodiversitate*, la faza DTAC a proiectelor propuse prin SDL se vor identifica măsuri specifice de îmbunătățire sau de prevenire a unui potential impact negativ cauzat de intervențiile directe asupra solului și subsolului. Aceste măsuri vor viza în principal: -selectarea locației de implementare a proiectelor astfel încât să fie ocupate suprafețe naturale cât mai reduse; se va prefera implementarea noilor proiecte pe terenuri deja antropizate, minimizând astfel suprafețele de teren natural afectat; -ocuparea temporară a unor suprafețe cât mai reduse de teren; -aplicarea unr tehnologii în construcție cu impact minim asupra solului; -asigurarea măsurilor pentru prevenirea contaminării directe a solului prin deversări, depozitări necontrolate de DCD, produse chimice sau de alte materiale cu potențial de a contamina solul; -asigurarea stabilității terenurilor în zona intervențiilor. - pentru terenurile supuse unor riscuri de eroziune sau alunecări, după asigurarea stabilității terenurilor, lucrările de reconstrucție ecologică, pot fi executate chiar în cadrul unor proiecte de *plantări* în care comunitatea și

Factor/ Aspect de mediu	Măsuri identificate pentru diminuarea impactului implementării SDL
	ONG-urile să fie implicate; - pentru suprafețele de teren situate în intravilanul sau în vecinătatea intravilanului cu funcțiune sensibilă (rezidențială, de agrement/spații verzi etc.), terenuri afectate anterior de unități industriale, administrația locală ar putea demara o serie de ședințe de consultare cu proprietarii terenurilor în scopul identificării pârghiilor legale pentru susținerea aceastora în demersul realizării unor proiecte pentru reconstrucția ecologică a acestor zone; - pentru PUG aflat în lucru, la definitivarea studiilor de fundamentare ar trebui asigurat un suport solid științific pentru stabilirea funcțiunii terenurilor și compatibilității funcțiuniilor în cadrul municipiului Sighișoara; la nivel European și în virtutea unei dezvoltări durabile a orașelor în acord cu asigurarea stării bune de sănătate a polpulației, tendința este migrare a platformelor industriale poluante la periferia intravilanului, fundamentat pe studii de calitate a solului care să permit reconversia funcțională a acestor zone; - în planificarea urbană și a designului proiectelor propuse trebuie ținut cont de categoria de folosință a terenurilor, de calitatea acestora și de respectarea prevederilor legale pentru categoriile de folosință *sensibile* și *mai puțin sensibile*, atunci când se dorește schimbarea funcțiunii terenurilor; schimbarea funcțiunii terenurilor se va realiza în cadrul legal, prin studii de investigare a calității solurilor în situațiile în care există suspiciuni de poluare remanentă; - pentru protecția calității solului și în scopul atingerii obiectivului relevant de mediu (OM3) se vor aplica integral măsurile identificate pentru componentele de mediu *apă* și *gestiunea deșeurilor;* - se va asigura creșterea suprafeței spațiilor verzi plantate în intravilanul UAT; la transportul solului necesar pentru amenajarea zonelor verzi, se va institui o procedură de verificare a furnizorului astfel încât solul adus în teritoriu să **nu** provină de pe terenuri sau din surse contaminate; - zonele libere reglementate ca zone verzi în UAT Sighișoara vor fi întreținute corespunzător; - platformele, parcările, arterele de trafic rutier și pietonal se vor proteja prin acoperire cu beton/asfaltare/dalare, apele pluviale colectate de pe aceste suprafețe vor fi tratate ca potențial contaminate; - se vor derula actiuni de informare și de consultare a publicului pe tema protecției protectiei mediului în realție cu planurile urbanistice și cu proiectele inițiate de administrația locală.

Factor/ Aspect de mediu	Măsuri identificate pentru diminuarea impactului implementării SDL
Biodiver-sitate	- locaţiile proiectelor vor ține cont de limita siturilor Natura2000 și de extinderea impactului potențial, pentru a evita afectarea ariilor naturale protejate; - orice proiect care intersectează ariile naturale protejată și care nu este necesar pentru managementul siturilor Natura2000 trebuie precedat de studii de evaluare adecvată, iar soluţiile are urmează a fi implementate vor fi alese în urma analizării mai multor alternative; - orice proiect care este susceptibil de a avea un efect semnificativ asupra ariilor naturale protejate trebuie să facă obiectul evaluării adecvate; - se vor respecta măsurile recomandate prin *Memoriul de prezentare elaborat conform OM 262/2020, de PFA Cengher Călin, 2022*, după cum urmează: ***”Măsuri avand caracter general, pentru toate proiectele subsecvente strategiei:*** ➢ *Se impune respectarea prevederilor OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor natural protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei si faunei salbatice, aprobata prin Legea 49/20011, precum si prevederile OUG 195/2005 cu modificarile ulterioare, aprobata prin Legea 154/2006 – Cap. VIII – Conservarea biodiversitatii si arii naturale;* ➢ *Orice plan sau proiect subsecvent strategiei, care are legatura directa ori nu este necesar pentru managementul ariilor naturale de interes comunitar, dar care ar putea afecta in mod semnificativ aria, singur sau in combinatie cu alte planuri ori proiecte, va fi supus unei evaluari adecvate a efectelor potentiale asupra ariilor naturale de interes comunitar din teritoriul strategiei, avand in vedere obiectivele de conservare ale acestora;* ➢ *Titularii de planuri, proiecte si/sau activitati care pot afecta semnificativ ROSCI0227 Sighișoara - Târnava Mare, ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului, ROSCI0186 Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare, ROSPA0028 Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului sau RONPA0652 Rezervația Stejarii seculari de la Breite vor solicita si vor respecta avizul administratorului ariilor naturale protejate (ANANP) și actele de reglementare emise de autoritatea competentă pentru protecția mediului (APM Mureș);* ➢ *Este obligatorie respectarea Planurilor de management si a regulamentului pentru administratorul ariilor naturale protejate, precum si pentru persoanele fizice si juridice care detin sau administrează terenuri si alte bunuri si/sau care desfășoară activități in perimetrul si in vecinatatea ariilor naturale protejate;* ➢ *Se vor respecta, in acord cu prevederile legale in vigoare, conditiile impuse de administratorul ariilor naturale protejate;*

Factor/ Aspect de mediu	Măsuri identificate pentru diminuarea impactului implementării SDL
	➢ *Se vor pastra amplasamentele si masurile propuse prin PUG Sighișoara;* ➢ *Se vor interzice cu desavarsire depozitari neconforme de deseuri si se impune colectarea selectiva a acestora;* ➢ *Se vor realiza infrastructurile care vizeaza alimentarea cu apa, canalizarea integrala a localitatilor si epurarea apelor uzate;* ➢ *Se vor aplica lucrari de ecologizare a zonelor afectate de masuri de implementare proiecte conform PUG;* ➢ *Se va evita afectarea de catre infrastructura temporara si permanenta a habitatelor de interes comunitar din ROSCI0227 Sighișoara - Târnava Mare, ROSCI0186 Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare* ➢ *Se vor monitoriza la inceputul si sfarsitul fiecarei perioade de vegetație stadiul de refacere a habitatelor afectate de proiectele si masurile propuse prin strategie, în cadrul ariilor naturale protejate, cu obligatia beneficiarului de a interveni cu lucrarile necesare de corectare;* ➢ *Constructiile realizate in ariile naturale protejate de interes comunitar vor avea POT minim.* ***Măsuri având caracter specific pentru protecția speciilor si habitatelor prezente in ROSCI0227 Sighișoara - Târnava Mare, ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului, ROSCI0186 Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare, ROSPA0028 Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului și în RONPA0652 Rezervația Stejarii seculari de la Breite:*** ➢ *Pentru speciile de plante si animale salbatice terestre, acvatice si subterane, cu exceptia speciilor de pasari, inclusiv cele prevazute in anexele nr. 4 A (specii de interes comunitar) si 4 B (specii de interes national) din OUG 57/2007, precum si speciile incluse in lista rosie nationala si care traiesc atat in ariile naturale protejate, cat si in afara lor, sunt interzise:* – *orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vatamare a exemplarelor aflate in mediul lor natural, in oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;* – *perturbarea intentionata in cursul perioadei de reproducere, de crestere, de hibernare si de migratie;* – *deteriorarea, distrugerea si/sau culegerea intentionata a cuiburilor si/sau oualor din natura;* – *deteriorarea si/sau distrugerea locurilor de reproducere ori de odihna;* – *se interzice depozitare necontrolata a deseurilor menajere si din activitatile specific.* – *Se va interzice cu desăvârșire introducerea de plante alohtone, cu un potențial*

Factor/ Aspect de mediu	Măsuri identificate pentru diminuarea impactului implementării SDL
	caracter invaziv. – *Lucrările de realizare a investițiilor de tipul construcțiilor în ariile naturale protejate de interes comunitar se vor desfășura în afara perioadei 15 Martie-15 Iulie, în vederea evitării disturbării speciilor în perioada de reproducere.* – *Deșeurile menajere nu se vor depozita în locuri în care pot avea acces animalele sălbatice.* ➢ *Pentru toate speciile de pasari sunt interzise:* – *uciderea sau capturarea intentionata, indiferent de metoda utilizata;* – *deteriorarea, distrugerea si/sau culegerea intentionata a cuiburilor si/sau oualor din natura;* – *culegerea oualor din natura si pastrarea acestora, chiar daca sunt goale;* – *perturbarea intentionata, in special in cursul perioadei de reproducere, de crestere si de migratie;* – *detinerea exemplarelor din speciile pentru care sunt interzise vanarea si capturarea;* – *comercializarea, detinerea si/sau transportul in scopul comercializarii acestora in stare vie ori moarta sau a oricaror parti ori produse provenite de la acestea, usor de identificat;* – *se interzice deranjarea pasarilor prin deplasari cu mijloace generatoare de zgomote."*
Nivel de zgomot	- la faza DTAC a proiectelor propuse se vor identifica măsuri specifice de reducere sau de compensare a efectelor negative cauzate de noile surse de zgomot; la alegerea amplasamentelor obiectivelor noi care generează niveluri ridicate de zgomot se va ține cont de receptorii sensibili (populație), amplasamentele și soluțiile tehnice se vor fundamenta pe baza unor studii de zgomot care vor identifica măsurile necesare pentru atenuare, după caz; - mobilarea terenurilor și eventuale măsuri compensatorii (ex: panouri fonoabsorbante, perdele vegetale de protecție sau soluții constructive speciale – de ex. folosirea de materiale de construcții și tâmplării fonoabsorbante) se vor propune în fazele de proiectare PUZ și DTAC și vor contribui la reducerea nivelului de zgomot la nivel de receptor, dar și la îmbunătățirea condițiilor de mediu și sănătate în general; aceste măsuri se vor stabili în baza studiilor de specialitate (de prognoză a nivelului de zgomot).
Sănătatea populației	- se va asigura creșterea suprafeței spațiilor verzi plantate în intravilanul UAT, astfel încât suprafata de spatiu verde/cap locuitor să atingă prevederile Legii nr. 24/2007, de 20 mp/locuitor; această măsură este obligatorie la actualizarea PUG;

Factor/ Aspect de mediu	Măsuri identificate pentru diminuarea impactului implementării SDL
	- la amenajarea spatiilor verzi si de recreere se interzice introducerea unor specii invazive; - respectarea distanţelor minime de protecție sanitară față de teritoriile protejate; se vor stabili zonele de protecție sanitară între zonele cu potențial de poluare și receptorii sensibili, conform prevederilor Ord. nr. 119/2014 actualizat, prin Studii de impact asupra sănătății populației; - se vor include în proiectele cu potențial de poluare sau disconfort, măsurile necesare pentru protecţia populaţiei, acolo unde implementarea se realizează în apropierea zonelor protejate (rezidențial, de odihnă, agrement, școli, grădinițe etc.).
Riscuri naturale și antropice	- pentru proiectele incluse in SDL, la inițierea acestora se vor realiza studii geotehnice conform solicitării Certificatului de Urbansim si dupa caz, studii de inundabilitate, pentru identificarea zonelor supuse riscurilor naturale și a măsurilor necesare pentru prevenire (stabilizare, scoatere de sub inundabilitate terenuri etc.); - măsurile necesare pentru prevenirea riscurilor naturale și antropice, se vor detalia la fazele ulterioare de proiectare PUG / PUZ / DTAC; - în PUG se vor identifica zonele supuse riscurilor naturale și măsurile necesare pentru prevenirea manifestării acestora; - în cadrul PUG se vor stabili suprafețele cu restricție temporară sau definitivă de construire pe terenurile supuse riscurilor naturale.
Gestiunea deșeurilor	- Se va avea în vedere necesitatea îmbunătățirii sistemului colectare selectivă a deşeurilor, în vederea atingerii obiectivelor naţionale privind deşeurile; - Privind depozitul de deșeuri municipal și stația de sortare, administrația locală ar putea demara o serie de ședințe de consultare cu operatorul în scopul identificării pârghiilor legale pentru susținerea acestuia în demersal realizării obligațiilor stabilite conform SMID și PJGD Mureș. - Conform OUG. nr. 92/2021 (actualizată în sept. 2022) privind regimul deşeurilor, art. 17, pct. (5), autorităţile administraţiei publice locale au următoarele obligaţii: *a)să asigure colectarea separată cel puţin pentru deşeurile de hârtie, metal, plastic şi sticlă din deşeurile municipale, să stabilească dacă gestionarea acestor deşeuri se face în cadrul unui singur contract de delegare a serviciului de salubrizare sau pe mai multe tipuri de materiale/contract/contracte distincte pentru toate tipurile de materiale/pe*

Factor/ Aspect de mediu	Măsuri identificate pentru diminuarea impactului implementării SDL
	tip de material şi să organizeze atribuirea conform deciziei luate; *b)să atingă un nivel de pregătire pentru reutilizare şi reciclare de minimum 50% din masa totală generată, minim pentru deşeurile de hârtie, metal, plastic şi sticlă provenind din deşeurile menajere sau, după caz, din alte surse, în măsura în care aceste fluxuri de deşeuri sunt similare deşeurilor care provin din gospodării;* *c)să atingă, până în anul 2025 un nivel minim de pregătire pentru reutilizare şi reciclarea deşeurilor municipale de 55% din masă;* *d)să atingă, până în anul 2030 un nivel minim de pregătire pentru reutilizare şi reciclarea deşeurilor municipale de 60% din masă;* *e)să atingă, până în anul 2035 un nivel minim de pregătire pentru reutilizare şi reciclarea deşeurilor municipale de 65% din masă;* *f)să includă în caietele de sarcini şi în contractele de delegare a gestiunii serviciului de salubrizare, în aplicarea principiilor prevăzute la art. 3 din Legea serviciului de salubrizare a localităţilor nr. 101/2006, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, tarife distincte pentru activităţile desfăşurate de operatorii de salubrizare pentru gestionarea deşeurilor prevăzute la lit. a), respectiv pentru gestionarea deşeurilor, altele decât cele prevăzute la lit. a);* *g)să stabilească şi să includă în caietele de sarcini, în contractele de delegare a gestiunii serviciului de salubrizare şi în regulamentele serviciului de salubrizare indicatori de performanţă pentru fiecare activitate din cadrul serviciului de salubrizare, care să cuprindă indicatorii prevăzuţi în anexa nr. 5, astfel încât să atingă obiectivele de reciclare prevăzute la lit. b)-e) şi penalităţi pentru nerealizarea lor;* *h)să implementeze, cu respectarea prevederilor Ordonanţei Guvernului nr. 21/1992 privind protecţia consumatorilor, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, instrumental economic "plăteşte pentru cât arunci", bazat pe unul sau mai multe dintre următoarele: (i)volum; (ii)frecvenţă de colectare; (iii)greutate; (iv)saci de colectare personalizaţi.* *i)să stabilească şi să aprobe pentru beneficiarii serviciului de salubrizare tarife/taxe distincte pentru gestionarea deşeurilor prevăzute la lit. a), respectiv pentru gestionarea deşeurilor, altele decât cele prevăzute la lit. a), şi sancţiunile aplicate în cazul în care beneficiarul serviciului nu separă în mod corespunzător cele două fluxuri de deşeuri;* *j)să aplice după aprobarea tarifelor/taxelor prevăzute la lit. i) pentru*

Factor/ Aspect de mediu	Măsuri identificate pentru diminuarea impactului implementării SDL
	gestionarea deşeurilor prevăzute la lit. a)valoarea contribuţiei pentru economia circulară prevăzută la art. 9 alin. (1) lit. c) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările şi completările ulterioare, numai pentru cantităţile de deşeuri destinate a fi eliminate prin depozitare rezultate din aplicarea indicatorilor de performanţă prevăzuţi în contracte; *k)să aplice după aprobarea tarifelor/taxelor prevăzute la lit. i) pentru gestionarea deşeurilor, altele decât cele prevăzute la lit. a) valoarea contribuţiei pentru economia circulară prevăzută în Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 196/2005, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările şi completările ulterioare, pentru cantităţile de deşeuri destinate a fi eliminate prin depozitare;* *l)să stabilească prin contracte de delegare în sarcina operatorilor de salubrizare suportarea contribuţiei pentru economia circulară pentru cantităţile de deşeuri municipale destinate a fi depozitate care depăşesc cantităţile corespunzătoare indicatorilor de performanţă prevăzuţi în contracte;* *m)să organizeze, să gestioneze şi să coordoneze activitatea de colectare a deşeurilor provenite de la lucrări pentru care nu este necesară emiterea unei autorizaţii de construire/desfiinţare potrivit art. 11 din Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;* *n)să organizeze, să gestioneze şi să coordoneze activitatea de colectare a deşeurilor provenite de la lucrări de construcţii abandonate pe teritoriul lor administrativ.*
Patrimo-niul cultural, arhitec-tonic și arheologic și peisajul	- în cazul proiectelor propuse prin SDL, în temeiul prevederilor Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural national mobil, cu modificarile si completarile ulterioare si Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificarile si completarile ulterioare, beneficiarul lucrarilor proiectate asigura finantarea pentru executarea sapaturilor arheologice preventive si de salvare, avand obligatia, dupa caz, de a reveni asupra proiectului daca descoperirile arheologice necesita conservarea in situ cu marcarea la suprafata (reconstructie) a bunurilor mobile de patrimoniu arheologic; - în cadrul PUG se vor stabili zonele de protecție pentru monumentele istorice și pentru construcțiile cu valoare arhitectornică și istorică deosebită (conform indicațiilor D.J.C. Mureș);

Factor/ Aspect de mediu	Măsuri identificate pentru diminuarea impactului implementării SDL
	- în mediul urban se vor asigura soluții arhitecturale și peisagistice astfel încât să contribuie la îmbunătățirea unor obiective cu valoare estetică redusă; - pe cât posibil localizarea proiectelor propuse prin SDL se va alege astfel încât să nu deterioreze zone cu valoare peisagistică deosebită; - la faza DTAC a proiectelor se vor identifica măsuri care să vizeze și refacerea peisagistică a zonelor valoroase afectate.

10. CRITERIILE CARE AU CONDUS LA SELECTAREA ALTERNATIVEI ALESE

S-a realizat evaluarea impactului de mediu pentru:

– *Alternativa ”0” – implementarea proiectelor incluse în PMUD și PAEDC*

– *Alternativa ”1” – implementarea SDL*

În evaluarea alternativelor în cadrul Raportului de Mediu (SEA), criteriul principal a fost cel de **fezabilitate din perspectiva protecției mediului** și de asigurare a **dezvoltării durabile a municipiului Sighișoara.**

Propunerile SDL în alternativa finală:

- trebuiau să răspundă discfuncționalităților în domeniile proioritare de intervenție și problemelor de mediu identificate pentru UAT Sighișoara;

- trebuiau să fie corelate cu obiectivele altor acte normative, strategii, planuri și programe aprobate la nivel comunitar, național, regional și local;

- impactul potențial asupra mediului trebuiea să se situeze într-un interval acceptabil sau în limite legale (natura impactului: negativ nesemnificativ, pozitiv sau neutru);

- analiza impactului cumulativ trebuia să asigure premisele atingerii obiectivelor relevante de mediu, pe termen lung, adică să asigure o dezvoltare durabilă a municipiului Sighișoara;

- trebuiau să poată fi identificate măsuri de diminuare sau întărire a efectelor asupra mediului – după caz, astfel încât impactul implementării proiectelor propuse prin SDL să fie unul acceptabil (negativ nesemnificativ, pozitiv sau neutru).

11. MĂSURILE AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR IMPLEMENTĂRII SDL

În scopul implementării SDL, la nivelul Primăriei Municipiului Sighișoara se va constitui Unitatea de implementare, monitorizare și evaluare a SDL (**UIM SDL**), cu rolul de coordonare a implementării și de monitorizare a SDL.

UIM SDL va fi constituită la nivelul Serviciul achiziții, investiții, fonduri europene a Primăriei Municipiului Sighișoara (incluzând, după caz, și personal din alte direcții ale Primăriei).

Evaluarea implementării SDL

Evaluarea implementării SDL se va realiza periodic de către UIM SDL, împreună cu monitorizarea activităților curente de implementare a proiectelor pe baza rapoartelor Compartimentului Audit public intern și ale biroului buget, contabilitate, salarizare.

Monitorizare implementării SDL

Activitatea de monitorizare presupune Monitorizarea echipei UIM SDL și Monitorizarea activităților desfășurate în proiecte.

Procedura de monitorizare/supervizare a activității UIM SDL

Activitatea UIM SDL va fi auditată astfel încât procedurile interne de organizare și funcționare ale instituției să fie îndeplinite, urmărind:

- controlul intern al documentelor;
- reguli de comunicare;
- reguli de raportare și responsabilități,
- termene de rezolvare și răspuns;
- concordanța activităților întreprinse de membrii UIM cu responsabilitățile prevăzute de fișele postului.

Activitatea Compartimentului Audit public intern se va finaliza într-un raport de audit, acesta se va face cunoscut Primarului și în caz de nereguli identificate în UIM se vor propune recomandări de îmbunătățire a activității.

Biroul buget, contabilitate, salarizare exercită Controlul financiar preventiv cu respectarea reglementărilor în vigoare. Controlul financiar preventiv reprezintă activitatea prin care se verifică legalitatea și regularitatea operațiunilor efectuate pe seama fondurilor publice sau a patrimoniului public, înainte de aprobarea acestora.

Procedura de monitorizare a activităților desfășurate în proiecte

Având în vedere faptul că este foarte probabil ca managementul proiectelor individuale să fie subcontractat unor firme de consultanță, monitorizarea activităților desfășurate în proiectele individuale va intra în sarcina consultantului. Acesta va asigura, cu sprijinul UIM SDL și al managerilor de proiect din cadrul Primăriei Municipiului Sighișoara, elaborarea rapoartelor de progres privind stadiul implementării, a raportului final, întocmirea cererilor de rambursare a cheltuielilor, elaborarea previziunilor privind fluxurile financiare pentru proiectele individuale.

Evaluarea rezultatelor şi impactului

Sistemul de evaluare permite să se aprecieze în ce masură Strategia şi proiectele componente şi-au atins obiectivele propuse, iar rezultatele tangibile şi intangibile sunt cele prevăzute, în termeni de eficienţă, calitate şi cantitate.

Evaluarea se realizează la patru momente cheie:

- *EVALUAREA EX-ANTE* – în etapa de prioritizare și definire a listei scurte de proiecte, cu scopul de a asigura o alocare potrivită a resurselor și un design adecvat;

- *EVALUAREA INTERMEDIARĂ (1)***,** cu scopul de a afla dacă strategia își atinge obiectivele, dacă poate fi îmbunătățit managementul acesteia - având în vedere stadiul elaborării programelor operaționale, un orizont de timp oportun ar fi anul 2023, pentru a se evalua situația proiectelor contractate/ în implementare, actualitatea obiectivelor strategice și specifice și eventualele nevoi de actualizare a SDL.

- *EVALUAREA INTERMEDIARĂ (2)***,** cu scopul de a afla dacă strategia își atinge obiectivele, dacă poate fi îmbunătățit managementul acesteia - un orizont de timp oportun ar fi 2026-2027. La finalul perioadei de programare se va evalua gradul de îndeplinire a indicatorilor propuși pentru orizontul de timp 2027, iar, pe baza informațiilor disponibile privind următorul ciclu financiar multianual al UE; se vor propune eventuale modificări ale strategiei, țintelor și/ sau portofoliului de proiecte.

- *EVALUAREA EX-POST***,** cu scopul de a analiza, care a fost impactul implementării strategiei – post 2027.

Pentru realizarea monitorizării şi evaluării, atât la nivel de strategie cât şi la nivel de acţiune individuală, se utilizează două tipuri de indicatori: indicatori de progres, la nivel de strategie şi indicatori de impact şi de rezultat, la nivel de acţiuni concrete.

Tabel 26 – Propunerea de monitorizare a efectelor în mediu ca urmare a implementării SDL

Factor/ Aspect de mediu	Obiectivul de mediu relevant pentru SDL	Indicator de monitorizat	Frecvența de monitorizare	Responsabilități / Surse de finanțare
Apă	**OM1:** Prevenirea deteriorării stării corpurilor de apă de suprafață și subterane, prin controlul sau limitarea emisiilor.	-lungime retele de canalizare (km) -grad de acoperire sau numar utilizatori ai retelelor de canalizare (% gospodării branșate) -calitatea apelor evacuate din stația de epurare în r. Târnava Mare (mg/l)	-anual -conform Autorizației de Gospodrirea Apelor	Titular SDL Administratorul stației de epurare
Aer	**OM2:** Menținerea sau îmbunătățirea calității aerului prin controlul sau limitarea emisiilor.	-număr de autobuse electrice achiziționate -număr de stații de încărcare pentru mijloace de transport electrice -număr de clădiri ale administrației publice locale și număr de blocuri reabilitate termic -km de drumuri modernizate -km piste biciclete realizate -monitorizarea calității aerului în stația automată Sighișoara	-anual -anual	Titular SDL APM Mureș
Sol	**OM3:** Protecția solului și a subsolului prin măsuri adecvate de gospodărire, conservare, organizare și de amenajare a teritoriului.	-lungime retele de canalizare (km) -stadiul elaborării PUG și reglementării terenului (progresul fazelor de elaborare și avizare) -suprafețe de teren identificate cu riscuri naturale (ha)	-anual	Titular SDL
Biodiversitate	**OM4:** Menținerea nealterată a habitatelor naturale, protecția păsărilor sălbatice, a speciilor de floră și faună sălbatică	-număr de proiecte implementate pe suprafața ariilor naturale protejate -noi suprafețe de zone verzi și parcuri amenajate (ha)	-anual	Titular SDL

Nivel de zgomot	**OM5:** Evitarea, prevenirea sau reducerea efectelor dăunatoare, inclusiv a disconfortului, provocat de expunerea la zgomotul ambiental.	-număr de sesizări privind disturbarea generată de niveluri ridicate de zgomot în zona receptorilor sensibili (rezidențial)	anual	Titular SDL
Schimbări climatice	**OM6:** Adaptarea la schimbările climatice prin reducerea emisiilor de GES.	-consumuri energetice / audit privind eficiența energetică a construcțiilor administrației locale reabilitate termic -număr de sisteme fotovoltaice instalate și puterea (MW)	anual	Titular SDL
Riscuri naturale și antropice	**OM7:** Asigurarea prevenirii riscurilor generatoare de situaţii de urgenţă, prin evitarea manifestării acestora, reducerea frecvenţei de producere ori limitarea consecinţelor lor.	-frecvența de producere a unor riscuri naturale sau antropice și gravitatea acestora (daune materiale -nr. construcții afectate ; afectarea populației – nr. persoane afectate) -suprafețe de teren pe care s-a intervenit pentru prevenirea manifestării riscurilor naturale (ha) sau lungimi de râu	-anual	Titular SDL
Sănătatea umană	**OM8:** Protecția calității factorilor de mediu în scopul evitării efectelor nocive asupra sănătății umane; Îmbunătățirea stării de sănătate a populației	-parametri de calitate ai apei potabile furnizate -% locuitori racordați la rețeaua de distribuție apă potabilă și la cea de canalizare -suprafața de spațiu verde/locuitor (mp)	-anual	Titular SDL
Infrastructura edilitară și de trafic	**OM9:** Dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, sigure și durabile, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea pentru toți.	-km rețea distribuție apă la nivelul UAT -km rețea de canalizare la nivelul UAT -km drumuri modernizate la nivelul UAT -număr de parcări publice amenajate	-anual	Titular SDL

Gestiunea deșeurilor	**OM10:** Reducerea cantității de deșeuri municipale depozitate.	-% deșeuri valorificate din cantitatea colectată, pe categorii, la nivelul UAT -% colectate și eliminate final prin depozitare, din cantitatea totală colectată	-anual	Titular SDL
Mediul socio-economic	**OM11:** Susținerea sectoarelor productive și diversificarea produselor cu valoare adăugată, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, modernizarea tehnologică și inovarea.	-statistica populației – nr locuitori în UAT; tendința de evoluție -venit mediu pe cap de locuitor -număr agenți economici în UAT, pe domenii de ativitate -număr burse de muncă organizate -număr turiști la nivel de UAT -număr locuințe sociale, unități de învățământ și lăcașe de cult construite și număr reabilitate	-anual	Titular SDL
Patrimo-niul cultural, arhitec-tonic și arheologic, peisajul	**OM12:** Extinderea și modernizarea infrastructurii culturale; Promovarea valorilor culturale locale; Dezvoltarea publicului pentru cultură	-lista monumentelor istorice și a intervențiilor asupra acestora -suprafața zonelor de protecție pentru monumente istorice după actualizare PUG -număr evenimente culturale organizate la nivel de UAT	-anual	Titular SDL

12. CONCLUZIILE EVALUĂRII STRATEGICE DE MEDIU

❖ **Corelația obiectivelor SDL cu planuri/programe/strategii relevante:**

- obiectivele generale și specifice ale SDL Sighișoara **se subordonează și sunt compatibile** cu direcțiile trasate prin alte planuri, programe și strategii de nivel comunitar, național, regional și local;

- obiectivele stabilite prin SDL **nu contravin** direcțiilor de dezvoltare stabilite prin documentele aprobate – planuri, programe și strategii de nivel comunitar, national, regional și local;

- obiectivele stabilite prin SDL **sunt corelate** cu necesitățile părților interesate.

❖ **Impactul cumulativ al SDL asupra mediului:**

- din analiza impactului cumulativ rezultă că implementarea proiectelor propuse prin SDL va avea un **efect cumulativ pozitiv nesemnificativ asupra mediului;**

- din analiza impactului cumulativ rezultă că pe termen lung **se crează premisele atingerii majorității obiectivelor relevante de mediu** stabilite pentru fiecare componentă de mediu.

❖ **Efectele implementării SDL în context transfrontieră:**

- dată fiind amplasarea SDL în centrul tării, **nu se pune problema existenței unor efecte semnificative asupra mediului sau asupra sănătății umane în context transfrontieră.**

- implementarea SDL **afectează arii naturale protejate** parte din rețeaua ecologică Natura2000, însă **impactul s-a evaluat ca fiind nesemnificativ asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar**.

13. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC

A se vedea Anexa nr. 1.

BIBLIOGRAFIE

1. Strategia de dezvoltare locală a Municipiului Sighișoara 2021-2030

2. Memoriu de prezentare elaborat conform OM 262/2020, PFA Cengher Călin, 2022

3. PUG Sighișoara, 1999 (în vigoare) și PUG în proces de elaborare (cu studii de fundamentare)

4. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Sighișoara, 2022 (PMUD)

5. Plan de Acţiune privind Energia Durabilă și Clima, Municipiul Sighișoara, 2022-2030 (PAEDC)

6. Raport anual privind starea mediului, jud. Mureș, 2022

7. Plan de Management actualizat al BH Mureș (2021), al III-lea ciclu 2022-2027

8. Plan de analiză și acoperire a riscurilor al Județului Mureș-2021

9. Plan de Management al Riscului la Inundații Mureș, 2016

10. Lista Monumentelor Istorice 2015

11. MS-SER-01 – Asistenta tehnica pentru pregatirea Documentatiilor de Atribuire pentru contractele de lucrari, publicitate si supervizarea lucrarilor pentru proiectul "Extinderea si reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Mures"

    Master plan sector apă-canal – județul Mureș

12. Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor, jud. Mureș, 2020-2025 (PJGD)

13. Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în județul Mureș

14. Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru

15. Planul national de gestionare a deșeurilor (2018)

16. Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României, 2030

17. Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022

18. Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei ;

19. Directiva Consiliului din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale ;

20. Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European si a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa

21. Directiva 2009/147/CE a PE și a Consiliului din 30.11.2009 privind conservarea păsărilor sălbatice;

22. Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21.05.1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică;

23. Directiva 2002/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 iunie 2002 referitoare la evaluarea si managementul zgomotului ambiental;

24. Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013

25. Obiective – Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă – dezvoltaredurabila.gov.ro)

26. https:/www.consilium.europa.eu/ro/policies/green-deal/#initiatives